

10.12.2012

Kokousaika	10.12.2012 16:00 - 17:22, keskeytetty 16:15 - 16:37	
Kokouspaikka	Kaupunginhallituksen istuntosali	
Läsnä		
Jäsenet	Rautava, Risto Bryggare, Arto Ylikahri, Ville	puheenjohtaja 1. varapuheenjohtaja 2. varapuheenjohtaja poissa: 1398 §
	Asko-Seljavaara, Sirpa Halla-aho, Jussi Helistö, Kimmo Kantola, Tarja Moisio, Elina Ojala, Outi Oker-Blom, Jan D Pajamäki, Osku	poistui 17:10, poissa: 1420 - 1422 §:t
	Rauhamäki, Tatu Rissanen, Laura Sumuvuori, Johanna Saukkonen, Lea	varajäsen
Muut	Krohn, Minerva Hiltunen, Rakel	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja poistui 16:48, poissa: 1400 - 1422 §:t
	Pajunen, Jussi	kaupunginjohtaja poissa: 1393 §
	Sauri, Pekka	apulaiskaupunginjohtaja poissa: 1394 §
	Penttilä, Hannu	apulaiskaupunginjohtaja poissa: 1394 §
	Räty, Laura	apulaiskaupunginjohtaja poissa: 1394 §
	Viljanen, Ritva	apulaiskaupunginjohtaja poissa: 1394 §
	Korhonen, Tapio	rahoitusjohtaja poissa: 1420 §

10.12.2012

Ratasvuori, Eila	hallintojohtaja poissa: 1420 §
Tulensalo, Hannu	henkilöstöjohtaja poissa: 1420 §
Sarvilinna, Sami	kaupunginlakimies poissa: 1420 §
Katajamäki, Paula	tiedottaja saapui 17:10, poistui 17:15, läsnä: 1420 §
Waronen, Eero	viestintäpäällikkö poissa: 1420 §
Hari, Olli	kaupunginsihteeri
Hyttinen, Hannu	kaupunginsihteeri
Härmälä, Timo	kaupunginsihteeri
Matikainen, Kristiina	kaupunginsihteeri
Rautanen, Marja-Liisa	kaupunginsihteeri
Vainio, Pirkko	vs. kaupunginsihteeri
Vallittu, Anja	kaupunginsihteeri
Saarinen, Erja	apulaiskaupunginsihteeri
Rämö, Suvi	vs. apulaiskaupunginsihteeri
Villeneuve, Anna	ts. hallintosihteeri
Lahdenranta, Matti	toimitusjohtaja asiantuntija saapui 16:58, poistui 17:02, läsnä: 1404 §

10.12.2012

§	Asia
1386	Kj/1 Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
1387	Kj/2 Tämän kokouksen päätösten täytäntöönpano
1388	Kaj/1 V Elefanttikorttelin K 4 pohjoisosan peruskorjauksen hankesuunnitelman hyväksyminen
1389	Kj/3 Valtuutettu Matti Enrothin toivomusponsi maalämmön hyödyntämisestä
1390	Kj/4 Helsinki Stadion Oy:n osakkeiden merkintä
1391	Kj/5 Eräiden hankkeiden rahoitus innovaatorahaston varoilla
1392	Kj/6 Strategiaohjelman sekä vuoden 2014 talousarvioehdotuksen ja vuosien 2014–2016 taloussuunnitelmaehdotuksen käsittelyjärjestys
1393	Kj/7 Kaupunginjohtajan kokonaispalkan tarkistaminen 1.1.2013
1394	Kj/8 Apulaiskaupunginjohtajien kokonaispalkan tarkistaminen 1.1.2013
1395	Kj/9 Helsinki 200 vuotta pääkaupunkina -juhlavuoden 10 miljoonan euron erillismääräraha nuorten syrjäytymistä ehkäiseviin toimenpiteisiin
1396	Kj/10 Vuoden 2013 talousarvion noudattamisohjeet
1397	Kj/11 Valtuutettu Silvia Modigin toivomusponsi ilmaisesta ilmoituksesta
1398	Kj/12 Pilottihankkeiden valinta alueellisen osallistumisen kokeiluun
1399	Kj/13 Jatko-toimenpiteet demokratiselvitysten pohjalta
1400	Kj/14 Arviointiselvitys lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman toteuttamiseen vuosina 2009 - 2012 suunnattujen kaupunginhallituksen erillisrahojen vaikuttavuudesta
1401	Kj/15 Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
1402	Kj/16 Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
1403	Ryj/1 Metron kapasiteettiselvitys
1404	Ryj/2 Automaattimetron tilannekatsaus
1405	Ryj/3 Valtuutettu Essi Kuikan toivomusponsi vieraslajistrategian toimeenpanon kiirehtimisestä
1406	Ryj/4 Lausunnon antaminen Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle vesienhoidon työohjelmasta ja keskeisistä

10.12.2012

		kysymyksistä Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueella 2016-2021
1407	Ryj/5	Eron myöntäminen ympäristöterveyspäällikön virasta ja määräaikaisen viranhoitajan määrääminen
1408	Ryj/6	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
1409	Kaj/1	Kaarelan kortteleiden nro 33350 - 33376 ym. alueiden (Honkasuo) asemakaavan määrääminen osittain voimaan ennen lainvoimaisuutta (nro 11870)
1410	Kaj/2	Oulunkylän tonttien 28025/17-19 rakennuskiellon pidentäminen (nro 12163)
1411	Kaj/3	Kulosaaren tontin 42014/7 rakennuskiellon pidentäminen (nro 12169)
1412	Kaj/4	Itäisen saaristoalueen rakennuskiellon pidentäminen (nro 12161)
1413	Kaj/5	Rakennusvalvontaviraston kaupunkikuvaosaston yliarkkitehdin viran täyttäminen
1414	Kaj/6	Poikkeamishakemus (Munkkiniemi, Rakuunantie 1)
1415	Kaj/7	Poikkeamishakemus (Munkkiniemi, Perustie 39)
1416	Kaj/8	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
1417	Stj/1	Lausunto sijaissyntyjärjestelyitä koskevasta oikeusministeriön arviomuistiosta
1418	Stj/2	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
1419	Sj/1	Helsingin kaupungin henkilöstön päihdeohjelma
1420	Sj/2	Virastopäälliköiden ja osastopäälliköiden kokonaispalkkajärjestelmä 1.1.2013 alkaen
1421	Sj/3	Liikuntastrategia 2013 - 2017
1422	Sj/4	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

10.12.2012

Kj/1

§ 1386

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallitus päätti todeta kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi sekä valita jäsenet Pajamäen (varalla Helistö) ja Ojalan (varalla Asko-Seljavaara) tarkastamaan tämän kokouksen pöytäkirjan.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen todeta kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi sekä valita jäsenet Pajamäen (varalla Helistö) ja Hakolan (varalla Ojala) tarkastamaan tämän kokouksen pöytäkirjan.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

10.12.2012

Kj/2

§ 1387

Tämän kokouksen päätösten täytäntöönpano

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että tämän kokouksen päätökset voidaan panna täytäntöön ennen kuin ne ovat saaneet lainvoiman, ellei erikseen toisin ole päätetty tai myöhemmin päätetä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne, että tämän kokouksen päätökset voidaan panna täytäntöön ennen kuin ne ovat saaneet lainvoiman, ellei erikseen toisin ole päätetty tai myöhemmin päätetä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

§ 1388

**V Elefanttikorttelin K 4 pohjoisosan peruskorjauksen
hankesuunnitelman hyväksyminen**

HEL 2012-004159 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että se päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen hyväksyä 9.3.2012 päivätyn Elefanttikorttelin K4 pohjoisosan (Helsingin kaupunginmuseon tilat) peruskorjauksen hankesuunnitelman siten, että hankkeen enimmäislaajuus on 8 858 brm² ja että rakentamiskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 17 100 000 euroa kustannustasossa 12/2011.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Elefanttikorttelin K4 pohjoisosan hankesuunnitelma
- 2 Esteettömyysselvitys
- 3 Helsingin Leijona Oy, ptk 7/2012
- 4 Helsingin Leijona Oy:n kirje
- 5 Khs 30.11.2009 (1339 §)

Otteet

Ote
Helsingin Leijona

Otteen liitteet
Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että se päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen hyväksyä 9.3.2012 päivätyn Elefanttikorttelin K4 pohjoisosan (Helsingin kaupunginmuseon tilat) peruskorjauksen hankesuunnitelman siten, että hankkeen enimmäislaajuus on 8 858 brm² ja että rakentamiskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 17 100 000 euroa kustannustasossa 12/2011.

Esittelijä

Elefanttikorttelin pohjoisosan hankesuunnitelma

Elefanttikorttelin pohjoisosalla tarkoitetaan osin Aleksanterinkadun, osin Katariinankadun puolelle ulottuvaa korttelin pohjoisosaa Sederholmin talon ympärillä. Elefanttikorttelin pohjoisosan tilat ovat olleet kaupungin hallintotiloja, ja ne tyhjenivät tilakeskuksen muuttaessa Sörnäisiin vuonna 2006.

Tällä hetkellä toimistotilat on vuokrattu väliaikaiseen käyttöön peruskorjauksen alkamiseen saakka, ja Valkoisessa salissa toimii catering-yrittäjä. Nämä tilat korjataan Helsingin kaupunginmuseon näyttely- ja toimistotiloiksi ja ulosvuokrattaviksi liiketiloiksi. Korttelinosan alla sijaitsee myös torikauppiaiden käytössä oleva varastokellari, jolle tulee peruskorjauksen ajaksi osoittaa väistötilat. Elefanttikorttelin K4 eteläosassa sijaitsevan Goviniuksen talon peruskorjaus on valmistunut ja tilat vuokrattu uusiin käyttöihin.

Korttelin pohjoisosaan rakennettavat kaupunginmuseon tilat ja liiketilat ovat rakentamisen toinen vaihe kaupungin omistamien keskustakorttelien käytön monipuolistamisessa. Peruskorjauksen jälkeen korttelin pohjoisosan liiketilat vuokrataan Helsingin Leijona Oy:lle, joka vuokraa tilat edelleen kiinteistökehityssuunnitelman mukaan.

Hankkeen laajuus on 8 472 brm², 6 002 htm². Tämän lisäksi Sederholmin talon kellarin ja 1. kerroksen muutosalueen bruttoala on 386 brm².

Hankesuunnitelma ja siihen liittyvä esteettömyys selvitys ovat liitteinä 1 ja 2.

Yleistä hankkeesta

Elefanttikorttelin pohjoisosan peruskorjauksesta laadittu hankesuunnitelma on tilattu HKR - Rakennuttajalta ja suunnitelma on laadittu yhteistyössä Helsingin kaupunginmuseon ja Helsingin Leijona Oy:n kanssa.

Elefanttikorttelin pohjoisosan korjaus on toinen rakennusvaihe korttelien käytön monipuolistamisessa. Rakennukset peruskorjataan kaupunginmuseon näyttely- ja työtiloiksi sekä ulosvuokrattaviksi liiketiloiksi. Toiminnot noudattavat torikortteleiden kiinteistökehityssuunnitelmaa.

Nykyinen asemakaava nro 8980 on vuodelta 1988. Korttelin nro 4 tontti nro 9 on varustettu YH-merkinnällä, hallinto- ja virastorakennusten korttelialue, ja korttelialueen rakennukset on suojeltu sr-merkinnällä.

Asemakaavan mukaan korttelialueella saadaan ensimmäisen kerroksen tilat ja näihin liittyvät 2. kerroksen tilat varata liiketiloiksi.

Korttelin pohjoisosa koostuu seitsemästä rakennuksesta. Rakennusten talotekniikka uusitaan kokonaan. Julkisivut ja vesikatot korjataan ja Sederholmin ja Valkoisen salin pihat rakennetaan oleskelu- ja tapahtumapihoiksi. Rakennuksista pääosa on esteettömiä uusien hissien ansiosta. Kaupunginmuseon tiloihin rakennetaan uusi tavarahissi ja yleisöhissi. Yleisöhissi palvelee myös Valkoista salia.

Peruskorjauksen jälkeen tilakeskus vuokraa pohjoisosan 1. kerroksen liiketilat ja Valkoisen salin edelleen Helsingin Leijona Oy:lle, joka vuokraa ne yksityisille yrityksille kiinteistökehityssuunnitelman mukaisesti. Pohjoisosan tilat vuokrataan Helsingin kaupunginmuseolle ja Helsingin Leijona Oy:lle. Torikauppioiden varastokellaritilat palautuvat tähän käyttöön peruskorjauksen valmistuttua.

Hankkeen laajuus on 8 472 brm², 6 002 htm². Tämän lisäksi Sederholmin talon kellarin ja 1. kerroksen muutosalueen bruttoala on 386 brm².

Kustannukset ja vaikutus käyttötalouteen

HKR-Rakennuttajan laatiman kustannusennusteen mukaan hankkeen rakennuskustannukset ovat 17 100 000 euroa arvonlisäverottomana hintatasossa 12/2011.

Vuokravaikutus

Kiinteistöviraston tilakeskus toteuttaa hankkeen. Kiinteistöviraston tilakeskuksen vuokra-arvio hankkeesta em. kustannusten perusteella on seuraava:

Helsingin kaupunginmuseo

pääomavuokra noin 25,25 euroa/htm²/kk (korko 3 %)

ylläpitovuokra 4,10 euroa/htm²/kk (vuoden 2015 tasossa) eli

yhteensä 29,35 euroa/htm²/kk (takaisinmaksuaika 30 vuotta)

Laskennallisesti kaupunginmuseon tiloja on 3 298 m² huoneistoalaa (= vuokranmaksupinta-ala). Vuokra-ajaksi on määritelty 30 vuotta. Siten kuukausivuokra on noin 96 800 euroa ja vuosivuokra noin 1 161 500 euroa.

Helsingin Leijona Oy

Kaupunginhallituksen 30.11.2009 (1339 §) tekemän päätöksen mukaan Helsingin Leijona Oy:lle vuokrattavien tilojen vuokrat tulee ensi vaiheessa asettaa 0 %:n nettotuottovaatimuksen mukaisiksi silloin, kun ne niihin liittyvine piha-alueineen tulevat edelleen vuokrattaviksi torikortteleiden kiinteistökehityssuunnitelman mukaiseen käyttötarkoitukseen.

pääomavuokra noin 13,09 euroa/htm²/kk (korko 0 %)

ylläpitovuokra 5,30 euroa/htm²/kk (vuoden 2015 tasossa) eli

yhteensä 18,39 euroa/htm²/kk (takaisinmaksuaika 30 vuotta)

Laskennallisesti Helsingin Leijona Oy:lle vuokrattavia liiketiloja on 1 095 m² huoneistoalaa (= vuokranmaksupinta-ala). Vuokra-ajaksi on määriteltä 30 vuotta. Siten kuukausivuokra on noin 20 200 euroa ja vuosivuokra noin 242 000 euroa.

Vuokrat määräytyvät kustannuslaskennan pohjalta.

Arvioitu väistötilakustannus

Helsingin kaupunginmuseo ja Helsingin Leijona Oy eivät tarvitse väistötiloja. Kellarissa sijaitseville Helsingin tukkutorille vuokratuille torikauppiaiden noin 400 m²:n varastoille osoitetaan väistötilat, joiden sijainti selvitetään jatkosuunnittelun kuluessa. Väistötiloista ei aiheudu tukkutorille ylimääräisiä kustannuksia.

Hankkeen toteutus

Kiinteistöviraston tilakeskus vastaa hankkeen toteuttamisesta. Kiinteistön ylläpidosta vastaa tilakeskus kaupunginmuseon ja Helsingin Leijona Oy:n tilojen osalta erikseen sovitun vastuunjakotaulukon mukaan. Tilakeskus tilaa rakennuttamistehtävät HKR - Rakennuttajalta.

Lausunnot ja kaupunginhallituksen kannanotto

Kaupunginmuseo puoltaa muuten hanketta, mutta esittää talous- ja suunnittelukeskuksen kanssa selvitettäväksi hankesuunnitelmasta poiketen, että museon tilojen osalta sovellettaisiin pääomavuokran osalta samaa 0 %:n nettotuottotavoitetta kuin Helsingin Leijona Oy:lle vuokrattavien tilojen osalta, nyt esitetyn 3 %:n sijasta. Kaupunginmuseo viittaa talon kulttuurihistorialliseen arvoon ja statukseen suojelukohteena (Sr) sekä tilojen tavanomaista toimitilaa heikompaan käytettävyyteen ja muunneltavuuteen.

Kaupunginhallitus toteaa 20.12.2004 hyväksymiinsä, 12.1.2009 tarkistettuihin tilahankkeiden käsittelyohjeisiin viitaten, että niissä määritellään kulttuurihistorialliset rakennukset (Sr) kuuluviksi ohjeiden mukaiseen ryhmään ("salkku 3"), jonka tuottotavoitteena pidetään 0-3 %. Tuottotavoitteen alentamiseen 3 %:sta on perustellusti suhtauduttu pidättyvästi. Kaupunginhallitus katsoo kuitenkin, että tässä tapauksessa on kiinteistön ikä, laatu ja toiminnalliset ominaisuudet huomioon ottaen perusteltua soveltaa 1 %:n tuottovaatimusta.

Helsingin Leijona Oy ilmoittaa hyväksyvänsä hankesuunnitelman. Lausunto on liitteenä 3.

Tukkutori ilmoittaa puoltavansa hankesuunnitelmaa ehdolla, ettei sen järjestämälle toritoiminnalle aiheudu hankkeesta lisäkustannuksia.

Aikataulujen päivittäminen

Elefanttikorttelin pohjoisosan hanke on vuosien 2012 - 2016 talonrakennuksen investointiohjelmassa vuosina 2014 - 2015 toteutettavana hankkeena.

Rakentaminen on tarkoitus aloittaa huhtikuussa 2014 ja työn valmistua vuoden 2015 lopulla.

Alun perin hanke oli kaupunginhallituksen 30.11.2009 tekemän päätöksen mukaan tarkoitus aloittaa 1.10.2011, mutta hanketta on rahoituksellisista ja tarkoituksenmukaisuussyistä sekä toimintojen sijoittamisen uudelleen arvioinnin vuoksi jouduttu siirtämään hankesuunnitelmassa esitetyn aikataulun mukaiseksi.

Vastaavasti kaupunginmuseon käytössä nyt Sarvikuonon korttelissa olevien tilojen peruskorjaus- ja muutostyöt voidaan aloittaa sitten, kun kaupunginmuseo on päässyt muuttamaan Elefanttikorttelin pohjoisosaan.

Kaupungin kokonaan omistama Helsingin Leijona Oy on kirjeellään kiihuhtanut kaupungin hallintokeskuksen postikeskuksen ja digipainon siirtymistä pois nykyisistä tiloistaan Leijonan korttelissa Katariinankadun varrella, kun siirron piti 31.11.2009 päätetyn aikataulun mukaan toteutua kuluvan vuoden marraskuun alussa. Helsingin Leijona Oy:n kirje on liitteenä 4.

Postikeskukselle ja digipainolle ei kuitenkaan vielä tehdyistä selvityksistä huolimatta ole löytynyt vaihtoehtoja sen paremmin kaupungintalokortteleista kuin lähiseudulta kaupungin omistamista tiloista mm. siksi, että kaupungin uusi keskitetty kirjaamo päätettiin aiemmista suunnitelmista poiketen sijoittaa Kaupungintalon tiloihin. Koska postikeskuksen ja digipainon toimintojen järjestäminen on

kaupungin sujuvan päätöksentekovalmistelun kannalta tärkeää, toiminnallisesti ja tilallisesti hyvien vaihtoehtojen etsimiselle tulee vielä varata aikaa. Helsingin Leijona Oy:n puolesta on hyväksytty muuttunut aikataulu.

Täytäntöönpanopäätös

Mikäli kaupunginvaltuusto hyväksyy Elefanttikorttelin pohjoisosan kehittämisen hankesuunnitelman, kaupunginhallitus tuleeikin täytäntöönpanopäätöksessään vastaavasti kaupunginhallituksen 31.11.2009 (1339 §) tekemää päätöstä tältä osin muuttaen päättämään, että Torikortteleiden kehittämissuunnitelman aikataulu päivitetään seuraavasti:

1

Elefanttikorttelin pohjoisosan peruskorjaus- ja muutostyöt tulee aloittaa keväällä 2014.

2

Kaupunginmuseon käytössä Sarvikuonon korttelissa nyt olevien tilojen peruskorjaus- ja muutostyöt tulee aloittaa Elefanttikorttelin peruskorjaus- ja muutostöiden valmistuttua vuoden 2016 alussa.

3

Postikeskuksen ja digipainon käytössä nyt olevien tilojen peruskorjaus- ja muutostyöt tulee aloittaa vuoden 2013 loppuun mennessä.

4

Samalla kaupunginhallitus ilmoittaa täytäntöönpanopäätöksessään kehottavansa kiinteistölautakuntaa Elefanttikorttelin pohjoisosan tiloja kaupunginmuseolle vuokratessaan soveltamaan vuokranmäärityksessä 1 %:n nettotuottotavoitetta.

Kaupunginhallituksen päätös 30.11.2009 (1339 §) on liitteenä 5.

Hankesuunnitelman hyväksymistä koskeva päätösehdotus on kiinteistölautakunnan esityksen mukainen lukuun ottamatta sisäisen vuokran nettotuottotavoitetta. Yhden prosentin nettotuottotavoitteen mukaisesti pääomavuokra on noin 17,15 euroa / htm² / kk ja ylläpitovuokra 4,10 euroa / htm² / kk (yhteensä 21,25 euroa / htm² / kk).

Aikataulujen päivitys perustuu talous- ja suunnittelukeskuksen, hallintokeskuksen, kiinteistöviraston ja Helsingin Leijona Oy:n yhteiseen valmisteluun.

Esittelijä

10.12.2012

Kaj/1

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Elefanttikorttelin K4 pohjoisosan hankesuunnitelma
- 2 Esteettömyysselvitys
- 3 Helsingin Leijona Oy, ptk 7/2012
- 4 Helsingin Leijona Oy:n kirje
- 5 Khs 30.11.2009 (1339 §)

Otteet

Ote
Helsingin Leijona

Otteen liitteet
Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Tiedoksi Kunnallisvalitus, valtuusto

Talous- ja suunnittelukeskus
Kiinteistölautakunta
Kaupunginmuseo
Tukkutori

Päätöshistoria

Kiinteistölautakunta 04.04.2012 § 194

HEL 2012-004159 T 10 06 00

Kiinteistökartta H3 P2, Katariinankatu 3, Aleksanterinkatu 14-18

Päätös

Lautakunta päätti

esittää kaupunginhallitukselle 9.3.2012 päivätyn Elefanttikorttelin K4 pohjoisosan (Helsingin kaupunginmuseon tilat) peruskorjauksen hankesuunnitelman hyväksymistä siten, että hankkeen enimmäislaajuus on 8 858 brm² ja että rakentamiskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 17 100 000 euroa kustannustasossa 12/2011.

oikeuttaa kiinteistöviraston tilakeskuksen jatkamaan hankkeen suunnittelua odottamatta hankepäätöstä.

Päätös tehdään ehdolla, että Helsingin kaupunginmuseo ja Helsingin Leijona Oy antavat puoltavan lausunnon hankesuunnitelmasta ja että tilakeskus selvittää edelleen rakennusten esteettömyyttä.

Käsittely

04.04.2012 Ehdotuksen mukaan

Hiltunen Arto: Esityksen muutos:

Päätösehdotuksen viimeinen kappale muutetaan kuulumaan seuraavasti:

Päätös tehdään ehdolla, että Helsingin kaupunginmuseo ja Helsingin Leijona Oy antavat puoltavan lausunnon hankesuunnitelmasta ja että tilakeskus selvittää edelleen rakennusten esteettömyyttä.

22.03.2012 Pöydälle

Esittelijä

tilakeskuksen päällikkö
Arto Hiltunen

Lisätiedot

Aulikki Korhonen, projektiarkkitehti, puhelin: 310 31823
aulikki.korhonen(a)hel.fi
Irmeli Grundström, hankepäällikkö, puhelin: 310 42319
irmeli.grundstrom(a)hel.fi

Kaupunginmuseon johtokunta 27.03.2012 § 34

HEL 2012-004159 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginmuseon johtokunta päätti omalta osaltaan hyväksyä 9.3.2012 päivätyn K4 Elefantti-korttelin pohjoisosan peruskorjauksen hankesuunnitelman ja toteaa lisäksi seuraavaa:

Johtokunta pitää valmistunutta hankesuunnitelmaa monin tavoin onnistuneena. Suunnittelijat ovat saaneet museon vaativan tilaohjelman sijoitettua poikkeuksellisen haasteelliseen kiinteistökokonaisuuteen museotoiminnan erityisvaatimukset huomioon ottaen. Hankkeella pystytään edelleen parantamaan erityisesti museon viimeisen kymmenen vuoden aikana kasvanutta ja monipuolistunutta yleisöpalvelua, jolle ei nykyisissä toimipisteissä tiloissa ole ollut asianmukaisia ja riittäviä tiloja.

Elefantti-korttelin pohjoisosan museohanke jatkaa keskustakortteleiden elävöittämiseen tähtäävää rakentamista, jossa aiemmin

toimistokäytössä olleita tiloja avataan yleisölle. Hanke liittyy siten kaupungin strategiaohjelman 2008-2012 toteuttamiseen ja museon tilojen osalta myös 2011 hyväksytyyn kulttuuristrategian tavoitteisiin.

Kaupunginmuseon toiminta torikortteleissa edistää kaupungin keskeisiä strategisia tavoitteita, kuten keskustan elävöittämistä, monikulttuurista kaupunkia, kaikenikäisten asukkaiden hyvinvointia ja syrjäytymisen ehkäisyä. Aktiivisen ja nykyaikaisen museon toiminnalla on vaikutusta matkailuun ja sen voi arvioida osaltaan lisäävän myös alueen vetovoimaa muunkin elinkeinotoiminnan näkökulmasta. Torikortteleista juuri Elefanti-kortteliin on esitetty kulttuuripainotteista profiilia, ja siinä museolla on keskeinen rooli vetovoimaisena toimijana.

Rakennuksilla on suuri korjausvelka, mikä edellyttää niiden peruskorjaamista, jotta niitä voitaisiin käyttää. Korttelin pohjoisosan korjauksella koko kortteli saadaan toimivaksi kokonaisuudeksi, jossa on Helsingin Leijona Oy:lle vuokrattavia liiketiloja sekä kaupunginmuseolle uudet, ajanmukaiset toimitilat. Museon nykyiset tilat Sofiankatu 4:ssä ovat erittäin huonossa kunnossa ja museo tarvitsee kipeästi ajanmukaiset näyttely-, yleisöpalvelu- ja työtilat. Lisäksi museo voi muuttaa suoraan uusiin korjattuihin tiloihin ilman erillistä väistötilaa. Muuton jälkeen Sofiankatu 4:n tilat vapautuvat kaupalliseen käyttöön.

Hankesuunnitelman mukaan museokahvilan tilat Katariinankadulla tulevat Helsingin Leijona Oy:n vuokrattaviksi, toisin kuin museon johtokunta tarveselvitysvaiheessa esitti. Kuten tarveselvityksessäkin todettiin, museokahvilaa on suunniteltu olennaiseksi osaksi museotoimintaa ja -imagoa sekä myös museon keskeisten sisältöjen jatkeeksi. Näin ollen johtokunta painottaa, että museokahvilan konsepti ja kahvilayrittäjän valinta tulee suunnitella tiiviissä yhteistyössä kaupunginmuseon kanssa.

Hankesuunnitelmassa Valkoisen salin toiminnot on eriytetty museon tiloista sovitulla tavalla. Johtokunta esittää, että koska museon ja Valkoisen salin tilat ja toiminnot kuitenkin fyysisesti sivuavat toisiaan, tulee kaupunginmuseon olla mukana myös Valkoisen salin toimintakonseptin suunnittelussa ja tulevasta toiminnasta vastaavan vuokralaisen valinnassa.

Johtokunta hyväksyy hankesuunnitelman vuokravaikutukset, mutta esittää vielä talous- ja suunnittelukeskuksen kanssa selvitettäväksi hankesuunnitelmasta poiketen, että museon tilojen osalta sovellettaisiin yhdenvertaisuuden vuoksi pääomavuokran osalta samaa korkoprosenttia (0%) kuin Helsingin Leijona Oy:lle vuokrattavissa tiloissa nyt määritellyn 3%:n sijaan.

Perusteluina esitetään seuraavaa: Museon tilat Elefanti-korttelissa sijoittuvat kolmen sisäpihan ympärille, yhteensä seitsemään toisiinsa

10.12.2012

kytkeytyvään rakennukseen, jotka kaikki ovat kulttuurihistoriallisesti arvokkaita suojelukohteita (sr). Suojelumääräykset asettavat tilojen käytölle ja korjaukselle omat vaatimuksensa. Tilat ovat hyvin sokkeloiset ja rakennusten välillä on myös korkoeroja, joten niiden käytettävyys ja muunneltavuus on tavanomaista toimitilaa heikompi. Johtokunta muistuttaa lopuksi, että kaupungin tilahankeohje mahdollistaa tämäntapaisen sovitellun vuokran määrittämisen kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa.

Esittelijä

museonjohtaja
Tiina Merisalo

Lisätiedot

Tiina Merisalo, museonjohtaja, puhelin: +358 9 310 36485
tiina.merisalo(a)hel.fi

10.12.2012

Kj/3

§ 1389

Valtuutettu Matti Enrothin toivomusponsi maalämmön hyödyntämisestä

HEL 2012-002170 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 18.1.2012 hyväksymän toivomusponnen (Matti Enroth) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Petra Vänskä-Sippel, controller, puhelin: 310 25551
petra.vanska-sippel(a)hel.fi
Matti Malinen, konserniyksikön päällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Päätöshistoriaan sisällymätön lausunto

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Liite 1

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 18.1.2012 hyväksymän toivomusponnen (Matti Enroth) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

Käsitellessään 18.1.2012 Helsingin Energian päivitettyä kehitysohjelmaa kohti hiilineutraalia tulevaisuutta kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

"Kaupunginvaltuusto edellyttää, että maalämmön hyödyntämismahdollisuudet selvitetään. Maalämpö puolittaa kiinteistön lämmityskulut eli lämmityssähkön tarpeen ja vaikuttaa vastaavasti hiilineutraaliuden saavuttamiseen (Matti Enroth, äänin 71-0)."

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 24 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava pöytäkirjan ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua pöytäkirjan hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi myös muille valtuutetuille.

Toivomusponnen johdosta on saatu Helsingin Energian johtokunnan sekä ympäristö-, rakennus-, kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistölautakunnan lausunnot.

Helsingissä kaukolämpöverkko kattaa suuren osan kaupungista. Sen hyödyntäminen on ympäristön kannalta suositeltavaa. Jatkuvasti kehittyvän kaukolämmityksen avulla on mahdollista entisestään kasvattaa Helsingin uusien alueiden houkuttelevuutta. Verkon ulkopuolisella alueella käytetään muita lämmitysmuotoja, jolloin maalämmön hyötykäyttö on yksi ekologisista vaihtoehdoista. Ratkaisun käytettävästä lämmitysmuodosta tekee hankkeen rakentaja, rakennuttaja tai saneeraaja alueen paikallisten olosuhteiden asettamien rajoitusten mukaisesti.

Maalämpöön perustuvat lämmitysratkaisut ovat yleistyneet Helsingissä. Nykyisin suuri osa kaukolämpöverkon ulkopuolella olevista uusista pientaloista valitsee maalämmön. Kaukolämpöverkon alueella valitaan useimmiten kaukolämpöön liittyminen.

E-luku ohjaa rakentajan lämmitystapavalintaa. Tässä mielessä kauko- ja maalämpö on laitettu suurin piirtein samalle viivalle valittujen kertomien perusteella. Päästöjen kannalta keskeisintä on vaikuttaa siten, että ei valittaisi päälämmitysjärjestelmäksi sähköä.

Maalämpöjärjestelmän rakentaminen on luvanvaraista. Helsingissä on vuodesta 2009 alkaen myönnetty toimenpidelupia maalämpöratkaisulle 559 kpl (1.1.2009 - 30.4.2012).

Maalämpöjärjestelmät ja niiden tekninen toteutettavuus asettaa rajoitteita maankäytölle laaja-alaisen asennusverkon ja lämmönkeruuputkistojen vaatiman pinta-alan vuoksi. Kaupunkialueella sijaitsee erilaisia tunneleita, putkikanaaleja ja johtokuiluja.

Helsingissä on oikeusvaikutteinen maanalainen yleiskaava. Maanalaisen yleiskaavan tulkinta maalämpökaivojen rakentamiseen on selkeä. Kantakaupungin ja etenkin ydinkeskustan alueella maanalaiset tilat ja tilavaraukset asettavat rajoitteita maalämpöreikien tekemiselle. Maalämpökaivoja ei sallita rakennettavaksi kaavakartan jo varatuille alueille eikä yleiskaavassa esitetyille kallioresurssialueille. Myös tärkeillä pohjavesialueilla maalämpökaivojen poraaminen on kielletty.

Yleiskaava on ollut myös pohjana laadittaessa lakimuutosta lämpökaivojen luvanvaraisuuteen, joka astui voimaan 1.5.2011.

Mikäli kaukolämpöverkon alueella haluttaisiin edistää maalämpöä, olisi se järkevämpää syöttää keskitetysti kaukolämpöverkon kautta kuin muuttaa yksittäisiä kiinteistökohtaisia järjestelmiä. Tässä on kuitenkin rakenteellinen ongelma, sillä maalämpö ei sovellu nykyiseen energiantuotantojärjestelmään, jossa suurilla energiatehokkailla yhteistuotantolaitoksilla tuotetaan lämpöä ja sähköä. Vastaava rakenteellinen ongelma on myös muiden alueellisten uusiutuvaa ja hukkalämpöä tuottavien ratkaisujen esteenä. Tilanne kuitenkin muuttuu tarkasteltaessa uusia alueita, jonne pitää rakentaa täysin uusi energiantuotanto- ja siirtojärjestelmä. Myös suuret rakennuskompleksit kuten sairaalat ja ostoskeskukset voidaan ajatella sellaisiksi alueiksi.

Niille uusille rakentamisalueille, esimerkkinä Östersundomin Karhusaari, joille ei lähitulevaisuudessa ole mahdollista toimittaa pääverkkoon liitettyä kaukolämpöä, Helsingin Energia etsii ja kartoittaa aktiivisesti vaihtoehtoisia alueellisia lämmitysratkaisuja. Uusien paikallisten ratkaisujen kriteereinä ovat yhä lämmityksen ja lämpimän käyttöveden valmistukseen kuluvan energian korkea toimitusvarmuus, kilpailukykyinen käyttökustannus ja koko elinkaarenaikainen ekotehokkuus.

Lämmitystapavalinnat perustuvat useisiin eri tekijöihin eikä kaavoituksella ole syytä rajoittaa valintamahdollisuuksia. Rakennuttajat/rakentajat päättävät itse, minkä lämmitysmuodon valitsevat. Maalämmön puolesta valintaan vaikuttavat mm. energian hinnan nousu sekä ekologisuus, päästöttömyys ja uusiutuvuus pitkällä tähtäyksellä.

Lisäksi kaupunginhallitus viittaa selvityksessään edellä mainittuihin lausuntoihin.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Petra Vänskä-Sippel, controller, puhelin: 310 25551
petra.vanska-sippel(a)hel.fi
Matti Malinen, konserniyksikön päällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Päätöshistoriaan sisältymätön lausunto

Otteet

10.12.2012

Kj/3

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Liite 1

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Ympäristölautakunta 23.10.2012 § 301

HEL 2012-002170 T 00 00 03

Päätös

Ympäristölautakunta päätti antaa seuraavan lausunnon.

Maalämpö on maan pintakerrokseen auringon säteilystä varastoitunutta energiaa. Noin 20 metrin syvyyden jälkeen lämpö on peräisin maan sisältä radioaktiivisen hajoamisen seurauksena syntyneestä geotermisestä energiasta (kalliolämpö). Lämpökeräinputkisto voidaan sijoittaa maahan vaakatasoon, porakaivoon pystyyn tai vesistön sedimenttiin. Helsingin olosuhteissa tontit ovat pieniä, jolloin kyseeseen tulevat lähinnä porakaivot. Syvällä noin 200 metrissä lämpötila on vakaa 6-10 astetta, joka mahdollistaa myös hyvällä hyötysuhteella toimivan jäähdytyksen.

Maalämpöjärjestelmän energiasta noin 2/3 on uusiutuvaa ja 1/3 sähköä. Kun kalliolämpöön yhdistetään jäähdytys, paranee hyötysuhde ja kalliota voidaan käyttää lämpö- ja kylmävarastona. Uusien rakentamismääräysten myötä maalämpö on yleensä E-luvultaan parempi kuin kaukolämpö, etenkin jos maalämpö on mitoitettu koko lämmitysteholle. Maassamme pientaloista nykyisin lähes puoleen valitaan maalämpö. Erityisen hyvin se soveltuu matalalämpötilajärjestelmiin kuten lattia- ja ilmalämmityksiin. Suomessa hyödynnetään muihin pohjoismaihin verrattuna vähiten maalämpöä. Esimerkiksi Ruotsissa on kiinteistökohtaisia maalämpöjärjestelmiä kymmenkertainen määrä ja siellä on suuria alueellisia yksiköitä, joita Suomessa ei ole kuin pari. Tässä mielessä maalämpöpotentiaalia pitäisi olla myös Suomessa runsaasti. Tukholmassa tuotetaan nykyisin noin 20 % kaukolämmityksestä merilämpöpumpuilla keskitetyn energiantuotannon yhteydessä.

Maalämpö kilpailee lähinnä kaukolämmön ja puupolttoainejärjestelmien kanssa. Kuluttajan kannalta on hyvä, että kilpailua on olemassa,

eivätkä esimerkiksi rakentamismääräykset liikaa ohjaa käyttämään jotain tiettyä ratkaisua. Esimerkiksi Suomen ensimmäiseen nolla-energiapientaloon (E-luku on -1) Tampereelle valittiin kaukolämpö hinnan takia. Maalämmöllä E-luvuksi olisi tullut vielä alhaisempi, mutta muilla ratkaisuilla kuten sähkön käyttöä minimoimalla päästiin tavoitteeseen. E-lukua laskettaessa ostoenergialle asetetaan kertoimet; sähkölle 1,7, fossiiliselle polttoaineelle 1, kaukolämmölle 0,7, uusiutuvalle 0,5 ja kaukojäähdytykselle 0,4.

E-luku ohjaa rakentajan lämmitystapavalintaa. Tässä mielessä kauko- ja maalämpö on laitettu suurin piirtein samalle viivalle valittujen kertoimien perusteella. Vastuullisesti toimivan kuluttajan kannalta lämpöpumppu vaikuttaisi kuitenkin olevan Helsingissä nykyisin ekologisempi vaihtoehto. Helsingissä kaukolämpö tuotetaan 97 %:sesti fossiilisilla polttoaineilla, vuoteen 2020 mennessä fossiilisen osuus laskee 80 %:iin ja vasta vuonna 2050 se tuotetaan hiilineutraalista. Lämpöpumpulla voidaan saavuttaa hiilineutraalisuus heti ostamalla lämpöpumpun tarvitsema sähkö vaikka tuulisähkönä. Tulevaisuudessa kaukolämpöä on ehkä myös mahdollista ostaa ns. vihreänä kuten sähköä.

Ympäristölautakunta toteaa, että nykyisin suuri osa kaukolämpöverkon ulkopuolella olevista uusista pientaloista valitsee maalämmön. Kaukolämpöverkon alueella valitaan useimmiten kaukolämpöön liittyminen. Keskeisintä olisi vaikuttaa siten, että ei valita päälämmitysjärjestelmäksi sähköä. Mikäli kaukolämpöverkon alueella haluttaisiin edistää maalämpöä, olisi se järkevämpää syöttää keskitetysti kaukolämpöverkon kautta kuin muuttaa yksitisiä kiinteistökohtaisia järjestelmiä. Tässä on kuitenkin rakenteellinen ongelma, sillä maalämpö ei sovellu nykyiseen energiantuotantojärjestelmään, jossa suurilla energiatehokkailla yhteistuotantolaitoksilla tuotetaan lämpöä ja sähköä. Vastaava rakenteellinen ongelma on myös muiden alueellisten uusiutuvaa ja hukkalämpöä tuottavien ratkaisujen esteenä. Tilanne kuitenkin muuttuu tarkasteltaessa uusia alueita, jonne pitää rakentaa täysin uusi energiantuotanto- ja siirtojärjestelmä. Myös suuret rakennuskompleksit kuten sairaalat ja ostoskeskukset voidaan ajatella sellaisiksi alueiksi. Ympäristölautakunnan mielestä näitä alueellisia maalämmön hyödyntämismahdollisuuksia kannattaa selvittää. Myös vanhan kaukolämpöverkon alueella, energiantuotantojärjestelmän muuttuessa, maalämmöllä voi olla tulevaisuudessa oma merkityksensä. Lämpöpumppujen sähkön käyttö ei voi silloin kuitenkaan perustua fossiiliseen polttoaineeseen.

Esittelijä

ympäristöpäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Jari Viinanen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 31519
jari.viinanen(a)hel.fi

Kiinteistölautakunta 28.06.2012 § 390

HEL 2012-002170 T 00 00 03

Päätös

Lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Maalämpö on uusiutuvaa energiaa, jonka hyödyntäminen on lisääntymässä. Tällä hetkellä sen käytön osuus energialähteenä on vielä vähäinen.

Maalämmön hyödyntämisen perustana on auringosta maahan, kallioon tai veteen sitoutunut lämpöenergia, jota siirretään lämpöpumppujen avulla muun lämmitysjärjestelmän käyttöön. Energia kerätään joko syvien porakaivojen tai maahan laajalle alalle asennettavien lämmönkeruuputkistojen avulla. Maalämpöä voidaan käyttää kiinteistön tilojen ja käyttöveden lämmitykseen. Sen keruujärjestelmä voidaan asentaa sekä uusiin että olemassa oleviin rakennuskohteisiin. Saneerauskohteissa se on helpointa liittää olemassa olevaan vesikiertoiseen lämmitysjärjestelmään.

Maalämmön hyödyntämisessä tarvittavat lämpöpumput toimivat sähköllä. Lisäksi järjestelmissä on varauduttava sähkön käyttöön käyttöveden loppukuumennuksessa ja lämmönenergian tuotannossa kylmimpinä päivinä, jolloin lämpöpumppujen teho ei välttämättä riitä. Tämä tulee ottaa huomioon maalämmön hyödyntämisen energiatehokkuutta ja päästöjä tarkasteltaessa.

Maalämmön hyödyntämisen edellyttämät investointikustannukset ovat melko suuret ja investoinnin takaisinmaksuaika voi käyttökohteesta riippuen kasvaa pitkäksi. Takaisinmaksuaika pitenee etenkin vähän lämmitysenergiaa käyttävien kiinteistöjen kuten pienten omakotitalojen tai matalaenergiatalojen kohdalla. Asia painottuu myös kohteissa, joiden käyttö rajoittuu osaan vuodesta tai käyttöikä on rajattu.

Maalämmön hyödyntämiseen käytettävien kaivojen poraaminen sekä maahan tai vesistöön sijoitettavien lämmönkeruuputkistojen asentaminen on luvanvaraista (MRA 62 §). Lupaharkinnassa otetaan huomioon lähistöllä olevat tai alueelle suunnitellut maanalaiset rakenteet kuten tunnelit ja johtolinjat sekä toiset lämpö- ja porakaivot. Kaivoja ei saa asentaa myöskään tärkeille pohjavesialueille.

Helsingissä on paljon maanalaisia rakenteita, joiden vuoksi porakaivojen asentaminen kaikkialle ei ole mahdollista. Myös Helsingin

tärkeät pohjavesialueet rajoittavat maalämmön hyötykäyttöä tietyillä alueilla. Rakennusvalvontavirasto myöntää luvan kaivojen ym. rakentamiselle. Lisäksi vuokralainen pyytää kaupungin vuokratonteilla kiinteistövirastolta suostumuksen kaivon sijoittamiseen.

Mikäli maalämmön talteenotto halutaan toteuttaa lämmönkeruuputkistojen avulla, on niiden vaatima tilantarve huomattava. Erityisesti tiiviisti rakennetuilla alueilla saattaa tilanpuute estää putkistojen asennuksen.

Maalämmön hyödyntämistä suunniteltaessa on otettava huomioon alueen olemassa olevat rakenteet sekä tuleva käyttö, erityisesti maanalaisten rakenteiden osalta. Vaadittavat asennukset eivät saa aiheuttaa haittaa olemassa oleville rakenteille eivätkä toisaalta rajoittaa alueen käyttöä ja kehitystä enempää kuin on välttämätöntä.

Helsingissä kaukolämpöverkko kattaa suuren osan kaupungista. Sen hyödyntäminen on ympäristön kannalta suositeltavaa. Verkon ulkopuolisella alueella on etsittävä muita lämmitysmuotoja, jolloin maalämmön hyötykäyttö on yksi ekologisista vaihtoehdoista. Ratkaisun käytettävästä lämmitysmuodosta tekee kuitenkin hankkeen rakentaja, rakennuttaja tai saneeraaja alueen paikallisten olosuhteiden asettamien rajoitusten mukaisesti.

Kaukolämmön ja maalämmön päästöt ovat samaa suuruusluokkaan. Niiden väliset erot riippuvat esim. rakennuksen ominaisuuksista. Esim. rakentamisen 1.7.2012 voimaantuluvien energiamääräysten mukainen kokonaisenergian käyttöä määrittävä E-luku on keskikokoisessa tavanomaisessa uudessa omakotitalossa parempi maalämpöä käytettäessä. Helsingin Energian laskelmien mukaan taas kaukolämpöverkon alueella kaukolämpö olisi keskimääräisesti parempi vaihtoehto.

Tulevaisuuden energiaratkaisut poikkeavat todennäköisesti paljon nykyisistä. Matalaenergia- ja passiivitalot vaativat niin vähän lämpöenergiaa, että sekä perinteinen kaukolämpö että rakennuskohtainen maalämpö saattavat olla kannattamattomia. Mahdollisia ratkaisuja tällöin voisivat olla esim. keskitetty maalämpö tai ns. kevyt kaukolämpö, jota on suunniteltu käytettävän Honkasuolla.

Helsingin Energian tulisikin selvittää jatkuvasti aktiivisesti uusia mahdollisuuksia lämpöenergian tuottamiseen uusilla alueilla, joilla ei ole valmista kaukolämpöverkkoa, kuten Östersundomissa.

On myös erittäin tärkeää pitää kaukolämmön kustannukset kilpailukykyisinä. Suomessa on muutama kerrostalokin siirtynyt kaukolämmöstä maalämpöön kustannussyitä. Jos maalämpö on kokonaiskustannuksiltaan selvästi halvempaa, maalämmön suosio

10.12.2012

Kj/3

kasvaa varmasti. Tällöin kattavan kaukolämpöverkon ylläpitäminen saattaa olla vaikeaa ja kokonaispäästöt saattavat kasvaa.

Käsittely

28.06.2012 Ehdotuksen mukaan

Vastaehdotus:

Kermen Soitu: Esitän seuraavan vastaehdotuksen:

Lausuntoehdotuksen ensimmäiseen kappaleeseen lisätään uusi seuraavan sisältöinen viimeinen virke: Maalämpöpumppu on valittu pääasialliseksi lämmön lähteeksi noin 50 %:ssa kaikista vuonna 2011 käyttöönotetuista omakotitaloista.

Lausuntoehdotuksen toisen kappaleen ensimmäinen virke muutetaan kuulumaan seuraavasti: Maalämmön hyödyntämisen perustana on auringosta maahan, kallioon tai veteen sitoutunut lämpöenergia, jota siirretään lämpöpumppujen avulla talon lämmönjakojärjestelmään.

Lausuntoehdotuksen toisen kappaleen viimeinen virke poistetaan ja toiseksi viimeinen virke muutetaan kuulumaan seuraavasti: Sen keruujärjestelmä voidaan asentaa sekä uusiin että olemassa oleviin rakennuskohteisiin ja se tulee aina liittää vesikiertoiseen lämmönjakojärjestelmään.

Lausuntoehdotuksen kolmas kappale muutetaan ensimmäistä virkettä lukuun ottamatta kuulumaan seuraavasti: Lisäksi järjestelmissä on varauduttava sähkön käyttöön käyttöveden loppukuumennuksessa ja lämmönenergian tuotannossa kylmimpinä päivinä, jos maalämpöpumppujen teho on mitoitettu osakuormalle. Myös kaukolämpöjärjestelmä käyttää sähköä lämpimän veden pumppaukseen siirtoputkistossa ja talojen sisällä. Tämä tulee ottaa huomioon sekä maalämmön että kaukolämmön hyödyntämisen energiatehokkuutta ja päästöjä tarkasteltaessa.

Lausuntoehdotuksen neljänteen kappaleeseen lisätään uusi seuraavan sisältöinen viimeinen virke: Nämä tekijät pidentävät myös kaikkien muiden lämmitysmuotojen takaisinmaksuaikaa sähkölämmitykseen verrattaessa.

Lausuntoehdotuksen seitsemäs kappale muutetaan kuulumaan seuraavasti: Mikäli maalämmön talteenotto halutaan toteuttaa vaakakeruuputkistojen avulla, on niiden vaatima tilantarve huomattava, noin 3-kertainen lämmitettävään pinta-alaan verrattuna. Erityisesti tiiviisti rakennetuilla alueilla tulee käyttää porakaivoon asennettua keruuputkistoa.

Lausuntoehdotuksen kahdeksanteen kappaleeseen lisätään uusi seuraavan sisältöinen viimeinen virke: Myös maaperään asennetut kaukolämpöputkistot ovat huomattava maankäyttäjät kaupungin alueella.

Lausuntoehdotuksen yhdeksänteen kappaleeseen lisätään uusi seuraavan sisältöinen kolmas ja neljäs virke: Helsingin kaukolämpö tuotetaan tällä hetkellä hiilellä ja maakaasulla. Maalämpö käyttää 80 %:sti uusiutuvaa energiaa.

Lausuntoehdotuksen 13. kappaleen viimeinen virke muutetaan kuulumaan seuraavasti: Tällöin kattavan kaukolämpöverkon ylläpitäminen saattaa olla vaikeaa ja siirto pienempiin, kevyempiin kaukolämpöratkaisuihin tulee tarkastella uudestaan.

Lausuntoehdotukseen lisätään uusi seuraavan sisältöinen viimeinen kappale: Tulevaisuuden rakentaminen on entistä energiatehokkaampaa, josta johtuen energiamäärät lämmitykseen ovat pienet, mikä on kaukolämpöverkon kannattavuudelle ja jopa toiminnalle hyvin haasteellista. Lisäksi näissä hyvin eristetyissä rakennuksissa tarvitaan jäähdytys (lämpöpumpputekniikalla). Lämpöpumput paikallisena lämmön ja jäähdytysentuottajana on jatkossa vieläkin kilpailukykyisempi ja varmasti ympäristöystävällisempi kuin esim. hiilellä tuotettu kaukolämpö.

Kannattajat: Sole Molander

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus:

Lausuntoehdotuksen ensimmäiseen kappaleeseen lisätään uusi seuraavan sisältöinen viimeinen virke: Maalämpöpumppu on valittu pääasialliseksi lämmön lähteeksi noin 50 %:ssa kaikista vuonna 2011 käyttöönotetuista omakotitaloista.

Lausuntoehdotuksen toisen kappaleen ensimmäinen virke muutetaan kuulumaan seuraavasti: Maalämmön hyödyntämisen perustana on auringosta maahan, kallioon tai veteen sitoutunut lämpöenergia, jota siirretään lämpöpumppujen avulla talon lämmönjakojärjestelmään.

Lausuntoehdotuksen toisen kappaleen viimeinen virke poistetaan ja toiseksi viimeinen virke muutetaan kuulumaan seuraavasti: Sen keruujärjestelmä voidaan asentaa sekä uusiin että olemassa oleviin rakennuskohteisiin ja se tulee aina liittää vesikiertoiseen lämmönjakojärjestelmään.

Lausuntoehdotuksen kolmas kappale muutetaan ensimmäistä virkettä lukuun ottamatta kuulumaan seuraavasti: Lisäksi järjestelmissä on varauduttava sähkön käyttöön käyttöveden loppukuumennuksessa ja lämmönenergian tuotannossa kylmimpinä päivinä, jos maalämpöpumppujen teho on mitoitettu osakuormalle. Myös kaukolämpöjärjestelmä käyttää sähköä lämpimän veden pumppaukseen siirtoputkistossa ja talojen sisällä. Tämä tulee ottaa huomioon sekä maalämmön että kaukolämmön hyödyntämisen energiatehokkuutta ja päästöjä tarkasteltaessa.

Lausuntoehdotuksen neljänteen kappaleeseen lisätään uusi seuraavan sisältöinen viimeinen virke: Nämä tekijät pidentävät myös kaikkien muiden lämmitysmuotojen takaisinmaksuaikaa sähkölämmitykseen verrattaessa.

Lausuntoehdotuksen seitsemäs kappale muutetaan kuulumaan seuraavasti: Mikäli maalämmön talteenotto halutaan toteuttaa vaakakeruuputkistojen avulla, on niiden vaatima tilantarve huomattava, noin 3-kertainen lämmitettävään pinta-alaan verrattuna. Erityisesti tiiviisti rakennetuilla alueilla tulee käyttää porakaivoon asennettua keruuputkistoa.

Lausuntoehdotuksen kahdeksanteen kappaleeseen lisätään uusi seuraavan sisältöinen viimeinen virke: Myös maaperään asennetut kaukolämpöputkistot ovat huomattava maankäyttäjät kaupungin alueella.

Lausuntoehdotuksen yhdeksänteen kappaleeseen lisätään uusi seuraavan sisältöinen kolmas ja neljäs virke: Helsingin kaukolämpö tuotetaan tällä hetkellä hiilellä ja maakaasulla. Maalämpö käyttää 80 %:sti uusiutuvaa energiaa.

Lausuntoehdotuksen 13. kappaleen viimeinen virke muutetaan kuulumaan seuraavasti: Tällöin kattavan kaukolämpöverkon ylläpitäminen saattaa olla vaikeaa ja siirto pienempiin, kevyempiin kaukolämpöratkaisuihin tulee tarkastella uudestaan.

Lausuntoehdotukseen lisätään uusi seuraavan sisältöinen viimeinen kappale: Tulevaisuuden rakentaminen on entistä energiatehokkaampaa, josta johtuen energiamäärät lämmitykseen ovat pienet, mikä on kaukolämpöverkon kannattavuudelle ja jopa toiminnalle hyvin haasteellista. Lisäksi näissä hyvin eristetyissä rakennuksissa tarvitaan jäähdytys (lämpöpumpputekniikalla). Lämpöpumput paikallisena lämmön ja jäähdytysentuottajana on jatkossa vieläkin kilpailukykyisempi ja varmasti ympäristöystävällisempi kuin esim. hiilellä tuotettu kaukolämpö.

Jaa-äännet: 7

Heidi Ekholm-Talas, Seppo Järvinen, Jyrki Lohi, Tuula Paalimäki, Olli Saarinen, Tuomo Valve, Tuomas Viskari

Ei-äännet: 2

Sole Molander, Kermen Soitu

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Kermen Soitu: Ilmoitan päätökseen seuraavan sisältöisen eriävän mielipiteen:

Lausuntoehdotuksen ensimmäiseen kappaleeseen lisätään uusi seuraavan sisältöinen viimeinen virke: Maalämpöpumppu on valittu pääasialliseksi lämmön lähteeksi noin 50 %:ssa kaikista vuonna 2011 käyttöönotetuista omakotitaloista.

Lausuntoehdotuksen toisen kappaleen ensimmäinen virke muutetaan kuulumaan seuraavasti: Maalämmön hyödyntämisen perustana on auringosta maahan, kallioon tai veteen sitoutunut lämpöenergia, jota siirretään lämpöpumppujen avulla talon lämmönjakojärjestelmään.

Lausuntoehdotuksen toisen kappaleen viimeinen virke poistetaan ja toiseksi viimeinen virke muutetaan kuulumaan seuraavasti: Sen keruujärjestelmä voidaan asentaa sekä uusiin että olemassa oleviin rakennuskohteisiin ja se tulee aina liittää vesikiertoiseen lämmönjakojärjestelmään.

Lausuntoehdotuksen kolmas kappale muutetaan ensimmäistä virkettä lukuun ottamatta kuulumaan seuraavasti: Lisäksi järjestelmissä on varauduttava sähkön käyttöön käyttöveden loppukuumennuksessa ja lämmönenergian tuotannossa kylmimpinä päivinä, jos maalämpöpumppujen teho on mitoitettu osakuormalle. Myös kaukolämpöjärjestelmä käyttää sähköä lämpimän veden pumppaukseen siirtoputkistossa ja talojen sisällä. Tämä tulee ottaa huomioon sekä maalämmön että kaukolämmön hyödyntämisen energiatehokkuutta ja päästöjä tarkasteltaessa.

Lausuntoehdotuksen neljänteen kappaleeseen lisätään uusi seuraavan sisältöinen viimeinen virke: Nämä tekijät pidentävät myös kaikkien muiden lämmitysmuotojen takaisinmaksuaikaa sähkölämmitykseen verrattaessa.

Lausuntoehdotuksen seitsemäs kappale muutetaan kuulumaan seuraavasti: Mikäli maalämmön talteenotto halutaan toteuttaa vaakakeruuputkistojen avulla, on niiden vaatima tilantarve huomattava, noin 3-kertainen lämmitettävään pinta-alaan verrattuna. Erityisesti

10.12.2012

Kj/3

tiivisti rakennetuilla alueilla tulee käyttää porakaivoon asennettua keruuputkistoa.

Lausuntoehdotuksen kahdeksanteen kappaleeseen lisätään uusi seuraavan sisältöinen viimeinen virke: Myös maaperään asennetut kaukolämpöputkistot ovat huomattava maankäyttäjät kaupungin alueella.

Lausuntoehdotuksen yhdeksänteen kappaleeseen lisätään uusi seuraavan sisältöinen kolmas ja neljäs virke: Helsingin kaukolämpö tuotetaan tällä hetkellä hiilellä ja maakaasulla. Maalämpö käyttää 80 %:sti uusiutuvaa energiaa.

Lausuntoehdotuksen 13. kappaleen viimeinen virke muutetaan kuulumaan seuraavasti: Tällöin kattavan kaukolämpöverkon ylläpitäminen saattaa olla vaikeaa ja siirto pienempiin, kevyempiin kaukolämpöratkaisuihin tulee tarkastella uudestaan.

Lausuntoehdotukseen lisätään uusi seuraavan sisältöinen viimeinen kappale: Tulevaisuuden rakentaminen on entistä energiatehokkaampaa, josta johtuen energiamäärät lämmitykseen ovat pienet, mikä on kaukolämpöverkon kannattavuudelle ja jopa toiminnalle hyvin haasteellista. Lisäksi näissä hyvin eristetyissä rakennuksissa tarvitaan jäähdytys (lämpöpumpputekniikalla). Lämpöpumput paikallisena lämmön ja jäähdytyksentuottajana on jatkossa vieläkin kilpailukykyisempi ja varmasti ympäristöystävällisempi kuin esim. hiilellä tuotettu kaukolämpö.

14.06.2012 Pöydälle

Esittelijä

osastopäällikkö
Juhani Tuuttila

Lisätiedot

Kati Valkama, ympäristösuunnittelija, puhelin: 310 36573
kati.valkama(a)hel.fi

Helsingin Energian johtokunta 22.05.2012 § 38

HEL 2012-002170 T 00 00 03

Päätös

Johtokunta päätti antaa asiasta kaupunginhallitukselle esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon.

Helsingin kaupungin alueella olevan kiinteistökannan energiahuolto on mahdollista toteuttaa kattavasti yhteistuotantoon perustuvan

kaukolämmityksen keinoin. Helsingin Energian sähkön ja lämmön yhteistuotanto (CHP) kehittyy Helsingin Energian kehitysohjelman mukaisesti kohti CO₂ -neutraalia energiantuotantoa. Kaukolämpö on ilmastonmuutoksen torjunnan kannalta omilla toiminta-alueillaan monella tavalla järkevin vaihtoehto.

Nykyisellään Helsingin vuotuisesta kokonaislämmitystarpeesta yli 90 % toteutetaan kaukolämmityksen avulla ja tästä yli 90 % tuotetaan yhteistuotannolla, parhaimmillaan yli 90 %:n vuotuisella polttoainehyötysuhteella.

Energiansäästö on sekä helsinkiläisten kiinteistöjen omistajien, että Helsingin Energian yhteinen tavoite. Ensijaisin keino lämmitysenergian tarpeen vähentämisessä on varmistaa kiinteistöjen olemassa olevien taloteknisten ratkaisujen suunnitelmien mukainen toiminta ja toisaalta normaaliin asumiseen liittyvät oikeat käytännöt.

Sähkölämmitteisten kiinteistöjen lämmitysmuodon muuttaminen kaukolämpöön perustuvaksi on ilmastonmuutoksen torjunnan ja Helsingin kaupungin ilmastolinjausten kannalta perusteltu toteutusvaihtoehto. Kaukolämpöenergian kokonaiskustannukset ovat hyvin kilpailukykyiset esimerkiksi maalämpöön verrattuna. Kaukolämmitys on Helsingissä CO₂ -päästöjen ja kokonaisenergiankulutuksen kannalta kiinteistökohtaista maalämpöjärjestelmää ekotehokkaampi ja erityisen paljon suoraa sähkölämmitystä tai öljylämmitysvaihtoehtoa ympäristöystävällisempi kokonaisratkaisu.

Helsingin alueella on suorasähkölämmitteisiä kiinteistöjä noin 2900 kpl. Tämä on koko lämmitettävän kiinteistökannan tilavuudesta alle 2 % ja lukumäärästä noin 6 %. Sähkölämmitteiset kiinteistöt ovat pääsääntöisesti pientaloja, omakoti- ja rivitaloja. Helsingin alueella on pientalorakentamiseen keskittyneitä alueita, joilla kaukolämmitystä ei ole ollut aikaisemmin tarjolla. Nämä ns. reuna-alueet ovat kehittyvälle kaukolämmitykselle varteenotettavia laajentumiskohteita.

Alueellisen kaukolämpöjärjestelmän käynnistämisen edellytyksenä on riittävän suuri liittymisaste, jotta toiminnan teknistaloudelliset edellytykset ja kilpailukykyinen energian hinta voidaan toteuttaa samanaikaisesti. Energiatehokkaalla kaavoituksella voidaan vaikuttaa alueiden energiategokkuuksiin ja kaukolämmön kilpailukykyyn. Aluetehokkuutta voidaan olemassa olevien alueiden osalta parantaa täydennysrakentamisen avulla ja tätä edistävänä keinona voi toimia lisärakennusoikeuden myöntäminen. Lisäksi EU:n, valtion ja kaupungin ohjauskeinoilla edistetään energiategokkuutta mm. suorasähkölämmitteisten kiinteistöjen siirtymistä ekotehokkaampiin lämmitysmuotoihin.

Kaukolämmitys tai maalämpö edellyttää kiinteistössä vesikiertoista lämmönjakotapaa. Kiinteistöjen haaste suoran sähkölämmityksen muuttamisesta tehokkaampaan lämmitysratkaisuun on kiinteistöjen sisäpuolisen lämmitysjärjestelmän konversion laajuus ja sitä kautta korkeat investointikustannukset. Edesauttamalla kiinteistöjen lämmitysjärjestelmien saneerauksia, mahdollistetaan kaukolämmityksen soveltuvuus lämmitysratkaisuksi ja samalla edistetään osaltaan Helsingin Energian hiilineutraalin tulevaisuuden toteutumisen nopeutumista. Mikäli kiinteistössä siirrytään suorasta sähkölämmityksestä kaukolämpöön, on se maalämpöön verrattuna ilmaston, investointien ja elinkaarikustannusten kannalta useimmiten paras vaihtoehto, erityisesti kiinteistön lämmityksen tarpeen ollessa vähäistä suurempi.

Niille uusille rakentamisalueille, esimerkkinä Östersundomin Karhusaari, joille ei lähitulevaisuudessa ole mahdollista toimittaa pääverkkoon liitettyä kaukolämpöä, Helsingin Energia etsii ja kartoittaa aktiivisesti vaihtoehtoisia alueellisia lämmitysratkaisuja. Uusien paikallisten ratkaisujen kriteereinä ovat yhä lämmityksen ja lämpimän käyttöveden valmistukseen kuluvan energian korkea toimitusvarmuus, kilpailukykyinen käyttökustannus ja koko elinkaarenaikainen ekotehokkuus. Jatkuvasti kehittyvän kaukolämmityksen avulla on mahdollista entisestään kasvattaa Helsingin uusien alueiden houkuttelevuutta.

Kiinteistöt ja asukkaat arvostavat laajalti palkitun kaukolämmityksen ekotehokkuutta hyvin korkealle. Tästä osoituksena kaukolämmön kysyntä on jatkuvaa ja se on Helsingissä selvästi halutuin kiinteistöjen lämmitysratkaisu.

Esittelijä

Toimitusjohtaja
Seppo Ruohonen

Lisätiedot

Marko Riipinen, Johtaja, puhelin: +358 9 617 2900
marko.vj.riipinen(a)helen.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 15.05.2012 § 182

HEL 2012-002170 T 00 00 03

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Maalämpö on ajankohtainen, ekologinen ja kestävä kehityksen mukainen lämmöntuotantovaihtoehto. Maalämmöstä ei suoraan

aiheudu kasvihuoneilmiötä kiihdyttäviä hiilidioksidi- tai hiukkaspäästöjä. Maalämmön hyödyntäminen edellyttää kuitenkin käyttövoimakseen nykYTEKNIKALLA sähköenergiaa, jonka osuus on noin kolmannes järjestelmän tuottamasta uusiutuvasta lämmitysenergiasta.

Maalämpöjärjestelmissä hyödynnetään maahan ja kallioon varastoitunutta energiaa. Lämpöä voidaan ottaa myös vedestä. Kaupunkimaisilla alueilla erityisesti kallioisilla tonteilla lämmönkeruuputkisto asennetaan yleensä tontille porattuun lämpökaivoon. Tilantarve on vähäinen ja putkisto voidaan porata myös rakennuksen viereen. Tavallisesti porareivät ovat 150–200 m syviä. Maalämmön käyttö on yleistynyt sähkön ja öljyn hinnan noustessa etenkin pientaloalueilla. Maalämpöä voidaan hyödyntää myös rivi- ja kerrostaloissa, joiden lämmittäminen vaatii kuitenkin useiden reikien poraamista. Vireillä on myös ns. energiakenttiä isojen hankkeiden maalämpöön perustuvia lämmitys- tai/ja jäähdytysjärjestelmiä.

Kaavoituksella suoraan ei voida suosia jotain energiamuotoa. Maalämpöjärjestelmät ja niiden tekninen toteutettavuus asettaa rajoitteita maankäytölle laaja-alaisen asennusverkon ja lämmönkeruuputkistojen vaatiman pinta-alan vuoksi. Kaupunkialueella sijaitsee erilaisia tunneleita, putkikanaaleja ja johtokuiluja. Maalämpöjärjestelmän rakentaminen on luvanvaraista.

Helsingissä on oikeusvaikutteinen maanalainen yleiskaava. Maanalaisen yleiskaavan tulkinta maalämpökaivojen rakentamiseen on selkeä. Kantakaupungin ja etenkin ydinkeskustan alueella maanalaiset tilat ja tilavaraukset asettavat rajoitteita maalämpöreikien tekemiselle. Maalämpökaivoja ei sallita rakennettavaksi kaavakartan jo varatuille alueille eikä yleiskaavassa esitetyille kallioresurssialueille. Myös tärkeillä pohjavesialueilla maalämpökaivojen poraaminen on kielletty. Yleiskaava on ollut myös pohjana laadittaessa lakimuutosta lämpökaivojen luvanvaraisuuteen, joka astui voimaan 1.5.2011.

Sähkön ja lämmön yhteistuotantoon perustuva kaukolämpö kattaa Helsingin kaupungin alueen rakennuskannasta noin 93 prosenttia. Tämän olemassa olevan järjestelmän käyttäminen ja laajentaminen on ekologisesti ja taloudellisesti mielekäästä. Mikäli kaavoitettavalle alueelle ei ole tarkoituksenmukaista suunnitella ja rakentaa kaukolämpöverkostoa, on maalämpötuotantojärjestelmä energiatehokas sekä alueen käytön ja ympäristön kannalta yksi suositeltavista ratkaisuista. Maalämpöä voidaan suositella kaukolämpöverkoston ulkopuolisilla pientaloalueilla.

Valintamahdollisuudet perustuvat useisiin eri tekijöihin eikä kaavoituksella ole syytä rajoittaa valintamahdollisuuksia. Rakennuttajat/rakentajat päättävät itse, minkä lämmitysmuodon

valitsevat. Maalämmön puolesta valintaan vaikuttavat mm. energian hinnan nousu sekä ekologisuus, päästöttömyys ja uusiutuvuus pitkällä tähtäyksellä.

Vakiintunut käytäntö on ollut, että kaavassa ei voida määrätä tietyn lämmitystavan käytöstä. Tähän on tullut muutos maankäyttö- ja rakennuslaissa 2009 alkaen kaukolämpöverkkoon liittymisvelvollisuuden osalta.

Käsittely

15.05.2012 Ehdotuksen mukaan

Rikhard Manninen: kpl 8.

Poistetaan lause:

Kaavamääräyksiin ei kilpailulainsäädännön mukaisesti voida sitoa rakennuttajaa/rakentajaa tietynlaiseen lämmitysjärjestelmään tai suosia jotain tiettyä energiamuotoa.

Korvaava lause:

Vakiintunut käytäntö on ollut, että kaavassa ei voida määrätä tietyn lämmitystavan käytöstä. Tähän on tullut muutos maankäyttö- ja rakennuslaissa 2009 alkaen kaukolämpöverkkoon liittymisvelvollisuuden osalta.

Vastaehdotus:

Sampo Villanen: Lisätään loppuun kohta: "Lautakunta kannattaa yleisluonteisen selvityksen tekemistä maalämmön käytön mahdollisuuksista ja edullisuudesta niillä alueilla, joilla voimassa oleva maanalainen yleiskaava ei estä maalämmön rakentamista ja joihin kaukolämpöverkko ei ulotu."

Kannattajat: Tuula Palaste-Eerola

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Lisätään loppuun kohta: "Lautakunta kannattaa yleisluonteisen selvityksen tekemistä maalämmön käytön mahdollisuuksista ja edullisuudesta niillä alueilla, joilla voimassa oleva maanalainen yleiskaava ei estä maalämmön rakentamista ja joihin kaukolämpöverkko ei ulotu."

Jaa-äännet: 6

Stefan Johansson, Arja Karhuvaara, Lasse Männistö, Risto Meriläinen, Elina Palmroth-Leino, Mikko Särelä

10.12.2012

Kj/3

Ei-äänet: 3

Matti Niemi, Tuula Palaste-Eerola, Sampo Villanen

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Esittelijä

yleiskaavapäällikkö
Rikhard Manninen

Lisätiedot

Seija Narvi, insinööri, puhelin: 310 37255
seija.narvi(a)hel.fi

10.12.2012

Kj/4

§ 1390

Helsinki Stadion Oy:n osakkeiden merkintä

HEL 2011-008813 T 02 07 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti oikeuttaa talous- ja suunnittelukeskuksen varainhallinnan käyttämään talousarvion kohdalta 8 22 21, Arvopaperit, Helsingin Stadion Oy:n osakepääoman merkitsemiseksi vaihtovelkakirjalainasopimuksen mukaisesti 299 000,71 euroa, joka vastaa kaupungin yhtiölle myöntämän lainan 31.12.2012 erääntyvää lyhennyksen määrää.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Keijo Härkönen, rahoitusasiantuntija, puhelin: 310 25656
keijo.harkonen(a)hel.fi

Otteet

Ote
Helsinki Stadion Oy

Otteen liitteet
Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen oikeuttaa talous- ja suunnittelukeskuksen varainhallinnan käyttämään talousarvion kohdalta 8 22 21, Arvopaperit, Helsingin Stadion Oy:n osakepääoman merkitsemiseksi vaihtovelkakirjalainasopimuksen mukaisesti 299 000,71 euroa, joka vastaa kaupungin yhtiölle myöntämän lainan 31.12.2012 erääntyvää lyhennyksen määrää.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja toteaa, että talousarvion kohtaan 8 22 21, arvopaperit, on varattu 300 000 euron määräraha Helsinki Stadion Oy:n osakkeiden merkitsemiseen. Helsingin kaupunki omistaa yhtiön osakekannasta 83 %. Merkintä perustuu kaupunginvaltuuston 9.5.2001 tekemään päätökseen Töölön jalkapalloareenan vastaanottamisesta aiheutuvista toimenpiteistä ja vaihtovelkakirjalainan muuttamisesta osakepääomaksi vuosittain lainan lyhennystä vastaavalla määrällä eli 299 000,71 eurolla. Määrärahan käyttämisestä tehdään päätös vuosittain.

Esittelijä

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alvno
FI02012566

10.12.2012

Kj/4

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Keijo Härkönen, rahoitusasiantuntija, puhelin: 310 25656
keijo.harkonen(a)hel.fi

Otteet

Ote
Helsinki Stadion Oy

Otteen liitteet
Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Tiedoksi

Taloussuunnittelu- ja varainhallinta
Taloushallintopalvelu

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 12.12.2011 § 1125

HEL 2011-008813 T 02 07 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti oikeuttaa talous- ja suunnittelukeskuksen varainhallinnan käyttämään talousarvion kohdalta 8 22 21, Arvopaperit, Helsingin Stadion Oy:n, aiemmin Helsingin Uusi Jalkapalloareena Oy:n, osakepääoman merkitsemiseksi vaihtovelkakirjalainasopimuksen mukaisesti 299 000,80 euroa, joka vastaa kaupungin yhtiölle myöntämän lainan 31.12.2011 erääntyvää lyhennyksen määrää.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Tuomo Mäkinen, sijoituspäällikkö, puhelin: 36321
tuomo.makinen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

10.12.2012

Kj/5

§ 1391

Eräiden hankkeiden rahoitus innovaatorahaston varoilla

HEL 2012-003201 T 02 05 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti myöntää innovaatorahastosta yhteensä 3 402 001 euroa käytettäväksi seuraavien hankkeiden vuoden 2012 rahoitukseen:

	Hanke/projekti	euroa
1	Opetuskeittiön perustaminen tukkutorin teurastamolle - hallinnoija: Tukkutori	175 000
2	Älykäs asemapiirros - hallinnoija: Rakennusvalvontavirasto	50 000
3	Sähköinen terveystkortti - hallinnoija: Terveyskeskus	150 000
4-6	Innovatiivinen kaupunki@-ohjelma	267 001
4	- Innovatiivinen kaupunki@-ohjelman perusrahoitus	110 000
5	- Kaupunki palveluna-teema	70 725
6	- Kaupunki järjestelmänä-teema - hallinnoija: Aalto yliopiston teknillinen korkeakoulu	86 276
7	Kohtaamispaikka@lasipalatsi - hallinnoija: Kaupunginkirjasto	375 000
8	Antikoagulanttihoidon omahoidon ja sähköisen hoitopalautejärjestelmän kehittäminen terveysasemilla - hallinnoija: Terveyskeskus	100 000
9	Ryhmätoiminnan ja ryhmävastaanoton uusi palvelukonsepti kaupunginsairaaloiden erikoispoliklinikoilla - hallinnoija: Terveyskeskus	99 000
10	Innolukio-hanke - hallinnoija: Ylivieskan kaupunki	9 000
11	Kasvupolku-hanke - hallinnoija: Helsingin Uusyrityskeskus ry	520 000
12	Yrityskylä Helsinki - hallinnoija: Opetusvirasto	200 000
13	Forum Virium Helsinki perusrahoitus - hallinnoija: Forum Virium Helsinki	950 000

14	Digitaaliset pelit osana tulevaisuuden elinkeinoperustaa Helsingissä ja Suomessa - hallinnoija: Nuorisoasiainkeskus	150 000
15	Stadi.TV - hallinnoija: Forum Virium Helsinki	262 000
16	Seniorit ja syrjäytyneet atk-aikaan - hallinnoija: Sosiaalivirasto	95 000

Lisäksi kaupunginhallitus päätti, että Opetuskeittiön perustaminen tukkutorin teurastamolle -hankkeelle sidotaan innovaatorahastosta yhteensä 115 000 euron rahoitus vuodelle 2013, Älykäs asemapiirros-hankkeelle 100 000 euron rahoitus vuodelle 2013, Sähköinen terveystkortti-hankkeelle 250 000 euron rahoitus vuodelle 2013, Kohtaamispaikka@lasipalatsille vuosille 2013–2014 yhteensä 375 000 euroa, Innovatiivinen kaupunki-ohjelman Kaupunki palveluna-teemalle vuosille 2013–2014 yhteensä 172 133 euroa ja Kaupunki järjestelmänä-teemalle 50 771 euron rahoitus vuodelle 2013, Stadi.TV-hankkeelle 262 000 euron rahoitus vuodelle 2014 ja Innolukio-hankkeelle yhteensä 19 000 euron rahoitus vuodelle 2013.

Samalla kaupunginhallitus päätti, ettei sosiaaliviraston Seniori-ikäisten vapaaehtoispaketti-, Sairaanhoidajan valmennusohjelma-, Hanke kuntouttavan työtoiminnan ja oppivelvollisuusiän ylittäneiden perusopetuksen yhdistämiseksi -hankkeille eikä terveyskeskuksen Kotihoidon asiakaskäynnin ja työajan seuranta älypuhelimella-, Kaupunginsairaalan sähköisten palvelujen kehittäminen-, Psykiatrinen fysioterapia akuutisti masentuneiden ahdistuneisuuden hoidossa-, Väestön vertaistukitoiminnan ja itsehoidon tukeminen terveydenhoidossa-, Terveystieteiden tutkimuskeskus-, Perhevalmennuksen sähköistämisen ja perheiden osallistaminen-, Haavavastaanoton käynnistäminen-hankkeille, Innovatiivinen kaupunki-ohjelman Kaupunki tilana -teemalle, Hub Helsinki Osuuskunnan Lean Startup Center-hankkeelle eikä Oppifi Oy:n Purje-hankkeelle myönnetä rahoitusta innovaatorahastosta, koska hankkeet eivät vastaa innovaatorahaston sääntöjen tarkoituksen mukaista toimintaa. Ehdotetun mukainen toiminta tulee sosiaaliviraston ja terveyskeskuksen osalta rahoittaa normaalina toimintana talousarviomäärärahojen puitteissa huomioiden organisaatiouudistuksen vaikutukset. Hub Helsinki Osuuskunnan ja Oppifi Oy:n kohdalla ehdotetun mukaisen toiminnan kustannusten kattamiseen tulisi etsiä muita rahoituslähteitä.

Edelleen kaupunginhallitus päätti, että seuraaville hankkeille vuonna 2012 myönnetystä rahoitusosuudesta käyttämättä jäänyt,

1 146 581 euroa, osuus saadaan käyttää vuonna 2013 ko. hankkeiden kustannuksiin.

	Hanke/projekti	euroa
7	Kohtaamispaikka@lasipalatsi - hallinnoija: Kaupunginkirjasto	81 881
8	Antikoagulanttihoidon omahoidon ja sähköisen hoitopalautejärjestelmän kehittäminen terveysasemilla - hallinnoija: Terveyskeskus	25 000
14	Digitaaliset pelit osana tulevaisuuden elinkeinoperustaa Helsingissä ja Suomessa - hallinnoija: Nuorisoasiainkeskus	76 000
16	Seniorit ja syrjäytyneet atk-aikaan - hallinnoija: Sosiaalivirasto	43 700
17	Sähköinen palveluseteli - hallinnoija: Terveyskeskus	365 000
18	Suun terveyden edistäminen sosiaalisessa mediassa - hallinnoija: Terveyskeskus	64 000
19	Varoja sähköisten asiointipalvelujen kehittämiseen - hallinnoija: Terveyskeskus	74 000
20	Verkkoterkkari - hallinnoija: Terveyskeskus	50 000
21	Psykiatrian konsultaatiopoliklinikan konsultoiva maahanmuuttajatyöryhmä - hallinnoija: Terveyskeskus	367 000
	Yhteensä	1 146 581

Kaupungin ulkopuolisen organisaation hankkeen vuosiosuus maksetaan kaksi kertaa vuodessa.

Innovatiivinen kaupunki® -hankkeiden raportointiaikataulu on seuraava: puolivuotisraportti, joka sisältää tilannekatsauksen hankkeen toteutumisesta sekä varojen käytöstä ajalta 1.1.–30.6.2013, on toimitettava 30.8.2013 mennessä ja ajalta 1.7.–31.12.2013 on toimitettava 16.1.2014 mennessä talous- ja suunnittelukeskukselle.

Vielä kaupunginhallitus päätti, että nyt myönnettävä hankerahoitus on poikkeuksellisesti käytettävissä myös vuonna 2013 ilman erikseen tehtävää siirtoa. Tilannekatsaus hankkeen toteutumisesta, toiminnan tuloksellisuudesta ja varojen käytöstä sekä mahdollinen

jatkorahoitushakemus vuodelle 2014 on lähetettävä kaupunginhallitukselle 31.10.2013 mennessä. Myös hankkeelle sidottua rahoitusosuutta tulee hakea erikseen.

Hankkeen päätyttyä toimijoiden on lähetettävä talous- ja suunnittelu-keskukselle hankkeen/projektin loppuraportti sekä tilinpäätös. Raportissa on selvitettävä hankkeen aikaansaamat tulokset. Päättäneitä hankkeita koskeva raportti tuodaan kaupunginhallitukselle tiedoksi samalla, kun kaupunginhallitus käsittelee hankkeille myönnettävää rahoitusesitystä.

Tämän asian liitteessä ovat yhteenveto kolmesta päättyneestä hankkeesta: Terveyskeskuksen hallinnoimista Terve Helsinki -hankkeesta ja Tuleeko puhdasta -hankkeesta sekä opetusviraston hallinnoimasta Yhteisöllinen koulu -hankkeesta. Terve Helsinki -hankkeella pyrittiin terveyserojen kaventamiseen. Keskeisenä tavoitteena oli estää nuorten ja työikäisten syrjäytymistä. Hankkeen kautta tavoitettiin 641 nuorta, joista 60 % ohjautui työhön ja koulutukseen. Tuleeko puhdasta -hankkeen tulosten perusteella laadittiin siivoustyön seurantalomake, jota lähiesimies käyttää arvioidessaan siivoustyön tekemistä. Myös koulutukseen on panostettu sekä työohjeita ja työnkuvauksia on päivitetty. Yhteisöllinen koulu -hankkeen tavoitteena oli edistää lasten ja nuorten yhteisöllisyyttä ja osallisuuden kehittymistä kouluyhteisössä hyödyntäen yhteisöllistä mediaa. Hankkeessa on raapaistu pintaa suuremmasta peruskoulua koskettavasta kulttuurisesta muutoksesta. Yhteisöllinen koulu -hankkeessa aloitettu kehittämistoiminta jatkuu ja laajenee Yhteisöllisyys, koulu ja älykkään palvelut (YKÄ) -hankkeessa, jolle on saatu rahoitus Etelä-Suomen aluekehitysrahastosta.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Katja Bosisio-Hillberg, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25707
katja.bosisio-hillberg(a)hel.fi

Liitteet

1 Selvitys 2012 hankehakemuksista.pdf

Otteet

Ote
Hub Helsinki Osuuskunta

Oppifi oy

Otteen liitteet
Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus
Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Aalto-yliopiston teknillinen korkeakoulu Forum Virium Helsinki	Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus
Ylivieskan kaupunki	Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus
Helsingin Uusyrityskeskus ry	Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne myöntää innovaatorahastosta yhteensä 3 402 001 euroa käytettäväksi seuraavien hankkeiden vuoden 2012 rahoitukseen:

	Hanke/projekti	euroa
1	Opetuskeittiön perustaminen tukkutorin teurastamolle - hallinnoija: Tukkuutori	175 000
2	Älykäs asemapiirros - hallinnoija: Rakennusvalvontavirasto	50 000
3	Sähköinen terveystkortti - hallinnoija: Terveystkeskus	150 000
4-6	Innovatiivinen kaupunki@-ohjelma	267 001
4	- Innovatiivinen kaupunki@-ohjelman perusrahoitus	110 000
5	- Kaupunki palveluna-teema	70 725
6	- Kaupunki järjestelmänä-teema - hallinnoija: Aalto yliopiston teknillinen korkeakoulu	86 276
7	Kohtaamispaikka@lasipalatsi - hallinnoija: Kaupunginkirjasto	375 000
8	Antikoagulanttihoidon omahoidon ja sähköisen hoitopalautejärjestelmän kehittäminen terveystasemilla - hallinnoija: Terveystkeskus	100 000
9	Ryhmätoiminnan ja ryhmävastaanoton uusi palvelukonsepti kaupunginsairaaloiden erikoispoliklinikoilla - hallinnoija: Terveystkeskus	99 000
10	Innolukio-hanke - hallinnoija: Ylivieskan kaupunki	9 000
11	Kasvupolku-hanke - hallinnoija: Helsingin Uusyrityskeskus ry	520 000
12	Yrityskylä Helsinki	200 000

	- hallinnoija: Opetusvirasto	
13	Forum Virium Helsinki perusrahoitus	950 000
	- hallinnoija: Forum Virium Helsinki	
14	Digitaaliset pelit osana tulevaisuuden elinkeinoperustaa Helsingissä ja Suomessa	150 000
	- hallinnoija: Nuorisoasiainkeskus	
15	Stadi.TV	262 000
	- hallinnoija: Forum Virium Helsinki	
16	Seniorit ja syrjäytyneet atk-aikaan	95 000
	- hallinnoija: Sosiaalivirasto	

Lisäksi kaupunginhallitus päättäne, että Opetuskeittiön perustaminen tukkutorin teurastamolle -hankkeelle sidotaan innovaatorahastosta yhteensä 115 000 euron rahoitus vuodelle 2013, Älykäs asemapiirros-hankkeelle 100 000 euron rahoitus vuodelle 2013, Sähköinen terveystkortti-hankkeelle 250 000 euron rahoitus vuodelle 2013, Kohtaamispaikka@lasipalatsille vuosille 2013–2014 yhteensä 375 000 euroa, Innovatiivinen kaupunki-ohjelman Kaupunki palveluna-teemalle vuosille 2013–2014 yhteensä 172 133 euroa ja Kaupunki järjestelmänä-teemalle 50 771 euron rahoitus vuodelle 2013, Stadi.TV-hankkeelle 262 000 euron rahoitus vuodelle 2014 ja Innolukio-hankkeelle yhteensä 19 000 euron rahoitus vuodelle 2013.

Samalla kaupunginhallitus päättäne, ettei sosiaaliviraston Seniori-ikäisten vapaaehtoispaketti-, Sairaanhoidajan valmennusohjelma-, Hanke kuntouttavan työtoiminnan ja oppivelvollisuuden ylittäneiden perusopetuksen yhdistämiseksi -hankkeille eikä terveyskeskuksen Kotihoidon asiakaskäynnin ja työajan seuranta älypuhelimella-, Kaupunginsairaalan sähköisten palvelujen kehittäminen-, Psykiatrisen fysioterapia akuutisti masentuneiden ahdistuneisuuden hoidossa-, Väestön vertaistukitoiminnan ja itsehoidon tukeminen terveydenhoidossa-, Terveydenhoito asumisen tukena-, Perhevalmennuksen sähköistäminen ja perheiden osallistaminen-, Haavavastaanoton käynnistäminen-hankkeille, Innovatiivinen kaupunki-ohjelman Kaupunki tilana -teemalle, Hub Helsinki Osuuskunnan Lean Startup Center-hankkeelle eikä Oppifi Oy:n Purje-hankkeelle myönnetä rahoitusta innovaatorahastosta, koska hankkeet eivät vastaa innovaatorahaston sääntöjen tarkoituksen mukaista toimintaa. Ehdotetun mukainen toiminta tulee sosiaaliviraston ja terveyskeskuksen osalta rahoittaa normaalina toimintana talousarviomäärärahojen puitteissa huomioiden organisaatiouudistuksen vaikutukset. Hub Helsinki Osuuskunnan ja Oppifi Oy:n kohdalla ehdotetun mukaisen toiminnan kustannusten kattamiseen tulisi etsiä muita rahoituslähteitä.

Edelleen kaupunginhallitus päättäneen, että seuraaville hankkeille vuonna 2012 myönnetystä rahoitusosuudesta käyttämättä jäänyt, 1 146 581 euroa, osuus saadaan käyttää vuonna 2013 ko. hankkeiden kustannuksiin.

	Hanke/projekti	euroa
7	Kohtaamispaikka@lasipalatsi - hallinnoija: Kaupunginkirjasto	81 881
8	Antikoagulanttihoidon omahoidon ja sähköisen hoitopalautejärjestelmän kehittäminen terveysasemilla - hallinnoija: Terveyskeskus	25 000
14	Digitaaliset pelit osana tulevaisuuden elinkeinoperustaa Helsingissä ja Suomessa - hallinnoija: Nuorisoasiainkeskus	76 000
16	Seniorit ja syrjäytyneet atk-aikaan - hallinnoija: Sosiaalivirasto	43 700
17	Sähköinen palveluseteli - hallinnoija: Terveyskeskus	365 000
18	Suun terveyden edistäminen sosiaalisessa mediassa - hallinnoija: Terveyskeskus	64 000
19	Varoja sähköisten asiointipalvelujen kehittämiseen - hallinnoija: Terveyskeskus	74 000
20	Verkkoterkkari - hallinnoija: Terveyskeskus	50 000
21	Psykiatrian konsultaatiopoliklinikan konsultoiva maahanmuuttajatyöryhmä - hallinnoija: Terveyskeskus	367 000
	Yhteensä	1 146 581

Kaupungin ulkopuolisen organisaation hankkeen vuosiosuus maksetaan kaksi kertaa vuodessa.

Innovatiivinen kaupunki® -hankkeiden raportointiaikataulu on seuraava: puolivuotisraportti, joka sisältää tilannekatsauksen hankkeen toteutumisesta sekä varojen käytöstä ajalta 1.1.–30.6.2013, on toimitettava 30.8.2013 mennessä ja ajalta 1.7.–31.12.2013 on toimitettava 16.1.2014 mennessä talous- ja suunnittelukeskukselle.

Vielä kaupunginhallitus päättäneen, että nyt myönnettävä hankerahoitus on poikkeuksellisesti käytettävissä myös vuonna 2013 ilman erikseen

10.12.2012

tehtävää siirtoa. Tilannekatsaus hankkeen toteutumisesta, toiminnan tuloksellisuudesta ja varojen käytöstä sekä mahdollinen jatkorahoitushakemus vuodelle 2014 on lähetettävä kaupunginhallitukselle 31.10.2013 mennessä. Myös hankkeelle sidottua rahoitusosuutta tulee hakea erikseen.

Hankkeen päätyttyä toimijoiden on lähetettävä talous- ja suunnittelu-keskukselle hankkeen/projektin loppuraportti sekä tilinpäätös. Raportissa on selvitettävä hankkeen aikaansaamat tulokset. Päätyneitä hankkeita koskeva raportti tuodaan kaupunginhallitukselle tiedoksi samalla, kun kaupunginhallitus käsittelee hankkeille myönnettävää rahoitusesitystä.

Tämän asian liitteessä ovat yhteenveto kolmesta päätyneestä hankkeesta: Terveyskeskuksen hallinnoimista Terve Helsinki -hankkeesta ja Tuleeko puhdasta -hankkeesta sekä opetusviraston hallinnoimasta Yhteisöllinen koulu -hankkeesta. Terve Helsinki -hankkeella pyrittiin terveyserojen kaventamiseen. Keskeisenä tavoitteena oli estää nuorten ja työikäisten syrjäytymistä. Hankkeen kautta tavoitettiin 641 nuorta, joista 60 % ohjautui työhön ja koulutukseen. Tuleeko puhdasta -hankkeen tulosten perusteella laadittiin siivoustyön seurantalomake, jota lähiesimies käyttää arvioidessaan siivoustyön tekemistä. Myös koulutukseen on panostettu sekä työohjeita ja työnkuvauksia on päivitetty. Yhteisöllinen koulu -hankkeen tavoitteena oli edistää lasten ja nuorten yhteisöllisyyttä ja osallisuuden kehittymistä koulu yhteisössä hyödyntäen yhteisöllistä mediaa. Hankkeessa on raapaistu pintaa suuremmasta peruskoulua koskettavasta kulttuurisesta muutoksesta. Yhteisöllinen koulu -hankkeessa aloitettu kehittämistoiminta jatkuu ja laajenee Yhteisöllisyys, koulu ja älykkään palvelut (YKÄ) -hankkeessa, jolle on saatu rahoitus Etelä-Suomen aluekehitysrahastosta.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Katja Bosisio-Hillberg, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25707
katja.bosisio-hillberg(a)hel.fi

Liitteet

1 Selvitys 2012 hankehakemuksista.pdf

Otteet

Ote
Hub Helsinki Osuuskunta

Otteen liitteet
Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

10.12.2012

Kj/5

Oppifi oy	Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus
Aalto-yliopiston teknillinen korkeakoulu Forum Virium Helsinki	Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus
Ylivieskan kaupunki	Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus
Helsingin Uusyrityskeskus ry	Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Talous- ja suunnittelukeskus
Talpa-liikelaitos
Sosiaalivirasto
Terveyskeskus
Tukkutori
Rakennusvalvontavirasto
Kaupunginkirjasto
Opetusvirasto
Nuorisoasiainkeskus

10.12.2012

Kj/6

§ 1392

Strategiaohjelman sekä vuoden 2014 talousarvioehdotuksen ja vuosien 2014–2016 taloussuunnitelmaehdotuksen käsittelyjärjestys

HEL 2012-016243 T 00 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä strategiaohjelman 2013–2016 sekä vuoden 2014 talousarvioehdotuksen ja vuosien 2014 - 2016 taloussuunnitelmaehdotuksen käsittelyjärjestyksen tiedoksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Ari Hietamäki, johtava suunnittelija, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättänee merkitä strategiaohjelman 2013–2016 sekä vuoden 2014 talousarvioehdotuksen ja vuosien 2014 - 2016 taloussuunnitelmaehdotuksen käsittelyjärjestyksen tiedoksi.

Esittelijä

Strategiaohjelman 2013–2016, vuoden 2014 talousarvioehdotuksen ja taloussuunnitelmaehdotuksen vuosiksi 2014–2016 käsittelyjärjestys on suunniteltu seuraavaksi:

Vuoden 2014 talousarvioehdotuksen valmistelua koskeva lähetekeskustelu

Johtajisto	ke	23.1.2013	klo 10.00
Khs	ma	28.1.2013	klo 16.00
Kvsto	ke	13.2.2013	klo 18.00

Strategiaohjelma 2013-2016

Kvston strategiaseminaari	to	31.1-1.2.2013	
Kh n 1. käsittely	ma	11.2.2013	klo 16.00
Kh n 2. käsittely	ma	15.4.2013	klo 16.00
Kvsto	ke	24.4.2013	klo 18.00

Vuoden 2014

10.12.2012

Kj/6

**talousarvioehdotuksen
laatimisohje + raami +
kannanotot**

Johtajiston käsittely	ke	6.3.2013	klo 10.00
Khn 1. käsittely	ma	11.3.2013	klo 16.00
Khn 2. käsittely	ma	18.3.2013	klo 16.00

**Vuoden 2014 talousarvioehdotus
ja taloussuunnitelmaehdotus
2014–2016**

Talousarviovalmistelun tilannekatsaus

Khlle	ma	19.8.2013	klo 16.00
Jako johtajistolle	pe	13.9.2013	
Johtajiston käsittely	ke	18.9.2013	
Jako Khlle ja ennakkojako Kvstolle	to	10.10.2013	klo 14.00
Khn 1. käsittely	ma	14.10.2013	klo 16.00
Khn 2. käsittely	ma	28.10.2013	klo 16.00
Jako Kvstolle	to	31.10.2013	klo 14.00
Kvston 1. käsittely	ke	6.11.2013	klo 15.00
Kvston 2. käsittely sekä kunnallis- ja kiinteistövero prosentit	ke	13.11.2013	klo 16.00

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Ari Hietamäki, johtava suunnittelija, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Tiedoksi

Muutoksenhakukielto, täytäntöönpano

Lautakunnat ja johtokunnat sekä virastot ja liikelaitokset

10.12.2012

Kj/7

§ 1393

Kaupunginjohtajan kokonaispalkan tarkistaminen 1.1.2013

Pöydälle 10.12.2012

HEL 2012-016546 T 01 02 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Esteelliset: Jussi Pajunen

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Marju Pohjaniemi, osastopäällikkö, puhelin: 310 37965
marju.pohjaniemi(a)hel.fi
Hannu Tulensalo, henkilöstöjohtaja, puhelin: 310 37959
hannu.tulensalo(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne, että kaupunginjohtajan kokonaispalkka ilman luontoisetuja on 15 865 euroa kuukaudessa 1.1.2013 alkaen.

Esittelijä

Kaupunginjohtajan kokonaiskuukausipalkkaa (nyt 14 422,50 euroa kuukaudessa ilman luontoisetuja) on korotettu viimeksi 1.3.2005. Sen jälkeen kuukausipalkkaa on korotettu vain kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen yleiskorotuksilla. Palkkauksessa ei ole otettu huomioon muuta kunta-alan palkkakehitystä, jonka kustannusvaikutus yleisen virka- ja työehtosopimuksen piirissä toteutettuina järjestelyvaroina on ollut 5,6 % palkkasummasta.

Vuoden 2005 jälkeen muiden suurten kaupunkien johdon palkkatasossa on tapahtunut Helsinkiä nopeampaa kasvua. Vaikka johtamistehtävää Helsingissä on pidettävä muita suuria kaupunkeja vaativampana, palkkatasossa ei ole nähtävissä vastaavaa eroa.

Näistä syistä on perusteltua korottaa kaupunginjohtajan kokonaiskuukausipalkkaa 10 prosentilla siten, että se olisi ilman luontoisetuja 15 865 euroa kuukaudessa 1.1.2013 alkaen.

Kaupunginjohtajan virkaan kuuluu rahamääräisen kokonaispalkan lisäksi autoetu. Jos virkaan valittu päättää, että hän ei ota vastaan

10.12.2012

Kj/7

autoetua, lisätään autoetua vastaava summa hänen kokonaispalkkaansa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Marju Pohjaniemi, osastopäällikkö, puhelin: 310 37965
marju.pohjaniemi(a)hel.fi
Hannu Tulensalo, henkilöstöjohtaja, puhelin: 310 37959
hannu.tulensalo(a)hel.fi

Tiedoksi; Muutoksenhaku: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Ao. henkilö
Taloushallintopalvelu-liikelaitos
Henkilöstökeskus

10.12.2012

Kj/8

§ 1394

Apulaiskaupunginjohtajien kokonaispalkan tarkistaminen 1.1.2013

Pöydälle 10.12.2012

HEL 2012-016547 T 01 02 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Esteelliset: Hannu Penttilä, Ritva Viljanen, Laura Rätty, Pekka Sauri

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marju Pohjaniemi, osastopäällikkö, puhelin: 310 37965
marju.pohjaniemi(a)hel.fi
Hannu Tulensalo, henkilöstöjohtaja, puhelin: 310 37959
hannu.tulensalo(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne, että apulaiskaupunginjohtajien kokonaispalkka ilman luontoisetuja on 13 274 euroa kuukaudessa 1.1.2013 alkaen.

Esittelijä

Apulaiskaupunginjohtajien kokonaiskuukausipalkkaa (nyt 12 066,90 euroa kuukaudessa ilman luontoisetuja) on korotettu viimeksi 1.3.2005. Sen jälkeen kuukausipalkkoja on korotettu vain kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimusten yleiskorotuksilla. Palkkauksessa ei ole otettu huomioon muuta kunta-alan palkkakehitystä, jonka kustannusvaikutus yleisen virka- ja työehtosopimuksen piirissä toteutettuina järjestelyvaroina on ollut 5,6 % palkkasummasta.

Vuoden 2005 jälkeen muiden suurten kaupunkien johdon palkkatasossa on tapahtunut Helsinkiä nopeampaa kasvua. Vaikka johtamistehtävää Helsingissä on pidettävä muita suuria kaupunkeja vaativampana, palkkatasossa ei ole nähtävissä vastaavaa eroa.

Näistä syistä on perusteltua korottaa apulaiskaupunginjohtajien kokonaiskuukausipalkkaa 10 prosentilla siten, että se olisi ilman luontoisetuja 13 274 euroa kuukaudessa 1.1.2013 alkaen.

10.12.2012

Kj/8

Apulaiskaupunginjohtajien virkaan kuuluu rahamääräisen kokonaispalkan lisäksi autoetu. Jos virkaan valittu päättää, että hän ei ota vastaan autoetua, lisätään autoetua vastaava summa hänen kokonaispalkkaansa.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marju Pohjaniemi, osastopäällikkö, puhelin: 310 37965
marju.pohjaniemi(a)hel.fi
Hannu Tulensalo, henkilöstöjohtaja, puhelin: 310 37959
hannu.tulensalo(a)hel.fi

Tiedoksi; Muutoksenhaku: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Ao. henkilöt
Henkilöstökeskus
Taloushallintopalvelu-liikelaitos

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

10.12.2012

Kj/9

§ 1395

Helsinki 200 vuotta pääkaupunkina -juhlavuoden 10 miljoonan euron erillismääräraha nuorten syrjäytymistä ehkäiseviin toimenpiteisiin

HEL 2012-005157 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti myöntää nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn tarkoitettua vuoden 2012 talousarvioon ylitysoikeutena myönnetystä 10 miljoonan euron erillismäärärahasta nuorten osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistamiseksi sekä koulutus- ja työllistämispolun turvaamiseksi ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi seuraavasti yhteensä 8,915 miljoonaa euroa:

1. henkilöstökeskukselle RESPA-toimintamallin käynnistämiseen 5,185 miljoonaa euroa
2. opetusvirastolle Avoimen ammattiopiston käynnistämiseen 2,5 miljoonaa euroa
3. nuorisoasiainkeskukselle Hyvä vapaa-aika -tutkimus- ja kehittämishankkeeseen 1,23 miljoonaa euroa

Samalla Khs päätti, että hankkeista raportoidaan Khlle vuosittain helmikuun loppuun mennessä.

Lisäksi Khs päätti, että jäävästä määrärahasta (1 085 000 euroa) ja sen käyttösuunnitelmasta päätetään erikseen 31.3.2013 mennessä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Tero Niininen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25915
tero.niininen(a)hel.fi
Tuula Saxholm, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36250
tuula.saxholm(a)hel.fi

Liitteet

- 1 opev Avoin ammattiopisto.pdf
- 2 Heke RESPA-toimintamalli.pdf
- 3 NK Hyvä vapaa-aika 25102012.pdf

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne myöntää nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn tarkoitettua vuoden 2012 talousarvioon ylitysoikeutena myönnetystä

10 miljoonan euron erillismäärärahasta nuorten osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistamiseksi sekä koulutus- ja työllistämispolun turvaamiseksi ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi seuraavasti yhteensä 8,915 miljoonaa euroa:

1. henkilöstökeskukselle RESPA-toimintamallin käynnistämiseen 5,185 miljoonaa euroa
2. opetusvirastolle Avoimen ammattiopiston käynnistämiseen 2,5 miljoonaa euroa
3. nuorisoasiainkeskukselle Hyvä vapaa-aika -tutkimus- ja kehittämishankkeeseen 1,23 miljoonaa euroa

Samalla Khs päättäne, että hankkeista raportoidaan Khlle vuosittain helmikuun loppuun mennessä.

Lisäksi Khs päättäne, että jäävästä määrärahasta (1 085 000 euroa) ja sen käyttösuunnitelmasta päätetään erikseen 31.3.2013 mennessä.

Esittelijä

Kj toteaa, että kaupunginvaltuusto päätti 11.4.2012 § 85 myöntää Helsinki 200 vuotta pääkaupunkina –juhlavuoden kunniaksi helsinkiläisten nuorten koulutus- ja työmahdollisuuksien turvaamiseksi ja nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi ylitysoikeutena vuoden 2012 talousarvion kohtaan 1 04 02, Khn käyttövarat, kaupunginhallituksen käytettäväksi 10 miljoonan euron erillismäärärahan.

Talous- ja suunnittelukeskus on koonnut sosiaaliviraston, terveystoimiston, opetusviraston, nuorisoasiainkeskuksen ja henkilöstökeskuksen esitykset määrärahan käytöstä. Hanke-esityksiä on jalostettu päällekkäisyyksien välttämiseksi ja esim. RESPA –hankkeen kautta arvioidaan toteutuvan osa opetusviraston muista ehdotuksista ja sosiaaliviraston esitys kokonaisuudessaan. Myös maahanmuuttajanuorten tarpeet otetaan huomioon tässä hankkeessa.

Kj arvioi, että koulutus- ja yhteiskuntatakuu toteutuu parhaiten henkilöstökeskuksen koordinoiman RESPA –toimintamallin, opetusviraston Avoimen ammattiopiston ja nuorisoasiainkeskuksen koordinoiman Hyvä vapaa-aika -hankkeen kautta.

RESPA -toimintamallin tavoitteena on työttömien tai ilman koulutuspaikkaa olevien 17-29 –vuotiaiden nuorten yhteiskuntatakuun turvaaminen kaupungin ja Uudenmaan TE-toimiston yhteistyönä. Mallin tavoitteena on Helsingissä asuvien nuorten työttömyyden merkittävä vähentäminen sekä työllistymistä ja koulutusvalmiuksia edistävien palvelujen parempi kohdentuminen ja suunnitelmallinen käyttö nuoren hyväksi. Tarkoituksena on lisäksi vahvistaa kaupungin

yhteistyöyritysten ja yhdistysten osuutta nuorten työllistymispalvelujen ja työpaikkojen tarjoajina (kummiyritykset). Tarkoituksena on myös, että kaupungin työpaikat tarjoaisivat nykyistä laajemmin ja monipuolisemmin harjoittelu-, rekrytointikoulutus-, oppisopimuskoulutus- ja tukityöpaikkoja Keskeistä RESPA -toimintamallissa on, että jokainen nuori saa oman uraohjaajan, joka räätälöi nuoren kanssa tarjolla olevista palveluista suunnitelmallisen kokonaisuuden nuoren kouluttamiseksi tai työllistymiseksi. RESPA -toimintamalli hyödyntää palveluvalikkoa, joka sisältää kaupungin tarjoamia työllisyydenhoidon palveluja, yhteistyöyritysten työ- ja koulutuspaikkoja, kolmannen sektorin välityömarkkinoita sekä koulutustarjontaa opetusviraston ja yksityisten oppilaitosten ammatillisessa koulutuksessa, korkeakouluissa ja TE-hallinnon koulutuksissa. Kokonaisuutta täydennetään tarvittaessa muun muassa talous- ja velkaneuvonnalla, asumis- ja terveystaloudella sekä harrastus- ja liikuntapalveluilla. RESPA -ohjaaja tukee nuorta koko prosessin ajan. RESPAn moniammatillisen toimintaverkoston muodostavat TE-hallinnon ja sosiaali- ja terveystalouden lisäksi opetusvirasto, liikuntavirasto, nuorisosiainkeskus, talous- ja suunnittelukeskuksen elinkeinopalvelut, yksityiset oppilaitokset sekä korkeakoulut.

Helsingissä on tällä hetkellä noin 5 000 työtöntä alle 30-vuotiasta nuorta. Osalla on vain peruskoulupohja, osalla yo-, amk- tai yliopistotutkinto ja osalla opinnot ovat keskeytyneet. Työllistymisen kannalta haasteellisia nuoria on näissä kaikissa ryhmissä. Työttömien joukossa on paljon muualta Suomesta muuttaneita ja maahanmuuttajataustaisia nuoria. RESPA-hankkeen kohderyhmänä ovat kaikki ne työttömät helsinkiläiset 17–29-vuotiaat nuoret, jotka eivät sijoitu koulutukseen tai työelämään kolmen kuukauden kuluessa TE-hallinnon toimenpitein sekä ne nuoret, jotka ilmoittautuvat toistuvasti työttömiksi työnhakijoiksi. Lisäksi asiakkaina on niitä nuoria toimeentulotuen saajia, jotka ovat aktivoitavissa RESPA-toimintamallin toimenpitein. Arvio RESPAn asiakasmäärästä on vähintään 1 000 nuorta/vuosi.

Kolmivuotisen RESPA -hankkeen arvioidut kustannukset ovat yhteensä 5 185 000 euroa. TE-hallinto lisää ohjaavia henkilöstöresursseja nuorten yhteiskuntatakuun toteuttamiseksi ja maksaa suuren osan työllisyydenhoidon toimenpiteissä tarvittavista menoista. Myös kaupungin työllisyydenhoidon määrärahaa käytetään RESPAn asiakkaiden tarvitsemien työllisyyspalveluiden rahoittamiseen. Näitä ovat esimerkiksi palkkatukityö kaupungilla, rekry- ja oppisopimuskoulutus, pajatoiminta ja kuntouttava työtoiminta.

Avoimen ammattiopiston koulutuksen tavoitteena on koulutustakuun piirissä olevien nuorten koulutuksen läpäisyasteen parantaminen,

keskeyttämisen vähentäminen, syrjäytymisen ehkäiseminen sekä nuorten koulutus- ja työmahdollisuuksien turvaaminen. Avoin ammattiopisto tarjoaa ammatillista koulutusta ja ohjausta ilman opiskelupaikkaa oleville helsinkiläisille nuorille ja ammatillisen oppilaitosten opiskelijoille, jotka ovat keskeyttäneet tai ovat keskeyttämässä opintonsa. Avoimessa ammattiopistossa luodaan opetuspolkuja, joihin erilaisissa tilanteissa olevia opiskelijoita voidaan ohjata. Tavoitteena on tarjota opetusta esimerkiksi niille nuorille, jotka ovat alan vaihdon takia keskeyttämässä opintonsa tai joille elämäntilanteen takia koko tutkinnon suorittaminen on haasteellista. Avoimen ammattiopiston malli tarjoaa mahdollisuuden järjestää koulutusta myös toiselle asteelle hakeutuville nuorille, joille ei toistaiseksi löydy sopivaa opiskelupaikkaa. Mahdollisia moduleja/opintoja avoimessa opistossa ovat esim. polku alan vaihtajille ja opintoihin palaaville, aikalisä-polku niille, jotka tarvitsevat elämässä tai opinnoissa tarvittavien taitojen parantamista, osatutkintopolku, tuettu työssä oppiminen, tuettu oppisopimus sekä maahanmuuttajanuorten polku (S2 + ammatillisiin opintoihin orientoituminen) Opiskelijoille laaditaan henkilökohtainen opinto- ja työsuunnitelma tukena opiskelijahuollon työntekijät, uraohjaajat, arkiohjaajat ja työvalmentajat. Avoin ammattiopisto toimii osana perustettavaa Stadin ammattiopistoa ja läheisessä yhteistyössä työpaikkojen ja yritysten kanssa. Avoimeen ammattiopistoon ohjaututaan esim. Tulevaisuustiskin ja Respan kautta.

Avoimen opiston toiminnan käynnistämisen arvioidut kustannukset ovat 2,5 – 3,0 miljoonaa euroa riippuen toimintaan osallistuvien nuorten määrästä.

Nuorisoasiainkeskuksen koordinoimassa tutkimus- ja kehittämishankkeessa - Hyvä vapaa-aika - neljän helsinkiläisen luokan oppilaille tarjotaan mahdollisuus kohdennettuun nuorisotyöhön ja harrastamisen tukemiseen. Koululuokat valitaan PD-mittareilla. Nuoria tuetaan ja tutkitaan seitsemännen luokan syksystä aina peruskoulun päättymisen jälkeiseen syksyn loppuun. Jokaiselle nuorelle rakennetaan tukiverkosto (nuorisotyöntekijä, koulu ja perhe) ja yksilöllinen ohjelma, jossa määritellään tavoitteet ja sovitaan toimenpiteistä. Lähestymistapa ei ole ongelmakeskeinen, vaan lähtee nuoren elämänhallinnan taitojen ja motivaation vahvistamisesta. Keskeisenä näkökulmana on kyvykkyyden kokemusten tunnistaminen ja voimistaminen sekä koulussa että vapaa-ajalla. Tukikeinot vaihtelevat harrastusmaksujen kattamisesta yksilölliseen ohjaukseen, ryhmätoimintaan ja välineistöön. Oppilaiden tilannetta verrataan projektin ajan koulujen muihin, saman ikäryhmän oppilaisiin.

Tutkimus- ja kehityshanke Hyvä vapaa-aika vahvistaa ymmärrystä ennaltaehkäisevien toimenpiteiden vaikuttavuudesta, lisää

10.12.2012

Kj/9

monihallintokuntaista yhteistyötä ja vahvistaa kaupungin ja kolmannen sektorin kumppanuutta. Hyvä vapaa-aika -hanke tuo yhteen nuorten hyvinvointiin liittyviä tavoitteita nuorten yhteiskuntatakuusta, Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmasta sekä Ruuti-vaikuttamisjärjestelmästä. Nuorisoasiainkeskuksen yhteistyökumppaneina ao. hankkeessa ovat opetusvirasto ja tietokeskus.

Neljän ja puolen vuoden mittaisen hankkeen arvioidut kustannukset ovat 1,23 miljoonaa euroa.

Kj toteaa lopuksi, että haasteen pitkäaikaisuuden vuoksi on tärkeää etsiä uusia ratkaisumalleja ja toteutustapoja tulevaisuuden koulutus- ja työmallien luomiseksi. Nykyiset kuntien ja valtion toimintamallit ja säännöt eivät saa olla esteenä nuorten tulevaisuuden rakentamisessa. Nyt ehdotettujen uusien toimintamallien avulla löydetään toivottavasti keinot yhdessä valtion kanssa raivata näitä esteitä ja paremmin ehkäistä nuorten syrjäytymistä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Tero Niinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25915
tero.niinen(a)hel.fi
Tuula Saxholm, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36250
tuula.saxholm(a)hel.fi

Liitteet

- 1 opev Avoin ammattiopisto.pdf
- 2 Heke RESPA-toimintamalli.pdf
- 3 NK Hyvä vapaa-aika 25102012.pdf

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 11.04.2012 § 85

HEL 2012-005157 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti myöntää Helsinki 200 vuotta pääkaupunkina -juhlavuoden johdosta kaupunginhallituksen käytettäväksi 10 miljoonan euron erillismäärärahan kohdistettavaksi nuorten syrjäytymistä ehkäiseviin toimenpiteisiin.

10.12.2012

Kj/9

Samalla kaupunginvaltuusto oikeutti kaupunginhallituksen ylittämään vuoden 2012 talousarvion määrärahoja seuraavasti:

Lukua / kohtaa		euroa
1 04 02	Käyttövarat, Khn käytettäväksi	10 000 000

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Kaupunginhallitus 02.04.2012 § 321

HEL 2012-005157 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen myöntää Helsinki 200 vuotta pääkaupunkina -juhlavuoden johdosta kaupunginhallituksen käytettäväksi 10 miljoonan euron erillismäärärahan kohdistettavaksi nuorten syrjäytymistä ehkäiseviin toimenpiteisiin.

Samalla kaupunginvaltuusto oikeuttanee kaupunginhallituksen ylittämään vuoden 2012 talousarvion määrärahoja seuraavasti:

Lukua / kohtaa		euroa
1 04 02	Käyttövarat, Khn käytettäväksi	10 000 000

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

10.12.2012

Kj/10

§ 1396

Vuoden 2013 talousarvion noudattamisohjeet

Pöydälle 10.12.2012

HEL 2012-015910 T 02 02 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Ari Hietamäki, johtava suunnittelija, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Liitteet

1 Vuoden 2013 talousarvion noudattamisohjeet.pdf

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne antaa esityslistan liitteen mukaiset vuoden 2013 talousarvion noudattamisohjeet kaupungin kaikille lauta- ja johtokunnille sekä virastoille ja liikelaitoksille.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja toteaa, että kaupunginvaltuusto hyväksyi 28.11.2012 talousarvion vuodeksi 2013 ja taloussuunnitelman vuosiksi 2013 - 2015. Kaupunginhallitus on antanut vuosittain ohjeet talousarvion toteuttamisesta talousarvion hyväksymisen jälkeen.

Noudattamisohjeissa todetaan mm., että talousarvio on toiminnan lähtökohtana ja lauta- ja johtokunnilta sekä virastoilta edellytetään taloudellisen kehityksen seuraamista ja tarvittaessa valmiutta sopeuttaa toimintansa muuttuvissa tilanteissa talousarvion mukaiseksi.

Vuoden 2013 talousarvion noudattamisohjeissa on uusittu ja tarkennettu mm. seuraavia kohtia: tulosbudjettien laatimisen ohjeistus, tuottavuus, kaupungin strategiaohjelman toteuttaminen, kertapalkkioiden ja tulospalkkioiden maksamisen ohjeistus, osaamisen kehittäminen ja muutostuki, hankinnat, tietotekniikan hyödyntäminen, sponsorirahan käyttö, avustusten hakeminen, ympäristölaskenta ja ympäristöraportointi, laadun kehittäminen, riskienhallinta ja sisäinen valvonta, lähiörahaston käyttö, palveluverkko- ja tilankäyttösuunnittelu

10.12.2012

sekä AM-ohjelma, toimitilojen vuokraaminen ja maanvuokrasopimukset sekä kirjanpitokäytäntöön liittyvät linjaukset.

Henkilöstötoimikunta antaa noudattamisohjeista lausunnon, joka jaetaan kaupunginhallituksen kokouksessa.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Ari Hietämäki, johtava suunnittelija, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Liitteet

1 Vuoden 2013 talousarvion noudattamisohjeet.pdf

Tiedoksi; muutoksenhakukielto, valmistelu

Virastot ja laitokset

10.12.2012

Kj/11

§ 1397

Valtuutettu Silvia Modigin toivomusponsi ilmaisesta ilmoitusseinästä

HEL 2011-010778 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi esityslistalta ilmenevän selvityksen liittyen kaupunginvaltuuston 14.12.2011 hyväksymään toivomusponteen ja toimittaa selvityksen ehdottajalle (valtuutettu Silvia Modig) sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Paula Hirvonen, verkkoviestintäpäällikkö, puhelin: 310 25347
paula.hirvonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vt Silvia Modigin toivomusponsi
- 2 Rakennusviraston lausunto
- 3 Forum Virium Helsingin lausunto

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen merkitä tiedoksi esityslistalta ilmenevän selvityksen liittyen kaupunginvaltuuston 14.12.2011 hyväksymään toivomusponteen ja toimittaa selvityksen ehdottajalle (valtuutettu Silvia Modig) sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

Hyväksyessään 14.12.2011 kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti Helsingin kulttuuristrategian vuosille 2012–2017 kaupunginvaltuusto samalla hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

”Kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuus toteuttaa keskeiselle paikalle kaupungin keskustaan ilmainen ilmoitusseinä joka mahdollistaa erilaisten tapahtumien mainostamisen. (Silvia Modig)”

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 24§:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnen ehdottajalle kirjallinen

selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnen hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi myös muille valtuutetuille.

Toivomuspontteen on pyydetty lausunnot erilaisia kaupungin ilmoituspintoja hallinnoivalta rakennusvirastolta, digitaalisia Clear Channel -kaupunkinäyttöjä konseptoineelta Forum Virium Helsingiltä sekä tapahtumia järjestäviltä ja niistä tiedottavilta kulttuurikeskukselta ja talous- ja suunnittelukeskuksen tapahtumayksiköltä.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että ponnessa kuvatus ilmoitusseinän perustaminen on mahdollista joko hyödyntämällä jo kaupungin hallinnassa olevia ilmoituspintoja tai hankkimalla kokonaan uusi ilmoitusseinä, mutta molemmissa tapauksissa tulisi kaupungin talousarviossa osoittaa määrärahat palvelun toteuttamiseksi ja ylläpitämiseksi sekä henkilöresurssit sen operatiiviseen hallintaan. Mikäli ilmoitusseinän tulisi mahdollistaa myös asukkaiden spontaanin tapahtumailmoittelun, tulee resurssoinnissa lisäksi ottaa huomioon sen aiheuttamat lisäkustannukset.

Rakennusvirastolla on sopimus Clear Channel Suomi Oy:n kanssa, joka kattaa 23 digitaalista Clear Channel -kaupunkinäyttöä sijoiteltuna eri puolille Helsingin ydinkeskustaa. Toinen puoli näytöistä on mainoskäytössä, ja toisesta puolesta vähintään 80 % on kaupungin käytössä. Kaupungin puolella on kosketusnäyttö, joka mahdollistaa myös vuorovaikutteiset sisällöt. Saatujen lausuntojen perusteella näyttöjä on teknisesti mahdollista käyttää sekä kaupungin että asukkaiden tapahtumailmoitteluun, mutta toteutus vaatii alkuinvestoinnin ylläpitojärjestelmän suunnitteluun ja kehittämiseen sekä taloudelliset ja henkilöresurssit ilmoitustaulun ylläpitämiseen ja moderointiin.

Kaupungilla on jo käytössään erilaisia sähköisiä ja muita tapahtumailmoittelun paikkoja, jotka mahdollistavat myös asukkaiden tapahtumailmoittelun. Rakennusviraston hallinnassa on eri puolille kaupunkia sijoitettuja suljettuja ilmoitustauluja, joiden ilmoittelusta ja siisteydestä vastaavat paikalliset asukas yhdistykset tai muut vastuulliset yhdistykset. Lisäksi metroissa ja ratikoissa on JC Decauxin digitaalisia näyttöjä, joissa näkyy Innessiivi Media Oy:n ylläpitämän Stadissa.fi-tapahtumapalvelun tapahtumia. Stadissa.fi-palveluun voivat sekä yksittäiset henkilöt että isommat organisaatiot jättää ilmaiseksi tapahtumailmoituksia sähköpostitse tai palvelun Facebook-sivuilla. Asukkaiden ilmoittelun mahdollistavat myös verkkosivut ja sosiaalinen media. Esimerkiksi kaupunginosayhdistykset ilmoittavat omilla verkkosivuillaan alueensa tapahtumista, joiden tuomista osaksi kaupungin Hel.fi-portaalissa loppuvuodesta 2012

10.12.2012

Kj/11

avattavia kaupunginosasivuja harkitaan yhdessä Helka ry:n ja kaupunginosayhdistysten kanssa.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että mikäli jo olemassa olevien ilmoituspaikkojen lisäksi päätetään perustaa uusi kaupungin yhteinen ilmoitusseinä, vaatii sen toteuttaminen vastuutahon, joka toimialan perusteella voisi olla talous- ja suunnittelukeskuksen tapahtumayksikkö tai kulttuurikeskus. Toimiakseen ilmoitusseinä vaatii toiminta- ja ylläpitoperiaatteet myös kolmansien osalta sekä taloudelliset resurssit ja henkilöstön.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Paula Hirvonen, verkkoviestintäpäällikkö, puhelin: 310 25347
paula.hirvonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vt Silvia Modigin toivomusponsi
- 2 Rakennusviraston lausunto
- 3 Forum Virium Helsingin lausunto

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 03.12.2012 § 1352

Pöydälle 03.12.2012

HEL 2011-010778 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Paula Hirvonen, verkkoviestintäpäällikkö, puhelin: 310 25347

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

paula.hirvonen(a)hel.fi

Talous- ja suunnittelukeskus 2.11.2012

HEL 2011-010778 T 00 00 03

Lausunto

Helsingin kaupungin rakennusviraston ja Clear Channel Oy:n välillä on sopimus ulkojulistetaulujen ja digitaalisten kaupunkinäyttöjen ulkomainospintojen käytöstä. Näistä pinnoista tietty käyttöosuus on varattu kaupungin eri virastojen omiin ilmoituksiin ja mainoksiin. Mikäli kaupunkiin halutaan uusi ilmainen ilmoitusseinä jo olemassa olevien maksullisten mainospintojen rinnalle, tulee ottaa huomioon, että myös uusi ilmoitusseinä tarvitsee toimiakseen järjestelmän, ohjelman, henkilöstön, huollon sekä taloudelliset resurssit.

Mikäli tällainen uusi ilmoitusseinä halutaan, tulee toimialan edustajien, kuten Clear Channel Oy:n ja JC Decaux Oy:n yhdessä Forum Viriumin ja Helsingin kaupungin kanssa tutkia uuden digitaalisen ilmoitusseinän sijoitusmahdollisuuksia sekä luoda toiminta- ja ylläpitoperiaatteet sekä rahoitusmalli. Ilmoitusseinä voisi olla pysyvä tai siirrettävä malli (mobiili). Tarjotussa palvelussa tulee olla selkeät periaatteet, joihin mainospinnan kapasiteetin jako perustuu. Lisäksi pitää luoda prosessi, joka määrittelee tasapuolisen ja läpinäkyvän mainospinnan ilmaisen käyttömahdollisuuden tapahtumajärjestäjille.

Lisäksi voidaan todeta, että sosiaalinen media on luonut uusia tehokkaita maksuttomia ilmoitusväyliä jo olemassa olevien tapahtumakalentereiden lisäksi. Maksulliset ulkomainostaulut ja digitaaliset näytöt täydentävät markkinointia.

Lisätiedot

Saila Machere, tapahtumapäällikkö, puhelin: 310 25903
saila.machere(a)hel.fi

Kulttuurikeskus 1.11.2012

HEL 2011-010778 T 00 00 03

Helsingin kulttuurikeskuksen toimipaikkojen saleissa järjestetään vuosittain 1 400 tapahtumaa, 100 näyttelyä sekä 1 600 kurssia. Tapahtumista yli 95 % on yksittäisiä. Useamman esityksen sisältäviä tuotantoja on vain muutama. Tämä asettaa kulttuurikeskuksen viestinnälle suuria resurssihaasteita potentiaalisten kohderyhmien tavoittamisessa.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Näin ollen kulttuurikeskuksessa tunnistetaan hyvin lausunnossa esitetty tarve tapahtumien ilmaismarkkinointiin. Kulttuurikeskus suhtautuu myönteisesti kaupungissa järjestettävien kulttuuritapahtumien markkinoinnin tukemiseen ja toivoo, että kaupungin mainospinnoista vastaavat tahot voisivat selvittää mahdollisuuksia tarjota myös ilmaisia tapahtumatiedottamiskanavia. Erityisesti pienillä, yksittäisillä tapahtumanjärjestäjillä on usein hyvin niukat resurssit, jotka eivät riitä maksullisten mainospaikkojen hankintaan. Valtamediat ovat vähentäneet ilmaisia tapahtumalistauksia, ja mediakenttä on entisestään pirstaloitunut.

Sähköisten ilmoitustaulujen soveltuvuudesta kulttuurikeskuksen tapahtumamarkkinointiin virastolla ei ole edellytyksiä ottaa kantaa, koska virastossa ei ole kokemusta ko. näyttöjen sisällöntuotantojärjestelmästä. Yleisesti voidaan kuitenkin todeta, että tapahtumailmoittelukanava, olkoon se sitten perinteinen tai sähköinen ilmoitustaulu, vaatii aina sekä vastuutahoa että resurssia sisällön moderointiin ja ylläpitoon.

Lisätiedot

Terttu Sopenan, viestintäpäällikkö, puhelin: 310 29870
terttu.sopenan(a)hel.fi

§ 1398

Pilottihankkeiden valinta alueellisen osallistumisen kokeiluun

Pöydälle 10.12.2012

HEL 2012-014809 T 00 01 04 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Esteelliset: Ville Ylikahri

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Yhteenvedo ehdotuksista
- 2 Demokratiapilottihakemus, Kaupunginosakohtainen yhteissuunnittelu
- 3 Demokratiapilottihakemus, Töölö
- 4 Demokratiapilottihakemus, Lauttasaari itsenäiseksi kunnaksi - Voidaan paremmin
- 5 Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Kohtaamispaikka nuorille aikuisille
- 6 Demokratiapilottihakemus, Kahvitauko
- 7 Demokratiapilottihakemus, Sovun Pelto
- 8 Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Mainio Malminkartano
- 9 Demokratiapilotti-ehdotuksen täydennys, Asukasyhdistyksestä lähidemokratiaan
- 10 Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Maunulan demokratiahanke
- 11 Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Suuri demokratiapeli
- 12 Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Unelmien Thalian aukio
- 13 Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Seurojen tila - Kaupunkilaistoiminnan keskus
- 14 Demokratiapilottihakemus, Arabianranta, Toukola ja Vanhakaupunki demokraattisen päätöksenteon kasvualustana
- 15 Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Asukkaat aktiivisina - Itä-Pasila iskussa
- 16 Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Kulttuurikorttelit
- 17 Demokratiapilottihakemus, Asukkaat mukaan Koskelan entisen sairaala-alueen suunnitteluun
- 18 Demokratiapilottihakemus, Kestävyyden viestijuoksu - Naapurua ei jätetä!
- 19 Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Kääntyvä kierre
- 20 Demokratiapilotti-ehdotuksen täydennys, Me asumme täällä! Lähidemokratiatyökalu testissä Tapaninvainiossa

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

- 21 Demokratiapilottihakemus, Pukinmäen vahvat verkostot
22 Demokratiapilottihakemus, Asukkaiden vaikutusmahdollisuuksien lisääminen oman kaupunginosan hoidossa
23 Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Fastholman kaupunginosapuisto
24 Demokratiapilottihakemus, Kulttuuridemokratiaa konteissa!
25 Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Linnunlaulun aukea ja riemun lähde Kaitalahteen
26 Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Vetoa ja voimaan Mellunkylään
27 Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Lähidemokratiaa Mellunmäkeläisittäin
28 Demokratiapilottihakemus, Lähidemokratiaa Vuosaareen
29 Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Naapurijuhlat
30 Demokratiapilottihakemus, Osallistavan kaupunkisuunnittelun pilottihanke
31 Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Osallistuvan vaihtoehtosuunnittelun kehittäminen - Rastilan ratkaisu
32 Demokratiapilottihakemus, Kaupunginosan Sanom.at - kaupunginosan sosiaalinen media
33 Demokratiapilottihakemus, Kaupunkilaisten raati - kaupunkilaisten ääni päätöksenteon tueksi
34 Demokratiapilotti-ehdotuksen täydennys, Kouludemokratia - Nuorten digitarinapaja
35 Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Nappi Naapuri
36 Demokratiapilottihakemus, Helsingin pyöräilevät kaupunginosat
37 Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Prototype Helsinki
38 Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Siks kun ympäristöllä on väliä
39 Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Toivomuspuu
40 Demokratiapilotti-ehdotuksen täydennys, Kaupunkilaisille avoin ompelukahvila
41 Nuorten Ruuti-vaikuttamisjärjestelmän ydinryhmän ehdotus 29.10.2012

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen valita vuodelle 2013 alueellisen osallistumisen kokeiluun seuraavat hankkeet:

1. Arabianranta, Toukola ja Vanhankaupunki demokraattisen päätöksenteon kasvualustana
2. Asukkaat aktiivisina - Itä-Pasila iskussa
3. Mainio Malminkartano
4. Maunulan demokratiahanke
5. Vetoa ja voimaa Mellunkylään
6. Lähidemokratiaa Vuosaareen
7. Kaupunkilaisten raati - kaupunkilaisten ääni päätöksenteon tueksi
8. Helsingin pyöräilevät kaupunginosat
9. Nuorten Ruuti-vaikuttamisjärjestelmän ydinryhmän hanke osallistuvasta budjetoinnista kohteena nuorisosiainkeskuksen alueellinen nuorisotyön yksikkö.

Samalla kaupunginhallitus päättänee

- oikeuttaa kaupunginjohtajan hyväksymään kullekin edellä selostetulle hankkeelle pilottisuunnitelman, johon sisällytetään alueellisen tai temaattisen kokeilun aihepiiri ja kohteet, kohdentuminen kaupungin eri toimialoille, eri alueellisen osallistumisen eri mallit ja uuden teknologian hyväksikäytön mahdollisuudet, yhteistyö alueen muiden toimijoiden kanssa sekä seuranta- ja raportointitavat
- kehottaa kaupunginjohtajaa raportoimaan hankkeiden etenemisestä 30.9.2013 mennessä ja hankkeiden tuloksista 15.1.2014 mennessä.
- myöntää alueellisen osallistumisen kokeilun toteuttamista varten 150 000 euroa hallintokeskuksen käytettäväksi vuoden 2013 talousarvion määrärahoista kohdalta 1 04 02, Käyttövarat, Khn käytettäväksi (projektinumero 1 04 02 00 639)

Lisäksi kaupunginhallitus päättänee todeta, että alueellisen osallistumisen kokeilun jatkosta päätetään myöhemmin erikseen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus päätti 25.6.2012 kaupunginvaltuuston strategiaohjelman tavoitteiden mukaisesti ja demokratiaryhmän esitysten pohjalta käynnistää alueellisen osallistumisen kokeilun vuonna 2013. Kokeiluun valitaan enintään yhdeksän pilottihanketta, joista kuusi on alueellisia. Lisäksi piloteiksi valitaan enintään kolme ehdotusta, joissa kansalaisosallistumista kehitetään jonkin teeman puitteissa. Teemakohteista yksi on Helsingin kaupunginhallituksen em. päätöksen mukaisesti kaupungin nuorten Ruuti-vaikuttamisjärjestelmä.

Hakumenettely

Demokratiapilottiehdotusten keräämiseksi järjestettiin 3.-30.9.2012 avoin haku. Hakuilmoitus julkaistiin 9.9.2012 Helsingin Sanomissa sekä 12.9.2012 Hufvudstadsbladet- ja Metro-lehdissä. Lisäksi siitä tiedotettiin tiedotteella viestimille ja kaupungin verkkosivuilla. Ehdotuksia pyydettiin sähköisesti osoitteessa <https://demokratia.hel.fi/demokratiapilotti>. Ehdotukset oli mahdollista toimittaa myös Kaupungintalon VirkaInfoon. Lähetetyt ehdotukset julkaistiin niiden saavuttua verkkosivustolla, missä ne ovat olleet avoimesti kaikkien kommentoitavina.

Alueellisen osallistumisen kokeilulla etsitään uusia toimintamalleja kaupunkilaisten osallistumisen ja alueellisen vaikuttamisen lisäämiseksi. Hakuilmoituksessa edellytettiin, että kokeiluun ilmoittautuvien tulee esittää alustava suunnitelma, joka sisältää lyhyen kuvauksen ehdotetusta pilotista sekä toteuttajasta tai toteuttajista.

Ehdotuksen tekijä voi olla helsinkiläinen yksityishenkilö, asukasyhdistys tai jokin muu helsinkiläisiä edustava taho. Pilotin tulee koskea kaupungin maantieteellistä aluetta, esimerkiksi kaupunginosaa tai sitä pienempää aluetta taikka kaupunginosien yhteistä aluetta, tai temaattista kokonaisuutta.

Pilottiehdotuksen lähettäneille järjestettiin informaatio- ja keskustelutilaisuus Kaupungintalolla 23.10.2012. Tilaisuuteen osallistui edustajia 36 hankkeesta. Tilaisuuden tavoitteena oli myös mahdollistaa toimijoiden verkottuminen keskenään. Tilaisuuden jälkeen hankkeilla on ollut myös mahdollisuus täydentää ehdotuksiaan 31.10.2012 saakka. Hanke-ehdotusta täydensi yli 20 ehdotuksen tekijää.

Hanke-ehdotukset

Hanke-ehdotuksia kokeiluun jätettiin 39, joista yhteenveto ja hakemukset ovat liitteinä 1-40.

Valmistelun yhteydessä on arvioitu, että 30 ehdotusta koski aluetta ja yhdeksän ehdotusta koski eri teemoja. Jako alueellisen tai temaattisen pilottiehdotuksen osalta ei ole hakemusten osalta tarkka-rajainen. Herttoniemestä, Malminkartanosta, Maunulasta, Vuosaaresta ja Mellunmäestä tuli useampi ehdotus alueen eri toimijoilta.

Hanke-ehdotukset käsittelevät mm. asuinympäristön suunnittelua ja kehittämistä, asukas- ja monitoimitiloja, osallistuvaa budjetointia, asukasvaikuttamisen uusia muotoja ja keinoja, osallistumisen mallien kehittämistä, asukaspaneelien käyttöä, lähipalveluiden kehittäminen, kommunikaatorakenteiden kehittämistä ja kehityskohteiden tunnistamista sekä tapahtumien järjestämistä.

Nuorten Ruuti-vaikuttamisjärjestelmän ydinryhmän ehdotus on liitteenä 41.

Kokeilun käynnistäminen

Päätösehdotuksessa ehdotetaan valittavaksi asukasosallistumisen kokeiluun ehdotuksista ne hankkeet, joiden katsotaan edustavan kokonaisarviointin pohjalta tavoitetta uusista toimintamalleista asukasosallistumiseen ja –vaikuttamiseen. Päätösehdotuksessa ei ole katsottu tarkoituksenmukaiseksi erotella alueellisia tai temaattisia hankkeita hankkeiden valinnassa.

Pilottikohteiden valinnan jälkeen käynnistetään niiden toteuttajatahojen kanssa yhteistyössä välittömästi pilottisuunnitelmien laadinta niin, että hankkeet voivat käynnistyä ensi vuoden alussa. Pilottisuunnitelman yhteydessä huomioidaan mahdollinen yhteistyö alueen muiden hanke-ehdotuksen tekijöiden kanssa.

Kaupunki tukee valittujen pilottikohteiden toteuttamista eri hallintokuntien käytettävissä olevin keinoin. Alueellisen osallistumiseen kokeiluun ehdotetaan varattavaksi erillinen määräraha, jolla palkataan pilottihankkeiden tueksi kaksi määräaikaista projektityöntekijää hallintokeskukseen ja varaudutaan hankkeista syntyviin muihin kustannuksiin. Muilta osin hankkeita tuetaan osana normaalia virkatyötä. Rahallisia avustuksia hankkeille ei ehdoteta jaettavaksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Yhteenveto ehdotuksista
- 2 Demokratiapilottihakemus, Kaupunginosakohtainen yhteissuunnittelu
- 3 Demokratiapilottihakemus, Töölö
- 4 Demokratiapilottihakemus, Lauttasaari itsenäiseksi kunnaksi - Voidaan paremmin
- 5 Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Kohtaamispaikka nuorille aikuisille
- 6 Demokratiapilottihakemus, Kahvitauko
- 7 Demokratiapilottihakemus, Sovun Pelto
- 8 Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Mainio Malminkartano
- 9 Demokratiapilotti-ehdotuksen täydennys, Asukasyhdistyksestä lähidemokratiaan
- 10 Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Maunulan demokratiahanke
- 11 Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Suuri demokratiapeli
- 12 Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Unelmien Thalian aukio
- 13 Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Seurojen tila - Kaupunkilaistoiminnan keskus
- 14 Demokratiapilottihakemus, Arabianranta, Toukola ja Vanhakaupunki demokraattisen päätöksenteon kasvualustana
- 15 Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Asukkaat aktiivisina - Itä-Pasila iskussa
- 16 Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Kulttuurikorttelit
- 17 Demokratiapilottihakemus, Asukkaat mukaan Koskelan entisen sairaala-alueen suunnitteluun
- 18 Demokratiapilottihakemus, Kestävyyden viestijuoksu - Naapurua ei jätetä!
- 19 Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Kääntyvä kierre
- 20 Demokratiapilotti-ehdotuksen täydennys, Me asumme täällä! Lähidemokratiatyökalu testissä Tapaninvainiossa
- 21 Demokratiapilottihakemus, Pukinmäen vahvat verkostot
- 22 Demokratiapilottihakemus, Asukkaiden vaikutusmahdollisuuksien lisääminen oman kaupunginosan hoidossa
- 23 Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Fastholman kaupunginosapuisto
- 24 Demokratiapilottihakemus, Kulttuuridemokratiaa konteissa!
- 25 Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Linnunlaulun aukea ja riemun

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

26	lähde Kaitalahteen Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Vetoa ja voimaan Mellunkylään
27	Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Lähidemokratiaa Mellunmäkeläisittäin
28	Demokratiapilottihakemus, Lähidemokratiaa Vuosaareen
29	Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Naapurijuhlat
30	Demokratiapilottihakemus, Osallistavan kaupunkisuunnittelun pilottihanke
31	Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Osallistuvan vaihtoehtosuunnittelun kehittäminen - Rastilan ratkaisu
32	Demokratiapilottihakemus, Kaupunginosan Sanom.at - kaupunginosan sosiaalinen media
33	Demokratiapilottihakemus, Kaupunkilaisten raati - kaupunkilaisten ääni päätöksenteon tueksi
34	Demokratiapilotti-ehdotuksen täydennys, Kouludemokratia - Nuorten digitarinapaja
35	Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Nappi Naapuri
36	Demokratiapilottihakemus, Helsingin pyöräilevät kaupunginosat
37	Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Prototype Helsinki
38	Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Siks kun ympäristöllä on väliä
39	Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Toivomuspuu
40	Demokratiapilotti-ehdotuksen täydennys, Kaupunkilaisille avoin ompelukahvila
41	Nuorten Ruuti-vaikuttamisjärjestelmän ydinryhmän ehdotus 29.10.2012

Tiedoksi; Muutoksenhaku: oikaisuvaatimusohje

Lauta- ja johtokunnat
Hallintokeskus
Talous- ja suunnittelukeskus

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 03.12.2012 § 1354

Pöydälle 03.12.2012

HEL 2012-014809 T 00 01 04 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

03.12.2012 Pöydälle

Esteelliset: Ville Ylikahri

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

10.12.2012

Kj/12

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

10.12.2012

Kj/13

§ 1399

Jatkotoimenpiteet demokratiaselvitysten pohjalta

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä liitteinä olevat selvitykset tiedoksi ja hyväksyä demokratiahankkeen jatkotyöhön seuraavat tavoitteet ja toimenpiteet:

1. Laaditaan toimintamalli kansanäänestysten käyttöön ottamiseksi

Laaditaan 31.5.2013 mennessä lainsäädäntöä täydentävät kaupungin periaatteet ja toimintamalli menettelytavoiksi kansanäänestysten järjestämiseksi.

Varaudutaan järjestämään ensimmäinen neuvoo-antava kansanäänestys keväeseen 2014 mennessä.

2. Edistetään osallistuvan budjetoinnin käyttöönottoa

Valmistellaan kaupungin toiminnan ja talouden suunnittelujärjestelmään soveltuva osallistuvan budjetoinnin toimintamalli ja valmistellaan sitä koskevat toimintaohjeet 31.12.2013 mennessä.

Laajennetaan osallistuvan budjetoinnin soveltamista kaupunginkirjaston keskustakirjastohankkeesta ja nuorten Ruuti- järjestelmän pilottiko-keilusta saatujen kokemusten perusteella siten, että uusia hankkeita voidaan käynnistää vuoden 2014 talousarvion yhteydessä.

Toimintamallin valmistelussa hyödynnetään myös alueellisen osallistumisen kokeilun pilottihankkeista saatuja kokemuksia ja ideoita.

3. Vahvistetaan asukasosallistumisen edellytyksiä demokratiatilojen osalta

Laaditaan selvitys 31.12.2013 mennessä nykyisistä kaupungin eri alueilla olevista asukkaiden ja muiden kansalaisyhteiskunnan eri toimijoiden käytössä olevista asukas- ja muista demokratiatiloista. Selvitykseen kootaan alueellisen osallistumisen kokeilun pilottihankkeiden seurannan avulla laaja-alaista tietopohjaa ja näkemyksiä.

Luodaan demokratiatilojen toimintamalli ja madalletaan kynnystä olemassa olevien tilojen käyttöönottamiseksi.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Kaupungin toimitilasuunnittelussa ja muussa uusien tilojen käytön suunnittelussa otetaan huomioon alueen asukkaiden ja kansalaisyhteiskunnan kokoontumistilat tarpeet.

4. Kehitetään verkkopalveluja ja asukasosallistumista tukevia sähköisiä vuorovaikutuskanavia ja edistetään niiden käyttöönottoa

Toteutetaan 31.12.2013 mennessä digitaalinen avoimuus kaupungin hallinnossa siten, että kaikki toimielinten ja viranhaltijoiden pöytäkirjat liitteineen ovat kaupungin verkkosivuilla kaupunkilaisten esteettömästi saavutettavissa, ottaen huomioon, mitä asioiden salassa pidosta on säädetty.

Lisätään valmistelun avoimuutta ja asukkaiden kuulemista verkko-osallistumisen avulla merkittävimpien kaupungin toimielimissä päätettäväksi tulevien hankkeiden osalta.

Hyväksytään kaikkia virastoja ja liikelaitoksia koskevat asukasosallistumista tukevat linjaukset sähköiseen vuorovaikutukseen osana kaupungin tietotekniikkaohjelman täytäntöönpanoa.

Samalla kaupunginhallitus päätti kehottaa kaupunginjohtajaa huolehtimaan edellä selostettujen toimenpiteiden valmistelusta ja valmistelun organisoinnista.

Edelleen kaupunginhallitus päätti todeta, että muilta osin toimenpiteistä demokratian kehittämiseksi ja asukkaiden osallistumisen lisäämiseksi päätetään erikseen seuraavan valtuustokauden strategiaohjelman ja sen täytäntöönpanon yhteydessä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Selvitys osallistuvan budjetoinnin malleista
- 2 Kansanäänestyksen järjestämistä koskevat periaatteet ja menettelytavat
- 3 Selvitys verkkopalveluhankkeista ja -suunnitelmista
- 4 Selvitys koulujen sähköisten palvelujen tarjoamista vaikutusmahdollisuuksista
- 5 Selvitys demokratiatiloista

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen merkitä liitteinä olevat selvitykset tiedoksi ja hyväksyä demokratiahankkeen jatkotyöhön seuraavat tavoitteet ja toimenpiteet:

1. Laaditaan toimintamalli kansanäänestysten käyttöön ottamiseksi

Laaditaan 31.5.2013 mennessä lainsäädäntöä täydentävät kaupungin periaatteet ja toimintamalli menettelytavoiksi kansanäänestysten järjestämiseksi.

Varaudutaan järjestämään ensimmäinen neuvoo-antava kansanäänestys keväeseen 2014 mennessä.

2. Edistetään osallistuvan budjetoinnin käyttöönottoa

Valmistellaan kaupungin toiminnan ja talouden suunnittelujärjestelmään soveltuva osallistuvan budjetoinnin toimintamalli ja valmistellaan sitä koskevat toimintaohjeet 31.12.2013 mennessä.

Laajennetaan osallistuvan budjetoinnin soveltamista kaupunginkirjaston keskustakirjastohankkeesta ja nuorten Ruuti- järjestelmän pilottiko-keilusta saatujen kokemusten perusteella siten, että uusia hankkeita voidaan käynnistää vuoden 2014 talousarvion yhteydessä.

Toimintamallin valmistelussa hyödynnetään myös alueellisen osallistumisen kokeilun pilottihankkeista saatuja kokemuksia ja ideoita.

3. Vahvistetaan asukasosallistumisen edellytyksiä demokratiatilojen osalta

Laaditaan selvitys 31.12.2013 mennessä nykyisistä kaupungin eri alueilla olevista asukkaiden ja muiden kansalaisyhteiskunnan eri toimijoiden käytössä olevista asukas- ja muista demokratiatiloista. Selvitykseen kootaan alueellisen osallistumisen kokeilun pilottihankkeiden seurannan avulla laaja-alaista tietopohjaa ja näkemyksiä.

Luodaan demokratiatilojen toimintamalli ja madalletaan kynnystä olemassa olevien tilojen käyttöönottamiseksi.

Kaupungin toimitilas suunnittelussa ja muussa uusien tilojen käytön suunnittelussa otetaan huomioon alueen asukkaiden ja kansalaisyhteiskunnan kokoontumistilarpeet.

4. Kehitetään verkkopalveluja ja asukasosallistumista tukevia sähköisiä vuorovaikutuskanavia ja edistetään niiden käyttöönottoa

Toteutetaan 31.12.2013 mennessä digitaalinen avoimuus kaupungin hallinnossa siten, että kaikki toimielinten ja viranhaltijoiden pöytäkirjat liitteineen ovat kaupungin verkkosivuilla kaupunkilaisten esteettömästi

saavutettavissa, ottaen huomioon, mitä asioiden salassa pidosta on säädetty.

Lisätään valmistelun avoimuutta ja asukkaiden kuulemista verkko-osallistumisen avulla merkittävimpien kaupungin toimielimissä päätettäväksi tulevien hankkeiden osalta.

Hyväksytään kaikkia virastoja ja liikelaitoksia koskevat asukasosallistumista tukevat linjaukset sähköiseen vuorovaikutukseen osana kaupungin tietotekniikkaohjelman täytäntöönpanoa.

Samalla kaupunginhallitus päättäneen kehottaa kaupunginjohtajaa huolehtimaan edellä selostettujen toimenpiteiden valmistelusta ja valmistelun organisoinnista.

Edelleen kaupunginhallitus päättäneen todeta, että muilta osin toimenpiteistä demokratian kehittämiseksi ja asukkaiden osallistumisen lisäämiseksi päätetään erikseen seuraavan valtuustokauden strategiaohjelman ja sen täytäntöönpanon yhteydessä.

Esittelijä

Kaupunginvaltuuston hyväksymään strategiaohjelmaan 2009–2012 sisältyy kokonaisuus Demokratia ja vaikuttaminen, jonka mukaan kaupunki toimii kaupunkilaisten vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseksi ja demokratian vahvistamiseksi kokoamalla toimenpiteet kansanvaltahankkeeksi.

Kaupunginhallitus päätti 9.1.2012 käynnistää demokratia-ryhmän esitysten pohjalta jatkotoimenpiteinä seuraavien selvitysten ja suunnitelmien laatimisen alueellisen demokratian kehittämiseksi, suoran demokratian edistämiseksi ja valmistelun avoimuuden lisäämiseksi:

1. selvitys osallistuvan budjetoinnin toteutusmahdollisuuksista Helsingissä
2. periaatteet ja menettelytavat kansanäänestysten järjestämiseksi
3. selvitys kaupungin hallintokuntien verkkopalveluhankkeista ja -suunnitelmista asukasosallistumista tukevaa sähköisten vuorovaikutuskanavien, verkkopalvelujen ja neuvontaa koskevan kehittämissuunnitelman laatimista varten
4. selvitys koulujen sähköisten palveluiden tarjoamista vaikutusmahdollisuuksista koulutyöskentelyssä
5. selvitys ns. demokratiatiloista ja niiden käytön kustannuksista

Selvityksiä on valmisteltu hallintokeskuksessa, talous- ja suunnittelukeskuksessa ja opetusvirastossa. Selvitykset ovat liitteinä 1-5.

Demokratiahankkeen jatkotyön toimenpide-ehdotukset on laadittu edellä olevien selvitysten ja kaikilta lauta- ja johtokunnilta demokratia-ryhmän loppuraportista saatujen lausuntojen sekä kaupunginvaltuuston 25.4.2012 käymän lähetekeskustelun pohjalta. Kaupunginhallitukselle on raportoitu toimenpiteiden valmistelun etenemisestä 25.6.2012.

Kunnallisista kansanäänestyksistä säädetään kuntalaissa ja kansanäänestyksistä noudatettavasta menettelystä erikseen säädettyssä laissa. Kunnallinen kansanäänestys voi olla neuvoa-antava. Kansanäänestyksen toimeenpanosta ja äänestysvaihtoehtoista päättää kunnanvaltuusto. Kansanäänestyksen järjestämiseen ehdotetaan varauduttavan kaupungin oman toimintamallin luomisella ja tarvittavilla resursseilla, mihin vaalien toimittaminen antaa käytännössä vertailupohjan.

Osallistuvan budjetoinnin, demokratiatilojen sekä kaupungin päätöksentekotietojen digitaalisella avoimuudella ja verkkopalvelujen kehittämissuunnitelmissa vahvistetaan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia luomalla uusia toimintamalleja, yhtenäistämällä kaupungin eri hallintokuntien toimintatapoja ja lisäämällä kaupungin eri toimialojen valmistelun ja päätöksenteon avoimuutta. Alueellisen osallistumisen pilottihankkeiden avulla kerätään kehittämistyöhön syvällistä ymmärrystä ja hyödynnetään asukastoiminnasta saatavia ideoita ja kokemuksia.

Opetusviraston laatima selvitys koulujen sähköisten palveluiden tarjoamista vaikutusmahdollisuuksista koulutyöskentelyssä sisältää erilaisten kouluissa ja nuorten käytössä ja kehitteillä olevien useiden sähköisten alustojen ja foorumeiden kuvauksen. Päätösehdotukseen ei ole pidetty tarkoituksenmukaisena sisällyttää yhtä hallintokuntaa koskevia toimenpide-ehdotuksia.

Asukkaiden osallistumisen ja muussa demokratian kehittämistyössä edetään vai-heittain ja kokeilujen kautta. Tarkoituksena on, että jatkotyössä edetään tulevan valtuustokauden strategiaohjelman linjausten pohjalta. Edustuksellisen demokratiaa ja kaupungin johtamis- ja päätöksentekomallia koskevat kehittämissuunnitelmat valmistellaan sen jälkeen, kun kaupunginvaltuusto on hyväksynyt uuden strategiaohjelman.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alvno
FI02012566

10.12.2012

Kj/13

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Selvitys osallistuvan budjetoinnin malleista
- 2 Kansanäänestyksen järjestämistä koskevat periaatteet ja menettelytavat
- 3 Selvitys verkkopalveluhankkeista ja -suunnitelmista
- 4 Selvitys koulujen sähköisten palvelujen tarjoamista vaikutusmahdollisuuksista
- 5 Selvitys demokratiatiloista

Tiedoksi; Muutoksenhaku: muutoksenhakukielto, valmistelu

Lauta- ja johtokunnat
Hallintokeskus
Talous- ja suunnittelukeskus

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 03.12.2012 § 1355

Pöydälle 03.12.2012

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

25.06.2012 Ehdotuksen mukaan

18.06.2012 Pöydälle

10.04.2012 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

09.01.2012 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

12.12.2011 Pöydälle

07.12.2011 Pöydälle

19.09.2011 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Kaupunginvaltuusto 25.04.2012 § 91

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti käydä asiassa lähetekeskustelun jatkovalmistelun pohjaksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Helsingin Satama -liikelaitoksen jk 03.04.2012 § 23

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Päätös

Johtokunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavansisältöisen esittelijän muutetun ehdotuksen mukaisen lausunnon demokraatiaryhmän loppuraportista:

” Helsingin Satama on kunnallinen liikelaitos, joka tuottaa asiakkailleen satamapalveluja. Asiakkaita ovat ulkomaankaupan ja laivamatkustajaliikenteen piirissä toimivat yritykset kuten satamaoperaattorit, varustamot, huolinta - ja kuljetusliikkeet sekä tuontia ja vientiä harjoittavat yritykset. Matkustajasatamissa Helsingin Satama palvelee myös matkustajia. Helsingin Satama ei kohdista palveluja suoraan kuntalaisille, mutta on toki tekemisissä asukkaiden kanssa, erityisesti sataman läheisyydessä asuvien kuntalaisten kanssa. Helsingin Satamalla on siten rajallisemmin yhtymäkohtia demokraatiaryhmän esittämiin selvityksiin ja suunnitelmiin alueellisen demokratian kehittämiseksi kuin kuntalaisille välittömästi palveluja tarjoavilla virastoilla ja liikelaitoksilla.

Kaupunkiyhteistyö

Helsingin Satama on osallistunut satama-alueiden läheisyydessä olevien kaupunginosien asukasyhdistysten tilaisuuksiin ja tuonut niissä esiin aktiivisen roolinsa hyvänä naapurina Tärkeä teema näissä tilaisuuksissa on ollut sataman ympäristövaikutusten hallinta.

Osoituksena yhteistyön toimivuudesta Helsingin Satama voitti vuonna 2010 ESPO-palkinnon Euroopan parhaasta kaupunkiyhteistyöstä. ESPO (European Sea Ports Organisation) on satamien yhteinen edunvalvontajärjestö, joka tekee merkittävää työtä satamien yhteisten

käytänteiden edistäjänä. Palkinnon perusteena todettiin erityisesti Helsingin Sataman halu ylläpitää satamatoimintaa kaupungin keskustassa siten tukien Helsingin merellistä identiteettiä. Tuomaristo kiitti Helsingin Satamaa myös jatkuvasta vuorovaikutteisesta keskustelusta paikallisen yhteisön sidosryhmien kanssa.

Osallistuva budjetointi

Osallistuva budjetointi mukaan lukien taloustiedon avoin saatavuus ryhmän esittämässä muodossa ei edistä Helsingin Sataman päämääriä. Helsingin Satama toimii liikelaitoksena kilpailutilanteessa ja sen asiakaskunta koostuu lähes yksinomaan yrityksistä. Lisäksi on muistettava, että Helsingin Sataman toiminta yhtiöitetään kuntalain muutoksen tullessa voimaan lähiaikoina.

Verkkopalvelut

Helsingin Sataman toiminnan luonteen ja asiakaskunnan rakenteen takia ei Helsingin Satamalla ole tarvetta kohdistaa verkkopalvelujaan erityisesti yksittäisille kuntalaisille, vaan se tarjoaa Internet-pohjaisia informatiivisia verkkopalveluja sataman toimintaan liittyville yrityksille ja yksityisille henkilöille koko maan laajuisesti ja kansainvälisesti.

Helsingin Satama tuottaa kansalaisten ja yritysten käyttöön avointa tietoa mm. alusten saapumis- ja lähtöajoista. Tämä tieto on saatavilla ajantasaisesti Helsingin Sataman Internet-sivujen kautta sekä mobiililaitteilla.

Helsingin Satama on syksystä 2011 lähtien ollut mukana sosiaalisessa mediassa (Facebookissa <http://www.facebook.com/HelsinginSatama> ja Twitterissä <http://twitter.com/#!/PortOfHelsinki>). Yhtenä pääkohderyhmänä Facebookissa ovat matkustajat ja kansalaiset. Facebook tarjoaa kansalaisille suoran, nopean ja avoimen kanavan kommunikointiin Helsingin Sataman kanssa. Sosiaalinen media mahdollistaa entistä vuorovaikutteisemmän läsnäolon lähiyhteisöjen elämässä. Facebookin tyyli on vapaampi, keskustelelevampi ja rosoisempi kuin virallisten verkkosivujen.

Lisäksi Helsingin Satama tarjoaa reaaliaikaista videokuvaa web-kameroilla eri satamanosista. Tällä palvelulla on hyvin paljon aktiivisia käyttäjiä.

Helsingin Sataman sivujen kautta voi antaa palautetta joko Digium-järjestelmän kautta tai sähköpostilla. Kaikkiin palautteisiin vastataan. ”

Esittelijä

talousjohtaja
Tauno Sieranoja

Lisätiedot

Eve Tuomola, puhelin: +358931033551
eve.tuomola(a)hel.fi

Rahoitusjohtaja 30.3.2012

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Talous- ja suunnittelukeskus toteaa, kaupunginhallituksen 9.1.2012 tiedoksi merkitsemässä demokratia-ryhmän loppuraportissa on käsitelty kattavasti demokratian kehittämisen linjauksia ja arvioita toteutuksesta. Demokratia-ryhmän työ konkretisoi kaupunginvaltuuston hyväksymässä strategiaohjelmassa 2009–2012 esitettyjä demokratian ja vaikuttamisen linjauksia. Työryhmän raportissa esitetyt toimenpiteet muodostavat hyvän pohjan demokratian kehittämiseksi Helsingissä.

Kaupunginhallituksen käynnistämien jatkotoimenpiteiden valmistelusta talous- ja suunnittelukeskus toteaa osaltaan seuraavaa.

Talous- ja suunnittelukeskuksessa on käynnissä selvitystyö osallistuvan budjetoinnin toteutumismahdollisuuksista Helsingissä. Lisäksi talous- ja suunnittelukeskus toteaa, että kaupunkilaisten ja muiden tahojen vaihtoehdoisen budjetoinnin mahdollistamiseksi Helsinki Region Infoshare www.hri.fi verkkopalveluun on avattu kaupungin taloustietoja laajasti ja yksityiskohtaisesti. Palvelussa ovat Helsingin kaupungin vuosien 2009 ja 2010 tulot ja menot tilinpäätöksen mukaan. Tiedot mahdollistavat kaupungin talousarvio- ja tilinpäätöslukujen käytön esim. vaihtoehdoisten budjettien laadintaan niin kaupunki kuin virastotasolla.

Alueellisen osallistumisen kokeilua varten laadittavasta pilottisuunnitelmasta talous- ja suunnittelukeskus toteaa, että virasto osallistuu pilottikokeilun suunnitteluun yhdessä hallintokeskuksen kanssa. Pilotissa testataan ja analysoidaan menetelmiä uuden tyyppisen asukaskokouksen järjestämiseksi Helsingissä.

Talous- ja suunnittelukeskuksessa on käynnissä selvitystyö kaupungin hallintokuntien verkkopalveluhankkeista ja -suunnitelmista asukasosallistumista tukevaa sähköisten vuorovaikutuskanavien, verkkopalvelujen ja neuvontaa koskevan kehittämissuunnitelman laatimista varten. Selvitys tehdään kartoittamalla ja analysoimalla yhtenäisellä tavalla kaupungin eri hallintokunnissa käyttöönotetut ja suunnitteilla olevat verkkopalvelut, joilla pyritään parantamaan asukasosallistumista.

Talous- ja suunnittelukeskuksessa on käynnissä selvitystyö eri hallintokuntien demokratiatiloista, niiden määrästä ja kustannuksista.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Talous- ja suunnittelukeskus toteaa lisäksi, että edustuksellisen demokratian toimintaedellytysten parantamista koskevat toimenpide-ehdotukset kaupunginvaltuuston strategiaohjelmaan 2013 - 2016 voidaan valmistella demokratia-ryhmän loppuraportista annettujen lausuntojen ja jatkotoimenpiteiden pohjalta syyskaudella 2012.

Lisätiedot

Karvinen Marko, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi

Kiinteistölautakunta 22.03.2012 § 160

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Päätös

Kiinteistölautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle Demokratia-ryhmän loppuraportista seuraavan lausunnon:

Kuntalaisten osallistumisaktiivisuuden lisääminen on tärkeä strateginen tavoite

Kaupungin strategiaohjelmassa demokratian ja kuntalaisten vaikuttamismahdollisuuksien kehittäminen on ollut yksi keskeisistä kohteista.

Kuntalaisille suunnattujen sähköisen kuulemisen ja vaikuttamisen verkkopalveluja sekä alueellisia asukaspaneelleja tulee edelleen kehittää osana suoran ja edustuksellisen demokratian toimintaedellytysten toteuttamista ja tukemista.

Kunnallisten kansanäänestysten kohdalla vaihtoehdot tulisi muotoilla niin selkeästi ja yksiselitteisesti, että äänestäjät pystyvät valitsemaan todellisista vaihtoehdoista tietäen niiden todelliset seurausvaikutukset. Haastavimpia ovat etenkin laajat ja monitahoiset asiakokonaisuudet, joita on vaikea pelkistää muutamaksi vaihtoehdoksi. Nähtävästi vain melko harvat kysymykset todella soveltuvat ratkaistaviksi kunnallisella kansanäänestyksellä.

Kuntalaisen tiedonsaanti, päätöksenteon avoimuus ja verkkoviestintä

Kehitettäessä kanavia vaikuttamiseen tulee huomioida, että toimivan järjestelmän edellytyksenä ovat hyvät tiedonsaantimahdollisuudet ja päätöksentekojärjestelmän läpinäkyvyys. Verkkopalvelujen kehittämisessä on huomioitava, että hyvä ja oikea-aikainen tiedonsaanti on edellytys päätöksentekoon osallistumiselle. Osallistumisen ja tiedonsaannin palveluja tulee kehittää samanaikaisesti siten, että asian tietosisältö ja tausta ovat riittävässä määrin saatavilla palaute- ja osallistumiskanavan yhteydessä.

Kiinteistötoimi on osaltaan kehittämässä verkkosivujaan siellä julkaistavien asioiden ajankohtaisuuden ja kattavuuden osalta.

Yhteisöllisyys demokratian edistäjänä

Kaupungin on syytä jatkossakin tukea ja edistää asukkaiden yhteisöllisiä hankkeita eri alueilla osana hyvää ja toimivaa lähidemokratiaa. Toiminta voi olla käytännössä vaikka minkä tapaista alkaen lähimetsän siivoustalkoista päätyen aina kerrostalojen ryhmärakennuttamiseen. Kaikkea toimintaa ei välttämättä tarvitse aina tehdä kunnan ja viranomaisten voimin. Asukkaiden ollessa mukana toiminnoissa saadaan samalla arvokasta suoraa palautetta toiminnan kehittämiseen.

Asukkaiden lisäksi demokratian ja vaikuttamisen kehittämisessä tulee ottaa huomioon myös kunnan alueella toimivat erilaiset organisaatiot, joiden mielipiteitä on syytä kuunnella esim. kaavoitukseen, ympäristönsuojeluun, kunnallistekniikan suunnitteluun ja rakentamiseen liittyvissä kysymyksissä samalla vuorovaikutusta niiden kanssa lisäten.

Vuokralaisdemokratian kehittäminen

Helsingin kaupungin vuokralaisdemokratian tarkoituksena on antaa asukkaille päätösvaltaa ja vaikutusmahdollisuus omaa asumistaan koskevissa asioissa sekä lisätä asumisviihtyvyyttä ja edistää vuokratalojen kunnossapitoa ja hoitoa.

Asukkaiden osallistumista olisi mahdollista lisätä mm. verkkopalvelua kehittämällä. Hyvin toteutettuna se helpottaisi osallistumista, koska se ei ole aikaan tai paikkaan sidottua. Merkittävä osa kaupungin vuokralaisista saataisiin verkkopalvelun piiriin, jos järjestelmä toteutettaisiin yhteisenä asiointiportaalina, joka toteutettaisiin esim. Helsingin kaupungin asunnot Oy:n johdolla.

Demokratiatilat

Kiinteistöviraston tilakeskuksen johdolla tullaan laatimaan selvitys ns. demokratiatiloista ja niiden käytön kustannuksista. Toimitilasuunnittelussa ja muussa tilojen käytön suunnittelussa otetaan huomioon asukkaiden ja kansalaisyhteiskunnan eri toimijoiden kokoontumistilarpeet. Selvitys valmistellaan huhtikuun 2012 loppuun mennessä, ja siihen sisältyy myös esitys tilakustannusten kohdentumisesta ja tilojen käyttöön liittyvistä ehdoista. Tilojen yhteis- / vuorottaiskäyttö on joka tapauksessa melko haastavaa ja yhteisten toimintatapojen luominen ja omaksuminen ei tapahdu hetkessä.

Paikkatietopalvelut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Kiinteistöviraston kaupunkimittausosaston kartta- ja paikkatietopalvelujen avulla Demokratia-ryhmän loppuraportissa kaavailtuja kehittämishankkeita toteutetaan käytännössä jo nyt Internetissä olevan kartta- ja paikkatietopalvelun kautta tietopohjan ollessa siten käytettävissä alueellisen demokratian toimijoilla esim. raportin toimenpiteen 4 kehittämisessä.

Paikkatietopalvelusta voidaan kehittelyn ja uudistusten jälkeen avata kaupunginosakohtaisia tai alueittaisia karttanäkymiä.

Kartta- ja paikkatietoaineistoja on avattu maksuttomasti kaupunginosayhdistysten liitto Helka ry:n ja sen jäsenjärjestöjen rakentamien omien karttasovellusten käyttöön.

Tilasto- ym. aineistojen katselun ja käytön tueksi on avattu mm. vapaaseen käyttöön seutukartta, kaupunginosarajat ja hallinnolliset aluejaot.

Kartta-aineistot voidaan toimittaa selvityksessä mainittuun Invertointit kartalla -palveluun, ja ko. palvelu on tarvittaessa rakennettavissa kaupungin muihin kaupunkiyhteisiin kartta- ja paikkatietopalveluihin liittyvänä.

Luottamus henkilöiden karttapalvelun kehittämistä on alustavasti suunniteltu osana Ahjo-järjestelmän karttaliittymän kehittämistä.

08.03.2012 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

virastopäällikkö
Jaakko Stauffer

Lisätiedot

Ilkka Kaartinen, osastopäällikkö, puhelin: 310 36418
ilkka.kaartinen(a)hel.fi
Teuvo Sarin, apulaisosastopäällikkö, puhelin: 310 36419
teuvo.sarin(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 13.03.2012 § 74

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Päätös

Ympäristölautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon.

Ympäristölautakunta pitää demokratia-ryhmän loppuraportin toimenpide-esityksiä perusteltuina ja hyvinä keinoina kehittää kaupungin toiminnan läpinäkyvyyttä ja kaupunkilaisten

osallistumismahdollisuuksia päätöksentekoon ja suunnitteluun. Etenkin valmistelun avoimuuden lisääminen, sähköisten vuorovaikutus- ja verkkopalveluiden kehittäminen sekä osallistuvan budjetoinnin edistäminen ovat aiheita, jotka koskettavat ympäristölautakunnan toimialaa.

Ympäristökeskuksella on kokemusta 2000-luvun alkupuolelta laajamittaisesta kaupunkilaisten osallistamisesta suunnitteluun ja päätöksentekoon, kun kestävä kehityksen toimintaohjelmaa laadittiin ja toteutettiin.

Helsingin kestävä kehityksen ohjelmatyön keskeisimpiä vahvuuksia oli kaupunkilaisten osallistumismahdollisuuksien turvaaminen ja aktiivinen hyödyntäminen sekä ylipäänsä vuorovaikutteisten suunnittelumenetelmien kehittäminen. Kaiken kaikkiaan paikallisagendatyöhön osallistui noin 4 000 kaupunkilaista. Prosessin vuorovaikutteisuus ja kaupungin tuki asukasvetoisille kestävä kehityksen hankkeille olivat tärkeinä kriteereinä Helsingin vuonna 2003 saamassa European Sustainable Cities Award -kilpailun kunniamaininnassa.

Kestävä kehityksen toimintaohjelmakausi päättyi vuonna 2010. Sittemmin ympäristökeskuksen ohjelmien tai vastaavien valmistelussa osallistamismenettelyt ovat olleet vaatimattomampia lähinnä resurssisyistä johtuen.

Kestävä kehityksen ajattelutapaan kuuluu sosiaalinen kestävyys, jonka yksi ulottuvuus on kaupunkilaisten osallistuminen yhteisiä asioita koskevaan päätöksentekoon. Siinä mielessä demokratia-ryhmän työ ja loppuraportti voidaan nähdä myös luontevana jatkona kaupungin kestävä kehityksen työlle.

Demokratia-ryhmän esittämä osallistuvan budjetoinnin kehittäminen on kannatettava kokeilu. Ympäristökeskuksen koordinoimasta kaupungin ympäristötilinpidosta löytyy aineistoa, jota kannattaa pitää muun taloudellisen tiedon ohella mukana kokeilun käytännön toteutuksessa. Aineisto pitää sisällään kaupungin hallintokuntien tuottamaa tietoa ympäristötuotoista, -kuluista ja -investoinneista.

Työryhmän ehdottama verkkopalveluiden ja vuorovaikutuspalveluiden kehittäminen sekä valmistelun avoimuuden lisääminen ovat hyviä tavoitteita. Erityisesti sosiaalisen median hyödyntäminen näiden tavoitteiden toteuttamiseksi on kaupunkiorganisaatiossa vielä lapsenkengissä. Sosiaalisen median käytön pelisääntöjä ja edistämistä tulisi avoimen keskustelun pohjalta linjata kaupungin tasolla.

Ympäristökeskus on viime vuosina toteuttanut tai toteuttaa seuraavia hankkeita tai toimia, jossa asukkaita ja sidosryhmiä on eri tavoilla osallistettu toimintaan.

Vuosina 2008-2011 ympäristökeskus osallistui pääkaupunkiseudun kierrätyskeskuksen vetämään 4V-hankkeeseen, jossa kehitettiin mahdollisuuksia kestävään, viihtyisään ja vastuulliseen kaupunkiasumiseen yhdessä asukkaiden, asuinkiinteistöjen, koulujen, päiväkotien ja yhdistysten kanssa. Hankkeen toiminta keskittyi Helsingissä Mellunkylän, Roihuvuoren ja Herttoniemen kaupunginosiin sekä niiden lähialueille. Hankkeessa luotuja hyviä käytäntöjä on tarkoitus hyödyntää ja kehittää edelleen mm. Ilmastoinfon palveluja kehitettäessä.

Ilmastoinfon käynnistymässä olevassa korttelihankkeessa luodaan toimintatapoja, joiden avulla samassa korttelissa asuvat ihmiset ja siellä toimivat yritykset voivat yhteistyössä Ilmastoinfon kanssa kehittää omaa kortteliaan. Hankkeen kautta kortteleissa voidaan löytää konkreettisia säästökohteita sekä vähäpäästöisiä ja arkea helpottavia ratkaisuja päivittäisten rutiinien hoitamiseen. Hankkeen pilotointikortteliksi valittiin Karhupuiston laidalla Kalliossa sijaitseva kortteli. Valitussa korttelissa sijaitsee asuinkiinteistöiden lisäksi useita liikehuoneistoja sekä koulu, päiväkotia ja puisto, mikä tekee siitä monipuolisen ympäristön Kortteli-hankkeen kehittämiseksi. Myös Puu-Vallilassa käynnistellään toimintaa paikallisen asukasyhdistyksen kanssa.

Helmikuussa käynnistynyt ympäristökeskuksen koordinoima EU-rahoitteinen Greening Events –hanke tukee myös omalta osaltaan kaupunkilaisten ja virkamiesten välisen vuorovaikutuksen edistämistä ympäristöasioissa. Hankkeen tarkoituksena on mm. luoda toimintamalleja, joilla myös tapahtumien osallistujat ja yleisö voivat vaikuttaa tapahtumien ympäristöasioiden hallintaan. Verkko- ja vuorovaikutuspalveluiden kehittäminen sekä sähköisen asiain edistäminen on ympäristökeskuksen strateginen tavoite.

Ympäristökeskus on toiminut sosiaalisessa mediassa noin vuoden, ja toimintaa on tarkoitus laajentaa vähitellen. Kaupunkilaisten ilmastoneuvonnasta vastaava ilmastoinfo on myös toiminut varsin aktiivisesti sosiaalisessa mediassa.

Ympäristötiedon avoimuuden lisäämistä ympäristökeskus edistää myös monin tavoin. Esimerkiksi pääkaupunkiseudun sähköisen ympäristötilaston (www.helsinginymparistolasto.fi) tietokantaa laajennetaan vuosittain. Lisäksi sähköiseen ympäristötilastoon ollaan parhaillaan tuottamassa ns. asukasystävällistä versiota, jossa

nostetaan esiin ja tulkitaan jokaiselta ympäristönsuojelun osa-alueelta indikaattoreita, joita ovat kansalaisnäkökulmasta kiinnostavia. Alueellisen ympäristötiedon saralla merkittävin kokonaisuus on kaupungin luontotietojärjestelmä. Lisäksi ympäristökeskus seuraa uimakauden aikana (15.6.-31.8.) säännöllisesti Helsingin 28 uimarannan veden laatua, josta tiedotetaan säännöllisesti. Paikallisten ilmanlaatutietojen julkaisemisesta puolestaan vastaa HSY. Ympäristökeskus on jo kymmenen vuoden ajan julkaissut internetissä kaupungin virastojen ja liikelaitosten ympäristöraporttia varten tuotetut materiaalit. Raportointia ollaan laajentamassa myös kaupungin tytäryhteisöjen suuntaan.

Esittelijä

ympäristöjohtaja
Pekka Kansanen

Lisätiedot

Markus Lukin, johtava ympäristösuunnittelija, puhelin: +358 9 310 31606
markus.lukin(a)hel.fi

Taloushallintopalvelu-liikelaitoksen jk 09.03.2012 § 4

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Päätös

Johtokunta päätti antaa asiasta kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunginhallitus on pyytänyt johtokunnan lausuntoa demokratia-ryhmän loppuraportista 29.2.2012 mennessä.

Demokratia-ryhmän loppuraportissa esitetään erilaisia asukasdemokratian lisäämiseen tähtääviä toimenpiteitä. Suurelta osin raportin toimenpide-esitykset eivät koske taloushallintopalvelua kaupungin sisäisiä tukipalveluja tuottavana yksikkönä. Taloushallintopalvelu haluaa kuitenkin aktiivisesti edistää avointa vuorovaikutusta asiakkaidensa ja muiden sidosryhmien kanssa.

Taloushallintopalvelun kaikki prosessit on toteutettu läpinäkyvästi ja audit trail -periaatteen mukaisesti. Lisäksi Taloushallintopalvelulla on keskeinen rooli kaupungin harmaan talouden torjuntaan liittyvässä raportoinnissa.

Toimenpide-esityksessä 4 esitetään, että verkkopalveluja kehitetään ja lisätään vuorovaikutusta sekä valmistelun avoimuutta, jotta kaupungin tuottama asiakirja- ja muu tietoaineisto on helposti ja esteettömästi käytettävissä ja hyödynnettävissä.

Taloushallintopalvelu on ottanut verkkopalvelut käyttöön laskujen lähettämisessä ja ostolaskujen vastaanottamisessa. Lähes 40 prosenttia ostolaskuista ja noin 90 prosenttia lähtevistä laskuista on kuitenkin vielä paperisia. Verkkolaskun tekeminen tulee tehdä toimittajalle niin edulliseksi ja helpoksi, että sen käyttö kiinnostaa myös pieniä toimittajia. Kuluttajan e-laskun käyttöä tulee markkinoida yhdessä pankkien kanssa. Hyötyjen aikaansaaminen edellyttää prosessien kehittämistä ja palvelusetelien käytön tueksi rakennetaan verkossa toimivat taustajärjestelmät.

Toimenpide-esityksessä 7 esitetään laadittavaksi selvitys ns. demokratiatiloista ja niiden käytön kustannuksista. Taloushallintopalvelulla on auditoriotila, jota vuokrataan myös ulkopuolisille.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Tuula Jäppinen

Lisätiedot

Tuula Jäppinen, toimitusjohtaja, puhelin: +358931025100
tuula.jappinen(a)hel.fi

Asuntotuotantotoimikunta 07.03.2012 § 35

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Päätös

Asuntotuotantotoimikunta päätti antaa Demokratia-ryhmän raportista kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Demokratia ja vaikuttaminen ovat kaupunginvaltuuston strategiaohjelman 2009-2012 keskeisiä kehittämiskohteita. Strategiaohjelman mukaan kaupunki toimii kaupunkilaisten vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseksi ja demokratian vahvistamiseksi kokoamalla toimenpiteet kansanvaltahankkeeksi.

Demokratia-ryhmän raportissa käsitellään merkittäviä keinoja, joilla kaupunginvaltuuston strategiaohjelman tavoitteita voidaan toteuttaa. Raportissa esitetyt keinot vaativat huolellista lisäselvittelyä ja jotkin niistä mahdollisesti lainsäädäntömuutoksia. Raportissa esitetyillä toimilla voidaan parantaa kaupunkilaisten tiedonsaantimahdollisuuksia ja heidän osallistumismahdollisuuksiaan kunnallisessa päätöksenteossa. Eriyisen tärkeinä voidaan pitää avoimuuden ja varhaisen vaikuttamismahdollisuuden lisäämiseksi esitetyjä toimenpiteitä.

Kaiken osallistumisen perustana voidaan pitää kansalaisten tiedonsaantimahdollisuuksia ja kaupungin aktiivista tiedottamista tulevista hankkeistaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Kaupunki tuottaa valtavan määrän erilaista tietoa vuositason, jolloin tietoaineiston suuri määrä, sen löydettävyyden ja sähköisten tiedonsaantitai käyttömahdollisuuksien puuttuminen voivat muodostaa esteen asukasosallistumiselle ja vaikuttamiselle. Erilaisten verkkopalvelujen ja esimerkiksi Helsinki-kanavan käyttömahdollisuuksien käyttöä tulee tässä yhteydessä selvittää.

Tässä mielessä raportissa esitetyt teemat kuten palvelupaneelit, esitykset uuden teknologian käyttöönotosta tiedonsaannin parantamiseksi sekä osallistuva budjetointi avaamalla kaupungin budjettikirja pääluokkatasolla voidaan pitää kannatettavina asioina. Tällöin on kuitenkin kiinnitettävä huomiota tiedon analysointimahdollisuuksiin ja luotava keinoja ja menettelyjä, joiden avulla kaupunkilaiset voivat käsitellä saamaansa tietoa, jotta kansalaisosallistuminen tällä tavoin muodostuisi mielekkääksi tavaksi vaikuttaa.

Alueellisen päätöksenteon ja siihen liittyvien osallistumisen mallien suunnittelu on tehtävä huolellisesti, koska valmistelutasollakin monet päätökset leikkaavat eri hallintokuntien toimialoja. Lisäksi asioiden alueellinen tarkastelu voidaan nähdä vain yhtenä näkökulmana suurempien kokonaisuuksien hallinnassa. Luonnollisesti on asioita, joiden merkitys on lähinnä paikallinen, mutta esimerkiksi alueiden kaavoitukseen ja rakentamiseen liittyvät kysymykset ovat tyypillisesti osa isompaa kuin vain kaupunginosakohtaista kokonaisuutta. Nämä kysymykset ovat myös tyypillisesti niitä, joihin kansalaiset haluavat vaikuttaa. Pelkästään maantieteelliseen alueeseen perustuvan alueellisen osallistumismallin rinnalla tai lisäksi tulisi harkita, voidaanko osallistumistapoja ja joukkoa määritellä jonkin muun tekijän, esimerkiksi tiettyyn toimenpiteeseen tai toimintoihin liittyvän intressiryhmän perusteella.

Kunnallisen demokratian ja kaupunkilaisten vaikutusmahdollisuuksien lisääminen ovat yhteiskunnan luonnollisia kehityssuuntia, joihin kaupungin tulee vastata omilla toimenpiteillään. Näissä toimenpiteissä on syytä edetä asteittain ja hankkia kokemusta pilotoimalla kansalaisvaikuttamista kohteissa ja alueilla, joissa se on luontevinta ja joiden tuloksista saadaan kokemuksia järjestelmien edelleen kehittämiseksi.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Sisko Marjamaa

Lisätiedot

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Markku Nyysölä, yksikön johtaja, puhelin: 310 32297
markku.nyysola(a)att.hel.fi

Kaupunginorkesterin johtokunta 06.03.2012 § 11

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginorkesterin johtokunta päätti esittää lausuntonaan seuraavaa:

Johtokunnalla ei ole lisättävää Demokratia-ryhmän ansiokkaaseen loppuraporttiin, jossa ovat mukana myös kaupunginorkesterin omaan strategiaansa kirjaamat yhteiskuntavastuulliset näkökohdat taidelaitoksen toiminnan vuorovaikutuksellisuutta ja kuntalaisten syrjäytymisvaaraa koskien.

Esittelijä

vs. virastopäällikkö
Hannu Linna

Lisätiedot

Marianna Kankare-Loikkanen, Viestintäpäällikkö, puhelin: 358931022703
marianna.kankare-loikkanen(a)hel.fi

Liikuntalautakunta 06.03.2012 § 51

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Päätös

Liikuntalautakunta päätti antaa Demokratia-ryhmän loppuraportista kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Demokratian ja kansalaisvaikuttamisen kehittäminen on ajankohtainen asia. Hallitusohjelman mukaisesti oikeusministeriössä valmistellaan Suomen ensimmäistä demokratiaselontekoa.

Demokratiaryhmän loppuraportti on laaja kokonaisuus ja siinä on joukko erilaisia toimenpide-ehdotuksia, joilla pyritään parantamaan kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia.

On hyvä että etsitään täydentäviä ratkaisuja edustuksellisen demokratian täydentämiseksi osallistuvan demokratian muodoilla. Toisaalta tätä mahdollisuutta käyttävät lähinnä aktiiviset kansalaiset, eivätkä passiiviset ja yhteiskunnan marginaaleissa olevien kansalaiset. Alueellinen aktiivisuus ja osallistuminen eivät saa toisaalta estää koko kaupungin kehittämistä (ks. NIMBY-ilmiö).

Demokratiaryhmän loppuraportissa toimenpiteille ei ole määritetty vastuutahoja ja resursseja. Samoin aikataulut ovat haasteellisia. Näitä tulee jatkossa täydentää ja tarkentaa.

Raportissa on kerrottu muutamia esimerkkejä kaupungin nykyisistä käytänteistä. Tällainen toiminta vaatii osaavaa henkilökuntaa, taloudellisia resursseja ja tehokasta viestintää.

Liikunta on suurin kansalaisliike, noin 400 helsinkiläiseen liikuntaseuraan kuuluu noin 100 000 jäsentä. Liikunnan kansalaistoiminta on yksi aktiivisimmista osallistumisen muodoista, jossa kuntalaiset tuottavat omatoimisesti liikuntapalveluita toisille kuntalaisille, erityisesti lapsille ja nuorille. Tätä osallistumisen ja palveluiden tuottamistapaa yhteiskunnan kannattaa jatkossakin tukea aktiivisesti.

Liikuntatoimi tekee yhteistyötä liikuntaseuroja edustavan seurafoorumin ja -parlamentin kanssa. Samoin yhteistyötä tehdään helsinkiläisiä veneilijöitä edustavan Helveneen kanssa sekä liikuntasuunnittelussa asukkaiden sekä heitä ja asiakkaita edustavien muiden yhteisöjen kanssa.

Alueellisen demokratian kehittäminen

Demokratia-ryhmän esittämät toimenpide-ehdotukset alueellisen demokratian kehittämisestä ovat kannettavia.

Liikuntavirasto on ollut mukana kaupungin hallintokuntien yhteisessä lähiöprojektissa, jossa yhteistyössä asukkaiden kanssa on lähiöihin saatu uusia liikuntapalveluja ja estetty syrjäytymistä.

On hyvä että kaupunkilaiset pääsevät mukaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa oman asuinympäristönsä tulevaisuuteen vaikuttaviin prosesseihin. Asukasvuorovaikutus tuo valmistelijoiden käyttöön sellaista tietoa ja näkemyksiä esimerkiksi liikuntapaikkojen suunnitteluun, jota ei muulla tavoin olisi käytettävissä, samalla se vaatii valmistelijoilta aikaa ja resursseja vuorovaikutuksen ylläpitoon.

Virastojen väliset rajat ovat osoittautuneet joskus esteeksi alueellisten palveluiden kehittämiselle, kun kukin virasto keskittyy vain omaan sektoriinsa. Yksi esimerkki tästä on kaupunginosien keskeisten kohtaamispaikkojen kuten koulujen pihojen kehittämien lähiliikuntapaikoiksi, joka olisi kuntalaisten kannata järkevää.

Suoran demokratian edistäminen

Työryhmän toimenpide-esitys toimintamallin laatimiseksi kansanäänestysten käyttöön ottamiseksi on kannatettava, kun kansanäänestystä käytetään harkiten.

Valmistelun avoimuuden lisääminen

Toimenpide-esitykset verkko- ja sähköisten palvelujen kehittämisestä vuorovaikutteiseen ja esteettömään suuntaan on kannatettava. Sosiaalisen median suosion kasvu kertoo siitä, että kuntalaisilla on halu ja tarve osallistua keskusteluun, kun aiheet käsittelevät heidän arkipäiväänsä. Sosiaalisen median kautta asukkaat ovat tuoneet julkiseen keskusteluun uusia teemoja. Vuorovaikutteisen sosiaalisen median käyttö kaupungin hallinnossa vaatii uutta ajattelua, osaamista ja resursseja.

Aktiivinen verkkoviestintä on eräs onnistuneen vuorovaikutusprosessin perusedellytyksistä. Näitä järjestelmiä tulee kehittää osana varsinaista palveluprosessia, mutta myös kaupunkitasolla, koska yksittäisten virastojen resurssit ja osaaminen eivät riitä tämän kokoajan uudistuvan välineen kehittämiseen.

Loppuraportissa todetaan myös, että kaupungin verkkopalveluja kehitettäessä tulee tehdä yhteistyötä muiden julkisten palvelun tuottajien kanssa. Liikuntatoimessa hyvä esimerkkinä tällaisesta yhteistyöstä on kaikille avoin Suomalaisen liikunnan tietopankki (www.liikuntapaikat.fi), jossa on tietoja kaikista (30 000) Suomen liikuntapaikoista (LIPAS). Järjestelmässä on mukana myös yli 2 000 Helsingissä julkisessa käytössä olevaa liikuntapaikkaa. Tämä järjestelmä on hyvä esimerkki siitä, että samaa tietojärjestelmää käytetään koko maan tasolla, aluehallinnossa ja kunnissa. Näiden laajojen verkkopalvelujen haasteena on kattavien tietojen keruu ja niiden ylläpito.

Demokratia-ryhmä esittää laadittavaksi selvityksen 31.12.2012 mennessä ns. demokratiatiloista eli kokoontumistiloista ja niiden käytön kustannuksista. Liikuntaviraston tiloja käyttävät ensisijassa helsinkiläiset liikuntaseurat. Liikuntalautakunta pitää tärkeänä, että kaikki kaupungin tilat ovat tehokkaassa käytössä ja kaupunkilaisten saavutettavissa. Liikuntavirasto osallistuu Helsingin kaupungin tilavaraustyöryhmän työskentelyyn. Tämä työryhmä selvittää mahdollisuuksia yhtenäistää kaupungin erilaisia tilanvarausjärjestelmiä.

Edustuksellisen demokratian toimintaedellytysten parantaminen

Esitykset valtakunnallisen kuntauudistuksen ja kaupungin edustuksellisen demokratian yhteensovittamisesta ovat kannettavia.

Hallituksen kuntarakenneuudistusesityksen mukaan kuntien koko ja asukasmäärät kasvavat. Metropolialueelle esitetään miljoonakaupunkia. Samalla kuitenkin edellytetään paikallisen demokratian vahvistamista. Näiden muutosten yhteen sovittamisessa on haasteita, joita löytyy riittävästi jo nykyisessä Helsingissä.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Anssi Rauramo

Lisätiedot

Pekka Jyrkiäinen, suunnittelija, puhelin: 310 87438

Sosiaalilautakunta 06.03.2012 § 72

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Päätös

Sosiaalilautakunta päätti antaa Demokratia-ryhmän loppuraportista kaupunginhallitukselle seuraavan sisältöisen lausunnon:

Demokratia-ryhmän loppuraportissa esitetään useita hyviä ehdotuksia alueellisen demokratian kehittämiseksi, suoran demokratian edistämiseksi, valmistelun avoimuuden lisäämiseksi ja edustuksellisen demokratian toimintaedellytysten parantamiseksi.

Kaupunginhallitus on 9.1.2012 käynnistänyt demokratiaryhmän ehdotusten pohjalta kuusi jatkoselvitystä tai suunnitelmaa, jotka valmistuvat huhtikuun 2012 loppuun mennessä. Siksi sosiaalilautakunta ei tässä vaiheessa ota yksityiskohtaisemmin kantaa Demokratia-ryhmän kaikkiin ehdotuksiin, vaan tuo esille muutamia asiaan liittyviä näkökohtia.

Sosiaalilautakunnan näkemyksen mukaan Helsingissä tarvitaan edelleen edustuksellisen demokratian lisäksi myös suoran demokratian ja uudenlaisten osallisuusratkaisujen käyttöä. Uudenlaisten osallistumistapojen ei kuitenkaan tarvitse merkitä uusia hallinnollisia ratkaisuja. Ne voivat toteutua informaatio-, kuulemis-, osallistumis- ja vaikuttamisjärjestelmiä kehittämällä ja selkeyttämällä.

Tärkeätä myös on, että asukkaat tietävät, mistä he löytävät halutessaan tietoa osallistumismahdollisuuksistaan. Tämän vuoksi Demokratia-ryhmän esittämä ehdotus, että kaupunki tuottaisi verkkoon ja myös paperiversiona saatavilla olevan kansalaisten osallistumisen ja vaikuttamisen oppaan, on kannatettava.

Lisäksi kaupungin valitsema linja, että kaupungin osallistumisjärjestelmää kehitetään vaiheittain kohti yleistä osallistumisportaalia, on kannatettava. Tämä linjaus tulee ottaa huomioon parhaillaan käynnissä olevassa hel.fi-sivuston uudistamistyössä.

Demokratia-ryhmä esittää yhtenä toimenpiteenä, että kaupunki kehittää verkkopalveluja ja lisää vuorovaikutusta ja valmistelun avoimuutta.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Sosiaaliviraston strategisena tavoitteena on lisätä palvelujen käyttäjälähtöisyyttä ja sähköisiä palveluja. Päivähoito on ollut tiennäyttävä: vuonna 2011 sähköisten hakemusten osuus oli 67 % kaikista päivähoitohakemuksista. Seuraavaksi on tavoitteena ottaa käyttöön sähköinen päivähoitopäätös. Kaikki sähköiset palvelut tullaan toteuttamaan kaupunkiyhteiselle asiointi.hel.fi-alustalle.

Demokratia-ryhmän loppuraportissa todetaan, että kaupungin verkkopalveluja kehitettäessä tulee tehdä yhteistyötä muiden julkisten palvelun tuottajien kanssa ja esimerkkinä tällaisesta yhteistyöstä mainitaan Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) Palveluvaaka - verkkopalvelu (www.palveluvaaka.fi).

Palveluvaaka-verkkopalvelun tavoitteena on tarjota tietoa kansalaisille siitä, miten sosiaali- ja terveystalot toimivat. Sen tarkoituksena on mahdollistaa asukkaille eri toimipaikkojen vertailu, sosiaali- ja terveysalan tilastotietojen tarkastelu sekä palvelujen arviointi. Tässä vaiheessa palvelu ei vielä sisällä kattavia tietoja. Tiedot perustuvat kansallisesti kerättyihin rajallisiin tietoihin. Jatkossa palvelun tietoja on kuitenkin tarkoitus täydentää, kun vertailukelpoista tietoa on saatavilla. Asiakkaiden aidon valinnanvapauden mahdollistamiseksi on tärkeää kehittää verkossa nähtävillä olevia palvelujen laatuvertailuja.

Kansalaisten tulee saada myös muuta palvelua ja kunnan toimintaa koskevaa tietoa helposti internetin kautta. Kuten Demokratia-ryhmän loppuraportissa todetaan, pääkaupunkiseudulla Helsinki Region Infoshare www.hri.fi verkkopalvelu on hyvä esimerkki palvelusta, jossa avoin tieto antaa halukkaille mahdollisuuden tehdä tiedon perusteella omia analyyseja ja laatia sen perusteella vaihtoehtoisia esityksiä kaupungille.

Alueellisen osallisuuden kehittämisen rinnalla tulee kuitenkin aina varmistaa, että kaikilla kaupungin alueilla on yhdenvertaiset ja yhtä kattavat aloite-, palaute- ja vaikuttamisjärjestelmät. Helsingissä kehitetään parhaillaan kaupungin uutta sähköistä palautejärjestelmää. Sosiaalivirasto on mukana järjestelmän kehittämisessä sekä pilotoinnissa syksyllä 2012. Uusi järjestelmä tulee luomaan asukkaille paremmat mahdollisuudet antaa palautetta kaupungin palvelujen toimivuudesta. Lisäksi se helpottaa palautteiden käsittelyä ja toimenpiteiden seuranta.

Parhaillaan valmistellaan uutta sosiaali- ja terveystoimen organisaatiota. Sosiaalilautakunta pitää tärkeänä, että uuden organisaation puitteissa kehitetään asukkaille ja asiakkaille osallistumis- ja vaikuttamisfoorumeita. Ne voivat olla alueellisia, asiakasryhmäkohtaisia tai toimintayksikkökohtaisia. Lähtökohtana voidaan pitää kokemuksia, joita on saatu esimerkiksi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

toimintayksiköiden asiakasyhteistyöstä ja foorumeista tai asiakasneuvostojen toiminnasta. Lisäksi tulisi luoda uusia sähköisen viestinnän ja osallistumisen muotoja esimerkiksi toimintayksiköiden ja niiden asiakkaiden välille.

Terveysvaikutusten arviointi

Erityisesti tulee varmistaa syrjäytyneiden ja syrjäytymisvaarassa olevien osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet ja siten turvata osallisuus ja myönteiset terveysvaikutukset myös tälle väestönosalle.

Esittelijä

sosiaalijohtaja
Paavo Voutilainen

Lisätiedot

Tuula Vesanen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 43377
tuula.vesanen(a)hel.fi

Nuorisolautakunta 01.03.2012 § 17

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Päätös

Nuorisolautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kansalaisten ja hallinnon välisen vuoropuhelun vahvistaminen on tärkeää juuri nyt

Viime vuosina lisääntynyt kansalaistoiminta ja erityisesti vuoden 2011 ns. valtausliikkeet kuten arabikevät, Tahrir aukion protestit, Madridin ja Barcelonan kansalaiskokoukset ja Occupy -liike osoittavat, että kansalaiset haluavat vaikuttaa itseään koskeviin asioihin oli sitten kyse yksinvaltaisesta hallinnosta, hallitusten politiikasta, ympäristökysymyksistä tai taloudellisesta ja sosiaalisesta eriarvoisuudesta. Kansainvälinen mielipidetutkimus (Ipsos, tammikuu 2012) osoitti, että yli puolet 23 maan väestöstä eri puolilta maailmaa suhtautuu valtausliikkeisiin myönteisesti, kolmannes ei osaa ottaa kantaa ja vain kymmenennes suhtautuu niihin kielteisesti. Kaksi kolmannelta Helsingin Sanomien kulttuurin, taiteen ja tieteen edustajista koostuvasta paneelistä on sitä mieltä (21.10.2011), että tämä kansalaisliikehdintä on osoitus uudenlaisen vaikuttamiskulttuurin murroksesta. Amerikkalainen yhteiskuntafilosofi William E Connelly väittää (A World of Becoming, 2011), että murros näkyy siinä, että ihmiset eivät enää vain 'kuulu maailmaan' vaan haluavat myös 'osallistua siihen'. EU –rahoitteinen arvovaltainen kansalaisvaikuttamista selvittänyt tutkimus (Civil Society and New Forms of Governance EU-FP6 2005-2009) toteaa, että kansalaisten

huoli ja kokemus siitä, että heillä ei ole riittävästi mahdollisuuksia vaikuttaa päätöksentekoon on lisääntynyt. Tutkijat näkevät, että nyt onkin etsittävä ratkaisuja nykymuotoisen edustuksellisen demokratian täydentämiseksi osallistuvan demokratian muodoilla, erityisesti niin, että passiivisten ja yhteiskunnan marginaaleissa olevien kansalaisten ääni saadaan vahvemmin kuulumaan.

Nuoret ovat olleet vahvasti tällaisen kansalaistoiminnan kärjessä, siitäkin huolimatta, että suuri joukko nuoria etenkin Suomessa on jo pitkään jatkuneena muutossuuntana vieraantunut edustuksellisen demokratian muodoista ja tuntenut kasvavaa epäluuloa puoluepolitiikkaa ja poliitikkoja kohtaan. On tullut tarpeelliseksi kehittää sellaisia vaikuttamisen mahdollisuuksia, joiden kautta mahdollisimman monelle nuorelle annetaan valmiuksia, myönteisiä kokemuksia ja motivaatiota toimia aktiivisena kansalaisena – myös edustuksellisen demokratian kautta.

Hallituksen kuntarakennemuutoksen mukaan kuntien koko tulee olennaisesti kasvamaan. Pääkaupunkiseudulle esitetään miljoonakaupunkia samaan aikaan kun edellytetään paikallisen demokratian vahvistamista. Näiden haasteiden ennakoimiseksi on perusteltua lähteä ajoissa kehittämään alueellisen vuoropuhelun ja vaikuttamisen muotoja.

Edellä todetun perusteella juuri nyt on oikea hetki, kokeilla ja rakentaa palveluja, joiden kautta tuetaan kansalaistoimintaa, rohkaistaan passiivisia ja erilaisiin vähemmistöihin kuuluvia kansalaisia osallistumaan, tarjotaan monimuotoisia vaikuttamisen kanavia ja valmennetaan hallintoa keskustelemaan kansalaisten ja kansalaisryhmien kanssa.

Vaikka Helsingin kaupunkia onkin luonnehdittu jäykäksi byrokraatiaksi, se omaa myös hyvät mahdollisuudet muuntua aiempaa nopeammin ja herkemmin kaupunkilaisia kuuntelevaksi organisaatioksi. Lisääntynyt monihallinnollinen yhteistyö ja paremmat sähköiset palvelut ja kuulemistavat antavat entistä joustavampia mahdollisuuksia vastata kaupunkilaisten tarpeisiin. Lisäksi kaupungista löytyy runsaasti vaikuttamista ja vuoropuhelua lisääviä uusia toimintamuotoja ja kokeiluja, joita voidaan rohkeasti lähteä mallintamaan. Myös kaupunginhallituksen kesällä 2011 hyväksymä nuorten vaikuttamisjärjestelmä Ruuti on lupaava tapa ottaa kaupunkilaisia mukaan heitä itseään koskevien palvelujen kehittämiseen.

Alueellisen demokratian kehittäminen

Nuorisoasiainkeskus pitää tärkeänä Demokratia-ryhmän esittämiä alueellisen demokratian mallien ja osallistuvan budjetoinnin kehittämistä sekä avoimen datan periaatetta. Kuten ryhmä esittää,

pilotointien tulee lähteä sektorirajat ylittävistä kokonaisuuksista. Nuorisosiainkeskus pitää erityisen tärkeänä sitä, että kaupunkilaisten vaikuttamismahdollisuuksia kehitetään juuri sektorirajoja ylittäen. Nuorisotoimen kokemus on osoittanut, että niin virastojen väliset kuin virastojen sisäisetkin tiukat rajat ovat ajoittain osoittautuneet esteeksi lasten ja nuorten osallistumiselle. Näiden rajojen ylittäminen edellyttää ylimmän johdon ja keskijohdon sitoutumista ja tukea, sektorirajat ylittävien hankkeiden johtamista ja henkilöstön monihallinnollisen yhteistyön osaamisen vahvistamista.

Nuorisosiainkeskuksella on valmius osallistua alueellisiin pilottihankkeisiin. Viraston etuna on alueellisesti kattava toimitilaverkosto, asiakaspinnassa toimivat työntekijät, alueellisesti toimiva ehkäisevän päihdetyön Klaari Helsinki sekä laaja nuorisojärjestöjen verkosto. Demokratia-ryhmän tarkoittamaan alueelliseen pilotointiin soveltuvat erityisesti seuraavat alueet:

Vuosaassa on jo perinteisesti ollut vahvaa asukastoimintaa (muun muassa Vuosaari –seura, Paika21:n Agendaryhmä, pro Uutela kansanliike jne.), jonka kanssa nuorisotyön monet toimijat ovat tehneet yhteistyötä. Nuorisosiainkeskuksella on alueella muun muassa kaksi nuorisotaloa, aluetyöntekijä ja Meriharjun luontotalo sekä monikulttuurisuuden asiantuntijaryhmä 'kulttuuritulkit'. Tämä avaa mahdollisuuksia demokratiaryhmän erikseen mainitsemaan yhteistyöhön ympäristöasioissa ja rasismien vastaisessa työssä (sosiaalivirasto). Edellä mainitunlaiseen yhteistyöhön on nuorisotoimella hyvät edellytykset myös Mellunkylässä, erityisesti Kontulassa. Mellunkylä on tunnettu asukasaktiivisuudestaan, jota edustaa esimerkiksi Vetoa ja Voimaa Mellunkylään hanke, KontuKeskus ry, FC Kontu sekä noin 50 paikallista yhdistystä ja seuraa. Nuorisotoimi on usein näiden aktiivinen kumppani. Kierrätyskeskuksen 4V hanke (Välitä, Vaikuta, Viihdy ja Voi hyvin) on toiminut aktiivisesti Mellunkylässä ja siihen ovat linkittyneet myös nuorisotalot. Alue on varsin monikulttuurinen ja esimerkiksi nuorisosiainkeskuksen toimintakeskus Luupin (Kontula) asiakkaista ja työntekijöistä merkittävä osa maahanmuuttajataustaisia.

Muita pilottihanke kandidaatteja nuorisotoimen näkökulmasta voisivat olla Roihuvuori, Herttoniemi, Pukinmäki, Malminkartano ja Malmi.

Suoran demokratian edistäminen

Työryhmän strateginen linjaus siitä, että "luodaan mahdollisuuksia suoran demokratian, kuten kansanäänestyksen toteuttamiseksi" on johdonmukainen seuraus siitä, että kansalaiset tarvitsevat erilaisia tapoja ilmaista toiveitaan ja huoliaan. Myös työryhmän toimenpidesitys toimintamallin laatimiseksi kansanäänestysten käyttöön

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

ottamiseksi on kannatettava. Nuorisoasiainkeskus esittää myös, että tehtäisiin tutkimus siitä mitä kaupunkilaiset tietävät ja ajattelevat sellaisista tälläkin hetkellä käytettävissä olevista suoran demokratian vaikuttamismahdollisuuksistaan kuten koko kaupunkia tai sen osaa koskeva kansanäänestys, aloite kansanäänestyksen järjestämiseksi, kunnallisaloite ja kaupungin erilaiset sähköiset aloituskanavat. Tällainen tieto olisi hyödyllinen myös työryhmän toimenpide 5:n mukaista kansalaisten osallistumisen ja vaikuttamisen opasta laadittaessa.

Työryhmän mukaan ”kaupungin toiminnassa suhtaudutaan myönteisesti myös muuhun suoran demokratian keinoihin”, jonka lisäksi ”kehitetään kansalaisten osallistumismuotoja”. Nuorisoasiainkeskus pitää tärkeänä, että myös nämä tavoitteet konkretisoidaan toimenpiteiksi. Tämä tarkoittaa sitä, että otetaan kantaa mielenosoituksiin, kansalaisadresseihin, rauhanomaisiin valtausliikkeisiin, kulttuurisiin protesteihin, seinämaalaukseen ja sosiaaliseen mediaan: Miten nämä pitäisi huomioida? Miten ne kytkeytyvät kaupungin päätöksentekoon? Voidaanko näitä tukea?

Suoran demokratian muodoksi luetaan joskus ns. deliberatiivinen demokratia. Sille on ominaista, että päätöksenteko ei rajoitu edustuksellisiin päätöksentekoelementteihin ja äänestämiseen, vaan niitä voidaan tukea erilaisin neuvottelevin prosessein. ”Julkisen harkinnan demokratiaksi” nimitetään menettelyä, jossa kootaan edustava näyte kaupunkilaisista, asiantuntijoiden tukemana, keskustelemaan muutamaksi päiväksi jostain ennalta määritellystä kysymyksestä ja tarvittaessa äänestämällä päättämään ratkaisuun. Esimerkiksi Hollannissa nuorisoasioista vastaava ministeriö kokoaa säännönmukaisesti edustava näyttöä nuoria muutamaksi päiväksi työstämään ajankohtaisia nuorisopoliittisia kysymyksiä ja käyttää tuloksia päätöksentekonsa pohjana.

”Neuvottelevaksi demokratiaksi” voidaan kutsua sellaista päätöksentekoa, jossa kansalaiset ja päätöksentekijät käyvät keskustelua päätöksentekoon valmisteltavista asioista. Kaupungit voivat järjestää säännöllisiä ja rakenteistettuja asukaskuulemisen foorumeita asioista, jotka kuulemisten pohjalta valmistellaan poliittiseen päätöksentekoon. Myös muulla tavalla voidaan edistää kansalaisten ja hallinnon välistä vuoropuhelua. Joissain tapauksissa kansalaisia, kansalaisryhmiä tai heidän järjestöjään voidaan innostaa yhdessä neuvoteltavan palvelun toteuttamiseen. Esimerkiksi nuorisoasiainkeskuksessa käydään parhaillaan neuvotteluja nuorisojärjestöjen ja nuorten palvelujärjestöjen kanssa siitä minkälaisia nuorisotyön palveluja he voisivat toteuttaa osana kunnan omaa palvelutuotantoa tai kumppanuutena sen kanssa.

Valmistelun avoimuuden lisääminen

Nuorisoasiainkeskus pitää aivan keskeisinä työryhmän näkemyksiä avoimen datan periaatteesta, verkkopalveluista, sähköisen kuulemisen ja vaikuttamisen välineistä sekä ylipäättään kansalaisyhteiskunnan ja kansalaisjärjestöjen toimintaedellytysten parantamisesta.

Parhaillaan päivitettävässä verkkopalvelustrategiassa nuorisoasiainkeskus tulee kartoittamaan ne viraston toimintaa kuvaavat tiedot, jotka voitaisiin avoimen datan periaatteen mukaisesti esittää julkisesti nähtäväksi ja käytettäväksi. Sähköisen kuulemisen välineenä käytetään Opetus- ja kulttuuriministeriön aloite.fi –kanavasta Helsingin tarpeisiin muokattua Ruuti.net –kanavaa, jonka kautta nuoret voivat tehdä esityksiä palvelujen parantamiseksi. Sen kautta hallitokunnat voivat myös saada nuorten näkemyksiä omista nuorille suunnattavista palveluistaan. Verkkokanavan moderoinnista vastaa nuorisoasiainkeskus ja parhaillaan ollaan kokoamassa eri hallitokuntien edustajista koostuvaa nimikkovirkamiesryhmää, jonka tehtävänä on nuorten aloitteiden eteenpäin osoittaminen ja tarpeen mukaan kunkin oman hallitokunnan nuoria koskevien palvelusuunnitelmien ohjaaminen nuorten arvioitaviksi.

Nuorisoasiainkeskuksessa toimiva valtakunnallinen verkkonuorisotyön kehittämiskeskus (Verke) tarjoaa ja kehittää moniammatillisia palveluja verkossa. Myös nuorten neuvonta- ja tiedotuspiste Kompassi on siirtänyt toimintansa painopisteen verkkoon, jossa toimii muun muassa Pulmakulma –niminen kysymys- ja vastauspalsta. Nuorisotoimen toimipisteet ja nuoriso-ohjaajat ovat näkyvästi esillä nuorten suosimassa sosiaalisessa mediassa (IRC-galleria, Demi, Facebook, Habbo hotelli). Nuorilla on siten halutessaan varsin hyvät mahdollisuudet saada tietoa nuorisotoimesta siellä missä he käyttävät aikaansa ja sitä kautta myös päästä vaikuttamaan kaupungin heille suuntaamiin palveluihin.

Kuten Demokratia-ryhmä ajattelee, pelkästään vaikuttamismahdollisuuksien avaaminen ei välttämättä tuota aktiivista ja laaja-alaista osallistumista. Vähintään yhtä tärkeää on tukea kansalaistoimintaa ja pystyä vuoropuheluun sen kanssa. Nuorisoasiainkeskuksessa on oma yksikkö – nuorten kansalaistoiminnan toimisto – joka jakaa hyvin monimuotoista tukea nuorisojärjestöille ja (myös ei-rekisteröidyille) nuorten toimintaryhmille. Helsingissä nuorisojärjestöjen toiminta onkin varsin aktiivista. Tällä hetkellä useampi sata nuorisojärjestöä, paikallisosastoa tai nuorten toimintaryhmää käyttää hyväkseen jotain nuorisoasiainkeskuksen tukimuotoa. Useista muista kaupungeista poiketen myös poliittiset nuorisojärjestöt toimivat Helsingissä aktiivisesti. Nuorten vaikuttamisjärjestelmä Ruuti ei perustu ns. nuorisovaltuustomalliin,

jossa käytännössä vain kourallinen nuoria on toiminnassa mukana, vaan menettelyyn, joka pyrkii aktivoimaan mahdollisimman monia nuoria ja nuorten ryhmiä antamaan oman äänensä kuuluu. Ruuti avautuu myös edustuksellisen demokratian vaikuttamiskeinojen ulkopuolelle.

Demokratia-ryhmä kannustaa kaupungin henkilöstöä vuoropuheluun asukkaiden kanssa. Tämä on välttämätön, mutta samalla vaativa tavoite. Kaupungin hallintokoneiston edustajat toimivat usein varsin erilaisessa kulttuurisessa ympäristössä kuin 'tavallinen' kaupunkilainen. Hallinnon kieli, menettelytavat ja eri hallintokuntien ammatilliset kulttuurit tuntuvat helposti oman elämänsä arkisista käytännöistä puhuville kansalaisille vierailta. Samalla on myös niin, että kansalaisyhteiskunta muodostaa varsin mosaiikkimaisen kokonaisuuden. Hallinnon ja kansalaisyhteiskunnan välistä vuoropuhelua tutkineet Enjolras ja Bozzini (Governing Ambiguities. New Forms of Local Governance and Civil Society, 2010) toteavat, että kansalaisyhteiskuntaa leimaa "monimuotoisuus, erilaisuus ja konflikti". Tämän moninaisen ja keskenään ristiriitaisenkin kentän kanssa keskustelu on erityisen haasteellista. Demokratia-ryhmän tärkeä tavoite lisätä kaupungin henkilöstön ja kansalaisyhteiskunnan välistä vuoropuhelua vaatii siten erityistä paneutumista, harjoittelua ja oppimista. Mainittakoon, että nuorten vaikuttamisjärjestelmä Ruuti tarjoaa monenlaisia mahdollisuuksia hallinnolle harjoitella keskustelua erilaisten nuorten ryhmien kanssa kaupungin palvelujen parantamiseksi.

Demokratia edellyttää myös sitä, että kansalaisilla on valmiudet ja motiivi toimia aktiivisina kansalaisina. Erityisen ongelmallisia ovat tässä suhteessa nuoret, tulevaisuuden kansalaiset. Tutkijaprofessori Marjatta Bardy toteaa, että nuoret tarvitsevat ennen kaikkea "apua selvittääkseen mitä mieltä he ovat". Nuorten alhaiset äänestysprosentit kertovat myös tarpeesta vahvistaa heidän valmiuksiaan toimia demokraattisessa järjestelmässä. Vertaileva kansainvälinen tutkimus (ns. Civics –tutkimus) osoittaa, että suomalaiset koululaiset suoriutuvat maailman parhaiten oppiaineiden omaksumisen vertailutesteissä, mutta ovat vastaavasti häntäpäässä kun mitataan heidän kiinnostustaan ja osallistumishaluaan politiikkaan sekä heidän sosiaalista vastuuntuntoaan. Nuorille on annettava paremmat mahdollisuudet rakentaa identiteettiään, suhdettaan muihin ihmisiin ja yhteiskuntaan – ja politiikkaan. Nuorisotyöllä on tähän prosessiin paljon annettavaa, mutta avainasemassa on koulu ja sen avautuminen ympäröivään yhteiskuntaan. Koulun ja nuorisotyön yhteistyön vahvistaminen aktiivisen kansalaisuuden oppimisessa antaa parhaat mahdollisuudet kytkeä tosiinsa koulun antamia yhteiskuntaa koskevia kognitiivisia valmiuksia ja nuorisotyön tarjoamaa käytännön toiminnassa tapahtuvaa oppimista. Tällainen formaalien ja non-

formaalien oppimisympäristöjen kytkeminen toisiinsa on ensisijaisesti riippuvainen siitä minkälaisia priorisointeja koulu tekee omassa toiminnassaan.

Demokratia-ryhmä kannustaa myös hallintokuntia tarjoamaan kansalaisten käyttöön maksuttomia kokoontumistiloja (ns. demokratiatilat). Nuorisoasiainkeskuksen varsin kattava nuorisotalojen ja sen muiden toimipaikkojen verkko on helsinkiläisille kansalaisjärjestöille ja nuorten toimintaryhmille maksuton. Käyttäjätilastojen mukaan ulkopuolinen käyttö onkin varsin laajaa. Lähes puolet (46 %) käyttökerroista koostuu nuorisojärjestöjen, koululuokkien, päiväkotiryhmien sekä kaupunkilaisten ja heidän ryhmiensä käytöstä.

Demokratia-ryhmä esittää myös kansalaisten osallistumisen ja vaikuttamisen oppaan laatimista. Nuorisoasiainkeskus pitää esitystä erinomaisena ja tarjoaa omaa asiantuntemustaan oppaan laatimiseen.

Edustuksellisen demokratian toimintaedellytysten parantaminen

Edustuksellisen demokratian eräs haaste on sen uskottavuus kansalaisten silmissä. Tämä koskee erityisesti nuoria. Nuorten kokema epäluulo politiikkaa ja edustuksellista demokratiaa kohtaan on osaltaan myötävaikuttanut siihen, että ns. 'epämuodollinen kansalaistoiminta' on yleistynyt nuorten keskuudessa. Perinteisen ja 'tavanomaisen' vaikuttamisen rinnalle on noussut artivismi (taiteen keinoin vaikuttaminen), arkielämän politiikka (omien elämäntapojen kautta vaikuttaminen), verkkovaikuttaminen (esimerkiksi sosiaalisen median kautta toimiminen), 'kevytyhteisöllisyys' (satunnainen, esimerkiksi tapahtumien kautta, vaikuttaminen) ja esimerkiksi valtausliikkeet. Tällaista aktivismia ei kuitenkaan ole perusteltua nähdä edustuksellisen demokratian uhkana. Päinvastoin edustuksellisen demokratian uskottavuutta parantaa tämän 'epämuodollisen kansalaistoiminnan' tunnustaminen ja sen huomioiminen osana 'muodollista demokratiaa'. Samalla tutkimukset viittaavat myös siihen, että epämuodolliseen kansalaistoimintaan osallistuminen lisää kiinnostusta edustukselliseen demokratiaan. Tämä näyttäisi tapahtuvan muun muassa ns. ikävaikutuksena: epämuodolliseen kansalaistoimintaan osallistuneet nuoret siirtyvät iän mukana edustuksellisen demokratian toimijoiksi.

Vaikuttamismahdollisuuksien laajentaminen

Demokratia-ryhmä nostaa esiin laajan kirjon toimenpiteitä, joilla kaupunkilaisten vaikuttamismahdollisuuksia voidaan parantaa. Kuten edellä on esitetty, nuorisoasiainkeskus tukee niitä ja on omalta osaltaan edennyt niiden toteuttamisessa. Nuorisoasiainkeskus esittää myös harkittavaksi voitaisiinko kansalaisten vaikuttamismahdollisuuksien kirjoa laajentaa vieläkin rohkeammin.

Demokratia-ryhmä esittää toimenpiteitä, joilla voitaisiin vahvistaa alueellista demokratiaa, eräitä suoran demokratian muotoja, lisätä valmistelun avoimuutta sekä vahvistaa edustuksellisen demokratian toimintaedellytyksiä. Helsingissä avoimella demokratialla olisi vielä laajentumispotentiaalia neuvottelevan demokratian suuntaan siten kuin suoraa demokratiaa koskevassa kappaleessa edellä todettiin. Toiseksi, viimeaikaisessa tieteellisessä keskustelussa demokratiasta on pohdittu sitä minkälainen malli soveltuisi parhaiten yhteiskuntaan, jota leimaa ennalta-arvaamattomuus, monimuotoisuus ja jyrkät sisäiset jännitteet. On esitetty, että maailman monimuotoistuminen ja siihen sisältyvät jännitteet ovat välttämättömyyksiä, joita ei ole järkevää pakottaa edustuksellisen demokratian konsensusprosesseihin. Tärkeämpää on niiden esiintuominen ja keskustelutilan luominen. Robert Gloverin (Of Virtues and Values. Annual Meeting of the American Political Science Association September 1-4, 2011) mukaan edustuksellisen demokratian korostaman rationaalisen harkinnan lisäksi demokratiassa on kyse tunteista, intohimosta ja monimuotoisista vaikuttamisen tavoista. Tästä ajattelutavasta käytetään termiä 'moni-ilmeinen demokratia' ('agonistinen pluralismi') eikä sitä kannata jättää huomioimatta, kun lähdetään toteuttamaan Demokratia-ryhmän esittämää hallinnon vuoropuhelua asukkaiden kanssa.

Nuorisosiainkeskus toivoo, että Helsingin nuorten vaikuttamisjärjestelmä Ruuti otettaisiin huomioon tiennäyttäjän ja pilottihankkeena Demokratia-ryhmän tavoitteita toteutettaessa – ennen kaikkea siinä miten kansalaisia voidaan aktivoida ottamaan kantaa ja toimimaan sekä käymään vuoropuhelua kaupungin henkilöstön ja poliittisten päätöksentekijöiden kanssa.

Esittelijä

osastopäällikkö
Markku Toivonen

Lisätiedot

Lauri Siurala, nuorisotoimenjohtaja, puhelin: 310 89045
lasse.siurala(a)hel.fi

Henkilöstöjohtaja 29.2.2012

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Henkilöstökeskus toteaa, että demokratia-ryhmän loppuraportti sisältää hyviä ehdotuksia kansalaisten osallistumisen ja vaikuttamisen parantamiseksi. Toimenpide-ehdotuksissa otetaan huomioon henkilöstökeskuksen toimialan kannalta keskeiset maahanmuuttajia koskevat näkökulmat.

Henkilöstökeskus katsoo, että kaikkien virastojen ja liikelaitosten tulee olla mukana rasismien vastaisessa työssä, joka suuntautuu sekä kaupungin asukkaisiin ja heille tarjottaviin palveluihin että kaupungin henkilöstöpolitiikkaan. Selkeä ”nollatoleranssi rasismia kohtaan” on lähtökohtana myös kaupungin yhdenvertaisuussuunnitelmaa uudistettaessa.

Kaupungin johtamisjärjestelmän uudistaminen koskettanee myös kaupungin sisäisiä toimintatapoja ja johtamista. Kehittämistyössä tulee kiinnittää huomiota hyvään muutostilanteiden henkilöstöjohtamiseen ja ottaa kaupungin hyvät yhteistoimintarakenteet ja käytännöt huomioon.

Lisätiedot

Pohjaniemi Marju, osastopäällikkö, puhelin: 310 37965
marju.pohjaniemi(a)hel.fi

Hallintojohtaja 29.2.2012

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Hallintokeskus toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Kansalaisten osallistumismahdollisuuksien parantaminen ja vuorovaikutuksen lisääminen Helsingin kaupungin päätöksentekojärjestelmässä

Helsingin kaupunki ja sen eri hallintokunnat ovat vuosien varrella kehittäneet useita erilaisia kuntalain 27 §:n mukaisia osallistumisjärjestelmiä. Muutamat kaupungin osallistumisjärjestelmät ovat osoittautuneet elinvoimaisiksi. Systemaattisen kaupunkilaisten vaikutusmahdollisuuksien lisäämisen ja demokratian vahvistamisen kehittämisessä kannattaa mahdollisuuksien mukaan hyödyntää näitä järjestelmiä ja niistä saatuja kokemuksia. Monet osallistumishankkeet ovat kuitenkin jääneet tilapäisiksi ja usein muusta toiminnasta verraten irrallisiksi ratkaisuksi.

Hyvä esimerkki onnistuneista osallistumishankkeista on ollut yliormestarin asukasillojen järjestäminen eri kaupunginosissa, joka 1970-luvun puolivälistä lähtien on kuulunut hallintokeskuksen viestinnän (ent. kaupunginkanslian tiedotustoimisto) tehtäviin. Yliormestarin asukasillat ovat osoittautuneet toimivaksi konseptiksi, ja niitä järjestetään edelleen säännöllisesti neljä kertaa vuodessa. Yleisöpohjaa on ollut mahdollista laajentaa verkkotelevisiopalvelun avulla, sillä asukasillat ovat nähtävissä kaupungin Helsinki-kanava -sivustolla ja Stadi.tv-kaapelitelevisiokanavalla suorina lähetyksinä ja tallenteina. Palvelua ollaan kehittämässä myös vuorovaikutteisten verkkopalvelusovellusten avulla.

Demokratia-ryhmän loppuraportissa on paljon aineksia kaupunkilaisten vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseen ja demokratian vahvistamiseen Helsingissä. Raporttiin sisältyy lukuisia ehdotuksia, joiden pohjalta kaupunkilaisten vaikutusmahdollisuuksien lisäämistä ja demokratian vahvistamista voidaan kehittää Helsingin kaupungin hallinnossa.

Osallistumisen ja demokratian kehittäminen kannattaa Helsingissä mieluiten toteuttaa systemaattisena kaupunkilaisten osallistumisen ja vaikuttamisen kehittämishjelmalla, jonka avulla kansalaisosallistuminen voidaan rakentaa toimivaksi ja samalla pysyväksi osaksi Helsingin kaupungin päätöksentekojärjestelmää.

Ensimmäisen vaiheen tavoitteena Helsingin osallistumisen ja vaikuttamisen kehittämishjelmassa tulisi olla ainakin merkittävimpien kaupungin toimielimissä päätettäväksi tulevien hankkeiden saattaminen esimerkiksi aluefoorumien ja verkko-osallistumisen avulla kaupunkilaisten arvioitaviksi sekä kaupunkilaisten mielipiteiden kuuleminen olennaisena osana valmistelutyötä. Esimerkiksi kaupunkisuunnittelussa tällainen kuuleminen on jo pitkään ollut lakisääteistä. Saatuja myönteisiä kokemuksia hyväksi käyttäen asukaskuulemista voitaisiin laajentaa myös sellaisille toimialoille, joilla ei vielä ole tähän velvoittavaa lainsäädäntöä.

Kaupunkilaisten kuuleminen osana päätösten valmistelua tulisi toteuttaa mahdollisimman aikaisessa vaiheessa, jotta sen yhteydessä kerätyt mielipiteet ja kannanotot voidaan ottaa valmistelutyössä täysipainoisesti huomioon. Kaupungin hallinnon toimivuuden kannalta kaupunkilaisten riittävän aikainen osallistuminen ja kuuleminen valmisteluvaiheessa saattaa parhaimmillaan vähentää painetta muutoksenhaun käyttöön, kun asukkaiden näkökohdat saadaan tietoon ja voidaan ottaa huomioon jo valmistelutyön aikana.

Hallintokeskuksen mielestä Demokratia-ryhmän toimenpide-ehdotukset 2 (alueellisen osallistumisen parantaminen) ja 4 (verkkopalvelujen, vuorovaikutuksen sekä valmistelun avoimuuden kehittäminen) on syytä käsitellä yhtenä kokonaisuutena, koska nämä toimenpiteet täydentävät toisiaan ja muodostavat tulevaisuudessa keskeisen välineen kaupunkilaisten vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseksi ja demokratian vahvistamiseksi Helsingissä. Kun kaupungin päätöksenteon valmisteluun voi vaikuttaa joko aluefoorumi-tyyppisen toiminnan tai verkko-osallistumisen tai näiden molempien kautta, tämä osaltaan madaltaa osallistumisen ja vaikuttamisen kynnystä ja mahdollistaa osallistumisen sekä eri asukasryhmille että erilaisten vaikuttamiskanavien kautta.

Demokratia-hankkeiden organisointi kaupungin hallinnossa

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Erilaisten osallistumisen ja vaikuttamisen hankkeita on toteutettu kaupungin hallinnossa pääosin hajautetusti niin, että yksittäiset hallintokunnat ovat käynnistäneet omalla toimialallaan omia demokratiahankkeitaan. Näin on voitu toteuttaa suuri määrä erilaisia kokeiluja, jotka parhaimmillaan ovat muodostuneet pysyviksi käytännöiksi päätöksenteon valmistelussa. Ongelmaksi on kuitenkin jäänyt yksittäisten demokratiahankkeiden koordinoimattomuus ja hajanainen kokonaiskuva.

Helsingin kaupungin hallinnossa vastuu kaupungin asukkaiden osallistumisesta ja vaikuttamisesta on perinteisesti kuulunut päätöksiä valmisteleville hallintokunnille. Yhtenäisiä osallistumista, kaupunkilaisten kuulemista tai vaikuttamista koskevia linjauksia kaupungilla ei ole aiemmin ollut kovinkaan konkreettisella tasolla. Osallistumisen ja vaikuttamisen kehittämisohjelman yhteydessä on perusteltua täsmentää kaupunkitason vastuut vaikutusmahdollisuuksien lisäämisen ja demokratian vahvistamisen osalta.

Hallintokeskuksen johtosäännön (1 §) mukaan "hallintokeskuksen tehtävänä on toimia kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajiston yleisenä valmistelu- ja toimeenpano-viranomaisena, avustaa kaupunginhallitusta ja kaupunginjohtajistoa näiden johtaessa ja valvoessa kaupungin hallintoa." Tämän toimialamääräyksen mukaisesti keskitetty vastuu kaupunkilaisten osallistumisen ja vaikuttamisen kehittämisestä kuuluu hallintokeskuksen toimialaan. Täten demokratian ja osallistumisen kehittämisen koordinoivastuu sekä toteutusvastuu keskitettyjen palvelujen osalta kuuluu luontevasti hallintokeskukselle.

Tampereen kaupungilla, jossa sekä alueellista osallistumista että verkko-osallistumista on kehitetty usean vuoden ajan, on keskushallinnon osana oma kuntademokratiaryhmä (<http://www.tampere.fi/hallintojatalous/organisaatio/konsernihallinto/hallintojajhenkilosto/viestintayksikko/kuntademokratia.html>). Tampereen mallissa asukkaat voivat kertoa mielipiteensä valmisteilla olevista asioista verkkopalveluna toimivassa Valma-valmistelufoorumissa, osallistua valtuuston ja pormestarin asukasiltoihin sekä osallistua asuinalueensa alueellisen vaikuttamisen Alvari-työryhmään. Onnistuneen alueellisen vaikuttamisen ja verkko-osallistumisen vähimmäisedellytyksenä on hankkeita koordinoivan toimintayksikön olemassa kaupungin keskushallinnossa. Tampereen kuntademokratiaryhmässä työskentelee seitsemän henkilöä. Vuoden 2012 alusta lukien ryhmä toimii osana kaupungin keskushallinnon viestintäyksikköä.

Hallintokeskus katsoo, että Helsingin kaupungin osallistumisen ja vaikuttamisen kehittämisohjelman käynnistäminen edellyttää, että kaupungin demokratiahankkeiden koordinointi sekä luotavien osallistumisen ja vaikuttamisen rakenteiden kehittäminen ja ylläpito edellyttää Tampereen esimerkin mukaisen pienehkön keskushallinnon toimintayksikön perustamista myös Helsinkiin esimerkiksi vuoden 2013 talousarvion hyväksymisen yhteydessä. Alkuvaiheessa tällaisen ryhmän vahvuus voisi olla 4–5 henkilöä. Tämä mahdollistaisi alueellisen osallistumisen kokeilun toteuttamisen Helsingin kokoisessa kaupungissa. Yhteistyössä hallintokeskuksen viestinnän ja talous- ja suunnittelukeskuksen tietotekniikkaosaston kanssa olisi mahdollista käynnistää myös osallistumisen verkkopalvelujen kehittäminen. Hallintokeskuksen organisaatiossa uuden demokratiaryhmän tms. luonteva sijoituspaikka olisi hallinto-osaston päätösvalmisteluyksikkö.

Tampereella kullakin aluetyöryhmällä on keskushallinnon kuntademokratiaryhmässä oma vastuhenkilönsä. Lisäksi osallistumisen verkkopalveluilla on omat vastuhenkilönsä.

Osallistumisen ja demokratian kehittämisessä on syytä jo alkuvaiheessa ottaa kantaa, kuinka laajaksi mahdollinen keskushallinnon demokratiaryhmä tai -yksikkö kannattaa rakentaa. Tähän saakka osallistumismahdollisuuksia on Helsingin kaupungin hallinnossa kehitetty sekä keskushallinnon että eri toimialojen hallintokuntien työnä niiden varsinaisten tehtävien ohella. Systemaattista ja pysyvää osallistumisen ja demokratian kehittämisen järjestelmää ei ole mahdollista luoda määräaikaisena projektityönä. Hankkeen onnistumisen kannalta avainasemassa on jo alusta lähtien varmistettu pysyvyys ja jatkuvuus.

Helsingissä tärkeä voimavara kaupungin osallistumisen ja demokratian kehittämisessä on yhteistyö kansalaisyhteiskunnan toimijoiden, kuten kaupunginosayhdistysten kanssa. Alueellisen vaikuttamisen aluefoorumien tms. määrää arvioitaessa Helsingin kokoisessa kaupungissa pitää ottaa huomioon asukaslähtöisyys ja kaupunkilaisten mahdollisuus päästä vaikuttamaan omaa asuinympäristöään koskevien ratkaisujen valmisteluun. Toisaalta järjestelmän toimintakyky, eli tällaisten osallistumisen aluefoorumien tulee olla kooltaan riittävän suuria, jotta niiden kautta kerättyjen mielipiteiden ottaminen huomioon päätösten valmistelussa myös käytännössä onnistuu. Helsingissä mahdollinen aluefoorumien lukumäärä olisi hallintokeskuksen käsityksen mukaan suunnilleen kaupungin suurpiirijaon mukainen, eli 7–8 aluefoorumia.

Hallintokeskuksen kannanotot Demokratia-ryhmän toimenpide-ehdotuksista

Toimenpide 1: Laaditaan selvitys osallistuvan budjetoinnin toteutusmahdollisuuksista Helsingissä. Selvityksen pohjalta valmistellaan esitys osallistuvan budjetoinnin kokeilusta.

Selvityksen laatiminen on perusteltua. Ylipormestarin oppilaskuntapäivät (osa Ruuti-hanketta, ent. Hesani Nuorten ääni) on ollut osallistuvan budjetoinnin ideoita nuorison keskuudessa hyödyntävä hanke Helsingissä, jota on toteutettu jo vuodesta 1998. Siitä kerätyt kokemukset ovat hyvä pohja osallistuvan budjetoinnin laajemmallekin kehittämiselle kaupungissa.

Osallistuva budjetointi kannattaa toteutuessaan kytkeä toimenpiteisiin 2 (alueellinen osallistuminen) ja 4 (vuorovaikutus verkkopalvelujen avulla).

Toimenpide 2: Laaditaan selvitys alueellisen osallistumisen parantamisen mahdollisuuksista Helsingissä. Selvityksen pohjalta valmistellaan vaihtoehtoisia esityksiä alueellisen osallistumisen hankkeista.

Tampereen Alvari-järjestelmä eli vuorovaikutuskanava asukkaiden ja kaupungin välillä (<http://www.tampere.fi/tampereinfo/osallistuminen/vaikuttamiskanavat/alvari.html>) tarjoaa hyvän pohjan alueellisen osallistumisen kehittämiseksi myös Helsingissä kuitenkin niin, että Alvari-järjestelmän kokemuksia kehitetään edelleen Helsingin oloihin soveltuvaksi osallistumisjärjestelmäksi.

Tampereella Alue-Alvarit (<http://www.tampere.fi/tampereinfo/osallistuminen/vaikuttamiskanavat/alvari.html>) ovat olleet asukkaista ja yhdistysten tai järjestöjen edustajista koottavia alueellisia työryhmiä, jotka kaupunginhallitus nimeää. Lisäksi Tampereella toimii suljettuna Facebook-ryhmänä keskikaupungin Facebook-Alvari. Alvari-järjestelmän alueellista vaikuttamista täydentää verkkopalveluna toimiva Valma-valmistelufoorumi (<http://valma.tampere.fi/>), jonka kautta asukkaat voivat esittää mielipiteensä Tampereen kaupungin käsittelyssä olevista asioista. Tavoitteena on ollut taata kuntalaisille mahdollisuus vaikuttaa käsiteltäviin asioihin koko valmistelutyön ajan.

Helsingissä Tampereen Alvari-mallia edelleen soveltava ratkaisu voisi olla Helsingin kaupunginosayhdistykset (Helka) ry:n varsin hyvin toimivaan jäsenjärjestöpohjaan perustuva malli, jossa alueellisen vaikuttamisen mahdollistavat kaupungin aluefoorumit perustettaisiin esimerkiksi Helkan järjestökartan pohjana olevan kaupungin suurpiirijaon mukaisesti. Hallintokeskuksen mielestä tällaisia aluefoorumeita voisi suurpiirijaon perusteella olla seitsemän siten, että asukasmäärältään toistaiseksi pieni Östersundomin suurpiiri sisällytettäisiin Itäisen suurpiiriin aluefoorumiin.

1. Itäinen (ml. Östersundom): 105 489 asukasta

2. Läntinen: 101 807 asukasta
3. Eteläinen: 100 664 asukasta
4. Koillinen: 93 844 asukasta
5. Keskinen: 80 268 asukasta
6. Kaakkoinen: 47 028 asukasta
7. Pohjoinen: 41 221 asukasta

Näiden aluefoorumien toiminta voisi keskeisiltä osiltaan perustua Helsingissä pääosin varsin hyvin toimivien ja vahvasti kansalaisyhteiskuntaa edustavien kaupunginosayhdistysten varaan. Jatkovalmistelussa aluefoorumien jäsenyysperusteet on tietenkin vielä täsmennettävä.

Kuva: Helsingin suurpiirit, peruspiirit ja osa-alueet (lähde: http://fi.wikipedia.org/wiki/Tiedosto:Helsinki_subdivisions-fi.svg)

Aluefoorumien tehtävät voidaan Helsingissä esim. Tampereen Alvari-järjestelmää mukailien määritellä seuraaviksi:

- ottaa kantaa valmistelussa ja suunnitteilla oleviin asioihin ja esittää niihin näkemyksensä,
- osallistua kaupungin talousarvion ja strategian laadintaan (osallistuva budjetoinnin väline),

- tehdä aloitteita tärkeinä pitämistään asioista ja viedä niitä kaupungin käsittelyyn
- toimia tiedon välittäjänä alueensa asukkaille asioista
- vaikuttaa alueen palvelujen kehittämiseen ja asuinympäristön suunnitteluun, jotta asukkaiden näkemykset ja paikallinen tieto saadaan asioiden valmistelun ja päätöksenteon tueksi.

Toimenpide 3: Tehdään toimintamalli kansanäänestysten käyttöön ottamiseksi Helsingissä.

Kuntalain 30 ja 31 § sisältävät säännökset kunnallisista kansanäänestyksistä. Kansanäänestyksissä noudatettavasta menettelystä on puolestaan säädetty laissa 656/1990.

Voimassa olevan lainsäädännön mukaan kunnallinen kansanäänestys voi olla vain neuvoo-antava. Sitovan kansanäänestyksen on katsottu olevan ristiriidassa edustuksellisen demokratian kanssa ja lisäksi siihen on katsottu liittyvän tulkintaongelmia esimerkiksi olosuhteiden muuttumisen vuoksi. Kansanäänestyksen toimeenpanosta ja äänestysvaihtoehdoista päättää aina valtuusto.

Neuvoo-antava kansanäänestys on käyttökelpoinen erityisesti tilanteissa, joissa äänestyksen kohteena oleva kysymys voidaan muotoilla niin, että vaihtoehtoja on kaksi. Vain tällä tavoin voidaan varmistaa, että eniten ääniä saanut vaihtoehto edustaa samalla myös kansanäänestykseen osallistuneiden kuntalaisten enemmistön mielipidettä.

Voimassa olevan lainsäädännön mukaan kunnallista kansanäänestystä ei saa järjestää valtiollisten tai kunnallisten vaalien yhteydessä. Lain esitöissä tätä ratkaisua on perusteltu sillä, että äänestysviranomaisilla on vaalien aikaan muita tehtäviä ja kansanäänestyksen järjestäminen samaan aikaan saattaisi vaarantaa vaalien häiriöttömän kulun, samoin kuin johtaa kansanäänestyksen aiheen muodostumisen korostetuksi kunnallisvaaliteemaksi. Valtiollisten vaalien (tai valtiollisen kansanäänestyksen) yhteyteen kunnallisen kansanäänestyksen ei ole katsottu kuuluvan sen paikallisen luonteen vuoksi. Jos Helsingin kaupunginhallitus tekee lainsäädäntöaloitteen tätä säännöstä koskevaksi muutokseksi, aloitteessa on syytä kuvata, millä tavoin edellä mainitut ongelmallisiksi arvioidut seikat voitaisiin ratkaista.

Voimassa olevan lainsäädännön mukaan kunnallista kansanäänestystä koskevan aloitteen tekijöiden on omakätisesti allekirjoitettava aloite. Siksi lainsäädäntö ei nykyisellään mahdollista sähköistä aloitemenettelyä. Lainsäädäntö on kuitenkin peräisin 1990-luvun alkupuolelta; nykyiset mahdollisuudet sähköiseen tunnistautumiseen lienevät sillä tasolla, että lakia voidaan niin haluttaessa muuttaa myös

siten, että kansanäänestysaloitteen tekeminen sähköisesti on mahdollista.

Toimenpide 4: Kehitetään verkkopalveluja ja lisätään vuorovaikutusta sekä valmistelun avoimuutta, jotta kaupungin tuottama asiakirja- ja muu tietoaineisto on helposti ja esteettömästi kaupunkilaisten avoimesti käytettävissä ja hyödynnettävissä.

Helsingin kaupungin uuden osallistumisen ja vaikuttamisen kehittämisohjelman keskeinen tavoite tulee olla kaupungin toimielinten päätösasiakirja-aineiston saattaminen olennaisesti entistä paremmin kaupungin asukkaiden tutustuttavaksi jo asioiden valmisteluvaiheessa, asiakirjatiedon löydettävyyden parantaminen sekä mahdollisuus seurata kaupungin päätöksentekoa verkkopalvelun avulla. Asiakirjojen nykyistä paremman saatavuuden ja löydettävyyden lisäksi verkko-osallistumista tulee kehittää uuden vuorovaikutteisen verkkopohjaisen osallistumisjärjestelmän avulla.

Helsingin kaupungin päätösasiakirjat ovat olleet verkossa luettavissa jo toistakymmentä vuotta. Esityslistojen ja pöytäkirjojen lisäksi päätösasiakirjojen verkkojulkaisut sisältävät nykyään myös suurimman osa liiteaineistoa.

Tähän saakka kaupungin asiakirja- ja muu tietoaineisto ei kuitenkaan ole ollut verkossa erityisen helposti ja esteettömästi saatavissa. Henkilötietolain tietosuojamääräysten takia kaikki kahta vuotta vanhemmat päätösasiakirjat on (harvoja poikkeuksia lukuun ottamatta) tähän asti jouduttu poistamaan kaupungin toimielinten verkkosivuilta niihin sisältyvien henkilötietojen takia, koska kaupungin toimielinten (kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus, lauta- ja johtokunnat) päätösasiakirjat aika ajoin sisältävät sellaisia henkilötietoja, jotka tietosuojavaltuutetun kannan mukaisesti on tullut poistaa verkosta asian tiedottamisen edellyttämän määräajan jälkeen. Tämä on vaikeuttanut merkittävästi varsinkin yli kaksi vuotta kestävien päätösprosessien seuraamista kaupungin verkkosivuilta.

Kun kaupungin päätösvalmistelussa ja päätöksenteossa siirryttiin heinäkuusta 2011 lähtien uuteen sähköiseen Ahjo-asianhallintajärjestelmään, sen yhteydessä asiakirjatuotannossa otettiin käyttöön henkilötietojen automaattisen poiston määräajan jälkeen mahdollistava järjestelmä. Jatkossa ei siten enää ole estettä päätöstiedottamisen avoimuuden parantamiselle.

Ahjo-järjestelmästä voidaan myös tuottaa päätösvalmistelua ja päätöksentekoa koskevaa tieto-aineistoa paitsi kaupungin omiin sovelluksiin myös ulkopuolisten tuottamiin sovelluksiin avoimena Open Data -tietona. Helsingin kaupungin tietokeskuksen ja Forum Virium Helsingin ylläpitämä ja Espoon, Helsingin, Vantaan ja Kauniaisten

kaupunkien sekä Sitran ja valtiovarainministeriön rahoittama Helsinki Region Infoshare -hanke (<http://www.hri.fi>) on erinomainen työkalu tällaisen avoimen päätöksentekotiedon sovellusten kehittämisessä.

Hallintokeskuksen viestintä on parhaillaan yhteistyössä talous- ja suunnittelukeskuksen tietotekniikkaosaston kanssa uudistamassa kaupungin hel.fi-verkkoportaalia ja myös sen päätöksentekosivustoa. Ahjo-asianhallintajärjestelmän uusien ominaisuuksien myötä kaupungin päätöksenteon seuraamista voidaan verkkosivuilla jatkossa olennaisesti parantaa ja helpottaa. Jo nyt kaupungin Helsinki-kanava -verkkovideoportaalien (www.helsinkikanava.fi) kaupunginvaltuuston kokouslähetyksissä palvelun käyttäjien saatavilla on lähes kaikki ajateltavissa oleva valtuuston kokoukseen liittyvä tieto (verkkovideolähetyksen lisäksi asiakirjat, läsnäolotiedot, pidetyt ja tulevat puheenvuorot, puheenvuorojen kestoajat, äänestystulokset ja äänestyskartat, tiedot asioiden käsittelystä sekä tehdyistä päätöksistä jne.) lähes reaaliaikaisena. Helsinki-kanavalta saatava kokoustieto on jo nyt suurelta osin saatavissa Open Data -tyyppisenä käyttäjien omissa sovelluksissa hyödynnettävänä tietona.

Verkossa tapahtuvan asukkaiden kuulemisen ja osallistumisen parantaminen voisi ainakin alkuvaiheessa tapahtua Tampereella jo vuosien ajan käytössä olleen Valma-valmistelufoorumi -tyyppisen sovelluksen avulla. Tämä olisi parhaassa tapauksessa otettavissa käyttöön suhteellisen nopealla aikataululla ilman aikaa vievää uuden verkko-osallistumissovelluksen rakentamista, vaikka sellaisenaan Tampereen jo useampia vuosia vanha ohjelmistosovellus ei olekaan siirrettävissä Helsinkiin. Uuden verkko-osallistumissovelluksen rakentaminen ja ylläpito olisi hallintokeskukseen sijoitettavan kaupungin keskushallinnon demokratiaryhmän keskeinen tehtävä alueellisen vaikuttamisen mallien kehittämisen rinnalla.

Toimenpide 5: Kaupunki tuottaa verkossa ja myös paperiversiona saatavilla olevan kansalaisten osallistumisen ja vaikuttamisen oppaan. Oppaasta tehdään kerran vuodessa uudistuva versio sekä wiki-alueella jatkuvan keskustelun kautta uudistuva versio.

Helsingin kaupungin kansalaisten osallistumisen ja vaikuttamisen opas on perusteltua tehdä painetussa muodossa, kun kaupungin osallistumisen ja vaikuttamisen perusratkaisuista on tehty päätökset ja toiminta on käynnistynyt. Hallintokeskuksen viestintä uudistaa osana hel.fi-portaalien uudistustyötä myös kansalaisvaikuttamisen ohjeet ja opastuksen verkkosivuilla. Tämä ohjeistus tuotetaan myös tulostettavassa muodossa, jolloin siitä on helposti saatavilla tulosteet aina ajantasaisessa muodossa. Verkkosivujen ohella kaupungin osallistumisen ja vaikuttamisen vaihtoehtoja tiedotetaan myös kaupungin jokaiseen talouteen jaettavaan Helsinki-Info -lehdessä, ja

myös toimenpide-ehdotukseen sisältyvä opas voidaan aikanaan julkaista lehden liitteenä.

Toimenpide 6: Laaditaan selvitys koulujen sähköisten palveluiden tarjoamista vaikutusmahdollisuuksista koulutyöskentelyssä.

Kaupungin päätöksentekosivusto

http://www.hel.fi/hki/helsinki/fi/P__t_ksenteko+ja+hallinto/P__t_ksenteko sekä Helsinki-kanava -verkkovideosivusto

(<http://www.helsinkikanava.fi/>) ovat toimiva opetusväline varsinkin yhteiskuntatiedon opetuksessa. Jo nykyään Helsinki-kanavalla säännöllisesti esitettävät Ylipormestarin oppilaskuntapäivät (ent. Nuorten ääni) tukevat tätä pyrkimystä.

Toimenpide 9: Laaditaan selvitys poliittisen johdon ja virkamiesjohdon työnjaon uudistamisesta. Tavoitteena on mm. vahvistaa kaupunginvaltuuston roolia kaupungin kehittämisessä ja johtamisessa.

Kaupunginvaltuusto vastaa kuntalain 13 §:n mukaan kaupungin toiminnasta ja taloudesta. Säännöksessä on lueteltu asiat, jotka kuuluvat valtuuston päätösvaltaan. Kaupungin hallinnosta vastaa lain 23 §:n nojalla kaupunginhallitus ja johtamisesta lain 24 §:n nojalla kaupunginjohtaja tai pormestari.

Kaupungin eri viranomaisten toiminnasta ja niiden välisestä toimivallan jaosta määrätään kaupunginvaltuuston hyväksymissä johtosäännöissä. Luottamushenkilöjohdon ja viranhaltijajohdon työnjaon uudistaminen tapahtuu siten tarkoituksenmukaisesti johtosääntöjä tarpeen mukaan muuttamalla, ottaen kuitenkin huomioon, ettei johtosäännöillä voida poiketa kuntalaissa nimenomaisesti eri toimielin- ja viranhaltijatasoille säädetyistä tehtävistä. Samoin on huomattava, etteivät kunnan johtavat viranhaltijat voi kuntalain 34 ja 35 §:n vaalikelpoisuussäätelyn johdosta olla samalla luottamushenkilöasemassa.

Toimenpide 10: Toimenpiteiden etenemisestä raportoidaan kaupunginhallitukselle 30.4.2012 mennessä. Kaupunginhallitus päättää tämän pohjalta jatkovalmistelusta ja seurannasta. Demokratia-ryhmä esittää, että kaupunginhallitus vie toimenpidesuunnitelman kaupunginvaltuuston lähetekeskusteluun. Demokratia-ryhmä esittää, että kaupunginhallitus valmistelee toimenpiteet, joilla kaupunkilaiset voivat osallistua mahdollisimman laajasti ja aktiivisesti demokratiaprosessin jatkotyöhön.

Hallintokeskus tukee ajatusta kansalaiskeskustelusta demokratiaprosessin yhteydessä. Tällaisessa keskustelussa on mahdollista soveltaa esimerkiksi vuonna 2010 toteutetun varsin onnistuneen palveluverkkokokulemisen myönteisiä kokemuksia (ks. <http://palveluverkko.hel.fi>).

Lisätiedot

Teppo Tiina, päätösvalmisteluyksikön päällikkö, puhelin: 310 36018
tiina.teppo(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 28.02.2012 § 76

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Päätös

Demokratian ja kansalaisvaikuttamisen kehittäminen on ajankohtainen asia. Valtakunnallisella tasolla on valmisteilla Suomen ensimmäinen demokratiaselonteko, jonka tavoitteena on vahvistaa pitkäjänteistä ja suunnitelmallista demokratian edistämistä. Tätä taustaa vasten on tärkeää, että myös kaupungin tasolla pohditaan vakavasti kaupunkilaisten vaikutusmahdollisuuksien lisäämistä ja demokratian vahvistamista. On hyvä, että kaupungin demokratiaryhmä on aloittanut tämän työn.

Demokratiaryhmän loppuraportissa on joukko erilaisia toimenpide-ehdotuksia, joilla pyritään parantamaan kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia. Raportissa ei kuitenkaan pohdita sitä mitä vuorovaikutuksen lisäämisellä ja osallistumismahdollisuuksien parantamisella tavoitellaan. Osittain tämän vuoksi esitetyt toimenpiteet jäivät yksittäisiksi, hieman hajanaisiksi ja jossain määrin yhteismitattomiksi. Lisäksi raportissa on käytetty useita demokratiaan ja sen edistämiseen kytkeytyviä käsitteitä, mutta niiden sisältöä ei ole määritelty. Määrittelemättä jääneitä käsitteitä ovat esimerkiksi suora demokratia, alueellinen demokratia, vuorovaikutus, osallistuminen, osallistumisviestintä ja voimaantuminen verkossa. Demokratiaryhmän loppuraportissa toimenpiteille ei ole myöskään määritetty vastuutahoja, kehittämisen vaatimaa osaamista ei ole varmistettu eikä osoitettu muita resursseja. Lisäksi toimenpiteissä esitetyt aikataulut ovat osin epärealistisia.

Toimenpide-esitys verkkopalvelujen kehittämisestä vuorovaikutteiseen ja esteettömään suuntaan on kannatettava. Tässä suhteessa myös valtakunnallinen tavoitetaso on asetettu korkealle. Valtioneuvoston 4.2.2010 annetussa periaatepäätöksessä demokratian edistämisestä Suomessa todetaan, että Suomi haluaa olla verkkodemokratiavertailussa maailman 10 kärkeen joukossa 2010-luvun lopulla. Infrastruktuuria valmisteltaessa huomioidaan sekä epämuodollinen kansalaisten osallistuminen ja palautteen antaminen että kansanaloitteiden ja verkkoäänestämisen tekninen toteutus.

Demokratiatyöryhmän loppuraportissa verkkopalvelujen kehittämiseen liittyvä ehdotus on muotoiltu kovin yleispiirteisesti. Raportissa ei ole pohdittu esimerkiksi sosiaalisen median kasvavaa merkitystä

yhteiskunnallisen keskustelun näyttämönä. Sosiaalisen median suosion kasvu kertoo siitä, että ihmisillä on halu ja tarve osallistua keskusteluun, kunhan se on luonteva osa heidän arkipäiväänsä. Tästä herää kysymys, pitäisikö kaupungin hallintokuntienkin suunnata toimintaansa verkossa sinne missä ihmiset jo ovat. Yksi näistä kohtaamispaikoista on sosiaalinen media. Siellä toimiminen edellyttää kuitenkin uuden tyyppistä ajattelua. On oltava ennakoiva, aktiivinen, toimittava välineen ehdoilla ja oltava aidosti vuorovaikutteinen.

Raportissa luetellaan joukko kaupungin nykyisiä käytänteitä. Demokratiatyöryhmän raportissa ei kuitenkaan ole mainittu kaupunkisuunnitteluviraston vuorovaikutuskäytäntöjä ja siihen liittyvää kehittämistyötä. Tältä osin raportti ei anna kattavaa kuvaa siitä, miten kaupungin eri hallintokunnat ovat toteuttaneet asukkaiden osallistumismahdollisuuksien parantamista.

Kaupunkisuunnitteluvirastossa on jo vuosia kiinnitetty erityistä huomiota asukasvuorovaikutukseen ja siihen liittyvien menetelmien kehittämiseen. Maankäyttö- ja rakennuslaki asettaa selkeät velvoitteet kaavoitukseen liittyvälle vuorovaikutukselle. Helsinki on monien laajojen suunnitteluhankkeiden kuluessa hoitanut vuorovaikutusta selvästi laajemmin kuin laki sitä edellyttää. Tähän pyritään myös jatkossa.

Raportista saattaa saada käsityksen, että aluefoorumit olisivat pääasiassa kaupungin virastojen koordinoimia. Ne ovat kuitenkin mitä suurimmassa määrin asukaslähtöisiä hankkeita. Alueellista demokratiaa kehitettäessä onkin huolellisesti suunniteltava se, miten kaupungin hallinto toimii asukkaiden kehittämistoiveiden kanssa ja sitä missä määrin erilaisten toiveiden toteuttaminen on kaupungin organisaation vastuulla ja missä määrin kaupunkilaisten itsensä vastuulla.

Kaupunkisuunnitteluviraston toiminta vuorovaikutuksen lisäämiseksi

Kaupunkisuunnitteluvirastossa on kehitetty avointa valmisteltavana olevan tiedon saantia, proaktiivista viestintää, vuorovaikutteista suunnittelua ja asukkaiden osallistumismahdollisuuksia sekä neuvontaa vaikuttamisessa ja tiedon saannissa. Tällainen toiminta vaatii osaavaa henkilökuntaa, taloudellisia resursseja, tehokasta viestintää ja ennen kaikkea toiminnan aktiivista ja määrätietoista johtamista ja vastuiden määrittelyä. Kaupunkisuunnitteluviraston palveluksessa on kolme vakinaista vuorovaikutussuunnittelijaa. He ovat suunnittelijoiden tukena kaikkien kaavoitushankkeiden vuorovaikutuksen suunnittelussa ja toteutuksessa sekä vuorovaikutusmenetelmien kehittämisessä.

Kaupunkisuunnittelussa demokratiaa voidaan suunnitteluprosessissa lisätä varsinkin asukkaiden riittävällä ja riittävän varhaisella tiedonsaannilla sekä toimivalla asukkaiden ja suunnittelijoiden välisellä vuorovaikutuksella. Asukkaiden tiedonsaannin parantaminen vaatii riittävää resursointia ja myös käytännössä toimivia tiedotuskanavia. Vuorovaikutuksessa asukkaiden viestien konkretisointia varten on olemassa erilaisia menetelmiä, kuten esimerkiksi yhteisöllinen wiki-suunnittelu sekä pehmo-GIS-menetelmä, jolla asukkaiden paikkoihin liittyviä kokemuksia merkitään kartalle tietokoneavusteisen paikkatietojärjestelmän avulla. Näiden kaltaisia menetelmiä käytetään kaupunkisuunnittelussa, mutta tavoitteena on oltava myös, että asukkaat kokevat demokratian toteutuvan suunnittelussa – silloinkin kun he eivät saa tahtoaan läpi. Myös luottamushenkilöiden roolia päätöksentekijöinä voi tässä suhteessa kehittää. Kaupunkisuunnitteluvirasto seuraa alan kehitystä ja tarkoituksenmukaisuus huomioon ottaen soveltaa demokratiaa edistäviä suunnittelumenetelmiä.

Suunnittelun avoimuuden ja demokratian lisääminen edellyttää myös henkilöstön lisäkoulutusta. Kaupungin demokratiahankkeen edetessä toimenpidevaiheeseen hankkeen vaatimat resurssit on syytä ottaa huomioon.

On tärkeää, että kaupunkilaiset pääsevät mukaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa oman asuinympäristönsä tulevaisuuteen vaikuttaviin prosesseihin. Voidaan perustellusti sanoa, että tällä on vaikutuksia myös suunnittelun laatuun. Asukasvuorovaikutus tuo valmistelijoiden käyttöön sellaista tietoa ja näkemyksiä jota ei muulla tavoin olisi käytettävissä. Valmisteluvaiheessa käytävän vuorovaikutuksen myötä moni suunnitelma on hioutunut sitten että niin asukkaat kuin suunnittelijat ovat pitäneet lopputulosta alkuperäisiä suunnitelmia parempina.

Lähiöprojekti asukasosallisuuden kehittäjänä

Eri kaupunginosissa tapahtuvassa alueellisessa toiminnassa eräs toimija on hallintokuntien yhteinen lähiöprojekti, joka korostaa toiminnassaan kumppanuutta ja asukasosallisuutta. Yhteiseen kehittämiseen on osallistunut myös asukastahoja ja yhdistyksiä resurssiensa puitteissa. Hankkeiden ja toiminnan seurauksena alueelliset verkostot ja toimintamahdollisuudet ovat parantuneet, kun toimijat ovat oppineet tuntemaan toisensa. Projektin toiminnassa on keskitytty esimerkiksi monipuolisten, kaikille avoimien kaupunginosatapahtumien, liikuntapalveluiden sekä kulttuuritarjonnan toteuttamiseen. Keskeisenä lähtökohtana on ollut tuetun tarjonnan tasapuolisuus kaupunginosan asukkaille sekä syrjäytymisen ehkäisy.

Lähiöprojekti on myös säännöllisesti tukenut asukastoimintaan tarvittavien puitteiden, kuten asukastilojen, edellytyksiä. Tästä ovat esimerkkeinä Kontulan, Myllypuron ja Pihlajamäen lähiöasemat, Maunulan mediapaja ja Myllypuron uusi asukastila Mylläri.

Lähiöprojekti pyrkii jatkossakin tukemaan paikallisen toiminnan lähtökohtia, mutta sen tehtävänä ei ole alueellisten yleispätevien rakenteiden muodostaminen. Sen sijaan on tärkeä tukea joustavia, alueiden omasta aktiivisuudesta rakentuvia kokonaisuuksia, joissa luodaan pohja yhteisölliselle ja urbaanille kaupunginosatoiminnalle.

Verkkoviestinnän merkitys vuorovaikutuksessa

Sosiaalisen median läpimurto on kaventanut sekä julkisen sektorin toimijoiden että median mahdollisuuksia julkisen keskustelun asialistan määrittäjänä. Sosiaalisen median kautta julkiseen keskusteluun on noussut monta kysymystä aidosti alhaalta ylös aktiivisten kansalaisten esille tuomina. Tämä on asia jolla on todennäköisesti suuri vaikutus siihen minkälaisia odotuksia asukkaat kohdistavat päätöksenteon avoimuudelle ja läpinäkyvyydelle sekä mahdollisuudelle osallistua päätösten valmisteluun. Kaupunkisuunnitteluun liittyen tämä on tullut selvästi esille joidenkin laajaa kiinnostusta herättäneiden ristiriitaisten hankkeiden valmistelun yhteydessä.

Kaupunkisuunnitteluun liittyvän vuorovaikutuksen kehittämisessä erilaisilla verkkoratkaisuilla on ollut viime vuosina suuri merkitys. Lähtökohtana on se, että kaikki kaavoitukseen liittyvä aineisto on mahdollisimman helposti saatavilla. Tiedon on oltava avoimesti saatavilla, ymmärrettävää ja sen seuraamisen tulee olla mahdollisimman helppoa. On myös tärkeää, että tieto on avoimen datan periaatteiden mukaisesti tarjolla teknisesti sellaisessa muodossa, että sen käyttäminen on mahdollista eri ohjelmistoilla ja sitä voidaan hyödyntää osana verkkopalveluita.

Aktiivinen verkkoviestintä on eräs onnistuneen vuorovaikutusprosessin perusedellytyksistä. Kaupunkisuunnitteluvirastossa on jo noin kuusi vuotta ylläpidetty Suunnitelmat kartalla -palvelua, jonka kautta löytyvät kaikki kaavoitukseen liittyvät viralliset asiakirjat. Tämä ei kuitenkaan ole tulevaisuudessa riittävä verkkopalvelujen taso. Jatkossa palvelua tullaan täydentämään esimerkiksi kaavavahti- palvelulla, jonka tarjoamisen herätteiden avulla on nykyistä helpompi seurata esimerkiksi omien kotikulmien suunnittelun etenemistä. Lisäksi kaupunkisuunnitteluvirastossa käytetään tiedonkeruussa aktiivisesti kaupungin ylläpitämää Kerro kartalla -palvelua. Lisäksi kaupunkisuunnitteluvirasto on yksi pilottivirastoista kun otetaan käyttöön uusi kaupunkitasoinen palautejärjestelmä. Kaupunkitasolla järjestelmiä tuleekin kehittää siten, että ne tukisivat hallintokuntien

yhteisiä prosesseja siten, että virastojen väliset rajat vaikuttaisivat mahdollisimman vähän asukkaiden verkkoasiointiin.

Verkossa tapahtuvaan vuorovaikutukseen liittyy myös se, että kaupunkisuunnitteluvirasto on viime vuosina kehittänyt arkkitehtuurikilpailuinstituutioita. Useaan kilpailuun on liittynyt laaja verkossa tapahtuva vuorovaikutus. Koivusaaren ideakilpailun, Telakkarannan suunnittelukilpailun sekä Kirjava Satama- kilpailun kaikki työt on julkistettu verkkosivuilla ennen tuomariston ratkaisua, niistä on käyty avointa ja vilkasta keskustelua ja keskustelun tulokset on myös raportoitu tuomaristolle. Kokemukset aikaisempaa avoimempaan kommunikaatioon tähtäävistä kilpailuista ovat olleet myönteisiä ja tätä linjaa kannattaa jatkaa myös tulevaisuudessa.

Käsittely

28.02.2012 Ehdotuksen mukaan

Vastaehdotus:

Sampo Villanen: kappale (2): Demokratiaryhmän loppuraportissa on joukko erilaisia toimenpide-ehdotuksia, joilla pyritään parantamaan kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia.: (POIS: Raportissa ei kuitenkaan pohdita sitä mitä vuorovaikutuksen lisäämisellä ja osallistumismahdollisuuksien parantamisella tavoitellaan. Osittain tämän vuoksi esitetyt toimenpiteet jäävät yksittäisiksi, hieman hajanaisiksi ja jossain määrin yhteismitattomiksi. Lisäksi raportissa on käytetty useita demokratiaan ja sen edistämiseen kytkeytyviä käsitteitä, mutta niiden sisältöä ei ole määritelty. Määrittelemättä jääneitä käsitteitä ovat esimerkiksi suora demokratia, alueellinen demokratia, vuorovaikutus, osallistuminen, osallistumisviestintä ja voimaantumisen verkossa.)

Demokratiaryhmän loppuraportissa toimenpiteille ei ole (POIS: myöskään) määritetty vastuutahoja, kehittämisen vaatimaa osaamista ei ole varmistettu eikä osoitettu muita resursseja. Lisäksi toimenpiteissä esitetyt aikataulut ovat osin epärealistisia.

Kappale (6): (POIS: Raportista saattaa saada käsityksen, että aluefoorumit olisivat pääasiassa kaupungin virastojen koordinoimia. Ne ovat kuitenkin) (LISÄYS: Aluefoorumit ovat) mitä suurimmassa määrin asukaslähtöisiä hankkeita. Alueellista demokratiaa kehitettäessä onkin huolellisesti suunniteltava se, miten kaupungin hallinto toimii asukkaiden kehittämistoiveiden kanssa ja sitä missä määrin erilaisten toiveiden toteuttaminen on kaupungin organisaation vastuulla ja missä määrin kaupunkilaisten itsensä vastuulla.

Kannattajat: Heli Puura

Vastaehdotus:

Sampo Villanen: LISÄYS kappaleen (8) jälkeen:

Kaupunkisuunnittelussa demokratiaa voidaan suunnitteluprosessissa lisätä varsinkin asukkaiden riittävällä ja riittävän varhaisella tiedonsaannilla sekä toimivalla asukkaiden ja suunnittelijoiden välisellä vuorovaikutuksella. Asukkaiden tiedonsaannin parantaminen vaatii riittävää resursointia ja myös käytännössä toimivia tiedotuskanavia. Vuorovaikutuksessa asukkaiden viestien konkretisointia varten on olemassa erilaisia menetelmiä, kuten esimerkiksi yhteisöllinen wiki-suunnittelu sekä pehmo-GIS-menetelmä, jolla asukkaiden paikkoihin liittyviä kokemuksia merkitään kartalle tietokoneavusteisen paikkatietojärjestelmän avulla. Näiden kaltaisia menetelmiä käytetään kaupunkisuunnittelussa, mutta tavoitteena on oltava myös, että asukkaat kokevat demokratian toteutuvan suunnittelussa – silloinkin kun he eivät saa tahtoaan läpi. Myös luottamushenkilöiden roolia päätöksentekijöinä voi tässä suhteessa kehittää. Kaupunkisuunnitteluvirasto seuraa alan kehitystä ja tarkoituksenmukaisuus huomioon ottaen soveltaa demokratiaa edistäviä suunnittelumenetelmiä.

Suunnittelun avoimuuden ja demokratian lisääminen edellyttää myös henkilöstön lisäkoulutusta. Kaupungin demokratiahankkeen edetessä toimenpidevaiheeseen hankkeen vaatimat resurssit on syytä ottaa huomioon.

Kannattajat: Heli Puura

1. Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: kappale (2): Demokratiaryhmän loppuraportissa on joukko erilaisia toimenpide-ehdotuksia, joilla pyritään parantamaan kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia.: (POIS: Raportissa ei kuitenkaan pohdita sitä mitä vuorovaikutuksen lisäämisellä ja osallistumismahdollisuuksien parantamisella tavoitellaan. Osittain tämän vuoksi esitetyt toimenpiteet jäivät yksittäisiksi, hieman hajanaisiksi ja jossain määrin yhteismitattomiksi. Lisäksi raportissa on käytetty useita demokratiaan ja sen edistämiseen kytkeytyviä käsitteitä, mutta niiden sisältöä ei ole määritelty. Määrittelemättä jääneitä käsitteitä ovat esimerkiksi suora demokratia, alueellinen demokratia, vuorovaikutus, osallistuminen, osallistumisviestintä ja voimaantumisen verkossa.)

Demokratiaryhmän loppuraportissa toimenpiteille ei ole (POIS: myöskään) määritetty vastuutahoja, kehittämisen vaatimaa osaamista ei ole varmistettu eikä osoitettu muita resursseja. Lisäksi toimenpiteissä esitetyt aikataulut ovat osin epärealistisia. Kappale (6): (POIS: Raportista saattaa saada käsityksen, että aluefoorumit olisivat

pääasiassa kaupungin virastojen koordinoimia. Ne ovat kuitenkin) (LISÄYS: Aluefoorumit ovat) mitä suurimmassa määrin asukaslähtöisiä hankkeita. Alueellista demokratiaa kehitettäessä onkin huolellisesti suunniteltava se, miten kaupungin hallinto toimii asukkaiden kehittämistoiveiden kanssa ja sitä missä määrin erilaisten toiveiden toteuttaminen on kaupungin organisaation vastuulla ja missä määrin kaupunkilaisten itsensä vastuulla.

Jaa-äännet: 7

Stefan Johansson, Arja Karhuvaara, Lasse Männistö, Matti Niemi, Tuula Palaste-Eerola, Elina Palmroth-Leino, Osmo Soininvaara

Ei-äännet: 2

Heli Puura, Sampo Villanen

Tyhjä-äännet: 0

Poissa-äännet: 0

Esittelijän ehdotus voitti tehdyn vastaehdotuksen.

2. Äänestys

JAA - ehdotus. Esityksen mukaan

Ei- ehdotus

LISÄYS kappaleen (8) jälkeen:

Kaupunkisuunnittelussa demokratiaa voidaan suunnitteluprosessissa lisätä varsinkin asukkaiden riittävällä ja riittävän varhaisella tiedonsaannilla sekä toimivalla asukkaiden ja suunnittelijoiden välisellä vuorovaikutuksella. Asukkaiden tiedonsaannin parantaminen vaatii riittävää resursointia ja myös käytännössä toimivia tiedotuskanavia. Vuorovaikutuksessa asukkaiden viestien konkretisointia varten on olemassa erilaisia menetelmiä, kuten esimerkiksi yhteisöllinen wiki-suunnittelu sekä pehmo-GIS-menetelmä, jolla asukkaiden paikkoihin liittyviä kokemuksia merkitään kartalle tietokoneavusteisen paikkatietojärjestelmän avulla. Näiden kaltaisia menetelmiä käytetään kaupunkisuunnittelussa, mutta tavoitteena on oltava myös, että asukkaat kokevat demokratian toteutuvan suunnittelussa – silloinkin kun he eivät saa tahtoaan läpi. Myös luottamushenkilöiden roolia päätöksentekijöinä voi tässä suhteessa kehittää.

Kaupunkisuunnitteluvirasto seuraa alan kehitystä ja tarkoituksenmukaisuus huomioon ottaen soveltaa demokratiaa edistäviä suunnittelumenetelmiä.

Suunnittelun avoimuuden ja demokratian lisääminen edellyttää myös henkilöstön lisäkoulutusta. Kaupungin demokratiahankkeen edetessä

toimenpidevaiheeseen hankkeen vaatimat resurssit on syytä ottaa huomioon.

Jaa-äännet: 4

Johansson, Karhuvaara, Palmroth-Leino, Männistö

Ei-äännet:5

Palaste-Eerola, Villanen, Niemi, Puura, Soininvaara

Tyhjä-äännet: 0

Poissa-äännet: 0

Villasen vastaehdotus hyväksyttiin äänin 5 - 4.

21.02.2012 Pöydälle

Esittelijä

virastopäällikkö
Tuomas Rajajärvi

Lisätiedot

Heikki Mäntymäki, viestintäpäälikkö, puhelin: 310 37368
heikki.mantymaki(a)hel.fi
Tero Santaoja, lähiöprojektin projektipäällikkö, puhelin: 310 37155
tero.santaoja(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 28.02.2012 § 103

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Päätös

Yleisten töiden lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Yleisten töiden lautakunnan toimialaa koskevat esitykset

Kaupunginhallituksen päätös demokratia-ryhmän esitysten pohjalta käynnistyvistä jatkotoimenpiteistä sisälsi kuuden selvityksen ja suunnitelman laatimisen, joista yleisten töiden lautakunnan toimialaa koskevat:

- osallistuva budjetointi
- alueellisen osallistumisen kokeilu
- hallintokuntien verkkopalveluhankkeet ja -suunnitelmat asukasosallistumista tukevan kehittämissuunnitelman laatimisen perustaksi

Osallistuva budjetointi

Selvityksen laatiminen osallistuvan budjetoinnin toteutusmahdollisuuksista on välttämätöntä. Selvityksen laatiminen ja sen pohjalta valmisteltava esitys osallistuvan budjetoinnin kokeilusta kuuluu luontevasti talous- ja suunnittelukeskuksen toimialaan.

Osallistuvan budjetoinnin tavoitteet, sisällöt ja toimintamuodot tulee arvioida huolellisesti. Suurimmat mahdollisuudet lienevät strategisten tavoitteiden selkiinnyttämisessä ja priorisoinnissa.

Osallistuvan budjetoinnin toteutusmahdollisuuksien arvioinnissa tulee ottaa huomioon mm. seuraavia näkökohtia:

- strategiset linjaukset ja painopisteet yleisten alueiden investoinneissa ja käyttötaloudessa tehdään kaupunginhallituksen budjettiraamin (=kaupungin talouden reaalipuite) rajoissa
- edustuksellisuuden tasapainoisuus
- laadinnan aikataulujen yhteensovittaminen talouden suunnittelun vuosikellon kanssa
- budjettivalmistelun henkilöresurssien rajallisuus
- riski osallistuvien turhautumisesta, todelliset paikallisen tason vaikuttamismahdollisuudet
- nurkkakuntaisuuden riskit (NIMBY -ilmiö)

Alueellinen osallistuminen

Alueellisen osallistumisen kehittäminen kytkeytyy rakennusviraston toiminnassa yleisten alueiden aluesuunnitelmien laadintaan. Rakennusvirasto on laatinut yleisten alueiden aluesuunnitelmia vuorovaikutteisesti vuodesta 1998 alkaen. Lisäksi laajasta osallistamisprosessista on kokemusta katu- ja puistosuunnitelmien erityiskohteista kuten Tapaninkylän alueellinen katusuunnitelma ja Pihlajamäen nuorisopuisto.

Rakennusvirastossa on kehitetty vuorovaikutusmenettelyjä aktiivisesti. Rakennusvirasto on kokenut hyväksi toimintatavaksi aluesuunnitelmien yhteydessä toteutettavista kyselyistä tiedottamisen laajasti jakeluna jokaiseen kotiin ja kaupungin yhteisen sähköisen kyselyalustan (=Kerro kartalla) käytön. Seuraavaksi rakennusvirasto tulee kokeilemaan sosiaalista mediaa osana aluesuunnittelun vuorovaikutusta ja tiedotusta. Tällä hetkellä nuorten mukaan saaminen ja yhteistyö koulujen kanssa toimivat ja mm. nuorisoasiainkeskuksen Ruuti-kanava on hyvä lisä vuorovaikutuksessa. Sen sijaan maahanmuuttajien tavoittaminen on yrityksistä huolimatta ollut vähäistä. Rakennusviraston yleisten alueiden aluesuunnitelman laadintaprosessin osana on ollut yhteistyön tekeminen myös eri hallintokuntien kanssa.

Rakennusvirasto on tehnyt aktiivista asukasyhteistyötä myös järjestämällä vuosittain kevätsiivoustalkoita ja ottamalla käyttöön vapaaehtoistyön toimintamallin. Vapaaehtoistyössä on mukana tällä hetkellä noin 350 puistokummiä. Vapaaehtoistyö tuo uusia mahdollisuuksia lisätä asukkaiden osallistumista.

Yleisten töiden lautakunta pitää tärkeänä selvityksen laatimista alueellisen osallistumisen kokeilusta ja pilottisuunnitelmasta. Selvityksen pohjalta kaupunginhallituksen tulee päättää missä toiminnoissa ja millä alueilla alueellisen osallistumisen mallia pilotoidaan. Raportissa on esitetty harkittavaksi seuraavia toimialoja: ympäristö, nuorisotoimi, sosiaalivirasto, opetustoimi ja rakennustoimi. Alueellisen osallistumisen toimialat tulee arvioida asukkaiden palveluverkoston ja hallintokuntien välisten yhteistyöprosessien näkökulmasta. Raportissa tuodaan nykyisinä käytäntöinä ja hankkeina esille vain rakennusviraston aluesuunnittelu ja eri virastojen ja kansalaisjärjestöjen koordinoimat alueforumit. Esimerkiksi kaupunkisuunnitteluviraston ja liikuntaviraston toimintaan liittyy alueellisen osallistumisen näkökulmia. Vaikka kaavoitusprosessin ja katusuunnitelmaprosessin pelisäännöt tulevat maankäyttö- ja rakennuslaista, kumpaakin voitaneen laajentaa, mikäli aikataulu- ja henkilöresurssit antavat myöten. Lisäksi esimerkiksi kaupunkiympäristön yleiset alueet ja eri hallintokuntien käytössä olevat julkiset rakennukset muodostavat saavutettavuuden ja esteettömyyden kannalta asukkaiden arkeen vaikuttavan kokonaisuuden.

Alueellisen osallistumisen kehittäminen on tärkeä, mutta haasteellinen asia ja siinä tulisi edetä askeleittain. Tällä hetkellä eri hallintokuntien toimintakulttuurit ja toimintatavat ovat erilaisia. Alueellisen osallistumisen kehittäminen vaatii sektorirajat ylittävän suunnitteluprosessin, suunnitelmamallin, vuorovaikutuskeinojen sekä suunnitelman hyväksymiseen liittyvän päätöksenteon uudelleen arviointia ja kehittämistä. Lisäksi uusi toimintatapa vaatii henkilöresursseja ja osaamisen kehittämistä. Asukkaiden osallistuminen ajoittuu vapaa-aikaan. On myös tarpeen arvioida asukkaiden näkökulmasta osallistumismahdollisuutta ja ajankäyttöä, kun valitaan toimintatapoja nykyistä laajempaan osallistumiseen.

Alueellista osallistumista koskevan menetelmäsuunnitelman valmistelu kaupunginhallituksen käsittelyyn on mahdollista. Pilottien määrä tulee kuitenkin rajata enintään kolmeen alueeseen, jotka edustavat koko kaupungin olosuhteita mahdollisimman hyvin. Valmistelussa on arvioitava uusien menettelytapojen kustannusvaikutukset, uuden toimintatavan valmistelijaresurssitarpeet sekä toimintatavasta mahdollisesti aiheutuvat toimeenpanon aikatauluviiveet. Kustannusvaikutukset tulisi kytkeä vuoden 2013 talousarvion valmisteluun. Rakennusviraston aluesuunnitelmien osalta pilotit tulee

valita kohteista, joita ei vielä ole käynnistetty. Pilottien aikataulu on kytköksissä myös osallistuvan budjetoinnin toteuttamismahdollisuuksien selvittämiseen.

Jos asukasvaikuttamisen vahvistamiseksi sektorirajat ylittävän osallistuvan suunnittelun tiellä edetään, pilottikohteiden suunnittelu yhteistyössä muiden hallintokuntien kanssa edellyttää nykyisten rakennusviraston aluesuunnitelmien aluerajausten yhteensovittamista muiden hallintokuntien rajausten kanssa. Uusi toimintatapa sektorirajat ylittävinä kokonaisuuksina tulisi vaikuttamaan myös aluesuunnitelmien sisältöön. Yhtenä vaihtoehtona voisi olla ratkaisu, jossa rakennusviraston yleisten alueiden aluesuunnitelmasta muokataan tässä yhteydessä toimintojen sektorirajat ylittävä palveluverkon ja palvelutason kehittämiselvitys, jonka laatimisessa ovat myös muut hallintokunnat mukana.

Aluesuunnitelmiin verrattuna katu- ja puistosuunnitelmien hankekohtainen vuorovaikutusprosessi on paikallisempi ja yhteistyöhallintokuntien määrä on vähäisempi. Rakennusvirasto vastaa jatkossakin katu- ja puistosuunnitelmien kansalaisyhteistyöstä.

Verkkopalvelujen kehittäminen

Verkkopalvelujen kehittäminen on kannatettavaa ja se vaatii talous- ja suunnittelukeskuksen tietotekniikkaosaston vahvaa koordinoitua ja kaupunkitasoisten ratkaisujen kehittämistyötä. Kokonaisvaltaista verkkopalvelujen kehittämistä ja asukasosallistumista tukevien kaupunkitasoisten ratkaisujen kehitystyötä tulee kiirehtiä.

Asukkaille suunnatuissa verkkopalveluissa rakennusvirasto hyödyntää seuraavia kaupunkitasoisten verkkopalveluita. Palvelukartassa jaetaan tietoa julkisten rakennusten esteettömyydestä, leikkipuistoista, koira-aitauksista, yleisövesoista ja viraston toimipisteistä. "Kerro kartalla" -palvelu on käytössä aluesuunnitelmien kyselyissä ja suunnitelmien kommentoinnissa sekä lumipalautteessa. Paikkatietopalvelussa (ptp.hel.fi) on esillä tietoa kaduilla ja puistoissa käynnissä olevista sekä tulevista töistä ja tapahtumista. Asiointiportaali (asiointi.hel.fi) on käytössä tapahtumaluvissa. Asiointiportaalia on tarkoitus hyödyntää jatkossa myös pysäköintivirhemaksujen oikaisuvaatimuksissa ja asukas- ja yrityspysäköintitunnusten muutoksissa. Alkamassa olevaa palauteydin-kehitystyötä rakennusvirasto tulee hyödyntämään laajasti asiakaspalvelusovelluksen jatkokehittämisessä. Lisäksi rakennusvirastolla on käytössä tekstiviestipalvelu asukkaille liukkausvaroituksen ja ajoneuvojen siirron osalta.

Verkkopalvelujen kehittäminen tulee kytkeä toimintaprosessien kokonaisvaltaiseen kehittämiseen. Pelkkä ongelmaraportointi auttaa vain yksittäisten ongelmien identifioimisessa ja esimerkiksi lumihaittoja

koskeva ”Kerro kartalla” palvelu ei palvele vielä toiminnan ohjaamisessa. Toimintaa ohjaavien prosessien kokonaisvaltainen kehittäminen vaatii toimintatapojen aktiivista ja suunnitelmallista kehittämistä. Pelkkä verkkopalvelun kehittäminen ja käyttöönotto ei riitä.

Rakennusviraston kokemuksen mukaan erillisryhmien, kuten esimerkiksi pyöräilijöiden ja joukkoliikenteen kuljettajien sähköinen kuuleminen antaa osa-alueelta kattavan palautteen. Sähköinen palautekanava täydentää hyvin muuta hallintokuntien ja sidosryhmien yhteistyötä.

Talous- ja suunnittelukeskuksessa käynnissä oleva palauteydintä koskeva kehitystyö luo rajapinnan ja yhteyden mm. sosiaalisen median palveluihin. Palauteytymisen kautta ko. palaute tulee keskitetyksi rakennusviraston ja eri hallintokuntien järjestelmiin. Järjestelmien kehittämisresurssien lisäksi verkkopalvelujen vuorovaikutteisuuden lisääminen ja mm. palautteiden käsittely ja vuoropuhelun ylläpito on myös henkilöresurssikysymys.

Rakennusvirasto pyrkii aktiivisesti antamaan toimintaansa liittyvää suunnitelma- ja kartta-aineistoa sekä yleisten alueiden rekisterin aineistoa kuntalaisten käyttöön pääkaupunkiseudun Helsinki Region Infoshare -verkkopalveluun.

Esteettömyyden edistäminen

Demokratiaa lisäävien uusien toimintamallien toteuttamisessa on syytä tiedostaa myös esteettömyys. Esteettömyyden tulee olla yhtenä näkökulmana alueellisen osallistumisen suunnitelmapilotissa. Suunnitteluprosessien vuorovaikutuksessa on tärkeää, että verkkopalvelujen lisäksi tulisi olla muitakin mahdollisuuksia antaa palautetta. Myös asukastilaisuuksien saavutettavuus ja esteettömyys on tärkeää. Lisäksi verkkopalvelut tulee olla selkokielisiä ja ne tulee toteuttaa esteettömästi.

Käsittely

28.02.2012 Ehdotuksen mukaan

Esittelijän muutokset:

Lisätään päätösehdotukseen erilliseksi kappaleeksi kappaleen 7 jälkeen:

”Rakennusvirasto on tehnyt aktiivista asukasyhteistyötä myös järjestämällä vuosittain kevätsiivoustalkoita ja ottamalla käyttöön vapaaehtoistyön toimintamallin. Vapaaehtoistyössä on mukana tällä

hetkellä noin 350 puistokummaa. Vapaaehtoistyö tuo uusia mahdollisuuksia lisätä asukkaiden osallistumista."

Seuraava kappale korvaa päätösehdotuksen kappaleen 14:
"Asukkaille suunnatuissa verkkopalveluissa rakennusvirasto hyödyntää seuraavia kaupunkitason verkkopalveluita. Palvelukartassa jaetaan tietoa julkisten rakennusten esteettömyydestä, leikkipuistoista, koira-aitauksista, yleisövessoista ja viraston toimipisteistä. Kerro kartalla -palvelu on käytössä aluesuunnitelmien kyselyissä ja suunnitelmien kommentoinnissa sekä lumipalautteessa. Paikkatietopalvelussa (ptp.hel.fi) on esillä tietoa kaduilla ja puistoissa käynnissä olevista sekä tulevista töistä ja tapahtumista. Asiointiportaali (asiointi.hel.fi) on käytössä tapahtumaluvissa. Asiointiportaalia on tarkoitus hyödyntää jatkossa myös pysäköintivirhemaksujen oikaisuvaatimuksissa ja asukas- ja yrityspysäköintitunnusten muutoksissa. Alkamassa olevaa palauteyedin kehitystyötä rakennusvirasto tulee hyödyntämään laajasti asiakaspalvelusovelluksen jatkokehittämisessä. Lisäksi rakennusvirastolla on käytössä tekstiviestipalvelu asukkaille liukkausvaroituksen ja ajoneuvojen siirron osalta."

21.02.2012 Pöydälle

Esittelijä

kaupungininsinööri
Raimo K Saarinen

Lisätiedot

Silja Hyvärinen, kehittämispäällikkö, puhelin: 310 38619
silja.hyvarinen(a)hel.fi

Opetuslautakunta 28.02.2012 § 19

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Päätös

Opetuslautakunta päätti antaa Demokratia-ryhmän loppuraportista kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Lautakunnan lausunnossa otetaan kantaa vain suoranaisesti opetustointia koskeviin toimenpide-ehdotuksiin. Näitä ovat toimenpide-ehdotukset 1, 2, 4, 6 ja 7. Osassa toimenpide-ehdotuksista on jo loppuraportin liitteenä 2 olevassa selvityksessä kerrottu opetustoimen toimenpiteistä koskien erityisesti kouludemokratiaa ja nuorten osallistumista. Tässä lausunnossa on siten vain päivitetty tuota aiemmin annettua tietoa.

Alueellisen demokratian kehittämissosiossa ehdotetaan toimenpiteenä 1, että laaditaan selvitys osallistuvan budjetoinnin toteutusmahdollisuuksista Helsingissä. Selvityksen pohjalta valmistellaan esitys osallistuvan budjetoinnin kokeilusta. Lisäksi alueellisen demokratian kehittämissosiossa ehdotetaan toimenpiteenä 2, että laaditaan selvitys alueellisen osallistumisen parantamisen mahdollisuuksista Helsingissä. Lautakunta katsoo, että molemmat toimenpide-ehdotukset ovat kannatettavia ja ne liittyvät toisiinsa siten, että toimenpide-ehdotuksessa 2 selvitetään alueellisen osallistumisen parantamismahdollisuuksia Helsingissä yleensä ja toimenpide-ehdotuksessa 1 puolestaan selvitetään alueellisen osallistuvan budjetoinnin toteutusmahdollisuuksia ja tehdään ehdotus budjetoinnin kokeilusta. Lautakunta toteaa, että lasten ja nuorten vuorovaikutussuunnitelmahankkeessa on kehitetty malleja lasten ja nuorten osallistumiseen omien paikkojensa suunnitteluun (tarkempi kuvaus liitteessä 2). Tällä hetkellä vuorovaikutussuunnitelmaa ei kuitenkaan vielä ole eri virastoissa otettu laajasti käyttöön, eikä siihen ole kaikin osin toiminnan tasolla sitouduttu. Lasten ja nuorten vuorovaikutussuunnitelman toteutuminen edellyttää kaupungin eri virastojen johdon tietoiseksi tekemistä ja sitouttamista, poikkihallinnollisen johtamisen kehittämistä sekä henkilöstön osaamisen vahvistamista. Keskeisiä virastoja ovat ainakin opetusvirasto, nuorisoasiainkeskus, kiinteistöviraston tilakeskus, sosiaalivirasto, liikuntavirasto, kirjasto, rakennusvirasto, kaupunkisuunnitteluvirasto sekä talous- ja suunnittelukeskus.

Lasten ja nuorten mukanaolo alueellisen osallistumisen piteissa on varmistettava ja niissä tulee hyödyntää jo kehitettyjä lasten ja nuorten osallistumisen malleja. Opetusvirasto on ollut toteuttamassa koulujen pihoihin suuntautuneita vuorovaikutteisia osallistamishankkeita Malminkartanossa, Porolahdessa ja Pukinmäessä. Vireillä on hanke Kallion ala-asteen koulun kanssa. Koulujen sisätiloissa käynnistettiin ”Pamaus 2011” ehdotusten pohjalta jatkotyöskentely koulujen sisätilojen viihtyisyyden parantamiseksi. Opetusvirasto käynnisti kesäkuussa 2011 iltapäivätoiminnassa tilaprojektin, jossa tarkoituksena oli kalustaa yhdeksän koulun iltapäivätoiminnan nykyiset tilat siten, että ne olisivat yhteisiä opetuksen kanssa. Projektin tarkoituksena oli lisätä iltapäivätoimijoiden, koulujen henkilökunnan ja oppilaiden kuulemista ja osallistamista. Projekti kesti vuoden 2011 loppuun. Saatujen vastausten perusteella voidaan arvioida projektin onnistuneen erittäin hyvin. Iltapäivätoiminnan tilaprojektille toivotaan jatkoa, mutta tämä vaatii rahoituksellista tukea.

Valmistelun avoimuuden lisäämissosiossa on toimenpide-ehdotuksena (4), että kehitetään verkkopalveluja ja lisätään vuorovaikutusta sekä valmistelun avoimuutta, jotta kaupungin tuottama asiakirja- ja muu tietoaineisto on helposti ja esteettömästi kaupunkilaisten avoimesti

käytettävissä ja hyödynnettävissä. Lautakunta katsoo, että nämä suunnitelmat valmistelun avoimuuden lisäämiseksi ovat kannatettavia. Strategisen suunnittelun ja arvioinnin sähköisten ympäristöjen kehittäminen on opetustoimen tietohallinnon uuden linjauksen 2012 – 2015 tavoitteita. Sekä virastohallinnon että koulujen ja oppilaitosten toiminnan suunnittelun ja arvioinnin sähköiset ympäristöt on tarkoitus uusia ja liittää yhteen. Samassa yhteydessä on tilaisuus toimintaprosessien kehittämiseen niin, että strategisesta suunnittelusta tulisi osallistavampi. Tähänkin saakka koulujen ja oppilaitosten oppilaskunnat ovat osallistuneet tavoitteiden asettamiseen ja toteutuneen arviointiin. Myös palveluverkon uudistamisprosessissa kuntalaisten osallistamiselle on luotu kanavia. Opetusvirasto osallistuu myös vuonna 2012 tilakeskuksen koordinoimaan hankkeeseen, jonka tavoitteena on palveluverkkojen poikkihallinnollinen kehittäminen asukaslähtöisesti.

Toimenpide-ehdotukseen 4 liittyen lautakunta toteaa lisäksi, että opetusvirastossa on käytössä palautejärjestelmä, jossa kuntalaiset voivat esittää joko internetissä julkisesti kysymyksiä, antaa palautetta ja tehdä kehittämissuhteita tai saada halutessaan henkilökohtainen vastaus sähköpostilla. Lautakunta katsoo, että valmistelun avoimuutta ja läpinäkyvyyttä lisääisi myös se, että Helsingin kaupunki ottaisi käyttöönsä Kuntaliiton 8.6.2011 hyväksymän suosituksen vaikutusten ennakoarvioinnista kunnallisessa päätöksenteossa. Suosituksen mukaan valmistelussa muodostetaan useissa asioissa vaihtoehtoisia ratkaisuehdotuksia, joiden vaikutukset arvioidaan ja tämä arviointitieto esitetään päätösesityksen yhteydessä. Lautakunta katsoo, että valmistelun avoimuuden ja läpinäkyvyyden lisäämiseksi on tarpeen ottaa käyttöön suosituksen mukainen vaikutusten ennakoarviointi kaupungin päätösten valmistelussa.

Toimenpide-ehdotukseen 6 (valmistelun avoimuuden lisäämisosio) lautakunta toteaa, että kaikilla perusopetuksen kouluilla on käytössä sähköinen Fronter-oppimisalusta, jota koulut käyttävät oppilaiden kuulemisessa ja osallisuuden tukemisessa. Koulut ovat valmistautuneet yliormestarin kokouksiin Fronterissa. Valmistautumiseen on kuulunut verkossa käytävä keskustelu teemoista sekä kokouksessa käsittelyyn tulevista kannanotoista äänestäminen. Vuoden 2012 Yliormestarin kokouksia valmistelemaan työskentelyyn on verkossa osallistunut n. 7 000 oppilasta. Fronteria voidaan käyttää osallisuuden lisäämiseen. Sen kautta voidaan koota ideoita, käydä keskustelua, äänestää ja jakaa dokumentteja. Pormestarin oppilaskuntapäivien esityksistä järjestettyyn äänestykseen osallistui 4 500 oppilasta tammikuussa 2012. Toisella asteella äänestys tapahtui Facebookissa. Myös toisen asteen oppilaitoksissa käytetään Fronteria opiskelijoiden osallisuuden lisäämiseen. Lisäksi yhteisöllinen kouluhankkeessa pilotoitiin eräässä peruskoulussa koulun omaa yhteisöllistä mediaa. Kehitystyö tehtiin

yhdessä oppilaiden kanssa. Pilotoinnista saatujen kokemusten pohjalta tuotetaan kehittyneempi Hyrrä-alusta laajempaan käyttöön kouluille tavoitteena osallistumisen ja osallisuuden edistäminen ja näkyvyyden lisääminen koulu yhteisössä, myös informaalisti. Toisella asteella käytetään yhteisöllistä mediaa (wikit, blogit, facebook jne) sekä oppilashuollossa että pedagogisessa toiminnassa. Lisäksi videopohjaisten etäneuvotteluratkaisujen käyttöä kehitetään ja yhtenä ajatuksena on ollut käyttää sitä asiantuntijoiden, koulujen ja oppilaitosten sekä luokkien ja ryhmien välisessä dialogissa. Wilma- ja Winha-ympäristöä käytetään koulun ja kodin väliseen viestintään ja sen sisällä on tiedotettu mm. vanhemmille tai yhdessä lapsille ja vanhemmille kohdennetuista kyselyistä. Tietohallinnon linjausten toteutumisen seuranta ja edelleen kehittämistä varten perustetaan edustuksellisia foorumeita, joita voidaan toteuttaa myös virtuaalisesti. Jotta Fronterissa käytävä keskustelu vaikuttaisi päätöksentekoon, opetuslautakunnan jäsenillä ja varajäsenillä tulisi olla soveltuvin osin vapaa pääsy Fronteriin

Toimenpide-ehdotuksena 7 (valmistelun avoimuuden lisäämisosio) esitetään, että laaditaan selvitys ns. demokratiatiloista ja niiden käytön kustannuksista. Lautakunta toteaa, että opetusvirasto myöntää koulu- ja oppilaitostiloja ilta- ja vapaa-ajankäyttöön erilaiseen kokoontumis- ja harrastetoimintaan. Virasto pyrkii kehittämään jatkuvasti toimintaansa niin, että tilojen saavutettavuus helpottuu ja niiden käyttöaste kasvaa. Lautakunta pitääkin tärkeänä, että kaupungin tilat ovat mahdollisimman tehokkaassa käytössä ja kaupunkilaisten saavutettavissa. Opetusvirasto osallistuu Helsingin kaupungin tilavaraustyöryhmän työskentelyyn. Tämä työryhmä selvittää alkukevästä 2012 mahdollisuuksia yhtenäistää kaupungin erilaisia tilanvarausjärjestelmiä. Tavoitteena on varausjärjestelmien harmonisointi ja vapaana olevien tilojen helppo seurattavuus erityisesti asiakasnäkökulmasta.

Käsittely

28.02.2012 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Keskustelu.

Jäsen Gorschkow-Salonranta ehdotti, että päätösehdotuksen 7. kappaleen ("Toimenpide-ehdotuksen 6...") loppuun lisätään seuraavaa:

"Jotta Fronterissa käytävä keskustelu vaikuttaisi päätöksentekoon, opetuslautakunnan jäsenillä ja varajäsenillä tulisi olla soveltuvin osin vapaa pääsy Fronteriin."

Esittelijä otti ehdotuksen omakseen.

Hyväksyttiin esittelijän muutettu ehdotus.

Esittelijä

opetustoimen johtaja
Rauno Jarnila

Lisätiedot

Leena Oulasvirta, laatupäällikkö, puhelin: 310 80563
leena.oulasvirta(a)hel.fi

Kaupunginmuseon johtokunta 28.02.2012 § 23

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginmuseon johtokunta päätti antaa Demokratia-ryhmän 1.11.2011 valmistuneesta loppuraportista seuraavan lausunnon:

Demokratia-ryhmän loppuraportti sisältää useita hyviä ehdotuksia kaupunkilaisten demokraattisten vaikuttamismahdollisuuksien kehittämiseksi ja laajentamiseksi vastaten siten valtuuston hyväksymän strategiaohjelman 2009-2012 tavoitteita.

Johtokunta pitää hyvänä mm. toimenpiteen 2 (alueellisen osallistumisen parantaminen) kohdalla esitettyä kokeellista toimintatapaa, jossa pilottien ja kokeilujen kautta voidaan etsiä toimivia menettelyjä. Johtokunta pitää tärkeänä, että jatkoselvityksissä myöskään vakiintuneita ja hyviksi havaittuja alueellisia vuorovaikutusfoorumeita, kuten vaikkapa ylipormestarin asukasillat, ei hylätä vaan pyritään kehittämään edelleen asukkaiden kuulemiseksi.

Useisiin toimenpide-esityksiin liittyy toimintatapojen uudistamista hallintokunnissa. Tämä näkyy mm. toimenpide 4:ssä, jonka mukaan "Kehitetään verkkopalveluja ja lisätään vuorovaikutusta sekä valmistelun avoimuutta, jotta --- asiakirja- ja muu tietoaaineisto on helposti ja esteettömästi kaupunkilaisten avoimesti käytettävissä ja hyödynnettävissä." Toimenpide edellyttää myös hallintokuntien asukas- ja yhteisöosaamisen edelleen kehittämistä, jota ei raportissa ole nostettu erityisesti esille, vaikka raportin s. 6 todetaankin "henkilöstöä kannustetaan vuoropuheluun asukkaiden kanssa". Vuorovaikutus- ja osallistamisosaaminen tulee ottaa huomioon jatkossa entistä vahvemmin henkilöstön toimenkuvissa, koulutuksessa ja rekrytoinnissa, mikäli tässä halutaan aidosti onnistua.

Kaupunginmuseon rooli demokratian vahvistamisessa liittyy erityisesti periaatteeseen demokraattisesta oikeudesta kulttuuriperintöön, ja kulttuuriperinnön saavutettavuuteen sekä saatavuuteen. Vapaa pääsy museoiden näyttelyihin, kulttuuriperinnön äärelle, on yksi keskeinen keino turvata tämän periaatteen toteutumista. Kaupunginmuseo tuottaa ja jakaa tietoa kulttuuriperinnöstä eri keinoin ja tarjoaa

strategiaohjelman tavoitteiden mukaisesti kaupunkilaisille alueellisen identiteetin rakennusaineita sekä kannustaa aktiiviseen kansalaisuuteen. Kaupunkilaisten kuulemista, osallisuutta pyritään museon eri toiminnoissa edistämään ja toimintoja jalkauttamaan myös museon toimipisteiden ulkopuolelle, eri kaupunginosiin liittyvien hankkeiden kautta. Etsitään uusia yhteistyömuotoja kansalaisjärjestöjen kanssa. Useita demokratian vahvistamiseen liittyviä tavoitteita on mukana myös vuoden 2011 lopulla hyväksytyssä kulttuuristrategiassa.

Toimenpide 4:n mukaan kootaan läpileikkaus kaikista verkkopalveluhankkeista ja suunnitelmista, joita hallintokunnat kehittävät tällä hetkellä. Kaupunginmuseolla on suunnittelu- ja toteutusvaiheessa oleva Kokoelmat verkkoon -hanke, jossa museon kokoelma- ja kulttuuriympäristötietokantoja avataan asiakasliittymän kautta verkkoon ja mahdollistetaan myös pilottivaiheessa valokuvien verkkokauppa. Jo nykyisin museon verkkosivuilla on avoin pääsy useisiin kaupunginosien kulttuuriympäristön inventointeihin ja monipuolisiin verkkonäyttelyihin, joilla edistetään kulttuuriperinnön saavutettavuutta.

Kaupunginmuseon johtokunta puoltaa Demokratia-ryhmän esittämien toimenpiteiden toteuttamista kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti.

Esittelijä

museonjohtaja
Tiina Merisalo

Lisätiedot

Tiina Merisalo, museonjohtaja, puhelin: +358 9 310 36485
tiina.merisalo(a)hel.fi

Suomenkielisen työväenopiston jk 28.02.2012 § 19

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus on pyytänyt johtokunnalta lausuntoa Demokratia-ryhmän loppuraportista 29.2.2012 mennessä ((HEL 2011-002909 T 00 00 02, Khs 2011-207). Johtokunta antanee asiasta seuraavan lausunnon:

Työväenopiston johtokunta katsoo, että Demokratia – ryhmän raportti on oikeansuuntainen ja toteutuessaan parantaa demokratian toteutumista. Työväenopisto voi järjestää vapaan sivistystyön koulutusta aikuisille esimerkiksi seuraavissa ehdotetuissa toimenpiteissä:

Osallistuva budjetointi: Opisto voi tarvittaessa järjestää kuntalaisille koulutusta, missä voidaan tehdä yhteistyötä muiden kaupungin toimijoiden kanssa.

Alueellisen osallistumisen parantaminen: Opisto voi tarvittaessa olla mukana järjestämässä alueellisia tilaisuuksia.

Osallistumisen ja vaikuttamisen opas: Opisto voi olla mukana järjestämässä koulutusta ja tilaisuuksia oppaaseen liittyen.

Demokratiatilat: Opiston tiloja voidaan käyttää demokratiatiloina, milloin ne ovat vapaat omasta toiminnasta. Opisto voi tarvittaessa sijoittaa omaa toimintaansa muihin demokratiatiloihin.

Työväenopiston roolia yhteiskunnallisten asioiden käsittelyn ja demokratian edistäjänä voidaan kehittää. Keskustelutilaisuuksien ja luentojen lisäksi yhteiskunnallisia kysymyksiä voidaan tuoda esille myös muiden ainealojen kuten teatterin, kotitalouden ja ympäristökasvatuksen keinoin. Lisäksi opisto edistää jo nykyisinkin erityisryhmien, kuten maahanmuuttajien, vanhusten ja vammaisten, mahdollisuuksia osallistua koulutukseen. Lisäksi on tarve kehittää kuntalaisten mahdollisuutta antaa palautetta työväenopiston toiminnasta ja tehdä kurssitarjontaan tai muuhun toimintaan liittyviä ehdotuksia. Tämä voidaan tehdä yhteistyössä muiden kuntalaisten vaikutusmahdollisuuksia kehittävien toimijoiden kanssa.

Esittelijä

johtava rehtori
Taina Törmä

Lisätiedot

Taina Törmä, johtava rehtori, puhelin: 310 88501
taina.torma(a)hel.fi

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Asia ei liity työterveyskeskuksen toimialaan, eikä työterveyskeskuksella ole näin ollen asiasta lausuttavaa.

Asuntolautakunta 16.02.2012 § 12

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Päätös

Asuntolautakunta päätti antaa Demokratia-ryhmän loppuraportista seuraavan lausunnon:

Kuntalaisten osallistumisaktiivisuuden lisääminen on tärkeä strateginen tavoite

Kaupungin strategiaohjelmassa demokratian ja kuntalaisten vaikuttamismahdollisuuksien kehittäminen on ollut yksi keskeisistä kohteista. Demokratia-ryhmä on raportoinut tähän mennessä toteutetuista hyvistä käytännöistä, joista on runsaasti esimerkkejä mm. nuorisotyössä ja koulumaailmassa.

Näyttää siltä, että sähköisen kuulemisen ja vaikuttamisen verkkopalveluja sekä alueellisia asukaspaneelleja olisi syytä kehittää ensisijaisesti. Näistä saadaan myös välineitä suoran ja edustuksellisen demokratian toimintaedellytysten toteuttamiseen ja tukemiseen.

Kuntalaisen tiedonsaanti ja päätöksenteon avoimuus

Kehitettäessä kanavia vaikuttamiseen on syytä muistaa, että toimivan järjestelmän edellytyksenä ovat hyvät tiedonsaantimahdollisuudet ja hallinnollisen päätöksentekojärjestelmän läpinäkyvyys. Verkkopalvelujen kehittämisessä tulisi siis huomioida, että hyvä ja esteetön tiedonsaanti on edellytys päätöksentekoon osallistumiselle. Osallistumisen ja tiedonsaannin palveluja onkin syytä kehittää samanaikaisesti siten, että asian tietosisältö ja tausta on saatavilla palaute- ja osallistumiskanavan yhteydessä.

Vuokralaisdemokratiaa voidaan kehittää ja vahvistaa verkkopalveluilla

Helsingin kaupungin vuokralaisdemokratian tarkoituksena on antaa asukkaille päätösvaltaa ja vaikutusmahdollisuus omaa asumistaan koskevissa asioissa sekä lisätä asumisviihtyvyyttä ja edistää vuokralojen kunnossapitoa ja hoitoa.

Asukkaiden osallistumisaktiivisuutta voitaisiin lisätä verkkopalvelujen avulla kohtuullisin kustannuksin ja yhtiön ja asukkaiden yhteiskehittelyllä. Hyvin tehdyt kanavat helpottavat osallistumista, koska se ei ole aikaan tai paikkaan sidottua. Valtaosa kaupungin vuokralaisista saadaan verkkopalvelun piiriin jos järjestelmä toteutettaisiin Helsingin kaupungin asunnot Oy:n ja sen alueyhtiöiden yhteisenä asiointiportaalina. Palvelu tavoittaisi noin 90 000 kaupungin vuokralaista. Järjestelmän isäntä olisi Helsingin kaupungin asunnot Oy.

Kuntalaisten vaikutusmahdollisuudet paranevat tulevaisuudessa

Kaupunginhallitus on käynnistänyt suhteellisen laajan jatkotoimenpideohjelman kuntalaisdemokratian ja kuntalaisten osallistumisen edistämiseksi. Toimenpide osoittaa, että asia koetaan poliittisesti erittäin tärkeäksi ja kuntalaisten vaikutusmahdollisuudet tulevat paranemaan tulevaisuudessa.

Käsittely

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

16.02.2012 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti ehdotustaan lisäämällä kuudennen kappaleen ensimmäisen lauseen loppuun seuraavaa: "kohtuullisin kustannuksin ja yhtiön ja asukkaiden yhteiskehittelyllä".

Esittelijä

osastopäällikkö
Markku Leijo

Lisätiedot

Marjo Tapana, apulaisosastopäällikkö, puhelin: 310 34222
marjo.tapana(a)hel.fi
Markku Leijo, osastopäällikkö, puhelin: 310 34159
markku.leijo(a)hel.fi

Eläintarhan johtokunta 16.02.2012 § 11

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Päätös

Eläintarhan johtokunta päätti antaa seuraavan lausunnon demokratiaryhmän loppuraportista:

Eläintarhan johtokunta toteaa, että on hyvä, että suunnitelma ja selvitys alueellisen demokratian kehittämiseksi, suoran demokratian edistämiseksi ja valmistelun avoimuuden lisäämiseksi on vihdoinkin tehty kaupungin hallinnossa.

Raportissa esitetyt toimenpiteet ovat hyviä ja kannatettavia. Eläintarhan johtokunta haluaa kuitenkin kiinnittää huomiota ja lausua oman näkökantansa erityisesti seuraavien toimenpiteiden osalta:

Raportin kohta 4 Valmistelun avoimuuden lisääminen

Toimenpide 4:

Kehitetään verkkopalveluja ja lisätään vuorovaikutusta sekä valmistelun avoimuutta, jotta kaupungin tuottama asiakirja- ja muu tietoaineisto on helposti ja esteettömästi kaupunkilaisten avoimesti käytettävissä ja hyödynnettävissä.

Toimenpiteen 4 kohdalla raportissa todetaan, että "Kaupungin tarjoamia osallistumis-, vuorovaikutus- ja palautepalveluja kehitetään ja helppokäyttöisyyttä lisätään (henkilöstön palautekanava esimerkkinä) sekä tehostetaan osallistumisviestintää. Kootaan läpileikkaus kaikista verkkopalveluhankkeista ja suunnitelmista, joita hallintokunnat kehittävät tällä hetkellä. Selvityksen pohjalta laaditaan toimintasuunnitelma kansalaisten voimaannuttamisesta verkossa ja valitaan kärkihankkeet 31.3.2012 mennessä."

Korkeasaaren eläintarha on mielellään mukana osallistumis-, vuorovaikutus- ja palautepalvelujen kehittämistyössä. Korkeasaari näkee hyvin kannatettavana, että helsinkiläiset osallistetaan ”meidän Korkeasaaren” rakentamiseen osana Korkeasaaren kehittämistä ja yleissuunnitelmatyötä.

Korkeasaaren ensimmäinen osallistamispilotti voisi olla Kalasataman metroasemalle sijoittuva Korkeasaaritila, jonka yksi tärkeä kohderyhmä ovat nuoret. Korkeasaari voisi osallistaa nuoria ja muutoinkin helsinkiläisiä tilan ja siellä tarjolla olevien sisältöjen suunnittelussa. Samalla Korkeasaari voisi sitouttaa nuoria lajiensuojelun tematiikkaan. Korkeasaari tekisi tämän mielellään yhteistyössä Ruudin kanssa.

Korkeasaaren yleissuunnitelmatyön yhteydessä osallistamista voitaisiin harjoittaa laajemminkin esim. sosiaalisen median (mm. twitter ja Facebook) kautta. Samalla Korkeasaari saisi rakennettua Korkeasaari-brändiä kansainvälisestikin. Korkeasaari haluaisi olla tällä yksi ”kansalaisten voimaannuttaminen verkossa” kärkihankkeista sillä edellytyksellä, että virastolle myönnetään lisärahoitus hankkeen toteuttamiseksi.

Raportissa todetaan myös toimenpiteen 4 kohdalla, että ”Laaditaan suunnitelma siitä, miten digitaalisessa muodossa oleva kaupungin tuottama asiakirja- ja muu tietoaaineisto on kaupunkilaisille mahdollisimman saavutettavaa ja kaupungin ulkopuolisessa toiminnassa jatkohyödyntämisen mahdollistavaa.”

Korkeasaari on tässäkin mielellään mukana siten, että Korkeasaaren kehittämiseen liittyvä yleissuunnitelmatyö tehdään läpinäkyväksi ja siihen liittyvät dokumentit viedään julkisesti esille. Tiedotuskanavana hyödynnetään jo olemassa olevia foorumeita eli mennään sinne, missä ihmiset ovat jo tottuneet vaikuttamaan omilla nimillään ja jotka ovat tiloja, joita he seuraavat päivittäin.

Raportin toimenpide-esitys 7: Laaditaan selvitys ns. demokratiatiloista ja niiden käytön kustannuksista.

Korkeasaaren eläintarha pohtii, että onko sillä tulevaisuudessa mahdollisuus tarjota tiloja lajien/luonnon/ympäristösuojelun eteen tekeville kansalaisjärjestöille ja mahdollisuutta olla rakentamassa heidän kanssaan yhteistyössä kansalaisfoorumia.

Lopuksi eläintarhan johtokunta toteaa, että alueellisen demokratian kehittämis- ja edistämistyössä kaupungin hallinnossa on syytä seurata tarkasti kuntarakenneuudistusta, jotta päällekkäiseltä hallinnolliselta työltä vältytään. Kuntalain ja kuntien rakenneuudistuksen yhteydessä on hyvä mahdollisuus kehittää myös kuntien itsehallintoa ja pohtia keinoja paikallisen demokratian vahvistamiseen.

Esittelijä

eläintarhan johtaja
Jukka Salo

Lisätiedot

Jenni Ahtiainen, va. hallintopäällikkö, puhelin: 310 78475
jenni.ahtiainen(a)hel.fi
Jannika Joutsenniemi, Markkinointipäällikkö, puhelin: 310 64047
jannika.joutsenniemi(a)hel.fi

Palmia-liikelaitoksen jk 16.02.2012 § 12

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Johtokunta päätti antaa asiassa seuraavan sisältöisen lausunnon:

Terveyslautakunta 14.02.2012 § 32

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Päätös

Terveyslautakunta päätti antaa Demokratia-ryhmän loppuraportista seuraavan esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon:

”Demokratia-ryhmän loppuraportissa esitetään useita hyviä ehdotuksia alueellisen demokratian kehittämiseksi, suoran demokratian edistämiseksi, valmistelun avoimuuden lisäämiseksi ja edustuksellisen demokratian toimintaedellytysten parantamiseksi.

Helsinki on suuri kaupunki, jossa alueellisen demokratian ja asukkaiden osallisuuden mahdollistaminen asettaa hallintokunnille haasteita. Edustuksellisen demokratian lisäksi tarvitaan sen vuoksi suoran demokratian ja uudenlaisten osallisuusratkaisujen käyttöä. Uudenlaisten ratkaisujen ei tarvitse merkitä uusia hallinnollisia ratkaisuja, vaan nykyisten informaatio-, kuulemis-, osallistumis- ja vaikuttamisjärjestelmien kehittämistä ja selkeyttämistä.

Tärkeätä myös on, että asukkaat tietävät, mistä he löytävät halutessaan tietoa osallistumismahdollisuuksistaan. Tämän vuoksi Demokratia-ryhmän esittämä ehdotus, että kaupunki tuottaisi verkkoon ja myös paperiversiona saatavilla olevan kansalaisten osallistumisen ja vaikuttamisen oppaan, on kannatettava.

Lisäksi kaupungin valitsema linja, että kaupungin osallistumisjärjestelmää kehitetään vaiheittain kohti yleistä osallistumisportaalia, on hyvä. Tämä linjaus tulee ottaa huomioon parhaillaan käynnissä olevassa hel.fi-sivuston uudistamistyössä.

Demokratia-ryhmä esittää yhtenä toimenpiteenä, että kaupunki kehittää verkkopalveluja ja lisää vuorovaikutusta ja valmistelun avoimuutta. Terveyskeskuksen strategisena tavoitteena on lisätä terveydenhuollon sähköisiä palveluja. Tällä hetkellä sähköisiä palveluja on tarjolla suun terveydenhuollossa ja opiskeluterveydenhuollossa. Seuraavassa vaiheessa sähköisiä palveluja on tarkoitus laajentaa terveysasemien, neuvoloiden ja kaupunginsairaalan asiakkaiden käyttöön. Kaikki terveyskeskuksen tarjoamat sähköisen asiain palvelut on koottu kaupunkiyhteiselle asiointi.hel.fi-alustalle, jotta asukkaat löytävät nämä palvelut yhdestä paikasta.

Demokratia-ryhmän loppuraportissa todetaan, että kaupungin verkkopalveluja kehitettäessä tulee tehdä yhteistyötä muiden julkisten palvelun tuottajien kanssa ja esimerkkinä tällaisesta yhteistyöstä mainitaan Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) Palveluvaaka-verkkopalvelu (www.palveluvaaka.fi).

Palveluvaaka-verkkopalvelun tavoitteena on tarjota tietoa kansalaisille siitä, miten sosiaali- ja terveysterveystoimet toimivat. Sen tarkoituksena on mahdollistaa asukkaille eri toimipaikkojen vertailu, sosiaali- ja terveysalan tilastotietojen tarkastelu sekä palvelujen arviointi.

Tässä vaiheessa palvelu ei vielä sisällä kattavia tietoja. Tiedot perustuvat kansallisesti kerättyihin rajallisiin tietoihin. Jatkossa palvelun tietoja on kuitenkin tarkoitus täydentää, kun vertailukelpoista tietoa on saatavilla. Kansallisten verkkopalvelujen haasteena on kattavien tietojen keruu ja niiden ylläpito. Kansallisen avohoidon tilastotietojen uudistuksen myötä tämä tilanne mahdollisesti parantuu, kun tiedot toimitetaan Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle automaattisesti suoraan salattuina tietoina potilastietojärjestelmästä.

Asukkaiden osallistumismahdollisuuksia pohdittaessa kannattaa myös arvioida, voitaisiinko sosiaalisen median välineitä hyödyntää hallinnon, suunnittelun ja kehittämistyön tarvitseman tiedon luomisessa ja jakamisessa. Kuten Demokratia-ryhmän loppuraportissa todetaan, pääkaupunkiseudulla Helsinki Region Infoshare www.hri.fi-verkkopalvelu on hyvä esimerkki palvelusta, jossa avoin tieto antaa halukkaille mahdollisuuden tehdä tiedon perusteella omia analyyseja ja laatia sen perusteella vaihtoehtoisia esityksiä kaupungille.

Demokratia-ryhmän loppuraportissa esitetään, että Helsingissä kokeillaan osallistuvaa budjetointia ja valmistellaan vaihtoehtoisia esityksiä alueellisen osallistumisen hankkeista. Kokeilujen kautta eteneminen on hyvä vaihtoehto, koska tällöin on mahdollista löytää sellaiset valmistelun ja päätöksenteon menetelmät, joilla parhaiten tavoitetaan ja välitetään asukkaiden näkemyksiä.

Alueellisen osallisuuden kehittämisen rinnalla tulee kuitenkin aina varmistaa, että kaikilla kaupungin alueilla on yhdenvertaiset ja yhtä kattavat aloite-, palaute- ja vaikuttamisjärjestelmät. Parhaiten tämä taataan kehittämällä ja ottamalla käyttöön kaupunkiyhteisiä sähköisiä järjestelmiä, kuten kaupungin suunnittelema palautejärjestelmä, jota terveyskeskus pilotoi syksyllä 2012.

Terveyslautakunta korostaa, että kaikessa kaupungin hallinnossa, myös terveyskeskuksen, tulee olla lähtökohtana asukasvaikuttamiseen panostaminen ja päätöksenteon läpinäkyvyys ja terveyspalvelujen kehittämisen lähtökohtana asukaslähtöisyys.

Terveysvaikutusten arviointi

Alueellisen demokratian ja osallisuuden vahvistaminen saa aikaan myönteisiä terveysvaikutuksia parantamalla alueellisten terveystarpeiden huomioon ottamista terveyspalvelujen suunnittelussa ja kohdentamisessa. Erityisesti tulee varmistaa syrjäytyneiden ja syrjäytymisvaarassa olevien osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet ja siten turvata osallisuus ja myönteiset terveysvaikutukset myös tälle väestönosalle. "

Esittelijä

toimitusjohtaja
Matti Toivola

Lisätiedot

Jaana Juutilainen-Saari, viestintäpäällikkö, puhelin: 310 42240
jaana.juutilainen-saari(a)hel.fi

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta 14.02.2012 § 24

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Päätös

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta päätti antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Kaupunginhallitus asetti 4.4.2011 Demokratia –ryhmän, jonka tehtävänä on ollut valmistella toimenpiteitä kaupunkilaisten vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseksi. Ryhmän työn pohjana on kaupunginvaltuuston asettamat tavoitteet kansalaisten osallistumismahdollisuuksien parantamiseksi ja vuorovaikutuksen lisäämiseksi. Tämän valtuustokauden aikana on tarkoitus kehittää sähköisen kuulemisen ja vaikuttamisen verkkopalveluja ja luoda alueellisia asukaspaneelleja. Lisäksi halutaan parantaa edustuksellisen demokratian toimintaedellytyksiä ja tehdä suoran demokratian toteuttaminen mahdolliseksi.

Ryhmä esittää kymmentä toimenpidettä, joiden pohjalta käynnistetään jatkotoimenpiteinä selvityksiä ja esitetään suunnitelmia. Näitä ovat osallistuva budjetointi, pilottisuunnitelma alueellista osallistumista varten, periaatteet kansanäänestyksen järjestämistä varten, hallintokuntien verkkohankkeet, koulujen sähköiset palvelut ja ns demokraatiilojen käyttö ja kustannukset

Kaupunginhallitus päätti lisäksi, että edustuksellisen demokratian toimintaedellytysten parantamista koskevat toimenpide-ehdotukset valmistelaan erikseen osana kaupunginvaltuuston strategiaohjelman 2013-2016 valmistelua.

Edellytys yhteiskunnalliselle vaikuttamiselle ja osallistumiselle mahdollisuus ja taito käyttää digitaalisia viestimiä. Kulttuurikeskuksen Kontulan ostoskeskuksella ylläpitämä Kontupiste perustettiin Urban II –yhteisöaloiteohjelman resursseilla vuonna 2002. Kontupisteen yhtenä tehtävänä on ollut tarjota Internet – yhteyksiä ja koulutusta. Koulutus on yhdistetty kulttuuriin sovelluksiin ja alueellisesti vaikuttaviin sisältöihin. Esimerkiksi Albumit Auki – verkkosivustoon tallennettiin asukkaiden valokuvia ja rakennettiin kollektiivisten muistojen kautta kuvaa kaupunginosasta.

Mellunkylä on yksi aktiivisimmista Helsingin kaupunginosista, jossa vuorovaikutuksen ja viestinnän merkitys näkyy paikallisessa kehittämisessä. Alueen toimintaverkostot ovat tiheät kuten Mellunkylälehti, radio Kontula ja oma alueportaali. Nämä ovat välttämättömiä asukkaiden vetämiseksi mukaan paikalliseen vaikuttamiseen ja toimintaan. Paikallistiedotuksessa asukkaiden rooli on ratkaiseva.

Toiminta on johtanut Kontulatalon perustamiseen, jossa sosiaaliviraston Sympis, kulttuurikeskuksen Kontupiste ja asukastilat toimivat yhdessä. Tässä ”osallistumisympäristössä” paikallisesti syntyneitä ideoita voidaan työstää eteenpäin. Monipuoliset asukastilat ovat ehdoton edellytys osallisuutta edistävälle toiminnalle. Kontulatalo, joka pohjautuu hallintokuntien sekä asukas- ja yrittäjäyhteisöjen kumppanuuteen on toimiva malli, joka kuitenkin taloudellisista syistä ollut vaarassa päättyä.

Kulttuurikeskuksen jakamat lähikulttuuriavustukset mahdollistavat vuosittain lukuisia ruohonjuuritason tapahtumia ja toimivat matalan kynnyksen tukena kansalaisten oma-aloitteeseen kulttuuritoimintaan. Hyvänä esimerkkinä mm. erilaiset kaupunginosajuhlat.

Kulttuuri on hyvä kansalaisten aktivoinnin väline. Esimerkkinä tästä on kulttuurikeskuksen selvittämä Lyonin kaupungin kulttuurihallinnon soveltama yhteisöllisyyteen tähtäävä malli. Siellä kulttuurilaitokset jalkautuvat haasteellisiin kaupunginosiin erilaisilla vuorovaikutteisilla

hankkeilla. Asukkaat saavat kosketuksen uuteen tapaan hahmottaa maailmaa ja laitokset uusia yleisöjä.

Kaupunginkirjaston 37 kirjaston verkko on kokonaisuudessaan muistiossa mainittua demokratiatilaa, sillä se on kaikille avointa. Lisäksi lähes jokaisessa kirjastossa on varattavissa ilmaista tai huokeaa tilaa erilaisille kokouksille ja koulutuksille. Tätä käyttävät niin puolueet, ja aatteelliset kuin muutkin yhdistykset hyväkseen. Tilojen käytölle on olemassa selkeät ohjeet ja säännöt. Tiloja voidaan käyttää myös monenlaiseen näyttelytoimintaan, mm. kaavamuutosten yms. asioiden esittelyyn. Useita kirjastotiloja käytetään myös ennakoäänestys- ja äänestyspaikkoina.

Tiloissaan kirjasto tarjoaa kuntalaisten käyttöön n. 450 internet-yhteydellä, tekstin- ja kuvan käsittelyohjelmilla ja oheislaitteilla varustettua tietokonetta kaikissa toimipisteissään. Kirjasto tarjoaa näihin liittyvää henkilökohtaista tai ryhmissä tapahtuvaa opastusta ja koulutusta maksutta. Kirjaston toiminta tähtää siihen, että kaikilla väestöryhmillä olisi mahdollisuus ja taito saada tietoa sekä osallistua yhteiskunnalliseen keskusteluun ja toimintaan myös tietoverkkojen kautta. Tämän toiminnan kärkihankkeita ovat Lasipalatsin Kohtaamispaikka ja joulukuussa 2011 avattu Myllypuron mediakirjasto.

On tärkeää ettei asukkaiden osallistumista typistetä vain mielipiteiden kuulemiseksi. Arabianranta-Toukolassa ja Maunulassa on onnistuttu rakentamaan luovia osallistumisympäristöjä, joissa paikallisia ideoita on jalostettu muun muassa liikenne- ja palvelusuunnittelun sekä kulttuuritoiminnan tarpeisiin.

Käsittely

14.02.2012 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Hannu Oskala: Kulttuurikeskuksen jakamat lähikulttuuriavustukset mahdollistavat vuosittain lukuisia ruohonjuuritason tapahtumia ja toimivat matalan kynnyksen tukena kansalaisten oma-aloitteeseen kulttuuritoimintaan. Hyvänä esimerkkinä mm. erilaiset kaupunginosajuhlat.

Kannattajat: Johanna Sydänmaa. Lautakunta hyväksyi lisäyksen yksimieleisesti.

Esittelijä

vs. kulttuurijohtaja
Veikko Kunnas

Lisätiedot

Marianna Kajantie, osastopäällikkö, puhelin: 310 37002

10.12.2012

marianna.kajantie(a)hel.fi
Ari Tolvanen, suunnittelija, puhelin: 310 37008
ari.tolvanen(a)hel.fi
Mikko Vainio, kirjastotoimen apulaisjohtaja, puhelin: 310 85538
mikko.vainio(a)hel.fi

Pelastuslautakunta 14.02.2012 § 31

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Päätös

Pelastuslautakunta päätti antaa Demokratia-ryhmän loppuraportista seuraavan lausunnon:

Pelastuslautakunta pitää erinomaisena, että Helsingin kaupunki pyrkii kehittämään kaupunkilaisten vaikutusmahdollisuuksia osallistua kaupungin kehittämiseen ja toiminnan ohjaamiseen nykyistä alueellisemmin ja monikanavaisemmin.

Osallistumismahdollisuuksia lisättäessä on tärkeää, että uudet järjestelmät ovat kokonaisuutena kustannustehokkaita, helposti lähestyttäviä ja riittävän kuntalaismassan saavuttavia, jotta paikallisdemokratiaan osallistuminen käytännön tasolla saavuttaa sille suunnitellut osallistumistavoitteet.

Turvallisuuskulmasta on huomioitava, että mm. pelastuslaitos ja eräät muut kaupungin virastoista hoitavat tehtäviä, joiden toimintaedellytysten tulee säilyä myös yhteiskunnallisissa poikkeusoloissa ja kriiseissä. Kaikkea kaupungin toimintaan liittyvää tietoa ei ole syytä saattaa vapaasti saataville avoimiin verkkoihin, jotta voidaan välttää erilaisten tietojen yhdistäminen kaupungin turvallisuutta mahdollisesti heikentävällä tavalla.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska asia koskee valmistelua (KL 91 §).

Esittelijä

va pelastuskomentaja
Jorma Lilja

Lisätiedot

Henri Nordenswan, hallintopäällikkö, puhelin: 310 30010
henri.nordenswan(a)hel.fi

Direktionen för svenska arbetarinstitutet 14.02.2012 § 15

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Beslut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

10.12.2012

I enlighet med beslutsförslaget.

Föredragande

rektor
Gunborg Gayer

Upplysningar

Moa Thors, biträdande rektor, telefon: 310 70077
moa.thors(a)arbis.hel.fi

Teknisen palvelun lautakunta 09.02.2012 § 12

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Päätös

Teknisen palvelun lautakunta päätti antaa esityksen mukaisen lausunnon kaupunginhallitukselle koskien demokratia-ryhmän loppuraporttia 1.11.2011.

Esittelijä

vs. toimitusjohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Kirsi Remes, yksikönjohtaja, puhelin: 310 39270
kirsi.remes(a)hel.fi

Taidemuseon johtokunta 07.02.2012 § 8

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Päätös

Taidemuseon johtokunta päätti antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Demokratia-ryhmän loppuraportissa on kiitettävästi käsitelty erilaisia tapoja ja keinoja, joilla kaupunkilaisten vaikuttamismahdollisuuksia kunnalliseen päätöksentekoon voidaan parantaa.

Avoimuuden ja varhaisen vaikuttamisen kehittämistoimenpiteitä varten tehdyt ehdotukset ja suunnitelmat ovat demokratian lisäämisen kannalta merkittäviä. Sähköisen viestinnän vahvistaminen ja verkossa julkaistun tiedon merkitys tässä prosessissa on oleellinen.

Alueellisten paneelien ja keskustelutilaisuuksien järjestäminen tukee pyrkimyksiä kansanvallan lisäämiseen kaupungin ja sen eri alueiden kehittämiseksi. Katu- ja puistoalueiden suunnittelussa taidemuseo tekee tiivistä yhteistyötä rakennusviraston kanssa julkisen taiteen

hankkeissaan. Hankkeet ovat siten luontevasti osana rakennusviraston toteuttamaa aluesuunnittelua ja siihen liittyviä käytäntöjä jatkossakin.

Osallistuvan budjetoinnin käyttöönotto olisi paikallishallinnon toimivuuden parantamisessa merkittävä uudistus. Neuvoa-antavien kansanäänestysten järjestäminen on kannatettavaa asukkaiden elinympäristöön merkittävästi vaikuttavissa asioissa.

Sähköisen tiedonhaun ja verkkopalvelujen kautta jaettavan informaation lisääminen ja näiden palvelujen helppokäyttöisyys ovat nyky-yhteiskunnan perusvaatimuksia. Kaikki toimenpiteet näiden vaikuttamiskanavien parantamiseksi ja kehittämiseksi ovat äärimmäisen tärkeitä. Raportissa on kiitettävällä tavalla huomioitu nuorten ottaminen mukaan jo valmisteluvaiheessa heitä itseään koskevissa päätöksissä, tästä esimerkkinä RuutiExpo, jonka avulla kouluikäisiä voidaan lähestyä heidän omalla kielellään. Raportissa on edelleen kiinnitetty hienosti huomiota sähköisen viestinnän kehittämiseen koulujen opetuksessa.

Selvityksen tekeminen eri hallintokuntien verkkopalveluista ja -suunnitelmista sekä kärkihankkeiden valitseminen niiden joukosta on tärkeää. Kaupungin omien toimitilojen aktiivinen ja tehokas käyttö kaupunkilaisten kokoontumispaikkoina on hyvä selvittää, kuten raportissa todetaan.

Kuntauudistukseen liittyvistä erittäin laajoista kysymyksistä taidemuseon johtokunta voi lausua kantansa suunnitelmien edistyttyä pidemmälle. Pääkaupunkiseudun yhteistyö on kulttuurin alalla ollut jo nyt merkittävää; taidemuseon on Uudenmaan aluetaidemuseo ja on siinä roolissa kehittänyt omalta osaltaan jo kuntien välistä tiedonjakoa ja päätöksentekoa.

Esittelijä

hallintopäällikkö, vs. taidemuseon johtaja
Pia Uljas

Lisätiedot

Erja Pusa, intendentti, puhelin: 310 87006
erja.pusa(a)hel.fi

§ 1400

Arviointiselvitys lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman toteuttamiseen vuosina 2009 - 2012 suunnattujen kaupunginhallituksen erillisrahojen vaikuttavuudesta

HEL 2012-015894 T 02 02 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi saadun informaation ja katsoo sen perusteella, että päättyneen kauden onnistuneita hankkeita on perusteltua jatkaa.

Käsittely

Esittelijä muutti ehdotustaan jäsen Rauhamäen vastaehdotuksen mukaisesti siten, että päätösehdotuksen toinen kappale muutetaan muotoon: Kaupunginhallitus päättäne merkitä tiedoksi saadun informaation ja katsoo sen perusteella, että päättyneen kauden onnistuneita hankkeita on perusteltua jatkaa.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Terttu Holstila, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36357
terttu.holstila(a)hel.fi

Liitteet

1 LASU-arvioinnin loppuraportti (2).pdf

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne merkitä tiedoksi saadun informaation.

Esittelijä

Kaupunginhallituksessa 26.3.2012 hyväksyttyyn Helsingin kaupungin vuoden 2013 talousarvion laatimisoheeseen sisältyy kaupunginhallituksen kannanotto, jossa edellytetään, että LASU -rahoista teetetään vaikuttavuuden arviointi vuoden 2012 aikana ja päätetään sen jälkeen, missä muodossa toimintaa jatketaan.

Talous- ja suunnittelukeskus toteutti minikilpailituksen arviointiselvityksestä elokuussa 2012. Arvioinnin tekijäksi valittiin kokonaistaloudellisesti edullisimpana Ramboll Management Consulting. Arviointiselvitys valmistui 20.11.2012.

Kokouksessa kuullaan talousarviopäällikkö Tuula Saxholmin esitys tehdystä arviointiselvityksestä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Terttu Holstila, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36357
terttu.holstila(a)hel.fi

Liitteet

1 LASU-arvioinnin loppuraportti (2).pdf

Tiedoksi; Muutoksenhakukielto, valmistelu

Liikuntavirasto
Kulttuurikeskus
Opetusvirasto
Sosiaalivirasto
Terveyskeskus
Talous- ja suunnittelukeskus

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 03.12.2012 § 1383

Pöydälle 03.12.2012

HEL 2012-015894 T 02 02 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Terttu Holstila, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36357
terttu.holstila(a)hel.fi

§ 1401

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavien viranomaisten viikolla 49 tekemiä päätöksiä:

Khn puheenjohtaja
konsernijaosto
sosiaali- ja terveysjaosto 5.12.2012
tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta

johtokunnat
- Helsingin Energia
- Helsingin Satama
- Taloushallintopalvelu

apulaiskaupunginjohtajat
- rakennus- ja ympäristötointa johtava
- kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtava
- sosiaali- ja terveystointa johtava
- sivistys- ja henkilöstötointa johtava

hallintokeskus
- hallintojohtaja
- hallinto-osaston osastopäällikkö
- kansainvälisen toiminnan päällikkö
- kaupunginlakimies
- viestintäpäällikkö

talous- ja suunnittelukeskus
- rahoitusjohtaja
- talousarviopäällikkö
- kehittämispäällikkö
- aluerakentamispäällikkö
- sisäisen tarkastuksen päällikkö
- tietotekniikkapäällikkö
- elinkeinojohtaja
- elinkeinopäällikkö
- matkailupäällikkö
- tapahtumapäällikkö

10.12.2012

Taloushallintopalvelu -liikelaitos
- toimitusjohtaja

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavien viranomaisten viikolla 49 tekemiä päätöksiä:

Khn puheenjohtaja
konsernijaosto
sosiaali- ja terveysjaosto
tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta

5.12.2012

johtokunnat
- Helsingin Energia
- Helsingin Satama
- Taloushallintopalvelu

apulaiskaupunginjohtajat
- rakennus- ja ympäristötointa johtava
- kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtava
- sosiaali- ja terveystointa johtava
- sivistys- ja henkilöstötointa johtava

hallintokeskus
- hallintojohtaja
- hallinto-osaston osastopäällikkö
- kansainvälisen toiminnan päällikkö
- kaupunginlakimies
- viestintäpäällikkö

talous- ja suunnittelukeskus
- rahoitusjohtaja

10.12.2012

Kj/15

- talousarviopäällikkö
- kehittämisspäällikkö
- aluerakentamispäällikkö
- sisäisen tarkastuksen päällikkö
- tietotekniikkapäällikkö
- elinkeinojohtaja
- elinkeinopäällikkö
- matkailupäällikkö
- tapahtumapäällikkö

Taloushallintopalvelu -liikelaitos

- toimitusjohtaja

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

§ 1402

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavien viranomaisten viikolla 49 tekemiä päätöksiä:

kaupunginjohtaja
- johtajiston asiat
- muut asiat

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavien viranomaisten viikolla 49 tekemiä päätöksiä:

kaupunginjohtaja
- johtajiston asiat
- muut asiat

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

§ 1403

Metron kapasiteettiselvitys

HEL 2012-011276 T 08 02 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi metron matkustajakuormitusennusteet -selvityksen (Strafica Oy 15.8.2012).

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Länsimetron matkustajaennusteet 16.11.07
- 2 Metron matkustajakuormitusennuste 2015-2030
- 3 Metroasemien pituus selvitys
- 4 Metron matkustajakuormitusennusteet 15.8.2012
- 5 Metron kuormittumisennuste 30.3.2012
- 6 WSP Finland Oy:n lausunto 21.8.2012
- 7 Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunnan pöytäkirja 17.9.2012
- 8 HSL:n lausunto

Otteet

Ote
HSL

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne merkitä tiedoksi metron matkustajakuormitusennusteet -selvityksen (Strafica Oy 15.8.2012).

Esittelijä

Aikaisemmat päätökset

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 17.5.2006 metron kulunvalvontatekniikan uusimisen hankesuunnitelman siten, että järjestelmäksi hankitaan täysautomatisoituun metrolienteeseen siirtymisen mahdollistava järjestelmä. Hankesuunnitelmaa tarkistettiin kaupunginvaltuuston päätöksellä 18.6.2008. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 29.8.2012 metrovarikon kehittämisen hankesuunnitelman enimmäiskustannusten korottamisen.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 21.5.2008 Länsimetron hankesuunnitelman. Länsimetron hankesuunnittelun rinnalla tehtiin erillistarkasteluna metron kapasiteettitarkastelu, johon sisällytettiin näköpiirissä olevat liikennejärjestelmän ja maankäytön kehittämishankkeet. Nämä kapasiteettitarkastelut ovat liitteinä 1 -3.

Näiden tarkastelujen perusteella osoittautui mahdolliseksi muuttaa laituripituus kahden vaunuparin mittaiseksi. Käytännössä tämä tarkoittaa laituripituuden lyhentymistä 135 m:stä 90 m:iin.

Hankesuunnitelman mukaan Länsimetron tuleva liikennöinti tapahtuu välillä Matinkylä – Mellunmäki ja Tapiola – Vuosaari. Linjan valmistuttua yhteisen osuuden vuoroväli on 2,5 minuuttia ja muilla osuuksilla 5,0 minuuttia. Metron liikennöinti on tarkoitus hoitaa siten, että linjaa liikennöidään kahdella junaryhmällä: Vuosaari–Matinkylä ja Mellunmäki–Tapiola.

Kaupunginvaltuuston hyväksymä Länsimetron hankesuunnitelma perustuu edellä mainitun mukaisesti automatisoituun metroon ja lyhyisiin juniin.

Liikennelaitos -liikelaitos ja Siemens tekivät sopimuksen Helsingin metron automatisoinnista 11.12.2008 ja Länsimetron automatisoinnista 25.9.2009.

Metron automatisointia koskevien sopimusten toteuttamiseen liittyviä asioita on hankintapäätöksen jälkeen käsitelty liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunnassa lukuisia kertoja. Kaupunginhallituksessa asia on ollut esillä 28.5.2012 rakennus- ja ympäristötointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan otettua 21.5.2012 johtokunnan 16.5.2012 tekemän päätöksen kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Käsitellessään metron automatisointia koskevaa asiaa kaupunginhallitus päätti 28.5.2012 § 664 mm., että metron ja metroasemien kuljetuskapasiteetti ja liikennevarmuus varmistetaan tekemällä asiasta riittävällä laajuudella selvitys kaupunkisuunnitteluviraston, Helsingin seudun liikenteen ja Helsingin kaupungin liikennelaitoksen toimesta. Samalla kaupunginhallitus edellytti, että ko. selvitys tuodaan kiireellisesti HKL:n johtokunnan ja kaupunginhallituksen käsittelyyn.

Uudet kapasiteettiselvitykset

HKL on teettänyt kaupunginhallituksen edellyttämät uudet selvitykset. Strafica Oy:n laatima selvitys 15.8.2012 on liitteenä 4 ja Strafica Oy:n aikaisempi päivitys vuoden 2007 selvityksestä 30.3.2012 on liitteenä 5. HKL:n WSP Finland Oy:ltä tilaama asiantuntijalausunto 21.8.2012 on liitteenä 6.

Liikennelaitos -liikelaituksen johtokunta päätti 17.9.2012 merkitä tiedoksi metron uuden matkustajakuormitusennusteet -selvityksen ja lähettää sen kaupunginhallitukselle.

Johtokunta edellytti em. päätöksessään lisäksi, että jo olemassa olevien metroasemien laiturit tulee säilyttää nykyisessä pituudessaan ja HKL:n tulee käynnistää selvitykset yhdessä kaupunkisuunnitteluviraston kanssa Kampin tai Ruoholahden asemien soveltuvuudesta vaihtoasemaksi muun muassa lännen suuntaan. Samoin tulee selvittää kyseisten asemien mahdollisuuksia osana laajenevaa raideliikenneverkkoa. Johtokunta halusi painottaa metroverkon laajentamisen huomioimista osana joukkoliikennesuunnittelua. Lisäksi johtokunta piti tärkeänä, että tulevan poikittaisen joukkoliikenteen, kuten esimerkiksi Raide-Jokeri tai Kruununvuoren raitiotievaunuyhteyden, investointiohjelmassa ja aikataulussa pysymiseen kiinnitetään kaupungin tasolla erityistä huomiota eikä hankkeita myöhennetä.

Johtokunnan esittelijän päätösehdotukseen sisältyi toteamus, ettei kaupunginvaltuuston 18.6.2008 ja 21.5.2008 tekemien päätösten ratkaisuihin kahden vaunuparin junista ja lyhyistä vuoroväleistä sekä Länsimetron 90 metrin pituisista asemista ole perusteita esittää muutosta. Esittelijä jätti eriävän mielipiteensä, jonka mukaan asia olisi tullut päättää esittelijän ehdotuksen mukaisesti.

Johtokunnan esityslistateksti on liitteessä 7.

Liikennelaitos -liikelaituksen johtokunnan esityslistalla uusista kapasiteettiselvityksistä on todettu seuraavaa:

' Valmistuneessa Strafica Oy:n selvityksessä 15.8.2012 on laadittu ennusteskänaariot vuosille 2020, 2035 ja 2050 sekä selvitetty kahdeksan erilaisen epävarmuustekijän vaikutuksia metron kuormittumiseen. Työssä laaditut ennusteskänaariot on muodostettu siten, että niissä realisoituu enemmän metron matkustajamääriä lisääviä kuin niitä laskevia epävarmuustekijöitä. Tästä syystä metron kuormitus on ennusteissa hieman suurempi kuin seudulla yleisesti käytetyissä perusennusteissa.

Metroliiikenteen mitoittava matkustajien huippukuormitus osuu aamuruuhkassa Kulosaaren ja Kalasataman asemien välille Helsingin suuntaan. Länsimetron valmistuessa mitoittava kuormituskohta säilyy ennallaan, joten myös Espoon suunnan liikenteen mitoittaa pitkälle tulevaisuuteen matkustajamäärä Kulosaaren sillalla.

Metroliiikenteen mitoittavaa kuormitusta lisää erityisesti asukasmäärän kasvu Helsingin itäosissa ja Etelä-Sipoossa ja toisaalta vähentää kantakaupungin ja itäisen Helsingin raitioverkon kehittäminen.

Autoistumiskehityksen ja liikkumisen ja liikenteen hinnoittelun vaikutus metron maksimikuormiin jää suhteellisesti pienemmäksi kuin seudun joukkoliikenneyhteyksillä keskimäärin. Tämä johtuu siitä, että metron kuormittumisen kannalta kriittisimmillä Itäkeskuksen ja Helsingin kantakaupungin välisellä osuudella henkilöautoa käytetään huomattavasti vähemmän kuin metroa.

Metron matkustajakapasiteetti riittää kaikissa tarkastelluissa skenaarioissa, mikäli metroa liikennöidään automaattimetrolle suunnitellulla lyhimmällä mahdollisella vuorovälillä (linjakohtainen vuoroväli 3,4 minuuttia ja linjojen yhteinen vuoroväli 1,7 minuuttia) kahden vaunuparin pituisilla, lyhyille laitureille mahtuvilla junilla.

Vuoden 2020 skenaariossa liikennöinti 5 minuutin linjakohtaisella ja 2,5 minuutin yhteisellä vuorovälillä tarjoaa Kulosaaren sillalla suurin piirtein nykyisen matkustusväljyyden. Näköpiirissä ei ole epävarmuustekijöitä, jotka lisäisivät merkittävästi metron kuormitusta perusskenaarioon nähden näin lyhyellä aikavälillä.

Vuoden 2035 kaikissa tarkastelluissa skenaarioissa kapasiteetti riittää 4 minuutin linjakohtaisella eli 2 minuutin yhteisellä vuorovälillä. Tämä vuoroväli tarjoaa kuormittuneimmalla osuudella suurin piirtein nykyisen matkustusväljyyden perusskenaariossa mukaisessa tilanteessa. Automaattimetron suunniteltu välityskyky riittää myös siinä tapauksessa, että kaikki tarkastellut epävarmuustekijät realisoituvat.

Vuoden 2050 perusskenaariossa 4/2 minuutin vuoroväli on juuri ja juuri kapasiteetin kannalta riittävä. Mikäli useita metron kuormitusta lisääviä epävarmuustekijöitä realisoituu, on automaattimetrolle suunnitellun kapasiteetin ylittyminen mahdollista.

Järjestelmätasolla Helsingin seudun liikennejärjestelmä tulee kuitenkin kehittymään vuoteen 2050 mennessä monin tavoin ja raideliikenneverkko tulee seudun kehittymisen myötä täydentymään. Tämä merkitsee sitä, että nykyinen metrolinja jatkeineen sekä itään että länteen ei tule jäämään ainoaksi raideliikenteen poikittaiseksi valtaväyläksi, jolloin nykyisen linjan kapasiteetti ei suurimmissakaan kysynnän kasvun tilanteissa ole esteenä toimivalle liikennejärjestelmälle.

Saadut lausunnot

Kaupunkisuunnittelulautakunta toteaa lausunnossaan 30.10.2012, että tehtyjen tarkastelujen perusteella metron kapasiteetti riittää suurella todennäköisyydellä ainakin vuoteen 2050 saakka myös lyhyillä junilla, mikäli liikennöinti on mahdollista suunnitellusti 1,7 minuutin vuorovälillä. Lautakunta kiinnittää lausunnossaan huomiota poikittaisen joukkoliikenteen hankkeiden, kuten Jokeri 0:n, Tiederatikan ja Jokeri

2:n toteuttamiseen suunnitellussa aikataulussa. Lisäksi lautakunta pitää perusteltuna varautumista kolmen vaunuparin junien liikennöintiin Östersundomin suunnan metroa kehitettäessä, vaikka se onkin toissijainen ratkaisu muihin metrolinjaa täydentäviin joukkoliikenteen runkoyhteyksien kehittämishankkeisiin sekä täydentävään Östersundom-ltäkeskus -metrolinjaan nähden.

Myös Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä pitää lausunnossaan 25.10.2012 tärkeänä varautumista Östersundomin metrohaaran suunnitteluun siten, että metron liikennöinti on tulevaisuudessa tarvittaessa mahdollista myös kolmen vaunuparin junilla. Lisäksi HSL katsoo, ettei se voi hyväksyä liikennelaitos -liikelayoksen johtokunnan esittämää vaihtoasemaa Kamppiin tai Ruoholahteen, koska se heikentäisi asiakaspalvelua voimakkaasti.

HSL:n lausunto on liitteenä 8.

Esittelijän kannanotot

Esittelijä toteaa, että uudet selvitykset tukevat jo aikaisemmin tehtyjä selvityksiä metron kapasiteetin riittävydestä. Myös WSP Finland Oy:n asiantuntijalausunnossa todetaan, että Straficin tekemän raportin perusteella voidaan luotettavasti päätellä, että lyhyet metrojunat riittävät tulevaisuudessa, kun vuorovälejä voidaan tihentää. Länsimetron asemien pidentäminen ei tehtyjen herkkyystarkastelujen ja muiden lausunnossa esiintuotujen näkökohtien valossa vaikuta WSP Finland Oy:n mielestä perustellulta.

Nykyinen metrolinja ja Länsimetro ovat yksi osa kehittyvää joukkoliikennejärjestelmää, jossa tulee vuoteen 2050 mennessä olemaan myös muita merkittäviä poikittaisia joukkoliikenneyhteysvaihtoehtoja kuin metro. Liikennelaitos - liikelayoksen johtokunnan mainitsemista hankkeista kaupunginvaltuusto merkitsi 29.8.2012 tiedoksi raportin Raide-Jokerin hankearviointi 2011 sekä Raide- Jokerin kehityskäytävä - maankäytön kehittämisperiaatteet ja totesi, että laaditut selvitykset muodostavat riittävän pohjan Raide-Jokerin hankesuunnittelun ja kaavoituksen aloittamiselle. Raide-Jokerin hankesuunnitelman teko käynnistyy 2013 ja sen on tarkoitus valmistua 2014. Kruunuvuorenrannan raitiovaunuyhteyden rakentamiseen varaudutaan suunnitelmakauden jälkeen. Jokeri 2:n eli Vuosaaren ja Myyrmäen välisen yhteyden aloitus sisältyy taloussuunnitelmakauden 2013 - 2016 hankkeisiin.

Esittelijä katsoo, että metron automatisointia ja Länsimetroa koskevien päätösten pohjana olleet suunnitteluratkaisut kahden yksikön junista, lyhyistä vuoroväleistä sekä lyhyistä asemista ovat edelleen perusteltuja. Tehtyjen päätösten muuttamiseen ei ole aihetta.

Pitkien asemien ja kolmen yksikön junien käyttö on kuitenkin nykyisen metroverkon osalta teknisesti tarvittaessa mahdollista toteuttaa. Toteutetuissa Kulosaaren ja Siilitien asemien peruskorjauksissa sekä alkavassa Myllypuron metroaseman peruskorjauksessa on huomioitu nykyinen asemapituus, vaikka automaattimetron toteutuessa siirrytäänkin kahden vaunuparin juniin. Myös Östersundomin suunnan suunnitelmissa varaudutaan ratalinjauksessa siihen, että asemalaitureiden jatkaminen tarvittaessa on mahdollista.

Liikennelaitos -liikelaituksen johtokunnan edellyttämiä selvityksiä Kampin ja Ruoholahden asemien soveltuvuudesta vaihtoasemiksi on käsitelty johtokunnassa 16.10.2012. Johtokunta merkitsi saamansa selvityksen tiedoksi.

Kampin metroaseman vaihtoyhteyksiä on tarkasteltu Töölön metron alustavassa yleissuunnitelmassa 28.5.2008. Yleissuunnitelman mukaan Töölön suunnan asemalaituri sijoittuisi Tennispalatsin ja nykyisen aseman alapuolelle ristikkäin nykyiseen asemaan nähden. Asemalaiturin eteläpäästä olisi yhteys nykyiselle laiturille. Liikenneviraston 16.2.2012 hyväksymässä Pisara-radan yleissuunnitelmassa on alustavat kaavailut Pisara-radan ja keskusta-aseman sijoittumisesta yhteyksineen Kamppiin.

Sekä Kampissa että Ruoholahdessa metron kääntöraiteet tulevat jäämään käyttökuntoon Länsimetron valmistuttuakin, joten periaatteessa junien kääntäminen ko. asemilla on mahdollista. Ruoholahdessa matkustajien siirtyminen nykyisellä Ruoholahden asemalaiturilla länteen kulkevaan junaan tulee olemaan mahdollista.

Apulaiskaupunginjohtaja Pekka Sauri selostaa asiaa. Asiantuntijana kokouksessa on toimitusjohtaja Matti Lahdenranta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Länsimetron matkustajaennusteet 16.11.07
- 2 Metron matkustajakuormitusennuste 2015-2030
- 3 Metroasemien pituusselvitys
- 4 Metron matkustajakuormitusennusteet 15.8.2012
- 5 Metron kuormittumisennuste 30.3.2012
- 6 WSP Finland Oy:n lausunto 21.8.2012
- 7 Liikennelaitos -liikelaituksen johtokunnan pöytäkirja 17.9.2012
- 8 HSL:n lausunto

Otteet

Ote
HSL

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu

Tiedoksi; Muutoksenhaku: Muutoksenhakukielto, valmistelu

HKL
Ksv

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 30.10.2012 § 380

HEL 2012-011276 T 08 02 03

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Lausunto

Tehtyjen tarkastelujen perusteella metron kapasiteetti riittää suurella todennäköisyydellä ainakin vuoteen 2050 saakka myös lyhyillä junilla, mikäli liikennöinti on mahdollista suunnitellusti 1,7 minuutin vuorovälillä. Maksimiennustetilanteessa matkustusväljyys kuitenkin laskee nykyisestä ja seisten tehtävien matkojen osuus ja pituus kasvavat, mutta HSL:n suunnitteluohjeen mukainen palvelutaso saavutetaan.

Metron kapasiteetin riittävyyden takaamiseksi suunniteltujen poikittaisen joukkoliikenteen hankkeiden kuten Jokeri 0:n, Raide-Jokerin, Tiederatikan ja Jokeri 2:n toteuttaminen suunnitellussa aikataulussa on tärkeää. Lisäksi Kruunuvuorenselän kiinteän joukkoliikenneyhteyden toteuttamisella on keskeinen vaikutus metron kuormitukseen Herttoniemestä keskustaan päin. Mikäli Herttoniemen, Laajasalon, Kulosaaren tai Itäkeskuksen alueille osoitetaan seuraavassa yleiskaavassa merkittävää täydennys- tai lisärakentamista, Kruunuvuorenselän joukkoliikenneyhteyden merkitys korostuu edelleen.

Helsingin nykyiset metroasemat ovat 135 metriä pitkiä kolmen vaunuparin pituisten junien liikennöintiin tarkoitettuja. Selvitysten perusteella on ilmeistä, että automaattimetron myötä 90 metrisillä kahden vaunuparin pituisilla junilla liikennöitäessä metron kapasiteetti riittää ainakin vuoteen 2050 asti. Metroa kehitettäessä (mm. automatisointi, asemien peruskorjaukset, laiturioviasennukset,

Östersundomin metron rakentaminen) on kuitenkin perusteltua varautua siihen, että asemat voidaan tarvittaessa jatkaa 135-metrisiksi ilman liikennöinnille aiheutuvaa kohtuutonta haittaa. Nykyisten asemien laituriovien asentamisessa ja asemien mahdollisissa peruskorjauksissa on tehtävä tarvittavat varaukset, jotta asemat voidaan tulevaisuudessa kohtuullisin kustannuksin sovittaa riittävän pitkiksi kolmen vaunuparin pituisille metrojunille. Östersundomin metron asemien suunnittelussa on vastaavasti ainakin ratalinjauksen geometrian osalta varauduttava asemien pidentämiseen. Liikennöinti pitkillä junilla Östersundomin linjalla on kuitenkin toissijainen ratkaisu verrattuna nykyistä metrolinjaa täydentävien uusien joukkoliikenteen runkoyhteyksien toteuttamiseen tai Östersundomin ja Itäkeskuksen väliselle metrolinjalle, joka liikennöisi Östersundom-Tapiola -metrolinjan junien välissä samoja raiteita ja asemia käyttäen.

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Lauri Kangas, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37455
lauri.kangas(a)hel.fi
Ville Lehmuskoski, liikennesuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 37079
ville.lehmuskoski(a)hel.fi

Liikennelaitos-liikelaitoksen johtokunta (HKL) 17.09.2012 § 153

HEL 2012-011276 T 08 02 03

Päätös

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta päätti yksimielisesti merkitä tiedoksi metronmatkustajakuormitusennusteet –selvityksen (Strafica Oy/15.8.2012) ja lähettää sen edelleen kaupunginhallitukselle.

Johtokunta edellyttää, että jo olemassa olevien metroasemien laiturit tulee säilyttää nykyisessä pituudessaan. HKL:n tulee käynnistää selvitykset yhdessä kaupunkisuunnitteluviraston kanssa Kampin tai Ruoholahdenasemien soveltuvuudesta vaihtoasemaksi muun muassa lännen suuntaan. Samoin tulee selvittää kyseisten asemien mahdollisuuksia osana laajenevaa raideliikenneverkkoa. Johtokunta haluaa painottaa metroverkon laajentamisen huomioimista osana joukkoliikennesuunnittelua.

Lisäksi johtokunta pitää tärkeänä, että tulevan poikittaisen joukkoliikenteen, kuten esimerkiksi Raide-Jokeri tai Kruununvuoren raitiotievaunuyhteyden, investointiohjelmassa ja aikataulussa pysymiseen kiinnitetään kaupungin tasolla erityistä huomiota eikä hankkeita myöhennetä.

Käsittely

17.09.2012 Ehdotuksen mukaan

Vastaehdotus:

Jessica Karhu: Liikennelaitos –liikelaitoksen johtokunta päättäne merkittä tiedoksi metronmatkustajakuormitusennusteet –selvityksen (Strafica Oy/15.8.2012) ja lähettää sen edelleen kaupunginhallitukselle.

Johtokunta edellyttää, että jo olemassa olevien metroasemien laiturit tulee säilyttää nykyisessä pituudessaan. HKL:n tulee käynnistää selvitykset yhdessä Ksv:n kanssa Kampin tai Ruoholahdenasemien soveltuvuudesta vaihtoasemaksi muun muassa lännen suuntaan. Samoin tulee selvittää kyseisten asemien mahdollisuuksia osana laajenevaa raideliikenneverkkoa. Johtokunta haluaa painottaa metroverkon laajentamisen huomioimista osana joukkoliikennesuunnittelua.

Lisäksi HKL-johtokunta pitää tärkeänä, että tulevan poikittaisen joukkoliikenteen, kuten esimerkiksi Raide-Jokeri tai Kruununvuoren raitiotievaunuyhteyden, investointiohjelmassa ja aikataulussa pysymiseen kiinnitetään kaupungin tasolla erityistä huomiota eikä hankkeita myöhennetä.

Kannattajat: Mirva Haltia-Holmberg

Matti Lahdenranta:

Jätän eriävän mielipiteen: Asia olisi tullut päättää esittelijän ehdotuksen mukaisesti.

23.08.2012 Pöydälle

Esittelijä

toimitusjohtaja
Matti Lahdenranta

Lisätiedot

Matti Lahdenranta, toimitusjohtaja, puhelin: 310 35901
matti.lahdenranta(a)hel.fi

§ 1404 Automaattimetron tilannekatsaus

HEL 2011-005973 T 08 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi katsauksen metron automatisointia koskevien sopimusten tilanteesta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne merkitä tiedoksi katsauksen metron automatisointia koskevien sopimusten tilanteesta.

Esittelijä

Aikaisemmat päätökset

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 17.5.2006 metron kulunvalvontatekniikan uusimisen hankesuunnitelman siten, että järjestelmäksi hankitaan täysautomatoituun metrolienteeseen siirtymisen mahdollistava järjestelmä. Hankesuunnitelmaa tarkistettiin kaupunginvaltuuston päätöksellä 18.6.2008. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 21.5.2008 Länsimetron hankesuunnitelman.

Liikennelaitos -liikelaitos ja Siemens tekivät sopimuksen Helsingin metron automatisoinnista 11.12.2008 ja Länsimetron automatisoinnista 25.9.2009.

Metron automatisointia koskevien sopimusten toteuttamiseen liittyviä asioita on hankintapäätöksen jälkeen käsitelty liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunnassa lukuisia kertoja projektissa esiintyneiden ongelmien ja erimielisyyksien takia. Kaupunginhallituksessa asia on ollut esillä 28.5.2012 rakennus- ja ympäristötointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan otettua 21.5.2012 johtokunnan 16.5.2012 tekemän päätöksen kaupunginhallituksen käsiteltäväksi. Johtokunnan 16.5.2012 tekemä päätös koski HKL:n ja Siemensin tekemien metron automatisointia koskevien päätösten purkamista. Asian historiaa on tarkemmin selostettu kaupunginhallituksen esityslistalla 28.5.2012.

Kaupunginhallitus päätti 28.5.2012 § 664 kumota liikennelaitos -liikelayoksen johtokunnan 16.5.2012 § 92 tekemän päätöksen ja palauttaa asian liikennelaitos -liikelayokselle uudelleen valmisteltavaksi asiassa aikaansaatu neuvottelutulos huomioon ottaen. Samalla kaupunginhallitus mm. päätti, että palauttaessaan asian kaupunginhallitus edellyttää, että se saa jatkossa raportin asian etenemisestä puolen vuoden välein.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 29.8.2012 metrovarikon kehittämisen hankesuunnitelman enimmäiskustannusten korottamisen 74,19 milj. euroon. Viimeksi mainittu päätös koski metrovarikon laajennuksen kulunvalvontaa ja automatisointia.

Katsaus nykytilanteeseen

HKL ja Siemens (Siemens SAS / Siemens Osakeyhtiö) ovat tehneet metron ja Länsimetron automatisointia koskevien hankintasopimusten toteutumista edistäviä toimia koskevan sopimuksen (ns. etenemissopimus) 26.5.2012. Liikennelaitos -liikelayoksen johtokunta hyväksyi sopimuksen 4.6.2012 ja sopimus on tullut voimaan 11.6.2012. Sopimuksella sovittiin toimista, joilla varmistetaan tehtyjen sopimusten toteutumisen eteneminen erimielisyyksistä huolimatta. Lisäksi tehtiin erillinen sopimus riitojen ratkaisusta.

Helsingin metron automatisointi sovittiin etenemissopimuksella toteutettavaksi alkuperäisen hankintasopimuksen mukaisessa laajuudessa täysautomaattisena. Etenemissopimuksessa on sovittu avoimena olleiden teknisten kysymysten ratkaisemistavoista ja menettelytavoista projektin ja töiden etenemiseksi. Toimituksen sisältöön ja vastuisiin liittyvät erimielisyydet siirretään välimiesmenettelyllä ratkaistavaksi. Mahdollinen välimiesmenettely alkaa, kun kaikki vanhat junat on automatisoitu eli loppuvuodesta 2015.

Sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen projekti on edennyt kesäkuussa etenemissopimuksen liitteeksi otetun, Siemensin ilmoittaman uuden aikataulun mukaisesti niin, että Länsimetro voidaan ottaa liikennekäyttöön Länsimetron valmistumisen myötä vuoden 2015 lopulla. Siemensin ilmoituksen mukaan täysin automaattiseen ajoon siirtyminen (liikennöinti ilman kuljettajia) siirtyy kaksi kuukautta myöhempään ajankohtaan eli loppusyksyyn 2016. Siemens tekee HKL:n pyynnöstä vielä esityksen aikataulun nopeuttamiseksi.

Liikennelaitos -liikelayoksen johtokunta päätti 28.6.2012 oikeuttaa liikennelaitoksen neuvottelemaan ja tilaamaan metron kulunvalvontatekniikan uusimisen ja metron automatisoinnin laajennuksen metrovarikolle suoraan Siemensiltä. Kaupunginvaltuuston hyväksyttyä 29.8.2012 metrovarikon hankesuunnitelman enimmäishinnan korotuksen ovat HKL ja Siemens

24.9.2012 allekirjoittaneet tämän sopimuksen. Lisäsopimuksella Helsingin metron kulunvalvonta ja automatisointi ulotetaan kattamaan myös metrovarikon laajennus.

Osana automatisointiprojektia Helsingin metron ohjausjärjestelmä on vaihdettu uuteen joulukuun ensimmäisenä viikonloppuna. Metro ei töiden vuoksi liikennöinyt lainkaan viikonloppuna 1.-2.12.

Apulaiskaupunginjohtaja Pekka Sauri selostaa asiaa. Asiantuntijana kokouksessa on toimitusjohtaja Matti Lahdenranta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Tiedoksi; Muutoksenhaku: Muutoksenhakukielto, valmistelu

HKL

Päätöshistoria

Liikennelaitos-liikelaitoksen johtokunta (HKL) 16.10.2012 § 171

HEL 2011-005973 T 08 00 02

Päätös

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta päätti merkitä tiedoksi asiasta saadun informaation.

17.09.2012 Ehdotuksen mukaan

23.08.2012 Pöydälle

04.06.2012 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

31.05.2012 Ehdotuksen mukaan

16.05.2012 Ehdotuksen mukaan

03.05.2012 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

15.04.2012 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

04.04.2012 Ehdotuksen mukaan

22.03.2012 Ehdotuksen mukaan

10.12.2012

20.03.2012 Ehdotuksen mukaan
08.03.2012 Ehdotuksen mukaan
16.02.2012 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan
26.01.2012 Ehdotuksen mukaan
20.01.2012 Ehdotuksen mukaan
22.12.2011 Ehdotuksen mukaan
01.12.2011 Ehdotuksen mukaan
17.11.2011 Ehdotuksen mukaan
03.11.2011 Ehdotuksen mukaan
18.10.2011 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

toimitusjohtaja
Matti Lahdenranta

Lisätiedot

Matti Lahdenranta, toimitusjohtaja, puhelin: 310 35901
matti.lahdenranta(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 28.05.2012 § 664

HEL 2011-005973 T 08 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti kumota liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunnan 16.5 2012 § 92 tekemän päätöksen ja palauttaa asian liikennelaitos -liikelaitokselle uudelleen valmisteltavaksi asiassa aikaansaatu neuvottelutulos huomioon ottaen.

Kaupunginhallitus edellyttää palauttaessaan asian, että kaupunginhallitus jatkossa saa raportin asian etenemisestä puolen vuoden välein.

Kaupunginhallitus edellyttää, että metron ja metroasemien kuljetuskapasiteetti ja liikennevarmuus varmistetaan tekemällä asiasta riittävällä laajuudella selvitys kaupunkisuunnitteluviraston, Helsingin seudun liikenteen ja Helsingin kaupungin liikennelaitoksen toimesta. Selvitys tuodaan kiireellisesti HKL:n johtokunnan ja kaupunginhallituksen käsittelyyn.

Käsittely

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

28.05.2012 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Esittelijä muutti esitystään siten, että päätösehdotukseen lisätään toinen kappale:

Kaupunginhallitus edellyttää palauttaessaan asian, että kaupunginhallitus jatkossa saa raportin asian etenemisestä puolen vuoden välein.

Lisäksi esittelijä muutti esitystään siten, että esittelijän osuuden viidenneksi viimeisen kappaleen viimeinen virke poistetaan ja toiseksi viimeinen virke muutetaan kuulumaan seuraavasti:

Tämä voi alkaa aikaisintaan 90 päivän kuluttua siitä, kun vanha kalusto on automatisoitu ja otettu liikenteeseen eli kesäkuussa 2015 tai viimeistään 1.10.2015.

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän muutoksen yksimielisesti.

Vastaehdotus:

Vesa Peipinen: Kaupunginhallitus edellyttää, että metron ja metroasemien kuljetuskapasiteetti ja liikennevarmuus varmistetaan tekemällä asiasta riittävällä laajuudella selvitys kaupunkisuunnitteluviraston, Helsingin seudun liikenteen ja Helsingin kaupungin liikennelaitoksen toimesta. Selvitys tuodaan kiireellisesti HKL:n johtokunnan ja kaupunginhallituksen käsittelyyn.

Kannattajat: Outi Ojala

Hylkäysehdotus:

Osku Pajamäki: Kaupunginhallitus päättää pitää liikennelaitosliikennelaitoksen johtokunnan päätöksen voimassa.

Kannattajat: Tarja Kantola

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Kaupunginhallitus edellyttää, että metron ja metroasemien kuljetuskapasiteetti ja liikennevarmuus varmistetaan tekemällä asiasta riittävällä laajuudella selvitys kaupunkisuunnitteluviraston, Helsingin seudun liikenteen ja Helsingin kaupungin liikennelaitoksen toimesta. Selvitys tuodaan kiireellisesti HKL:n johtokunnan ja kaupunginhallituksen käsittelyyn.

Jaa-äännet: 6

Annika Andersson, Sirpa Asko-Seljavaara, Jussi Halla-aho, Jan D Oker-Blom, Risto Rautava, Laura Rissanen

Ei-äännet: 7

Tarja Kantola, Risto Kolanen, Elina Moisio, Outi Ojala, Osku Pajamäki, Vesa Peipinen, Ville Ylikahri

Tyhjä: 2

Juha Hakola, Tatu Rauhamäki

Poissa: 0

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Kaupunginhallitus päättää pitää liikennelaitos-liikelaitoksen johtokunnan päätöksen voimassa.

Jaa-äännet: 10

Annika Andersson, Sirpa Asko-Seljavaara, Juha Hakola, Elina Moisio, Outi Ojala, Vesa Peipinen, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Laura Rissanen, Ville Ylikahri

Ei-äännet: 5

Jussi Halla-aho, Tarja Kantola, Risto Kolanen, Jan D Oker-Blom, Osku Pajamäki

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Rakennus- ja ympäristötointa johtava apulaiskaupunginjohtaja 21.05.2012 § 23

HEL 2011-005973 T 08 00 02

Päätös

Rakennus- ja ympäristötointa johtava apulaiskaupunginjohtaja päätti ottaa liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunnan 16.5.2012 § 92 tekemän

10.12.2012

metron automatisointia koskevan päätöksen kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Lisätiedot

Matikainen Kristiina, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

§ 1405

Valtuutettu Essi Kuikan toivomusponsi vieraslajistrategian toimeenpanon kiirehtimisestä

HEL 2012-014009 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 26.9.2012 hyväksymän toivomusponnen (Kuikka) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnin ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Erja Saarinen, apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36102
erja.saarinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Essi Kuikan toivomusponsi

Otteet

Ote

Ponnin ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 26.9.2012 hyväksymän toivomusponnen (Kuikka) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnin ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

Hyväksyessään 26.9.2012 Helsingin kaupungin päivitetyn ympäristöpolitiikan tavoitteet kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

"Valtuusto pitää tärkeänä, että vieraslajistrategian toimeenpanoa kiirehditään." (Essi Kuikka)

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 24 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnin ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään

vuoden kuluttua pöytäkirjan hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi myös muille valtuutetuille.

Esittelijä viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että kansallinen vierasrajat strategia valmistui huhtikuussa 2012. Sen keskeisenä ajatuksena on ehkäistä haitallisten vierasrajien aiheuttamia haittoja ja riskejä Suomen luonnolle, luonnonvarojen kestäväälle hyödyntämiselle, elinkeinoille sekä yhteiskunnan ja ihmisten hyvinvoinnille. Valtioneuvoston periaatepäätös kansallisesta vierasrajat strategiasta hyväksyttiin 15.3.2012.

Kansallisessa vierasrajat strategiassa linjataan, että Suomessa esiintyvät vierasrajat ja niiden aiheuttamat haitat tunnistetaan ja torjuntatoimet toteutetaan kattavasti.

Helsingin kaupungin ympäristökeskus on laatimassa Helsingin vierasrajat linjauksia yhdessä rakennusviraston, kaupunkisuunnitteluviraston, liikuntaviraston, Staran, Helsingin Sataman, Helsingin Energian, Vantaan kaupungin sekä Espoon kaupungin kanssa. Työ pohjautuu kansalliseen vierasrajat strategiaan.

Vierasrajat linjauksessa määritetään vuosille 2012-2016 kaupungille vierasrajat koskevat painopisteet, tavoitetilat, keskeisimmät toimenpiteet ja niiden mittarit, sekä määritellään kaupungin vastuutahot eri toimenpiteiden toteuttajiksi. Työn on tarkoitus valmistua vuoden 2012 loppuun mennessä ja se viedään ympäristölautakuntaan. Tavoitteena on, että kaupunginhallitus käsittelee asian keväällä 2013.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Erja Saarinen, apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36102
erja.saarinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Essi Kuikan toivomusponssi

Otteet

Ote
Pöytäkirjan ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti

Tiedoksi; Muutoksenhaku: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Ympäristölautakunta 27.11.2012 § 341

HEL 2012-014009 T 00 00 03

Päätös

Ympäristölautakunta päätti antaa seuraavan lausunnon.

Helsingin kaupungin ympäristökeskus valmistelee parhaillaan strategista asiakirjaa kaupungin vieraslajilinjaukseksi. Vieraslajilinjauksessa määritetään vuosille 2012-2016 kaupungille vieraslajeja koskevat painopisteet, tavoitetilat, keskeisimmät toimenpiteet ja niiden mittarit, sekä määritellään kaupungin vastuutahot eri toimenpiteiden toteuttajiksi. Työn on tarkoitus valmistua vuoden 2012 loppuun mennessä ja se viedään ympäristölautakuntaan. Tavoitteena on, että kaupunginhallitus käsittelee asian keväällä 2013.

Työtä ohjaa ympäristökeskuksen vetämä ohjausryhmä, jossa on edustettuna seuraavat tahot: rakennusvirasto, kaupunkisuunnitteluvirasto, liikuntavirasto, STARA, Helsingin Satama, Helsingin Energia, Vantaan kaupunki ja Espoon kaupunki.

Esittelijä

ympäristöpäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Jari-pekka Pääkkönen, johtava ympäristötutkija, puhelin: +358 9 310 31536
jari-pekka.paakkonen(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 20.11.2012 § 518

HEL 2012-014009 T 00 00 03

Päätös

Yleisten töiden lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Yleisten töiden lautakunta pitää tärkeänä, että kaupungin ympäristöpolitiikassa nostetaan esille haitallisten vieraslajien torjuntatyön tärkeys. Samoin se kannattaa, että kansallisen vieraslajistrategian toimeenpanoa kiirehditään. Helsingin ympäristökeskuksessa viimeistelyvaiheessa oleva Helsingin vieraslajien linjaus antaa torjunnan toimeenpanolle hyvät lähtökohdat. Rakennusviraston asiantuntijat ovat osallistuneet linjauksen valmistelutyöhön. Yleisten töiden lautakunta pitää tärkeänä eri

10.12.2012

virastojen, kuten liikuntaviraston, Staran ja opetusviraston välistä yhteistyötä vieraslajien torjunnassa.

Jo tällä hetkellä rakennusvirasto toimii aktiivisesti haitallisten vieraslajien torjumiseksi hallinnoimillaan alueilla. Erityisen haitalliset kasvilajit Helsingissä ovat muun muassa jättiputki, kurturuusu ja jättipalsami. Haitallisia eläinlajeja ovat minkki, supikoira ja villikani. Näiden lajien torjuntatyötä on mahdollista tehostaa ja torjuntamenetelmiä kehittää lähivuosien aikana, jos työhön saadaan riittävät resurssit. Rakennusvirasto on jo ohjeistanut suunnittelijoita, että uusissa puisto- ja katurakentamiskohteissa ei käytetä haitalliseksi todettuja vieraslajikasveja. Yleisten töiden lautakunta katsoo, että Helsingin vieraslajien linjauksesta on riittävästi tiedotettava julkisuudessa.

Yleisten töiden lautakunta puoltaa Essi Kuikan toivomuspontta edellä esitetyin huomautuksin.

Käsittely

20.11.2012 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijän muutokset:

Lisätään päätösehdotuksen toisen kappaleen loppuun seuraava virke: "Yleisten töiden lautakunta pitää tärkeänä eri virastojen, kuten liikuntaviraston, Staran ja opetusviraston välistä yhteistyötä vieraslajien torjunnassa."

Lisätään päätösehdotuksen kolmannen kappaleen loppuun seuraava virke: "Yleisten töiden lautakunta katsoo, että Helsingin vieraslajien linjauksesta on riittävästi tiedotettava julkisuudessa."

Esittelijä

kaupunginarkkitehti
Jukka Kauto

Lisätiedot

Tuuli Ylikotila, luontoasiantuntija, puhelin: 310 38540
tuuli.ylikotila(a)hel.fi

§ 1406

Lausunnon antaminen Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle vesienhoidon työohjelmasta ja keskeisistä kysymyksistä Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueella 2016-2021

HEL 2012-009151 T 11 01 01

Viite: UUDELY/9/07.04/2012

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle seuraavan lausunnon vesienhoidon työohjelmasta ja keskeisistä kysymyksistä Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueella 2016-2021:

Vesien suojeleminen on Helsingille tärkeää, sillä vesistöjen hyvä laatu lisää asukkaiden viihtyvyyttä ja epäsuorasti kaupungin kilpailukykyä. Helsingin kaupungille tärkeimpiä ovat Helsingin merialueen ja Vantaanjoen osalta hajakuormituksen vähentämistä ja sen toimeenpanon turvaamista koskevat toimet.

Helsingin kaupunginvaltuusto hyväksyi 26.9.2012 Helsingin kaupungin ympäristöpolitiikan, jossa on asetettu tavoitteita mm. Itämeren suojelulle. Ympäristöpolitiikan kautta Helsingin kaupunki on sitoutunut toimenpiteisiin, joilla saavutetaan Itämeren hyvä tila EU:n vesipolitiikan puitteiden mukaisesti ja meristrategiadirektiivin asettamien tavoitteiden mukaisesti.

Helsinki toimii myös aktiivisesti Vantaanjoen ja Helsingin vesien suojelemissa Vantaanjoen mukanaan tuoman ravinnekuormituksen pienentämiseksi.

Vesienhoidon suunnittelun työohjelmassa esille nostetut keskeiset kysymykset vaikuttavat valuma-alueilla hyvin valituilta. Yksittäisen toimijan mahdollisuudet vesien hyvää tilaa säilyttävissä ja parantavissa toiminnoissa ovat harvoin riittäviä. Siksi vesienhoidon suunnittelun perusajatus valuma-aluekohtaisuudesta ja poikkialuehallinnollisuudesta on kannatettava.

Maatalous ja metsätalous

Helsingin kaupunki ei ole merkittävä maatalouden harjoittaja, mutta se pyrkii aktiivisesti Helsingin ja Turun kaupunkien Itämerihaastekampanjan myötä vähentämään harjoittamansa maatalouden ja omistamiensa peltojen osalta niiden aiheuttamia

ravinne päästöjä vesistöihin ja näin toimimaan hyvänä esimerkkinä muille toimijoille.

Maatalouden vaikutus vesien tilaan on suurta etenkin Uudenmaan peltoviljelyyn keskittyneillä alueilla. Ravinteet kulkeutuvat Vantaanjoen tuomina Helsingin edustan merialueelle. Vantaanjoen valuma-alueelle kohdentuvia maatalouden ja metsätalouden parempaan hallintaan tähtääviä toimenpiteitä tarvitaan, jotta realistiset mahdollisuudet Helsingin edustan sekä Suomenlahden rannikkovesien paremman tilan saavuttamiselle ovat olemassa.

Kaavoitus ja rakentamisen ohjaus

Vesienhoidon parempi huomioonottaminen kaavoituksessa ja rakentamisen ohjauksessa on olennainen keino ohjata rakentamista tai ympäristölle haitallisten toimintojen sijoittamista. Rannikkoalueelle onkin tarpeen kehittää merialuesuunnittelua, jonka avulla päätöksenteko voidaan perustaa luotettavaan tietoon ja perusteelliseen merialueen tuntemukseen. Merialuesuunnittelun kautta voidaan yhteensovittaa hyvinkin erilaisia merialueelle kohdentuvia intressejä kuten luonnonvarojen kestävä hyödyntäminen ja luonnonsuojelu.

Valuma-alueitasolla ohjelmakaudelle 2016-2021 esitetyt, kaavoitusta koskevat kehittämissuunnitelmat vaikuttavat haasteellisilta. Tarkempaa Helsinkiä koskevaa arviointia on vaikea tehdä, sillä ehdotus tarkistetuksi vesienhoitosuunnitelmaksi valmistuu vasta vuonna 2014. Jo tässä vaiheessa on kuitenkin ilmeistä, että tulevissa Helsinkiä ja sen kuntakaavoitusta koskevissa toimituksissa on otettava huomioon mm. jo pitkälle valmis ja yhä tiivistyvä kaupunkirakenne sekä kaupungin viime vuosien runsas panostus maankäytön suunnittelua, muuta suunnittelua ja rakentamista ohjaaviin vesialan ohjelmiin ja määräyksiin.

Helsingin kaupunki on ottanut ilmastonmuutoksen huomioon kaavoituksessaan. Helsinki on laatinut hulevesistrategian, jonka tavoitteena on parantaa Helsingin kaupungissa hulevesien hallintaa ja poistaa niistä aiheutuvia haittoja. Muita ohjelmatasoisia asiakirjoja ovat mm. tulvastrategia, hulevesitulvien kartoitus, pohjavesien suojelusuunnitelma ja käynnissä oleva vesihuollon kehittämissuunnitelman päivittäminen.

Espoon kaupungin kanssa on lisäksi käynnissä tulvariskilain merivesitulvia koskevien toimien toteutus. Myös Helsingin rakennusjärjestyksessä, sen perusteella annetuissa määräyksissä sekä valmisteilla olevassa ympäristönsuojelumääräysten päivityksessä on useita vesiensuojeluun tähtääviä kohtia.

Helsingin kuntakaavoituksessa otetaan huomioon maankäyttö- ja rakennuslain ja valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden

määräykset vesi- ja ilmastomuutosvaikutusten selvittämisestä ja arvioinnista. Käytännössä tämä tapahtuu laatimalla selvityksiä, suunnitelmia ja kaavojen liiteasiakirjoja mm. viemäroinnistä, kuivatuksesta, korkeustasoista, tulvilta suojautumisesta, pohjarakentamisesta, maiden ja merisedimenttien kunnostamisesta ja vesiluonnosta.

Pohjavesien turvaaminen

Pääkaupunkiseutu ottaa vetensä Päijänteestä ja näin ollen paikallisia pohjavesialueita ei normaalioloissa käytetä talousveden hankintaan. Pohjavesialueet ovat kriisinajan vesivarantoja, mistä syystä on tärkeitä, että alueiden vedenlaatu säilyy hyvänä ja antoisuus ennallaan. I-luokan pohjavesialueillemme on laadittu myös suojelusuunnitelmat ja pohjaveden laatua seurataan säännöllisesti.

Päijänteen ja sen valuma-alueen vedenlaadun säilyttämiseen tähtäävät toimet ovat ensiarvoisen tärkeitä, koska noin miljoonan asukkaan raakavesi johdetaan Päijänteestä.

Jätevesiasiat hallintaan

Yhdyskuntien ja teollisuuden jätevedenpuhdistamoiden ravinnepäästöjä on saatu merkittävästi vähennettyä vesiensuojelutoimenpiteitä kehittämällä viime vuosikymmenten aikana.

Viikinmäen jätevedenpuhdistamon puhdistetut jätevedet johdetaan ulkosaaristoon, jossa ravinnekuorma ei suoraan vaikuta Helsingin lahtivesien tilaan. Vantaanjoen valuma-alueeltaan tuoma fosfori- ja typpikuorma on useita kertoja suurempi kuin mitä Viikinmäen jätevedenpuhdistamon puhdistettujen jätevesien vastaava vuositason ravinnekuormitus.

Viikinmäen jätevedenpuhdistamon puhdistusteho ja mereen johdetun puhdistetun jäteveden pitoisuudet ovat säännöllisesti täyttäneet lupaehtojen asettamat tavoitteet. Pelkkä puhdistamon toiminnan edelleen tehostaminen ei siten välttämättä ole ravinteiden kokonaismäärän vähentämisen tai kustannustehokkuuden kannalta paras tapa pienentää Helsingin edustalle kohdistuvaa ravinnekuormitusta. Lisäksi tarvitaan Vantaanjoen valuma-alueelle kohdentuvia maatalouden ja metsätalouden parempaan hallintaan tähtääviä toimenpiteitä, jotta realistiset mahdollisuudet Helsingin edustan sekä Suomenlahden rannikkovesien paremman tilan saavuttamiselle ovat olemassa.

Vantaanjokea kuormittaa merkittävästi mm. Riihimäen kaupungin jätevedenpuhdistamo, jolla käsitellään Riihimäen lisäksi mm. Lopen ja Hausjärven kuntien yhdyskuntajätevesiä sekä useiden

teollisuuslaitosten jätevesiä. Jätevedenpuhdistamo on toiminut viime vuosina pääsääntöisesti lupaehtojensa mukaisesti. Ongelmia ovat tuottaneet puhdistamolle tulevat sadevedet voimakkaitten sateiden aikana ja lumensulamisedet keväisin.

Helsingin kaupunki on pitänyt erityisen tärkeänä, että Riihimäen kaupungin jätevedenpuhdistamon kapasiteettia lisätään riittävästi ohitusten poistamiseksi. Lähes jokavuotiset viemärivereden puhdistamon ohijuoksutukset eivät ole hyväksyttävissä.

Riihimäen Vesi käynnisti vuoden 2011 lopulla yhteistyössä Vantaanjoen muiden vesilaitosten ja Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistyksen kanssa yhteistyöhankkeen, jonka tavoitteena on vähentää jäteveden ylivuotoja Vantaanjoen valuma-alueella. Tavoitteena on, että verkostoista ja pumppaamoilta vesistöihin johdettavat jätevesipäästöt loppuvat kokonaan vuoteen 2025 mennessä. Helsingin kaupunki on edistänyt hankkeen toteutusta Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistyksen kautta.

Toimeenpanon turvaaminen

Vesienhoitosuunnitelmien toimenpiteiden toteutus riippuu hyvin monen eri tahon toimista. Suunnittelun työohjelman mukaan ensisijainen vastuu toimien toteuttamisesta on yksityisillä toimijoilla, mm. toiminnanharjoittajilla. Työohjelmassa todetaan myös, että kustannusten ja hyötyjen arviointiin tullaan kiinnittämään aiempaa enemmän huomiota. Lisäksi työohjelmassa mainitaan, että vesienhoitosuunnitelman toteutusohjelmassa vuosille 2016 – 2021 tulisi ottaa huomioon kuntien niukat mahdollisuudet edistää vesiensuojelua.

Kuten työohjelmassa mainitaan, kiristyvässä taloustilanteessa kunnat voivat edistää vesienhoitotoimenpiteiden toteutusta vain talousarvioidensa ja kehystensä puitteissa.

Toiminnanharjoittajien osallistuttaminen tiedontuottamiseen voi osoittautua haasteelliseksi, mutta eri laitosten velvoitetarkkailujen tuottamaa tietoa voitaisiin hyödyntää nykyistä tehokkaammin merialueen tilan seurannassa ja tilassa tapahtuneiden muutosten todentamisessa. Toimintaa voitaisiin tehostaa viemällä kaikki eri tarkkailuissa tuotettu tieto sähköisiin tietokantoihin, kuten Helsingin kaupungin paikkatietopalveluihin tai Suomen ympäristökeskuksen (SYKE) ylläpitämään asiantuntijoille tarkoitettuun ympäristö- ja paikkatietopalveluun (OIVA). Uusien yhteistyömuotojen ja rahoituskanavien kehittämiseen tulee panostaa entistä enemmän ja keskeisiä toimenpiteitä tulee hankkeistaa ja hakea rahoitusta eri lähteistä.

Työohjelmassa mainitun kustannustehokkuuden lisäksi on pidettävä mielessä myös eri toimialojen ja toiminnanharjoittajien tasapuolinen kohtelu. Työohjelmassa todetaan, että samanaikaisesti suunnittelun kanssa toteutetaan ensimmäisellä suunnittelukaudella vahvistettuja toimenpiteitä sekä seurataan toimenpiteiden toteutumista. Tämä on tärkeää myös kustannustehokkuuden kannalta. Uusista toimenpiteistä tulisi päättää vasta, kun tehdyistä tai tekeillä olevista toimenpiteistä on saatu tarpeeksi kokemusta, ja varmistuttu niiden toimivuudesta ja tehokkuudesta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Erja Saarinen, apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36102
erja.saarinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Uudenmaan ELY-keskuksen lausuntopyyntö
- 2 Vesien tila hyväksi yhdessä

Otteet

Ote Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Otteen liitteet Esitysteksti

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne antaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle seuraavan lausunnon vesienhoidon työohjelmasta ja keskeisistä kysymyksistä Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueella 2016-2021:

Vesien suojeleminen on Helsingille tärkeää, sillä vesistöjen hyvä laatu lisää asukkaiden viihtyvyyttä ja epäsuorasti kaupungin kilpailukykyä. Helsingin kaupungille tärkeimpiä ovat Helsingin merialueen ja Vantaanjoen osalta hajakuormituksen vähentämistä ja sen toimeenpanon turvaamista koskevat toimet.

Helsingin kaupunginvaltuusto hyväksyi 26.9.2012 Helsingin kaupungin ympäristöpolitiikan, jossa on asetettu tavoitteita mm. Itämeren suojelelulle. Ympäristöpolitiikan kautta Helsingin kaupunki on sitoutunut toimenpiteisiin, joilla saavutetaan Itämeren hyvä tila EU:n vesipolitiikan puitteiden mukaisesti.

Helsinki toimii myös aktiivisesti Vantaanjoen ja Helsingin vesiensuojeluyhdistyksessä Vantaanjoen mukanaan tuoman ravinnekuormituksen pienentämiseksi.

Vesienhoidon suunnittelun työohjelmassa esille nostetut keskeiset kysymykset vaikuttavat valuma-alueetasolla hyvin valituilta. Yksittäisen toimijan mahdollisuudet vesien hyvää tilaa säilyttävissä ja parantavissa toimissa ovat harvoin riittäviä. Siksi vesienhoidon suunnittelun perusajatus valuma-aluekohtaisuudesta ja poikkihallinnollisuudesta on kannatettava.

Maatalous ja metsätalous

Helsingin kaupunki ei ole merkittävä maatalouden harjoittaja, mutta se pyrkii aktiivisesti Helsingin ja Turun kaupunkien Itämerihaastekampanjan myötä vähentämään harjoittamansa maatalouden ja omistamiensa peltujen osalta niiden aiheuttamia ravinnepestöjä vesistöihin ja näin toimimaan hyvänä esimerkkinä muille toimijoille.

Maatalouden vaikutus vesien tilaan on suurta etenkin Uudenmaan peltoviljelyyn keskittyneillä alueilla. Ravinteet kulkeutuvat Vantaanjoen tuomina Helsingin edustan merialueelle. Vantaanjoen valuma-alueelle kohdentuvia maatalouden ja metsätalouden parempaan hallintaan tähtäviä toimenpiteitä tarvitaan, jotta realistiset mahdollisuudet Helsingin edustan sekä Suomenlahden rannikkovesien paremman tilan saavuttamiselle ovat olemassa.

Kaavoitus ja rakentamisen ohjaus

Vesienhoidon parempi huomioonottaminen kaavoituksessa ja rakentamisen ohjauksessa on olennainen keino ohjata rakentamista tai ympäristölle haitallisten toimintojen sijoittamista. Rannikkoalueelle onkin tarpeen kehittää merialuesuunnittelua, jonka avulla päätöksenteko voidaan perustaa luotettavaan tietoon ja perusteelliseen merialueen tuntemukseen. Merialuesuunnittelun kautta voidaan yhteensovittaa hyvinkin erilaisia merialueelle kohdentuvia intressejä kuten luonnonvarojen kestävä hyödyntäminen ja luonnonsuojelu.

Valuma-alueetasolla ohjelmakaudelle 2016-2021 esitetyt, kaavoitusta koskevat kehittämissuunnitelmat vaikuttavat haasteellisilta. Tarkempaa Helsinkiä koskevaa arviointia on vaikea tehdä, sillä ehdotus tarkistetuksi vesienhoitosuunnitelmaksi valmistuu vasta vuonna 2014. Jo tässä vaiheessa on kuitenkin ilmeistä, että tulevissa Helsinkiä ja sen kuntakaavoitusta koskevissa toimissa on otettava huomioon mm. jo pitkälle valmis ja yhä tiivistyvä kaupunkirakenne sekä kaupungin viime vuosien runsas panostus maankäytön suunnittelua, muuta suunnittelua ja rakentamista ohjaaviin vesialan ohjelmiin ja määräyksiin.

Helsingin kaupunki on ottanut ilmastonmuutoksen huomioon kaavoituksessaan. Helsinki on laatinut hulevesistrategian, jonka tavoitteena on parantaa Helsingin kaupungissa hulevesien hallintaa ja poistaa niistä aiheutuvia haittoja. Muita ohjelmatasoisia asiakirjoja ovat mm. tulvastrategia, hulevesitulvien kartoitus, pohjavesien suojelemissuunnitelma ja käynnissä oleva vesihuollon kehittämissuunnitelman päivittäminen.

Espoon kaupungin kanssa on lisäksi käynnissä tulvariskilain merivesitulvia koskevien toimien toteutus. Myös Helsingin rakennusjärjestyksessä, sen perusteella annetuissa määräyksissä sekä valmisteilla olevassa ympäristönsuojelumääräysten päivityksessä on useita vesiensuojeluun tähtäviä kohtia.

Helsingin kuntakaavoituksessa otetaan huomioon maankäyttö- ja rakennuslain ja valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden määräykset vesi- ja ilmastomuutosvaikutusten selvittämisestä ja arvioinnista. Käytännössä tämä tapahtuu laatimalla selvityksiä, suunnitelmia ja kaavojen liiteasiakirjoja mm. viemäroinnistä, kuivatuksesta, korkeustasoista, tulvilta suojautumisesta, pohjarakentamisesta, maiden ja merisedimenttien kunnostamisesta ja vesiluonnosta.

Pohjavesien turvaaminen

Pääkaupunkiseutu ottaa vetensä Päijänteestä ja näin ollen paikallisia pohjavesialueita ei normaalioloissa käytetä talousveden hankintaan. Pohjavesialueet ovat kriisinajan vesivarantoja, mistä syystä on tärkeätä, että alueiden vedenlaatu säilyy hyvänä ja antoisuus ennallaan. I-luokan pohjavesialueille on laadittu myös suojelemissuunnitelmat ja pohjaveden laatua seurataan säännöllisesti.

Päijänteen ja sen valuma-alueen vedenlaadun säilyttämiseen tähtäävät toimet ovat ensiarvoisen tärkeitä, koska noin miljoonan asukkaan raakavesi johdetaan Päijänteestä.

Jätevesiasiat hallintaan

Yhdyskuntien ja teollisuuden jätevedenpuhdistamoiden ravinnepäästöjä on saatu merkittävästi vähennettyä vesiensuojelutoimenpiteitä kehittämällä viime vuosikymmenten aikana.

Viikinmäen jätevedenpuhdistamon puhdistetut jätevedet johdetaan ulkosaaristoon, jossa ravinnekuorma ei suoraan vaikuta Helsingin lahtivesien tilaan. Vantaanjoen valuma-alueeltaan tuoma fosfori- ja typpikuorma on useita kertoja suurempi kuin mitä Viikinmäen jätevedenpuhdistamon puhdistettujen jätevesien vastaava vuosittainen ravinnekuormitus.

Viikinmäen jätevedenpuhdistamon puhdistusteho ja mereen johdetun puhdistetun jäteveden pitoisuudet ovat säännöllisesti täyttäneet lupaehtojen asettamat tavoitteet. Pelkkä puhdistamon toiminnan edelleen tehostaminen ei siten välttämättä ole ravinteiden kokonaismäärän vähentämisen tai kustannustehokkuuden kannalta paras tapa pienentää Helsingin edustalle kohdistuvaa ravinnekuormitusta. Lisäksi tarvitaan Vantaanjoen valuma-alueelle kohdentuvia maatalouden ja metsätalouden parempaan hallintaan tähtääviä toimenpiteitä, jotta realistiset mahdollisuudet Helsingin edustan sekä Suomenlahden rannikkovesien paremman tilan saavuttamiselle ovat olemassa.

Vantaanjokea kuormittaa merkittävästi mm. Riihimäen kaupungin jätevedenpuhdistamo, jolla käsitellään Riihimäen lisäksi mm. Lopen ja Hausjärven kuntien yhdyskuntajätevesiä sekä useiden teollisuuslaitosten jätevesiä. Jätevedenpuhdistamo on toiminut viime vuosina pääsääntöisesti lupaehtojensa mukaisesti. Ongelmia ovat tuottaneet puhdistamolle tulevat sadevedet voimakkaitten sateiden aikana ja lumensulamisedet keväisin.

Helsingin kaupunki on pitänyt erityisen tärkeänä, että Riihimäen kaupungin jätevedenpuhdistamon kapasiteettia lisätään riittävästi ohitusten poistamiseksi. Lähes jokavuotiset viemärivereden puhdistamon ohijuoksutukset eivät ole hyväksyttävissä.

Riihimäen Vesi käynnisti vuoden 2011 lopulla yhteistyössä Vantaanjoen muiden vesilaitosten ja Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistyksen kanssa yhteistyöhankkeen, jonka tavoitteena on vähentää jäteveden ylivuotoja Vantaanjoen valuma-alueella. Tavoitteena on, että verkostoista ja pumppaamoilta vesistöihin johdettavat jätevesipäästöt loppuvat kokonaan vuoteen 2025 mennessä. Helsingin kaupunki on edistänyt hankkeen toteutusta Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistyksen kautta.

Toimeenpanon turvaaminen

Vesienhoitosuunnitelmien toimenpiteiden toteutus riippuu hyvin monen eri tahon toimista. Suunnittelun työohjelman mukaan ensisijainen vastuu toimien toteuttamisesta on yksityisillä toimijoilla, mm. toiminnanharjoittajilla. Työohjelmassa todetaan myös, että kustannusten ja hyötyjen arviointiin tullaan kiinnittämään aiempaa enemmän huomiota. Lisäksi työohjelmassa mainitaan, että vesienhoitosuunnitelman toteutusohjelmassa vuosille 2016 – 2021 tulisi ottaa huomioon kuntien niukat mahdollisuudet edistää vesiensuojelua.

Kuten työohjelmassa mainitaan, kiristyvässä taloustilanteessa kunnat voivat edistää vesienhoitotoimenpiteiden toteutusta vain talousarvioidensa ja kehystensä puitteissa.

Toiminnanharjoittajien osallistuttaminen tiedontuottamiseen voi osoittautua haasteelliseksi, mutta eri laitosten velvoitetarkkailujen tuottamaa tietoa voitaisiin hyödyntää nykyistä tehokkaammin merialueen tilan seurannassa ja tilassa tapahtuneiden muutosten todentamisessa. Toimintaa voitaisiin tehostaa viemällä kaikki eri tarkkailuissa tuotettu tieto sähköisiin tietokantoihin, kuten Helsingin kaupungin paikkatietopalveluihin tai Suomen ympäristökeskuksen (SYKE) ylläpitämään asiantuntijoille tarkoitettuun ympäristö- ja paikkatietopalveluun (OIVA). Uusien yhteistyömuotojen ja rahoituskanavien kehittämiseen tulee panostaa entistä enemmän ja keskeisiä toimenpiteitä tulee hankkeistaa ja hakea rahoitusta eri lähteistä.

Työohjelmassa mainitun kustannustehokkuuden lisäksi on pidettävä mielessä myös eri toimialojen ja toiminnanharjoittajien tasapuolinen kohtelu. Työohjelmassa todetaan, että samanaikaisesti suunnittelun kanssa toteutetaan ensimmäisellä suunnittelukaudella vahvistettuja toimenpiteitä sekä seurataan toimenpiteiden toteutumista. Tämä on tärkeää myös kustannustehokkuuden kannalta. Uusista toimenpiteistä tulisi päättää vasta, kun tehdyistä tai tekeillä olevista toimenpiteistä on saatu tarpeeksi kokemusta, ja varmistuttu niiden toimivuudesta ja tehokkuudesta.

Esittelijä

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) pyytää Helsingin kaupungilta lausuntoa Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueen vesienhoidon suunnittelun työohjelmasta, aikataulusta, ympäristövaikutusten arvioimisesta sekä keskeisistä kysymyksistä 2016-2021. Lausuntopyyntö on Uudenmaan kuntien lisäksi osoitettu mm. Helsingin Energialle. Lausunnot pyydetään toimittamaan viimeistään 17.12.2012.

Vesienhoidon suunnittelu

Vesienhoidon suunnittelua ohjaavat Suomessa laki vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä (272/2011) sekä valtioneuvoston asetus vesienhoidon järjestämisestä (1040/2006). Vesienhoidon yleisenä tavoitteena on suojella, parantaa ja ennallistaa pinta- ja pohjavesiä niin, ettei niiden tila heikkene ja että tila on vähintään hyvä.

Vesienhoidon suunnittelu tapahtuu vesienhoitoalueilla, jotka on määritelty vesistöaluejakoon perustuen valtioneuvoston asetuksella vesienhoitoalueista (1303/2004). Vesienhoitoalueille laaditaan vesienhoitosuunnitelmat, joissa esitetään vesienhoidon yleislinjaukset sekä määritellään tavoitteet ja toimenpiteet vesienhoitoalueella tehtävälle vesienhoitotyölle. Suunnitelma laaditaan kuudeksi vuodeksi

kerrallaan. Vesienhoitosuunnitelmat vuoteen 2015 on hyväksytty valtioneuvostossa vuonna 2009.

Nyt valmistellaan vesienhoitosuunnitelmia vuosille 2016-2021. Valmistelua varten on laadittu vesienhoitoaluekohtaiset asiakirjat Vesien tila hyväksi yhdessä, joissa käsitellään toisen suunnittelukierroksen työohjelmaa ja aikataulua, ympäristöselostuksen laatimista sekä vesienhoidon keskeisiä kysymyksiä.

Lausunnoissa esitettävät näkökohdat tulevat ELY-keskuksen ja sen alueella toimivan vesienhoidon yhteistyöryhmän käyttöön. Palaute huomioidaan suunnittelussa ja kirjataan vesienhoitosuunnitelmaa ja sen ympäristöselostusta varten. Vuosina 2013 ja 2014 täsmennetään vesienhoidon ympäristötavoitteita ja suunnitellaan niiden toteuttamiseen tarvittavia toimia. Suunnitelma hyväksytään valtioneuvostossa vuoden 2015 loppuun mennessä. Päivitetyin vesienhoitosuunnitelman on oltava valmis vuonna 2015.

Vesienhoitosuunnitelma Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueella - Uudenmaan alue

Uudenmaan alue kuuluu pääosin Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueeseen. Lausuntopyynnön kohteena oleva asiakirja "Vesien tila hyväksi yhdessä - Vaikuta vesienhoidon työohjelmaan ja keskeisiin kysymyksiin Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueella 2016-2021" on tämän asian liitteenä 2.

Uudenmaan alue koostuu Suomenlahteen laskevista pienistä ja vähäjärvisistä jokivesistöistä. Merkittävimpiä jokivesistöjä on mm. Vantaanjoen vesistöalue.

Hajakuormitus on suurin vesistöjen rehevöitymistä aiheuttava tekijä koko Uudenmaan alueella. Suurimmat kuormittajat ovat maatalous, erityisesti peltoviljely, sekä alueen runsas haja- ja loma-asutus.

Hajakuormituksen lisäksi yhdyskuntien ja teollisuuden jätevedet rehevöittävät vesistöjä jätevesien purkualueilla. Suomenlahteen johdettavien Helsingin Viikinmäen ja Espoon Suomenojan jätevedenpuhdistamoiden jätevesimäärä on 26 % koko maan yhdyskuntien jätevesistä. Vantaanjoen ja Porvoonjoen latvoilla sijaitsevista suurista jätevedenpuhdistamoista tulevan jäteveden määrä on huomattava osa jokien virtaamasta erityisesti kuivina aikoina.

Suomenlahden rannikkovesien tila on riippuvainen sisävesistöistä, rannikolta ja muualta Itämeren alueelta tulevan veden laadusta. Suomenlahden rannikkovedet ovat heikossa tilassa ja voimakkaan ihmistoiminnan kuormittamia. Jokien mereen kuljettama kuormitus heikentää veden tilaa erityisesti rannikon läheisyydessä. Lisäksi

ruoppaukset ja läjitykset merenpohjaan aiheuttavat mm. ravinteiden ja haitallisten aineiden liikkeellelähtöä, josta aiheutuu ongelmia vesiluonnolle. Monet pienetkin samalle alueelle kohdistuvat rantojen ruoppaukset tai täytöt saattavat aiheuttaa merkittäviä haitallisia yhteisvaikutuksia.

Vesienhoidon keskeiset kysymykset Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueella

Ehdotetut vesienhoidon keskeiset kysymykset Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueella ovat

- Maatalouden toimenpiteet käyttöön
- Metsätalouden vesiensuojelun tehostaminen
- Vesienhoidon parempi huomioiminen kaavoituksessa ja rakentamisen ohjauksessa
- Vesielinympäristöjen parantaminen
- Pohjavesien turvaaminen
- Jätevesiasiat hallintaan
- Turvetuotannon päästöt hallintaan
- Erinomaisessa ja hyvässä tilassa olevien vesien tilan turvaaminen
- Toimeenpanon turvaaminen

Vesienhoidon keskeisiä kysymyksiä käsitellään asiakirjan ”Vesien tila hyväksi yhdessä” sivuilla 34-41.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Erja Saarinen, apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36102
erja.saarinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Uudenmaan ELY-keskuksen lausuntopyyntö
- 2 Vesien tila hyväksi yhdessä

Otteet

Ote Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Otteen liitteet Esitysteksti

Tiedoksi; Muutoksenhaku: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Helsingin Energian johtokunta

Ympäristölautakunta
Kaupunkisuunnittelulautakunta
Talous- ja suunnittelukeskus

Päätöshistoria

Talous- ja suunnittelukeskus 16.11.2012

HEL 2012-009151 T 11 01 01

Uudenmaan ELY-keskus pyytää lausuntoa vesienhoidonsuunnittelun työohjelmista, aikataulusta ja ympäristövaikutusten arvioinnista sekä Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueen keskeisistä kysymyksistä.

Talous - ja suunnittelukeskus toteaa, kuten työohjelmassa mainitaan, että vesienhoitosuunnitelman toteutusohjelmassa vuosille 2016 - 2021 tulisi ottaa huomioon kuntien niukat mahdollisuudet edistää vesiensuojelua. Uusien yhteistyömuotojen ja rahoituskanavien kehittämiseen tulee panostaa entistä enemmän ja keskeisiä toimenpiteitä tulee hankkeistaa ja hakea rahoitusta eri lähteistä. Kuten työohjelmassa mainitaan, kiristyvässä taloustilanteessa kunnat voivat edistää vesienhoitotoimenpiteiden toteutusta vain talousarvioidensa ja kehystensä puitteissa.

Lisätiedot

Mari Rajantie, erityissuunnittelija, puhelin: 310 73043
mari.rajantie(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 13.11.2012 § 389

HEL 2012-009151 T 11 01 01

Päätös

Päätösehdotus

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Lausunto

Vesiensuojelu on Helsingille tärkeää, sillä vesistöjen hyvä laatu lisää asukkaiden viihtyvyyttä ja epäsuorasti kaupungin kilpailukykyä. Helsingin pohjavesialueilla on merkitystä kriisiaikojen juomaveden hankinnassa.

Vesien hyvää tilaa säilyttävissä ja parantavissa toimissa yksittäisen toimijan mahdollisuudet ovat harvoin riittäviä. Siksi vesienhoidon

suunnittelun perusajatus valuma-aluekohtaisuudesta ja poikkihallinnollisuudesta on kannatettava.

Lausunnoilla olevassa vuosien 2016-2021 vesienhoidon suunnittelun painopistealueita esittelevässä asiakirjassa esille nostetut keskeiset kysymykset vaikuttavat valuma-alueitasolla hyvin valituilta. Helsingin merialueen ja Vantaanjoen osalta hajakuormituksen vähentämistä ja sen toimeenpanon turvaamista koskevat toimet ovat tärkeimpiä.

Valuma-alueitasolla myös ohjelmakaudelle 2016-2021 esitetyt, kaavoitusta koskevat kehittämissuunnitelmat vaikuttavat haasteellisilta. Tarkempaa Helsinkiä koskevaa arviointia on vaikea tehdä, sillä ehdotus tarvittaviksi toimiksi valmistuu vasta vuonna 2014.

Jo tässä vaiheessa on kuitenkin ilmeistä, että tulevissa Helsinkiä ja sen kuntakaavoitusta koskevissa toimissa on otettava huomioon mm. jo pitkälle valmis ja yhä tiivistyvä kaupunkirakenne sekä kaupungin viime vuosien runsas panostus maankäytön suunnittelua, muuta suunnittelua ja rakentamista ohjaaviin vesialan ohjelmiin ja määräyksiin.

Ohjelmatasoisia tällaisia asiakirjoja ovat mm. tulva- ja hulevesistrategia, hulevesitulvien kartoitus, pohjavesien suojelemissuunnitelma ja käynnissä oleva vesihuollon kehittämissuunnitelman päivittäminen. Espoon kaupungin kanssa on lisäksi käynnissä tulvariskilain merivesitulvia koskevien toimien toteutus. Myös Helsingin rakennusjärjestyksessä, sen perusteella annetuissa määräyksissä sekä valmisteilla olevassa ympäristönsuojelumääräysten päivityksessä on useita vesiensuojeluun tähtäviä kohtia.

Helsingin kuntakaavoituksessa otetaan huomioon maankäyttö- ja rakennuslain ja valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden määräykset vesi- ja ilmastomuutosvaikutusten selvittämisestä ja arvioinnista. Käytännössä tämä tapahtuu laatimalla selvityksiä, suunnitelmia ja kaavojen liiteasiakirjoja mm. viemäroinnistä, kuivatuksesta, korkeustasoista, tulvilta suojautumisesta, pohjarakentamisesta, maiden ja merisedimenttien kunnostamisesta ja vesiluonnosta.

Esittelijä

Vesienhoidon suunnittelu

Vesienhoidon suunnittelua ohjaavat Suomessa laki vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä (272/2011) sekä valtioneuvoston asetus vesienhoidon järjestämisestä (1040/2006). Vesienhoidon yleisenä tavoitteena on suojella, parantaa ja ennallistaa pinta- ja pohjavesiä niin, ettei niiden tila heikkene ja että tila on vähintään hyvä.

Vesienhoidon suunnittelu tapahtuu vesienhoitoalueilla, jotka on määritelty vesistöaluejakoon perustuen valtioneuvoston asetuksella vesienhoitoalueista (1303/2004). Vesienhoitoalueille laaditaan vesienhoitosuunnitelmat, joissa esitetään vesienhoidon yleislinjaukset sekä määritellään tavoitteet ja toimenpiteet vesienhoitoalueella tehtävälle vesienhoitotyölle. Suunnitelma laaditaan kuudeksi vuodeksi kerrallaan. Vesienhoitosuunnitelmat vuoteen 2015 on hyväksytty valtioneuvostossa v. 2009.

Lisätietoja vesienhoidosta ja lausuntoasian kuulemisesta saa ympäristöhallinnon verkkosivuilta osoitteesta www.ymparisto.fi/vesienhoito/.

Vesienhoidon suunnitelmat vuosille 2016-2021

Vesienhoidon suunnittelun toisella kierroksella päivitetään vesienhoitosuunnitelmat vuosille 2016–2021 ja tarkistetaan toimenpideohjelmat. Suunnittelu etenee vaiheittain vesien- ja merenhoitolaissa esitettyjen määräaikojen puitteissa. Vuonna 2012 viimeistellään vesienhoitosuunnitelman työohjelma ja aikataulu sekä laaditaan yhteenveto keskeisistä kysymyksistä. Myös pinta- ja pohjavesien tilan seurantaohjelmat päivitetään. Rinnakkain tämän kanssa seurataan ensimmäisen vesienhoitosuunnitelmakauden toimien toteutumista. Vuosina 2013 ja 2014 täsmennetään vesienhoidon ympäristötavoitteita ja suunnitellaan niiden toteuttamiseen tarvittavia toimia. Vuonna 2014 valmistuu ehdotus tarkistetuksi vesienhoitosuunnitelmaksi vuoteen 2021. Suunnitelma hyväksytään valtioneuvostossa vuoden 2015 loppuun mennessä. Päivitetyn vesienhoitosuunnitelman on oltava valmis vuonna 2015.

Lausunnoilla olevassa asiakirjassa käsitellään Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueella vuosien 2016–2021 aikana esille nostettavia vesienhoidon kannalta tärkeitä asioita. Esille on nostettu myös seikkoja, joilla on huomattavaa alueellista tai paikallista merkitystä. Keskeisiä kysymyksiä ei ole asetettu tärkeysjärjestykseen, vaan tarkastelu on tehty teemoittain ja sitä on laajennettu ottaen huomioon suunnitteluun vaikuttava yleinen kehitys ja tiedon karttuminen.

Ehdotetut vesienhoidon keskeiset kysymykset Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueella ovat:

- Maatalouden toimenpiteet käytäntöön
- Metsätalouden vesiensuojelun tehostaminen
- Vesienhoidon parempi huomioiminen kaavoituksessa ja rakentamisen ohjauksessa
- Vesielinympäristöjen parantaminen

- Pohjavesien turvaaminen
- Jätevesihaitat hallintaan
- Turvetuotannon päästöt hallintaan
- Erinomaisessa ja hyvässä tilassa olevien vesien tilan turvaaminen
- Toimeenpanon turvaaminen

Vahvistetussa Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmassa vuosille 2010-2015 esitettiin erityisen keskeisinä ohjauskeinoina maankäyttöä ja kaavoitusta koskevat ohjauskeinot ja kehittämistarpeet. Tavoitteena on valtakunnallisten alueidenkäytön tavoitteiden edistäminen kaavoituksessa vesien suojelun osalta sekä hyvien käytäntöjen edistäminen maankäytön ohjauksen ja pinta- ja pohjavesien suojelun yhteensovittamisessa. Tavoitteena on edelleen aikaansaada vesienhoidollisesti kestävää suunnittelua kaikilla kaavatasoilla maankäyttö- ja rakennuslain keinovalikoimaa hyödyntämällä. Keskeisiä kaavoitusta koskevia ohjauskeinoesityksiä ovat edelleen:

- Maankäytön, vesihuollon ja vesienhoidon suunnittelun yhteistyö (valuma-alue tarkastelu)
- Kaavoituksen ulottaminen koskemaan kattavammin myös vesialueita
- Pinta- ja pohjavesien tilan huomioon ottavat kaavamääräykset
- Erilaisten toimintojen sijoituksen ohjaus vesiensuojeluperusteisesti
- Turvetuotannon aluevaraukset maakuntakaavoihin riittäviin ympäristö- ja vesistöselvityksiin perustuen
- Ilmastonmuutoksen, mm. tulvien, huomioon ottaminen kaavoituksessa
- Hulevesisuunnitelmien laatiminen kunnille ja ylikunnallisesti sekä hulevesien käsittelyn ottaminen huomioon rakentamisessa
- Ranta-alueiden kaavoituskäytäntöjen yhdenmukaistaminen ja tarkastelu laajemmassa mittakaavassa valuma-alue tasolla ja rantakaavoihin laadittavat kattavat vaikutusarviot vesiluontoon
- Kaavasuosittelusten ja alueellisten ympäristönsuojelumääräyksiä hyödyntäminen kuntakaavoituksessa
- Vesiensuojelun liittäminen kaavojen osallistumis- ja arviointisuunnitelmiin

Lausuntopyyntö

Hallintokeskus on pyytänyt kaupunkisuunnittelulautakuntaa antamaan asiasta lausunnon kaupunginhallitukselle 16.11.2012 mennessä.

Esittelijä

yleiskaavapäällikkö

10.12.2012

Rikhard Manninen

Lisätiedot

Jouni Kilpinen, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37251
jouni.kilpinen(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 13.11.2012 § 321

HEL 2012-009151 T 11 01 01

Päätös

Ympäristölautakunta päätti antaa asiasta kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon.

Laki vesienhoidon järjestämisestä (1299/2004) astui voimaan 31.12.2004. Lailla pannaan toimeen EY:n direktiivi vesipolitiikan puitteista (2000/60/EY). Laki ja direktiivi muodostavat perustan vesienhoidon suunnittelujärjestelmälle, jonka yleisenä tavoitteena on suojella, parantaa ja ennallistaa vesiä niin, ettei pinta- ja pohjavesien tila heikkene ja että niiden tila on vähintään hyvä annettuun määräaikaan mennessä. Lisäksi erinomaisiksi tai hyviksi arvioitujen vesien tilaa ei saa heikentää.

Vesienhoidon suunnittelu etenee kuuden vuoden jaksoissa. Vesienhoidon suunnittelun toisella kierroksella päivitetään vesienhoitosuunnitelmat vuosille 2016-2021 ja tarkistetaan toimenpideohjelmat. Suunnitelma etenee vaiheittain vesien ja merenhoitolaissa esitettyjen määräaikojen puitteissa. Päivitetyn vesienhoitosuunnitelman tulee olla valmis vuonna 2015.

Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueella vuosien 2016-2021 aikana esille nostettavat keskeiset kysymykset ovat

- Maatalouden toimenpiteet käyttöön
- Metsätalouden vesiensuojelun tehostaminen
- Vesienhoidon parempi huomioiminen kaavoituksessa ja rakentamisen ohjauksessa
- Vesielinympäristöjen parantaminen
- Pohjavesien turvaaminen
- Jätevesiasiat hallintaan
- Turvetuotannon päästöt hallintaan
- Erinomaisessa ja hyvässä tilassa olevien vesien tilan turvaaminen

- Toimeenpanon turvaaminen

Uudenmaan ELY-keskus kokoaa Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueen vesienhoito-suunnitelman toimenpideohjelmien pohjalta. Ehdotus tarkastetuksi vesienhoitosuunnitelmaksi tulee kuultavaksi vuonna 2014.

Helsingin kaupunginvaltuusto hyväksyi 26.9.2012 Helsingin kaupungin ympäristöpolitiikan, jossa on asetettu tavoitteita mm. Itämeren suojelulle. Ympäristöpolitiikan kautta Helsingin kaupunki on sitoutunut toimenpiteisiin, joilla saavutetaan Itämeren hyvä tila EU:n vesipolitiikan puitedirektiivin ja meristrategiadirektiivin asettamien tavoitteiden mukaisesti.

Vesienhoidon parempi huomioonottaminen kaavoituksessa ja rakentamisen ohjauksessa on olennainen keino ohjata rakentamista tai ympäristölle haitallisten toimintojen sijoittamista. Rannikkoalueelle onkin tarpeen kehittää merialuesuunnittelua, jonka avulla päätöksenteko voidaan perustaa luotettavaan tietoon ja perusteelliseen merialueen tuntemukseen. Merialuesuunnittelun kautta voidaan yhteensovittaa hyvinkin erilaisia merialueelle kohdentuvia intressejä kuten luonnonvarojen kestävä hyödyntäminen ja luonnonsuojelu.

Helsingin kaupunki ei ole merkittävä maatalouden harjoittaja, mutta se pyrkii aktiivisesti Helsingin ja Turun kaupunkien Itämerihaastekampanjan myötä vähentämään harjoittamansa maatalouden ja omistamiensa peltojen osalta niiden aiheuttamia ravinnepäästöjä vesistöihin ja näin toimimaan hyvänä esimerkkinä muille toimijoille. Helsinki myös toimii aktiivisesti Vantaanjoen ja Helsingin vesiensuojeluyhdistyksessä Vantaanjoen mukanaan tuoman ravinnekuormituksen pienentämiseksi. Lisäksi Helsingin kaupunki on laatinut hulevesistrategian, jonka tavoitteena on parantaa Helsingin kaupungissa hulevesien hallintaa ja poistaa niistä aiheutuvia haittoja.

Maatalouden vaikutus vesien tilaan on suurta etenkin Uudenmaan peltoviljelyyn keskittyneillä alueilla. Ravinteet kulkeutuvat Vantaanjoen tuomina Helsingin edustan merialueelle. Viikinmäen jätevedenpuhdistamon puhdistetut jätevedet johdetaan ulkosaaristoon, jossa ravinnekuorma ei suoraan vaikuta Helsingin lahtivesien tilaan. Vantaanjoen valuma-alueeltaan tuoma fosfori- ja typpikuorma on useita kertoja suurempi kuin mitä Viikinmäen jätevedenpuhdistamon puhdistettujen jätevesien vastaava vuositaso ravinnekuormitus (2011: Vantaanjoki N 1800 t/a, P 80 t/a; Viikinmäki N 473 t/a, P 20 t/a).

Viikinmäen jätevedenpuhdistamon puhdistusteho ja mereen johdetun puhdistetun jäteveden pitoisuudet ovat säännöllisesti täyttäneet lupaehtojen asettamat tavoitteet. Pelkkä puhdistamon toiminnan edelleen tehostaminen ei siten välttämättä ole ravinteiden

kokonaismäärän vähentämisen tai kustannustehokkuuden kannalta paras tapa pienentää Helsingin edustalle kohdistuvaa ravinnekuormitusta. Lisäksi tarvitaan Vantaanjoen valuma-alueelle kohdentuvia maatalouden ja metsätalouden parempaan hallintaan tähtäviä toimenpiteitä, jotta realistiset mahdollisuudet Helsingin edustan sekä Suomenlahden rannikkovesien paremman tilan saavuttamiselle ovat olemassa.

Pääkaupunkiseutu ottaa vetensä Päijänteestä ja näin ollen paikallisia pohjavesialueita ei normaalioloissa käytetä talousveden hankintaan. Pohjavesialueet ovat kriisinajan vesivarantoja, mistä syystä on tärkeitä, että alueiden vedenlaatu säilyy hyvänä ja antoisuus ennallaan. I-luokan pohjavesialueillemme on laadittu myös suojelusuunnitelmat ja pohjaveden laatua seurataan säännöllisesti.

Päijänteen ja sen valuma-alueen vedenlaadun säilyttämiseen tähtäävät toimet ovat ensiarvoisen tärkeitä, koska noin miljoonan asukkaan raakavesi johdetaan Päijänteestä.

Vesienhoidon toimenpiteiden vaikuttavuus tulee turvata varaamalla riittävät resurssit seurantoihin, niin kunta- kuin valtiotasollakin. Toiminnanharjoittajien osallistuttaminen tiedontuottamiseen voi osoittautua haasteelliseksi, mutta eri laitosten velvoitetarkkailujen tuottamaa tietoa voitaisiin hyödyntää nykyistä tehokkaammin merialueen tilan seurannassa ja tilassa tapahtuneiden muutosten todentamisessa. Toimintaa voitaisiin tehostaa viemällä kaikki eri tarkkailuissa tuotettu tieto sähköisiin tietokantoihin, kuten Helsingin kaupungin paikkatietopalveluihin tai Suomen ympäristökeskuksen (SYKE) ylläpitämään asiantuntijoille tarkoitettuun ympäristö- ja paikkatietopalveluun (OIVA).

Esittelijä

ympäristöpäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Jari-pekka Pääkkönen, johtava ympäristötutkija, puhelin: +358 9 310 31536
jari-pekka.paakkonen(a)hel.fi

Helsingin Energian johtokunta 16.10.2012 § 61

HEL 2012-009151 T 11 01 01

Päätös

Johtokunta päätti antaa asiasta kaupunginhallitukselle esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Vesienhoidon suunnittelu on edennyt toiselle kierrokselle, jonka tuloksena syntyvät vesienhoitosuunnitelmat vuosiksi 2016-2021. Tähän liittyen meneillään on kuuleminen vesienhoidon työohjelmasta ja keskeisistä kysymyksistä (Raportti 58/2012: "Vesien tila hyväksi yhdessä; Vaikuta vesienhoidon työohjelmaan ja keskeisiin kysymyksiin Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueella 2016-2021").

Raportissa tuodaan esiin monia Helsingin Energian tärkeänä pitämiä asioita; todetaan mm., että aiempaa enemmän tullaan kiinnittämään huomiota kustannusten ja hyötyjen arviointiin.

Kustannustehokkuuden lisäksi on kuitenkin pidettävä mielessä myös eri toimialojen ja toiminnanharjoittajien tasapuolinen kohtelu. Raportissa todetaan, että samanaikaisesti suunnittelun kanssa toteutetaan ensimmäisellä suunnittelukaudella vahvistettuja toimenpiteitä sekä seurataan toimenpiteiden toteutumista. Tämä on tärkeää myös kustannustehokkuuden kannalta. Uusista toimenpiteistä tulee päättää vasta, kun tehdyistä tai tekeillä olevista toimenpiteistä on saatu tarpeeksi kokemusta, ja varmistuttu niiden toimivuudesta ja tehokkuudesta.

Raportin mukaan riittämätön vesien tilaa koskeva aineisto tulee olemaan yksi vesienhoidon keskeisistä haasteista. Raportissa ehdotetaan myös harkittavaksi toiminnanharjoittajien nykyistä laajempaa osallistumista vesien tilan seurantaan. Valtion ja kuntien heikko taloustilanne/säästäminen ei voi merkitä sitä, että toiminnanharjoittajilla maksetaan perustutkimusta (yleistä tarkkailua). Toiminnanharjoittajille asetettavien tarkkailuvaatimusten pitää "aiheuttaja maksaa" -periaatteen mukaisesti olla suoraan riippuvaisia ko. toiminnan päästöjen määrästä ja laadusta. Raportin mukaan hajakuormitus on suurin vesistöjen rehevöitymistä aiheuttava tekijä koko Uudenmaan alueella, joten on "aiheuttaja maksaa" -periaatteen vastaista, jos huomattava osa tarkkailuvaatimuksista kohdistetaan pistekuormittajiin.

Helsingin Energia pitää myönteisenä vesienhoidon yhtenäistä tarkastelua ja pyytää huomioimaan edellä esitetyt näkökohdat työohjelmassa.

Käsittely

16.10.2012 Ehdotuksen mukaan

Pekka Manninen: Esittelijä muutti ehdotustaan otsikon vuosiluvun virhekirjauksen vuoksi otsikon kuulumaan seuraavasti: Lausunto vesienhoidon suunnittelun työohjelmasta, aikataulusta, ympäristövaikutusten arvioimisesta sekä Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueen keskeisistä kysymyksistä 2016-2021

10.12.2012

Esittelijä

Toimitusjohtaja
Pekka Manninen

Lisätiedot

Martti Hyvönen, Ympäristöjohtaja, puhelin: +358 9 617 2075
martti.hyvonen(a)helen.fi

§ 1407

Eron myöntäminen ympäristöterveyspäällikön virasta ja määräaikaisen viranhoitajan määrääminen

HEL 2012-015563 T 01 01 04 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti myöntää ***** eron ympäristökeskuksen ympäristöterveysyksikön päällikön virasta 1.1.2013 lukien.

Samalla kaupunginhallitus päätti kehottaa Helsingin kaupungin ympäristökeskusta julistamaan ympäristökeskuksen ympäristöterveysyksikön päällikön viran (vakanssi nro 019003) julkisesti haettavaksi kahden viikon hakuajoin Helsingin kaupungin ympäristötoimen johtosäännön sekä kaupungin kielitaitosäännön mukaisin kelpoisuusvaatimuksin sekä 5916,44 euron kokonaiskuukausipalkan mukaisin palkkaeduin. Hakuilmoitus tulee julkaista kaupungin virallisissa ilmoituslehdissä sekä kaupungin sähköisessä rekrytointijärjestelmässä.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti määrätä kaupungineläinlääkäri ***** hoitamaan ympäristöterveyspäällikön virkaa 5916,44 euron kokonaiskuukausipalkan mukaisin palkkaeduin 1.1.2013 alkaen kunnes virka on täytetty kuitenkin enintään 31.8.2013 asti.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Erja Saarinen, apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36102
erja.saarinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Erohakemus / ympäristöterveyspäällikkö

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen myöntää ***** eron ympäristökeskuksen ympäristöterveysyksikön päällikön virasta 1.1.2013 lukien.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Samalla kaupunginhallitus päättäneeh kehoittaa Helsingin kaupungin ympäristökeskusta julistamaan ympäristökeskuksen ympäristöterveysyksikön päällikön viran (vakanssi nro 019003) julkisesti haettavaksi kahden viikon hakuajoin Helsingin kaupungin ympäristötoimen johtosäännön sekä kaupungin kielitaitosäännön mukaisin kelpoisuusvaatimuksin sekä 5916,44 euron kokonaiskuukausipalkan mukaisin palkkaeduin. Hakuilmoitus tulee julkaista kaupungin virallisissa ilmoituslehdissä sekä kaupungin sähköisessä rekrytointijärjestelmässä.

Lisäksi kaupunginhallitus päättäneeh määrätä kaupungineläinlääkäri ***** hoitamaan ympäristöterveyspäällikön virkaa 5916,44 euron kokonaiskuukausipalkan mukaisin palkkaeduin 1.1.2013 alkaen kunnes virka on täytetty kuitenkin enintään 31.8.2013 asti.

Esittelijä

Ympäristökeskuksen ympäristöterveysyksikön päällikkönä toimiva lääketieteen tohtori, professori ***** on 13.11.2012 jättänyt eroilmoituksen ympäristöterveyspäällikön virasta (vakanssi nro 019003) 1.1.2013 alkaen vanhuuseläkkeelle siirtymisen vuoksi.

Ympäristöterveysyksikkö on ympäristökeskuksessa oleva osastotasoinen yksikkö. Ympäristö-terveysyksikön päällikkönä on ympäristöterveyspäällikkö.

Ympäristötoimen johtosäännön 15 §:n mukaan osastotasoisen yksikön päällikön valitsee kaupunginhallitus lautakunnan annettua hakijoista lausuntonsa. Hallintosäännön 16 §:n mukaan virkasuhteen päättämisestä ja viranhaltijan lomauttamisesta päättää virkasuhteeseen ottava viranomainen. Hallintosäännön 12 §:n mukaan viran haettavaksi julistamisesta päättää se viranomainen, joka ottaa viranhaltijan avoimna olevaan virkaan. Näin ollen eron myöntäminen ja viran haettavaksi julistaminen kuuluu kaupunginhallituksen toimivaltaan.

Ympäristötoimen johtosäännön 14 §:n mukaan osastotasoisen yksikön päällikön pätevyysvaatimuksena on virkaan soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, minkä lisäksi hänellä tulee olla kokemusta hallinto- ja johtamistehtävissä. Helsingin kaupungin kielitaitosäännön mukaan osastotasoisen yksikön päälliköltä vaaditaan suomen kielen erinomaista ja ruotsin kielen tyydyttävää suullista ja kirjallista taitoa. Ympäristöterveyspäällikön viran kokonaispalkka on 5916,44 euroa kuukaudessa.

Hallintosäännön 15 §:n mukaan avoimen viran määräaikaisen hoitajan ja hänen palkkauksensa määrää virkasuhteeseen ottava viranomainen.

10.12.2012

Ympäristölautakunta esittää, että 1.1.2013 avoimeksi tulevan ympäristöterveyspäällikön viran määräaikaiseksi hoitajaksi nimitettäisiin kaupungineläinlääkäri ***** joka on hoitanut ko. virkaa sijaisena. Ympäristöterveyspäällikölle on delegoitu merkittävästi substanssiasioiden päätösvaltaa. Määräaikaisen hoitajan nimittäminen avoimeksi tulevaan virkaan on välttämätöntä, jotta ympäristöterveyspäällikön toimivaltaan kuuluvat asiat voidaan päättää asianmukaisesti. Lisäksi määräaikainen viranhoitomääräys on tarpeen virantäyttömenettelyn vaatiman ajan vuoksi.

***** on antanut järjestelylle suostumuksensa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Erja Saarinen, apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36102
erja.saarinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Erohakemus / ympäristöterveyspäällikkö

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Tiedoksi

Ympäristölautakunta
Taloushallintopalvelu-liikelaitos

§ 1408

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 49 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

Liikennelaitos-liikelaitoksen johtokunta	5.12.2012
Yleisten töiden lautakunta	4.12.2012

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneenä, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 49 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

Liikennelaitos-liikelaitoksen johtokunta	5.12.2012
Yleisten töiden lautakunta	4.12.2012

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

§ 1409

Kaarelan kortteleiden nro 33350 - 33376 ym. alueiden (Honkasuo) asemakaavan määrääminen osittain voimaan ennen lainvoimaisuutta (nro 11870)

HEL 2011-001369 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti määrätä 33. kaupunginosan (Kaarela, Malminkartano) kortteleiden nro 33350 - 33376 sekä katu-, puisto- ja lähivirkistysalueiden asemakaavan nro 11870 voimaan lukuun ottamatta AO-kortteleita koskevia puurakenteita ja massiivipuurakentamista koskevia määräyksiä.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Pirkko Vainio, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
pirkko.vainio(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaava nro 11870, josta on poistettu AO-kortteleita koskevat valituksenalaiset määräykset

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Helsingin hallinto-oikeus	Esitysteksti
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	Esitysteksti
Valituksen tekijät	Esitysteksti

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen määrätä 33. kaupunginosan (Kaarela, Malminkartano) kortteleiden nro 33350 - 33376 sekä katu-, puisto- ja lähivirkistysalueiden asemakaavan nro 11870 voimaan lukuun ottamatta AO-kortteleita koskevia puurakenteita ja massiivipuurakentamista koskevia määräyksiä.

Esittelijä

Kaupunkisuunnitteluvirasto toteaa (21.11.2012) mm. seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto on 29.8.2012 (240 §) hyväksynyt 33. kaupunginosan (Kaarela, Malminkartano) kortteleiden 33350 - 33376

sekä katu-, puisto- ja lähivirkistysalueiden asemakaavan 11.12.2008 päivätyn ja 15.5.2012 muutetun piirustuksen nro 11870 mukaisena.

Betoniteollisuus ry ja ***** ovat tehneet valituksen valtuuston päätöksestä Helsingin hallinto-oikeudelle.

Valituksessa on pyydetty hallinto-oikeutta kumoamaan kortteleita nro 33350 - 33379 ym. koskevan asemakaavan AO- ja AO-1-kortteleita koskevan kaavamääräyksen, siltä osin kuin kaavamääräyksessä määrätään, että rakennusten tulee olla puurakenteisia sekä kumoamaan AO-1-kortteleita koskevan kaavamääräyksen, jonka mukaan rakennusten tulee olla massiivihirrestä rakennettuja.

Valituksen perusteina on mm. todettu, että asemakaavassa ei voida antaa määräyksiä rakennusten rakennusmateriaalista eikä asemakaavaviranomaisen toimivaltaan kuulu antaa määräyksiä rakennusten kantavien rakenteiden materiaalista. Kaavamääräykset, joiden mukaan rakennuksen kantavien rakenteiden materiaalina on käytettävä puuta ja massiivihirttä ovat MRL 50 §:n ja 54 §:n 2 momentin vastaisia. Kaavamääräykset rakennusten sisäisistä materiaaleista eivät ole maankäytön suunnittelun ja kaavajärjestelmän ohjausvaikutuksen kannalta tarpeellisia (MRL 57 §).

Rakentamismateriaaleista päättäminen kuuluu valittajan mukaan rakentajalle, edes rakennuslupaviranomainen ei voi määrätä käyttämään vain tiettyä rakennusmateriaalia.

Valittaja katsoo, että asemakaavamääräyksiä on perusteltu väärin. Asemakaavan selostuksessa on todettu, että puu on ilmaston lämpenemisen ehkäisemisen kannalta paras rakennusmateriaali ja että betonielementin valmistus kuormittaa ilmastoa moninkertaisesti verrattuna puurakenteeseen. Kaavassa on korostettu rakentamisen ja käytön aikaista ympäristörasitusta, mutta jätetty huomiotta rakennuksen purkamisen ja siten rakennusmateriaalijätteen aiheuttama rasitus.

Valituksen mukaan asemakaavamääräys, joka estää muiden rakennusmateriaalien kuin puun käytön asuntorakentamiseen, rajoittaa puun kanssa kilpalevien rakennusmateriaalien tuontia. Asemakaavamääräys on EU-oikeuden vastainen.

Kaupunkisuunnitteluvirasto esittää, että kaupunginhallitus käyttää maankäyttö- ja rakennuslain 201 §:ssä säädettyä mahdollisuutta määrätä kaava tulevaksi voimaan niiltä osin, joihin valituksen ei katsota kohdistuvan.

Maankäyttö- ja rakennuslain 201 §:n mukaan kunnanhallitus voi valitusajan kuluttua määrätä yleis- ja asemakaavan tulemaan voimaan

ennen kuin se on saanut lainvoiman kaava-alueen siltä osalta, johon valitusten ei voida katsoa kohdistuvan. Kunnan on annettava päätös viivytyksettä tiedoksi valittajalle ja muutoksenhakuviranomaisille. Muutoksenhakuviranomainen voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon, vaikka päätös täytäntöönpanoa koskevana ei ole valituskelpoinen.

Kaavan määrääminen osittain voimaan ennen sen lainvoimaisuutta on keino nopeuttaa tarpeellisia rakennushankkeita silloin, kun osittaisella täytäntöönpanolla ei mitä ilmeisemmin ole vaikutusta valituksen ratkaisemiseen.

Valituksessa on siis pyydetty hallinto-oikeutta kumoamaan kortteleita 33350 - 33379 ym. koskevan asemakaavan AO- ja AO-1-kortteleita koskevan kaavamääräyksen, siltä osin kuin kaavamääräyksessä määrätään, että rakennusten tulee olla puurakenteisia sekä kumoamaan AO-1-kortteleita koskevan kaavamääräyksen, jonka mukaan rakennusten tulee olla massiivihirrestä rakennettuja.

Asemakaavassa nro 11870 ei ole kortteleita 33377, 33378 ja 33379 eikä korttelia AO-1. Valitus kohdistuu valmisteilla olleeseen asemakaavaehdotukseen ja sen mukaiseen erillispientaloja koskevaan määräykseen. Asemakaavaehdotusta muutettiin lausuntojen johdosta ennen kaavan hyväksymistä. Kaavaehdotuksen AO-1-korttelialueet muutettiin kaavassa AO-korttelialueeksi (erillispientalojen korttelialue).

Hallinto-oikeudelle annetussa lausunnossa on kaupunkisuunnitteluviraston mielestä oikein katsottu, että valitus koskee vain asemakaavaan sisältyvää erillispientalojen AO-korttelialuetta eikä muuta aluetta. Näin ollen olisi perusteltua, että asemakaava saatettaisiin voimaan muilta osin kuin AO-korttelialuetta koskevien seuraavien määräysten osalta, joita valittaja on vaatinut poistettavaksi:

" tulee rakennusten olla puurakenteisia" ja

"rakennusten tulee olla massiivipuusta rakennettuja".

Kaupunginhallitus on 3.12.2012 päättänyt antaa hallinto-oikeudelle lausunnon, jossa kaupunki pyytää hallinto-oikeutta hylkäämään valitus perusteettomana.

Esittelijä toteaa, että kaavan voimaansaattaminen muilta osin ei johda siihen, että valitus kävisi hyödyttömäksi. Hallinto-oikeus voi tutkia mainittujen kaavamääräysten lainmukaisuuden ja valittajan oikeus toteutuu.

AO-korttelialueiden rakennukset on kyseisten määräysten poisjättämisen jälkeenkin mahdollista toteuttaa puurakenteisina ja massiivipuusta, mutta ehdotonta velvoitetta tähän ei ole.

Edellä esitetyin perustein esittelijä katsoo, että asemakaava nro 11870 tulisi määrätä voimaan lukuun ottamatta AO-kortteleita koskevia puurakenteita ja massiivipuurakentamista koskevia määräyksiä.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Pirkko Vainio, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
pirkko.vainio(a)hel.fi

Liitteet

1 Asemakaava nro 11870, josta on poistettu AO-kortteleita koskevat valituksenalaiset määräykset

Otteet

Ote

Helsingin hallinto-oikeus
Uudenmaan elinkeino-, liikenne-
ja ympäristökeskus
Valituksen tekijät

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunkisuunnitteluvirasto
Oikeuspalvelut

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 29.08.2012 § 240

HEL 2011-001369 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti hyväksyä 33. kaupunginosan (Kaarela, Malminkartano) kortteleiden nro 33350–33376 sekä katu-, puisto- ja lähivirkistysalueiden asemakaavan kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston 11.12.2008 päivätyn ja 15.5.2012 muutetun piirustuksen nro 11870 mukaisena.

Käsittely

10.12.2012

29.08.2012 Ehdotuksen mukaan

Julistettuaan keskustelun päättyneeksi puheenjohtaja esitti selontekona, että keskustelun kuluessa oli valtuutettu Yrjö Hakanen ehdottanut hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään Kaarelan (Honkasuon) alueen kaavaesityksen valtuusto toteaa, että se ei tässä yhteydessä ota kantaa Kehä II –hankkeeseen.

Puheenjohtaja totesi, ettei valtuutettu Yrjö Hakanen ehdottamaa toivomusponntta ollut kannatettu, joten se raukesi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
tanja.sippola-alho(a)hel.fi
Paula Vartiainen, kaavoitussihteeri, puhelin: 310 36045
paula.vartiainen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 06.08.2012 § 801

HEL 2011-001369 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen hyväksyä 33. kaupunginosan (Kaarela, Malminkartano) kortteleiden nro 33350–33376 sekä katu-, puisto- ja lähivirkistysalueiden asemakaavan kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston 11.12.2008 päivätyn ja 15.5.2012 muutetun piirustuksen nro 11870 mukaisena.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
tanja.sippola-alho(a)hel.fi
Paula Vartiainen, kaavoitussihteeri, puhelin: 310 36045
paula.vartiainen(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 15.05.2012 § 178

HEL 2011-001369 T 10 03 03

Ksv 0584_1, karttaruutu F7/P2

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti lähettää 11.12.2008 päivätyn ja 15.5.2012 muutetun 33. kaupunginosan (Kaarela, Malminkartano) kortteleita 33350–33376 sekä katu-, puisto- ja lähivirkistysalueita koskevan asemakaavaehdotuksen nro 11870 kaupunginhallitukselle puoltaen sen hyväksymistä, ja esittää etteivät annetut lausunnot anna aiheutta muihin toimenpiteisiin.

Lautakunta päätti muuttaa asemakaavaehdotusta seuraavasti:

Lausuntojen johdosta tehdyt muutokset

- Korttelirakennetta on muutettu Perhosenkierto-kadun länsipuolella Honkasuontien ja Keltaperhosenpolun välillä. Perustamisolosuhteiltaan vaikeimmasta kohdasta Keltaperhosenpolun pohjoispuolelta on poistettu katu ja kaksi pientalokorttelia ja merkitty niiden tilalle lähivirkistysaluetta, puistoa (Honkasuonpuisto) sekä varaus autopaikkojen korttelialueelle. Honkasuontien varressa rakentamistehokkuutta on nostettu korvaamalla erillispientalojen korttelialueita pienkerrostalo- ja rivitalotonteilla (korttelit 33374 ja 33375). Yksi Honkasuontien poikkikatu on jäänyt pois. Suunnittelualueella virkistysalueen määrä on hieman kasvanut, katualueen sekä korttelialueiden yhteenlaskettu pinta-ala on vastaavasti pienentynyt.
- Asuntokorttelien keskimääräinen tonttitehokkuus on noussut arvosta $e = 0,49$ arvoon $e = 0,52$. Muutos johtuu lähinnä erillispientalojen korvaamisesta rivitaloilla ja kerrostaloilla alueen länsiosassa. Kaava-alueen asuntokerrosala on kasvanut 61 473 k-m²:stä 63 428 k-m²:in, mikä tarkoittaa noin 50 asukkaan lisäystä. Asukkaita olisi lähes 1 600.
- Korttelinumerointia on muutettu alueen länsiosassa, koska korttelialueita on vähemmän kuin aiemmassa kaavaehdotuksessa.
- Rakennusaloja on väljennetty useissa kortteleissa.
- Julkisten lähipalvelurakennusten korttelialueen rakennusala ja tonttia on suurennettu. Rakennusoikeus on nostettu 1 200 k-m²:sta 1 500 k-m²:in. Päiväkodin lisäksi tontilla on tarkoitus toimia peruskoulun alaluokat. Asukastiloja varten osoitettu erillinen rakennusoikeus (100 k-m²) on liitetty rakennuksen

pääkäyttötarkoituksen mukaiseen rakennusoikeuteen, koska koulun tilat voivat toimia myös asukastiloina.

- Kortteleiden 33366 ja 33367 pysäköintipaikat on sijoitettu autokatoksiin tai -talleihin. Rakennuksen ensimmäisen kerroksen tasoon sijoitettu pysäköintikerros on poistettu. Korttelialueiden rajauksia ja rakennusaloja on muutettu.
- Määräys autotalliin tai talousrakennusten katoille rakennettavista terasseista on poistettu.
- Rakennusten tarkkoja värisävyjä koskevat määräykset on poistettu. Rakennusten tulee kaikilla korttelialueilla olla värikkäitä, vierekkäiset rakennukset eivät saa olla saman sävyisiä.
- Kaavaehdotukseen on lisätty nimet Niittyperhosenpuisto - Gräsfjärilsparken, Leiripuisto - Lagerparken, Naapuripellonpuisto - Naboängsparken, Pihkapuisto - Kådparken, Perhosenlento - Fjärilsflykten ja Naapuripellonpolku - Naboängsstigen.
- Määräyksiä työ- ja liiketiloista on muutettu. Kortteleihin 33360 ja 33375 on osoitettu rakennettavaksi työ- ja liiketiloja, jotka saa liittää yläkerran asuntoon ja kortteliin 33367 on merkitty rakennusala, jolle saa sijoittaa myymälän.
- Kadun tasoa alemmas rakennettavia kellareita rajoittavaa merkintää on muutettu, sen määräys on täydennetty kuulumaan: Linja, jonka eteläpuolella kallioresurssi tulee säästää mahdollisesti myöhemmin maanalaisella asemakaavalla kaavoitettavaa liikennetunnelia varten, eikä kadun tasoa alemmas ulottuvia kellareita tai porakaivoja saa rakentaa.
- Kaavan puistoalueilta on varattu kaksi alueen osaa yhdyskuntateknistä huoltoa varten, toinen maanalaisista kaukolämpölaitteistoa ja toinen pumppaamoja varten.
- Haapaperhosentietä Vantaan puolelle johtava reittiyhteys on muutettu viheralueesta katualueeksi ja sille on lisätty tontille ajo tontin 33352 pysäköintiä varten.
- Perhosenkierrolta Neitoperhosentielle johtavan viheryhteyden sijaintia on siirretty länteen päin.

Muut muutokset

- Puurakentamismääräys on laajennettu koskemaan koko rakentamisaluetta.

10.12.2012

- Kaavaehdotuksen rakennusaloja ja ehdotettuja tonttijakoja on muutettu. Kaava-alueen itäosa on muutettu vastaamaan Honkasuon ekotehokkaan kaupunkikylän tontinvarauskilpailun voittaneita suunnitelmia.
- AO-1-korttelialueet on muutettu AO-korttelialueeksi ja A-1-korttelialueet on muutettu A-korttelialueiksi. Indeksit kävivät tarpeettomiksi pysäköintiä ja puurakentamista koskevien kaavaehdotukseen tehtyjen muutosten vuoksi.
- Rakennusoikeudet on esitetty tonttitehokkuusluvun sijaan kerrosalaneliömetreinä.
- Keltaperhosentie on muutettu Keltaperhosenkaareksi.
- Hulevesipainanne on siirretty Honkasuontieltä Perhosenkierron pohjoisosaan.
- Alueen kierrätyspiste on siirretty päiväkodin vierestä korttelin 33367 yhteyteen.
- Määräys tiilimuureista on poistettu.
- Kortteleissa 33365 ja 33368 on erotettu AH-tontit yhteistilojen rakentamista varten sekä LPA-tontit pysäköintijärjestelyjä varten.
- Autopaikkojen vaaditut vähimmäismäärät on muutettu esikaupunkialueen laskentaohjetta noudattaviksi. Kaksivaiheista autopaikkojen toteutusta on muutettu siten, että autopaikoista 90 % sijoitetaan tontille tai korttelia varten osoitetulle LPA-korttelialueelle ja loput 10 % rakennetaan tarvittaessa myöhemmin toteutettavalle alueelliselle autopaikkojen korttelialueelle kortteliin 33371.

Samalla lautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle, ettei kaavaehdotusta aseteta uudelleen nähtäville.

Päätöksen jakelu:

- kaupunginhallitus
- hallintokeskus, Kaj:n rooteli *****

Käsittely

15.05.2012 Ehdotuksen mukaan

Olavi Veltheim: Esittelijä muutti ehdotustaan seuraavasti:

10.12.2012

Kaavamääräykseen:

Jos tontilla on kaupungin vuokra-asuntoja, voidaan autopaikkojen määrää vähentää 20 %.

Lisätään sanojen "autopaikkojen määrää" jälkeen sanat " niiden osalta"

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Suvi Tyynilä, projektipäällikkö, puhelin: 310 37264
suvi.tyynila(a)hel.fi

Eila Saarainen, maisema-arkkitehti, maisemasuunnittelu, puhelin: 310 37225
eila.saarainen(a)hel.fi

Leena Saransaari, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37193
leena.saransaari(a)hel.fi

Mikko Stenius, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37252
mikko.stenius(a)hel.fi

§ 1410

Oulunkylän tonttien 28025/17-19 rakennuskiellon pidentäminen (nro 12163)

HEL 2012-014518 T 10 03 05

Päätös

Kaupunginhallitus päätti pidentää 28. kaupunginosan (Oulunkylä) korttelin nro 28025 tonttien nro 17 - 19 rakennuskieltoaikaa kahdella vuodella 21.2.2015 saakka.

Samalla kaupunginhallitus päätti todeta, että maankäyttö- ja rakennuslain 202 §:n perusteella tämä päätös tulee voimaan ennen kuin se on saanut lainvoiman ja että se tulee kuuluttaa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Pirkko Vainio, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
pirkko.vainio(a)hel.fi

Liitteet

1 Rakennuskieltokartta nro 12163/13.11.2012

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Hallintovalitus, rakennuskiellon määrääminen ja pidentäminen
Esitysteksti
Liite 1

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen pidentää 28. kaupunginosan (Oulunkylä) korttelin nro 28025 tonttien nro 17 - 19 rakennuskieltoaikaa kahdella vuodella 21.2.2015 saakka.

Samalla kaupunginhallitus päätti todeta, että maankäyttö- ja rakennuslain 202 §:n perusteella tämä päätös tulee voimaan ennen kuin se on saanut lainvoiman ja että se tulee kuuluttaa.

Esittelijä

Alue

Rakennuskielto on voimassa 21.2.2013 saakka 28. kaupunginosan (Oulunkylä) korttelin 28025 tonteilla 17–19 (Pellavapellontie 5a–c).

Taustaa

Oulunkylän alueella on vielä jäljellä muutamia vanhoja huvilarakennuksia, joista yksi sijaitsee Pellavapellontie 5b:ssä. Rakennus on ollut nykyisellä paikallaan vuodesta 1927. Talon runko on tiettävästi peräisin Neitsytpolulla sijainneesta huvilasta ja rakennettu ruotsalaisen tyyppiirustuksen mukaan. Ullakko on muutettu asuinkäyttöön ilmeisesti 1930-luvulla. Vuonna 1984 talossa tehtiin perusteellinen korjaus, jossa kellarikerros muutettiin saunaosastoksi ja aputiloiksi. Tontin luoteisnurkassa on vuonna 1971 rakennettu autosuoja. Huvilalle haettiin purkulupaa 13.10.2004. Silloinen omistaja perusteli hakemustaan sillä, että tontin rakennusoikeuden täysimääräinen käyttö vaati rakennuksen purkamisen.

Kaupunginmuseo antoi purkamislupahakemuksesta lausunnon 11.11.2004 todeten, että vaikka Pellavapellontie 5:n asuintalo ei edustakaan varsinaista oulunkyläläistä huvilarakennusta, liittyy rakennus väljine tontteineen kuitenkin historiallisesti edelleen kyseiseen aikakauteen. Kaupunginmuseo piti tärkeänä, että kaikki vielä säilyneet Oulunkylän huvilayhdyskunnan aikaiset ja siihen historiallisesti liittyvät rakennukset säilytetään myös tuleville polville. Kaupunginmuseo esitti, että Pellavapellontie 5:ssä sijaitsevan kulttuurihistoriallisesti arvokkaan asuintalon purkamisesta pidättäytytään ja etsitään edelleen säilyttäviä vaihtoehtoja tontin täydennysrakentamiselle.

Kaupunkisuunnittelulautakunta esitti kaupunginhallitukselle 31.1.2005, että tontin asemakaavaa muutetaan siten, että tontin 28025/8 suojeluarvot otetaan huomioon ja tontti määrätään rakennuskieltoon maankäyttö- ja rakennuslain 53 §:n 1 momentin perusteella kahdeksi vuodeksi. Kaupunginhallitus määräsi tontin rakennuskieltoon kahdeksi vuodeksi 21.2.2005. Rakennuskieltoa on jatkettu kolme kertaa.

Huvilatontille 28025/8 on vahvistunut määräalojen mukainen tonttijako 17.11.2008. Uudet, jo rekisteröidyt tontit ovat 28025/17 (567 m²) ja 28025/19 (567 m²). Vanha huvilatontti 28025/8 on pienentynyt tonttijaon mukaisesti (765 m²), mutta siitä muodostuvaa uutta tonttia 28025/18 ei ole vielä rekisteröity.

Uusille tonteille on vuonna 2007 rakennettu omakotitalot ja autosuojat voimassa olevan kaavan tonttitehokkuuden ja kaavamääräysten mukaisesti. Rakennusten suunnittelu on tapahtunut tiiviissä yhteistyössä kaavoittajan kanssa tulevan asemakaavan muutoksen tavoitteiden mukaisesti.

Asemakaava

Alueella on voimassa 5.3.1987 vahvistettu asemakaava nro 9073. Asemakaavan mukaan alue on erillispientalojen korttelialuetta. Suurin sallittu kerrosluku on kaksi ja tontin tehokkuus $e = 0,4$. Rakentamiseen saa käyttää enintään 1/5 tontin pinta-alasta. Tontin kerrosalasta on varattava vähintään 20 m²/asunto autosuojaa tai -katosta varten ja 5 m²/asunto varastoa varten. Tontille saa rakentaa yhden asunnon kutakin tontin täyttä 400 m² kohti ja lisäksi saa rakentaa yhden asunnon seuraavaa alkavaa 400 tontti-m² kohti.

Voimassa olevalla asemakaavalla ei pystytä turvaamaan vanhan huvilarakennuksen kulttuurihistoriallisten ja rakennustaiteellisten arvojen säilymistä. Asemakaava on siten vanhentunut.

Laadittavassa asemakaavan muutoksessa huvilarakennukselle osoitetaan suojelumerkintä (sr-2), jolla turvataan rakennuksen säilyminen. Kaupunginmuseon kanssa on sovittu, että rakennuksen ikkunattomaan katujulkisivuun saa tarvittaessa tehdä rakennuksen tyyliin sopivat symmetriset ikkuna-aukotukset.

Suunnittelutilanne

Alueen asemakaavan muutosehdotus on tarkoitus tuoda kaupunkisuunnittelulautakunnan käsittelyyn syksyllä 2013.

Rakennuskiellon jatkaminen

Kaavoituksen keskeneräisyyden vuoksi tulisi rakennuskieltoa jatkaa kahdella vuodella maankäyttö- ja rakennuslain 53 §:n 2 momentin perusteella.

Asemakaavaosasto on laatinut rakennuskieltoalueesta 13.11.2012 päivätyn piirustuksen nro 12163.

Esittelijä toteaa, että päätösehdotus on kaupunkisuunnittelulautakunnan esityksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Pirkko Vainio, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
pirkko.vainio(a)hel.fi

Liitteet

1 Rakennuskieltokartta nro 12163/13.11.2012

Otteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Hallintovalitus, rakennuskiellon määrääminen ja pidentäminen
Esitysteksti
Liite 1

Tiedoksi

Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kiinteistölautakunta
Rakennuslautakunta

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 13.11.2012 § 392

HEL 2012-014518 T 10 03 05

Hankenumero 2826_3, karttalehti H5/R4

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti lähettää kaupunginhallitukselle 13.11.2012 päivätyn asemakaavaosaston piirustuksen nro 12163, jossa esitetään jatkettavaksi 28. kaupunginosan (Oulunkylä) alueella olevaa rakennuskieltoa maankäyttö- ja rakennuslain 53 §:n 2 momentin nojalla 21.2.2015 saakka, puoltaen sen hyväksymistä.

Päätösjakelu:

- kaupunginhallitus
- hallintokeskus, Paula Vartiainen

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Markku Hietala, arkkitehti, puhelin: 310 37289
markku.hietala(a)hel.fi
Sari Ruotsalainen, arkkitehti, puhelin: 310 37373
sari.ruotsalainen(a)hel.fi

§ 1411
Kulosaaren tontin 42014/7 rakennuskiellon pidentäminen (nro 12169)

HEL 2012-014996 T 10 03 05

Päätös

Kaupunginhallitus päätti pidentää 42. kaupunginosan (Kulosaari) korttelin nro 42014 tontin nro 7 rakennuskieltoaikaa 16.1.2015 saakka.

Samalla kaupunginhallitus päätti todeta, että maankäyttö- ja rakennuslain 202 §:n perusteella tämä päätös tulee voimaan ennen kuin se on saanut lainvoiman ja että päätöksestä tulee kuuluttaa.

Käsittely

Esittelijä muutti ehdotustaan siten, että päätösehdotuksen virheellinen korttelinumero korjataan numeroksi 42014.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Pirkko Vainio, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
pirkko.vainio(a)hel.fi

Liitteet

1 Rakennuskieltokartta nro 12169/20.11.2012

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Hallintovalitus, rakennuskiellon määrääminen ja pidentäminen
Esitysteksti
Liite 1

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne pidentää 42. kaupunginosan (Kulosaari) korttelin nro 42017 tontin nro 7 rakennuskieltoaikaa 16.1.2015 saakka.

Samalla kaupunginhallitus päättäne todeta, että maankäyttö- ja rakennuslain 202 §:n perusteella tämä päätös tulee voimaan ennen kuin se on saanut lainvoiman ja että päätöksestä tulee kuuluttaa.

Esittelijä

Alue

Alue on tontti 42014/7, joka on ainoa asemakaavan nro 6602 vuodelta 1972 voimassa oleva osa. Tontin kaavamerkintä on YHL (tarkoittaa lähetystökäyttöä), sen pinta-ala on 7 258 m² ja tonttitehokkuus 0,40. Tontilla on viisi rakennusta, joista vanhin on valmistunut vuonna 1917, ja rakennusoikeus on lähes käytetty.

Asemakaavoitustilanne

Ympäristöministeriö on 28.5.1985 vahvistanut Kulosaaren huvila-alueen länsiosan asemakaavan muutoksen nro 8620. Kaavan keskeisin tavoite on rakennetun ympäristön suojeleminen ja keinona tähän rakennusoikeuden alentaminen tonttitehokkuuteen 0,30 ja ympäristöä ja rakennuksia koskevat suojelumerkinnät. Asemakaavan muutosehdotuksessa tontti oli suojelukohde Armas Lindgrenin suunnitteleman rakennuksen ja siihen liittyvän puutarhan vuoksi.

Kiinan kansantasavallan Suomen suurlähetystön esittämän muistutuksen johdosta lähetystön omistuksessa oleva tontti 42014/7 rajattiin asemakaavan muutosehdotuksen ulkopuolelle, jolloin tontille jäi edelleen rakennuskielto rakennuslain 2 §:n 2 momentin 3 kohdan perusteella. Rakennuskieltoa on jatkettu kaksi vuotta kerrallaan, viimeksi maankäyttö- ja rakennuslain 53 §:n 2 momentin perusteella kaupunginhallituksen 10.1.2011 tekemällä päätöksellä 16.1.2013 asti.

Rakennuskiellon jatkaminen

Kaavoituksen keskeneräisyyden vuoksi ja jotta Kulosaaren huvila-alueen asemakaavan tavoitteet voitaisiin turvata myös tämän tontin osalta, tulisi rakennuskieltoa jatkaa kahdella vuodella maankäyttö- ja rakennuslain 53 §:n 2 momentin perusteella. Asemakaavan muutos on tarkoitus laatia tämän jakson aikana.

Asemakaavaosasto on laatinut rakennuskieltoalueesta 20.11.2012 päivätyn piirustuksen nro 12169.

Esittelijä toteaa, että päätösehdotus on kaupunkisuunnittelulautakunnan esityksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Pirkko Vainio, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
pirkko.vainio(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

1 Rakennuskieltokartta nro 12169/20.11.2012

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Hallintovalitus, rakennuskiellon määrääminen ja pidentäminen
Esitysteksti
Liite 1

Tiedoksi

Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kiinteistölautakunta
Rakennuslautakunta

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 20.11.2012 § 410

HEL 2012-014996 T 10 03 05

Ksv 2681_3, karttaruutu H3/T4, Vanha kelkkamäki 9 - 11

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti lähettää kaupunginhallitukselle 20.11.2012 päivätyn asemakaavaosaston piirustuksen nro 12169, jossa esitetään jatkettavaksi 42. kaupunginosan (Kulosaari) korttelin 42014 tontin 7 rakennuskieltoa maankäyttö- ja rakennuslain 53 §:n 2 momentin nojalla 16.1.2015 saakka, puoltaen sen hyväksymistä.

Päätösjakelu:

- kaupunginhallitus
- hallintokeskus/Kaj:n rooteli, Suvi Rämö

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Kari Piimies, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37327
kari.piimies(a)hel.fi

§ 1412

Itäisen saaristoalueen rakennuskiellon pidentäminen (nro 12161)

HEL 2012-015067 T 10 03 05

Päätös

Kaupunginhallitus päätti pidentää 48., 50., 51., 53. ja 54. kaupunginosien (Vartiosaari, Villinki, Santahamina, Ulkosaaret ja Vuosaari) itäisen saaristoalueen rakennuskieltoaikaa kahdella vuodella 22.1.2015 saakka.

Samalla kaupunginhallitus päätti todeta, että maankäyttö- ja rakennuslain 202 §:n perusteella tämä päätös tulee voimaan ennen kuin se on saanut lainvoiman ja että päätöksestä tulee kuuluttaa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Pirkko Vainio, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
pirkko.vainio(a)hel.fi

Liitteet

1 Rakennuskieltokartta nro 12161/20.11.2012

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Hallintovalitus, rakennuskiellon määrääminen ja pidentäminen
Esitysteksti
Liite 1

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen pidentää 48., 50., 51., 53. ja 54. kaupunginosien (Vartiosaari, Villinki, Santahamina, Ulkosaaret ja Vuosaari) itäisen saaristoalueen rakennuskieltoaikaa kahdella vuodella 22.1.2015 saakka.

Samalla kaupunginhallitus päättäneen todeta, että maankäyttö- ja rakennuslain 202 §:n perusteella tämä päätös tulee voimaan ennen kuin se on saanut lainvoiman ja että päätöksestä tulee kuuluttaa.

Tiivistelmä

Itäisen saariston rakennuskieltoa esitetään jatkettavaksi kahdella vuodella. Asemakaavaluonnos asetetaan nähtäville vuoden 2013 alussa, saaristoluontoa ja -maisemaa kehitetään ja suojellaan alueen erikoisluonteen mukaisesti.

Esittelijä

Alue

Rakennuskielto on voimassa 22.1.2013 saakka 48., 50., 51., 53. ja 54. kaupunginosissa (Vartiosaari, Villinki, Santahamina, Ulkosaaret ja Vuosaari) sijaitsevalla itäisen saariston alueella.

Taustaa

Asemakaavan laatiminen itäiselle saaristoalueelle on tarpeen, koska saariston kehittäminen ei voi tapahtua pelkästään poikkeamispäätöksillä. Jätevesien käsittelyä koskevat tiukentuneet ympäristömääräykset ovat tehneet myös saarten vesihuoltoratkaisujen suunnittelun tarpeelliseksi. Rakennustaiteellisesti tai kulttuurihistoriallisesti arvokkaan rakennuskannan suojelu tapahtuu yleensä sopivimmin asemakaavan avulla.

Helsingin yleiskaava 2002:ssa ei ole määrätty ympäristöä muuttavia toimenpiteitä luvanvaraisiksi, joten asemakaavan laatiminen Itäsaariston alueelle on tarpeen myös siksi, että saaristoluonnosta ja -maiseman kehittäminen ja suojelu voi tapahtua alueen erikoisluonteen mukaisesti.

Maanomistus

Rakennuskieltoalueen suurimmista saarista Villinki, Iso Villasaari ja Pikku Niinisaari ovat kokonaan tai osittain yksityisomistuksessa. Itä-Villinki on puolustusvoimien saarena valtion omistama. Helsingin kaupunki omistaa Pikku Niinisaaren keskiosat ja joitakin tiloja Villingissä. Pienemmät saaret ovat kaupungin, valtion, Helsingin seurakuntayhtymän, Uudenmaan virkistysalueyhdistyksen tai yksityisten maanomistajien omistuksessa.

Asemakaava

Alueella ei ole asemakaavaa.

Suunnittelutilanne

Helsingin yleiskaava 2002:ssa (kaupunginvaltuusto 26.11.2003) itäisen saariston saaret on varattu virkistysalueiksi joitakin luonnonsuojelualueeksi merkittyjä saaria ja saarten osia lukuun ottamatta. Kallahdenniementä kaakkoon jatkuva merenalainen

harjumuodostelma on Natura-aluetta. Natura-alueen sisään jää useita saaria, jotka ovat osa harjumuodostelmaa, mutta eivät varsinaista Natura-aluetta.

Loma-asumista tarkoittava RA-merkintä on pääkäyttötarkoitusta osoittavan virkistysaluemerkinnän lisäksi niissä saarissa, joissa on kesähuiloita tai vastaavaa lomailutoimintaa. Villingin rannat, Itä-Villingin pohjoisosa ja Satamasaari ovat kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittävää aluetta.

Helsingin saariston ja merialueen osayleiskaavassa (kaupunginvaltuusto 23.4.1997) on saaristoaluetta tutkittu huomattavasti yleiskaavaa tarkemmin. Helsingin yleiskaava 2002 korvasi voimaan tullessaan osayleiskaavan. Osayleiskaava ei ole ristiriidassa koko kaupungin yleiskaavan kanssa ja tarjoaa edelleen hyvän pohjan asemakaavojen laatimiselle.

Asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma on lähetetty osallisille 11.3.2008. Kevään 2008 aikana on järjestetty useita suunnittelua koskevia asukastilaisuuksia. Asemakaavan suunnitteluperiaatteet on hyväksytty kaupunkisuunnittelulautakunnassa 9.6.2009. Alustava kaavaluonnos ja muu valmisteluaineisto on ollut nähtävillä 20.2.–4.4.2012. Kevään 2012 aikana on järjestetty useita alustavaa kaavaluonnosta koskevia keskustelutilaisuuksia.

Asemakaavaluonnos asetetaan nähtäville vuoden 2013 alussa. Asemakaavaehdotus tuodaan kaupunkisuunnittelulautakunnan käsittelyyn vuoden 2013 aikana.

Tavoitteet

Merellisyys on eräs Itä-Helsingin vahvuuksista. Kaava-aluetta koskevana yleistavoitteena on saariston ja meren monipuolinen ja rikas käyttö ja saarten avoimuuden ja tavoitettavuuden parantaminen. Eri saarten luonne ja käyttö profiloitetaan niiden ominaispiirteiden pohjalta.

Itäistä saaristoa kehitetään Helsingin oleellisena osana siten, että samalla otetaan huomioon sen merkittävät luonto- ja kulttuurihistorialliset arvot ja soveltuvuus erilaisiin käyttötarkoituksiin. Alueen käyttö painottuu vapaa-ajan toimintoihin. Saaristoon sopivia toimintoja ovat esimerkiksi ulkoilu, retkeily, matkailu, veneily, kalastus, kulttuuri- ja koulutustoiminta sekä lomailu kesähuiloilla, kesämajakylissä ja yhteisöjen virkistyskeskuksissa. Alueita varataan myös luonnonsuojelualueiksi ja hyötykäyttöön, kuten yritys- ja pienimuotoiseen viljelytoimintaan ja näihin liittyvään asumiseen. Asemakaava laaditaan osa-alueille 1:2 000 mittakaavassa ja koko alueen käsittävä yhteenvetokartta 1:10 000 mittakaavassa.

Rakennuskiellon jatkaminen

Kaupunginhallitus päätti 22.1.2007 asettaa itäisten saarten alueen maankäyttö- ja rakennuslain 53 § 1 momentin nojalla kahdeksi vuodeksi rakennuskieltoon asemakaavan laatimista varten. Rakennuskieltoa on jatkettu 22.1.2013 saakka.

Kaavoituksen keskeneräisyyden vuoksi tulisi rakennuskieltoa jatkaa kahdella vuodella maankäyttö- ja rakennuslain 53 §:n 2 momentin perusteella.

Asemakaavaosasto on laatinut rakennuskieltoalueesta 20.11.2012 päivätyn piirustuksen nro 12161.

Esittelijä toteaa, että päätösehdotus on kaupunkisuunnittelulautakunnan esityksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Pirkko Vainio, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
pirkko.vainio(a)hel.fi

Liitteet

1 Rakennuskieltokartta nro 12161/20.11.2012

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Hallintovalitus, rakennuskiellon määrääminen ja pidentäminen
Esitysteksti
Liite 1

Tiedoksi

Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kiinteistölautakunta
Rakennuslautakunta

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 20.11.2012 § 411

HEL 2012-015067 T 10 03 05

Hankenumero 2823_3, karttalehdet K2-K4, L2-L4, M2-M5

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle, että asemakaavaosaston piirustuksesta nro 12161/20.11.2012 ilmenevän alueen rakennuskieltoa jatketaan maankäyttö- ja rakennuslain 53 §:n 2 momentin nojalla 22.1.2015 saakka.

Päätösjakelu:

- kaupunginhallitus
- hallintokeskus/Kaj:n rooteli, Suvi Rämö

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Johanna Backas, arkkitehti, puhelin: 310 37286
johanna.backas(a)hel.fi

§ 1413

Rakennusvalvontaviraston kaupunkikuvaosaston yliarkkitehdin viran täyttäminen

HEL 2012-015288 T 01 01 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti valita arkkitehti Henna Helanderin rakennusvalvontaviraston kaupunkikuvaosaston yliarkkitehdin virkaan (vakanssi nro 017601) 1.3.2013 alkaen 5 714,81 euron suuruisen kokonaispalkan mukaan määräytyvin palkkaeduin ja kolmen kuukauden koeajalla.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Suvi Rämö, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 74325
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sanomalehti-ilmoitus, viran täyttäminen
- 2 Yhteenvedo virkaa hakeneista (henkilökisteri, julkisuus rajoitettu)
- 3 Rakennuslautakunnan esitys 23.11.2012

Otteet

Ote

Virkaan otettu
Viran muut hakijat

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus
Esitysteksti

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen valita arkkitehti Henna Helanderin rakennusvalvontaviraston kaupunkikuvaosaston yliarkkitehdin virkaan (vakanssi nro 017601) 1.3.2013 alkaen 5 714,81 euron suuruisen kokonaispalkan mukaan määräytyvin palkkaeduin ja kolmen kuukauden koeajalla.

Esittelijä

Kaupunginhallitus päätti 7.5.2012 (565 §) myöntää rakennusvalvontaviraston kaupunkikuvaosaston yliarkkitehdille eron 31.7.2012 lukien osa-aikaeläkkeelle siirtymisen vuoksi. Samalla kaupunginhallitus päätti kehottaa rakennuslautakuntaa julistamaan

Yliarkkitehdin viran haettavaksi 20 päivän hakuajalla rakennusvalvonnan johtosäännön edellyttämin kelpoisuusvaatimuksin sekä Helsingin kaupungin kielitaitovaatimuksin ja nykyisin palkkaeduin. Virka on tullut avoimeksi 1.8.2012.

Virka on ollut julkisesti haettavana 26.8.-17.9.2012 ja siitä ilmoitettiin Helsingin Sanomissa, Hufvudstadsbladetissa, Arkkitehtiuutisissa sekä kaupungin sähköisessä rekrytointijärjestelmässä.

Rakennusvalvonnan johtosäännön 14 §:n mukaan osastopäälliköt valitsee kaupunginhallitus rakennuslautakunnan annettua hakijoista lausuntonsa.

Viran kuvaus

Kaupunkikuvaosasto hoitaa rakentamiseen tarvittavien lupien ohjausta ja käsittelyä.

Yliarkkitehti johtaa kaupunkikuvaosaston toimintaa ja toimii esittelijänä rakennuslautakunnassa. Hän vastaa siitä, että asetetut tavoitteet saavutetaan sekä suorittaa kaupunginjohtajan, asianomaisen apulaiskaupunginjohtajan, lautakunnan ja virastopäällikön määräämät muut tehtävät.

Johtosäännön mukaan yliarkkitehdin tehtävänä on lisäksi:

1. ratkaista, tilapäistä rakentamista lukuun ottamatta, rakentamista tarkoittavat rakennuslupahakemukset, kun rakentaminen ei pelastustoimilain mukaan edellytä väestönsuojaa eikä rakentaminen vaikuta merkittävästi kaupunki- tai ympäristökuvaan,
2. määrätä lupiin liittyvien työpiirustusten ja vastaavien erityissuunnitelmien tarkastamisesta ja hyväksymisestä,
3. ratkaista rakennusluvan voimassaoloajan jatkamista koskevat hakemukset rakennustyön aloittamiseksi ja loppuun saattamiseksi,
4. ratkaista purkamislupahakemukset asemakaava-alueella, jota koskeva asemakaava on 13 vuotta nuorempi,
5. määrätä viraston edustaja kokoontumishuoneistojen ja niihin verrattavien tilojen katselmuksiin sekä määrätä viranhaltija, jonka tehtävänä on antaa lausunto kokoontumiseen käytettävien tilapäisten katsomoiden, teltojen ja muiden rakenteiden henkilöturvallisuudesta.

Esittelijä toteaa, että samanaikaisesti virantäytön kanssa on vireillä rakennusvalvonnan johtosäännön muuttaminen. Tässä yhteydessä

kohta 2. tullaan kumoamaan, koska kyseinen velvoite on poistunut lainsäädännöstä. Samalla on tarkoitus tehdä mahdolliseksi yliarkkitehdin tällä hetkellä tekemien päätösten osalta päätösvallan siirtäminen alaspäin edelleen lupakäsittelijöille (nk. subdelegointi). Yliarkkitehti tulee olemaan keskeisessä roolissa tämän uudistuksen läpiviennissä. Lisäksi yliarkkitehti seuraa läheltä Helsingin monipuolista rakentamista ja voi siten osaltaan vaikuttaa kaupunkikuvan ja rakentamisen laadun kysymyksiin.

Rakennusvalvonnan johtosäännön 20 §:n mukaan yliarkkitehdin pätevyysvaatimuksena on yliopistossa tai korkeakoulussa suoritettu arkkitehdin tutkinto, minkä lisäksi hänellä tulee olla kokemusta talonrakennussuunnittelussa.

Kielitaitovaatimuksena on suomen kielen erinomainen suullinen ja kirjallinen taito sekä ruotsin kielen tyydyttävä suullinen ja kirjallinen taito.

Muodollisen pätevyyden lisäksi hakuilmoituksessa ilmoitettiin, että viran menestykselliselle hoitamiselle on eduksi, jos tulevilla yliarkkitehdillä on esimieskokemusta asiantuntijaorganisaatiosta sekä kykyä tukea ja innostaa alaisiaan. Hän on jämäkkä ja johdonmukainen sekä osaa toimia nopeasti muuttuvassa ja hyvää yhteistyötaitoa edellyttävässä, verkostoituneessa ympäristössä. Myös halu organisaation kehittämiseen katsotaan eduksi.

Viran täyttämässä noudatetaan 6 tai 3 kuukauden koeaikaa riippuen siitä, tuleeko valittu henkilö kaupungin ulkopuolelta vai kaupungin omasta organisaatiosta.

Perustuslain 125 §:n mukaan viran yleiset nimitysperusteet ovat taito, kyky ja koeteltu kansalaiskunto.

Virasta maksettava kokonaispalkka on 5 714,81 euroa kuukaudessa.

Hakijoiden arviointi

Virkaa haki määräajassa 17 henkilöä.

Yhteenveto hakemuksen jättäneistä on esityslistan liitteenä 2. Yhteenvedon tiedot perustuvat hakijoiden hakemuksessa antamiin tietoihin.

Kaikki yliarkkitehdin virkaa hakeneet täyttävät viran pätevyysvaatimukset.

Hakijoista haastateltiin 6 hakijaa. Haastattelijoina olivat hieman eri kokoonpanoissa vs. virastopäällikkö, yli-insinööri, va. yliarkkitehti sekä virkavapaalla oleva virastopäällikkö.

10.12.2012

Haastatellut henkilöt olivat:

***** , pääsuunnittelija, Helsingin kaupunki, rakennusvirasto, arkkitehtuoriosasto,

Henna Helander, hankesuunnittelupäällikkö, Helsingin kaupunki, asuntotuotantotoimisto,

***** , ylitarkastaja, ympäristöministeriö,

Arja Lukin, apulaiskaupunginarkkitehti, Espoon kaupunki, tilakeskusliikelaitos,

***** , rakennuslupapäällikkö, Espoon kaupunki, rakennusvalvontakeskus, kaupunkikuvayksikkö ja

***** , arkkitehti, Helsingin kaupunki, rakennusvalvontavirasto, kaupunkikuvaosasto, lupayksikkö.

***** on toiminut rakennusviraston arkkitehtuoriosastolla vuodesta 1999 lähtien. Hän on osaston pääsuunnittelija ja on toiminut va. kaupunginarkkitehtinä syksyn 2011 ajan sekä toimistopäällikön sijaisena vuoden ajan 2008–2010. Vuosina 1992–1999 hän toimi arkkitehtitoimisto Järvinen & Airas palveluksessa arkkitehtinä 7 vuoden ajan.

Arkkitehti Henna Helander on toiminut Helsingin asuntotuotantotoimiston hankesuunnittelupäällikkönä vuodesta 2011 lähtien ja sitä ennen rakennuttaja-arkkitehtinä 2009–2011. Vuodet 2006–2009 hän on ollut arkkitehdit Helander & Langenskiöld toimitusjohtaja ja suunnittelijaosakas. Vuosina 2003–2006 hän on toiminut Airas Arkkitehdit -arkkitehtitoimiston vanhempana suunnittelijana ja Arkkitehtitoimisto Järvinen & Airas Ky:n vanhempana suunnittelijana 1997–2003.

Arkkitehti, tekniikan lisensiaatti ***** on toiminut ympäristöministeriön ylitarkastajana vuodesta 2010 lähtien. Tätä ennen hän on ollut museoviraston palveluksessa intendenttinä kuuden vuoden ajan 2005–2010 ja arkkitehtinä 1998–2005. Tätä aiemmin hänellä on ollut oma arkkitehtitoimisto Lindh Envision Oy vuosina 1993–1998.

Arkkitehti Arja Lukin on toiminut Espoon kaupungin tilakeskusliikelaitoksen apulaiskaupunginarkkitehtinä kahden vuoden ajan 2010–2012 ja rakennuttaja-arkkitehtinä yhdeksän vuotta 2001–2010. Tätä ennen hän on ollut arkkitehtinä Arkkitehtiryhmä A6 Oy:ssä, Arkkitehtitoimisto Kirsti Sivén Ky:ssä ja Arkkitehtitoimisto Innovarch Oy kussakin yhden vuoden vuosina 1998–2001.

10.12.2012

Arkkitehti ***** on toiminut Espoon kaupungin rakennusvalvontakeskuksen kaupunkikuvayksikön rakennuslupapäällikkönä vuodesta 2008, Sipoon kunnan rakennusvalvonta-tulosityksikön rakennuslupapäällikkönä lähes kahdeksan vuoden ajan 2000–2008 ja tätä ennen arkkitehtina seuraavissa toimistoissa: Arkkitehtitoimisto Kouvo & Partanen 1996–2000 (4 v 7 kk), Arkkitehtitoimisto Järvinen & Airas 1986– 1993 (6 v 7 kk) sekä Arkkitehtitoimisto Eero Pettersson Ky 1984– 1986 (2 v 10 kk).

Arkkitehti ***** on toiminut Helsingin rakennusvalvontaviraston kaupunkikuvaosaston lupayksikön arkkitehtinä vuodesta 1999. Sitä aiemmin hän on ollut vastuullinen talonrakennussuunnittelija ja hallituksen jäsen Arkkitehtitoimisto Krokfors & Virkamäki Oy:ssä sekä itsenäisenä talonrakennussuunnittelijana Arkkitehtitoimisto Järvinen & Airas Ky:ssä 1985–1998.

Kaikilla haastatelluilla on pitkä kokemus viran toimialaan liittyvistä tehtävistä. Heistä kaikilla ***** lukuun ottamatta on merkittävää työkokemusta sekä yksityisistä arkkitehtitoimistoista että kunnan palveluksesta.

Hakijoista ***** puolestaan on pitkä kokemus julkiselta sektorilta valtion palveluksessa ja kokemusta yksityiseltä sektorilta omasta toimistosta sekä lisenssiaatin tutkinto ja ansioita arkkitehtuurin historian tutkimuksen alalta.

Pisin johtamiskokemus haastatelluista on ***** , yli 11 vuotta.

Helanderilla johtamiskokemusta on yli 5 vuotta.

***** johtamiskokemus on pääosin Espoon kaupungista ja Sipoon kunnasta, Helanderin arkkitehtitoimistosta ja Helsingin asuntotuotantotoimistosta.

Myös Lukinilla on merkittävää johtamiskokemusta Espoon kaupungin palveluksesta. Muiden hakijoiden johtamiskokemus on vähäisempää, mutta kaikilla on esimieskokemusta ja kokemusta yhteistyöhankeiden johtamisesta.

Haastattelujen perusteella hakijoista neljä eli Helander, Lukin, ***** valittiin testattaviksi Psycon Oy:n suorittamaan henkilöarviointiin.

Hakemusten, haastattelujen, psykologisen testauksen ja muun kokonaisarvioinnin perusteella voidaan todeta, että ammatillisen pätevyyden, monipuolisen työkokemuksen ja henkilökohtaisen tehtävään soveltuvuuden kannalta kaksi parasta hakijaa ovat Helander ja Lukin.

Kun lopuksi arvioitiin sitä, kummalla heistä on eniten sellaisia vahvuuksia ja ominaisuuksia, joita virkaan valittavalta odotetaan ja jotka samalla parhaiten täydentävät kaupunkikuvaosastolla jo olevaa osaamista, on kokonaisarviossa päädytty siihen, että kaupunkikuvaosaston yliarkkitehdin virkaan tulisi valita arkkitehti Henna Helander.

Esittelijä toteaa, että lautakunnan esitys viran täyttämistä syntyi äänestyksen jälkeen. Keskustelun kuluessa jäsen Könkkölä teki jäsen Ståhlbergin kannattamana vastaehdotuksen, jonka mukaan rakennuslautakunta päättää esittää lausuntonaan kaupunginhallitukselle, että rakennusvalvontaviraston kaupunkikuvaosaston yliarkkitehdin virkaan tulisi ottaa Arja Lukin. Asiassa suoritettiin äänestys esittelijän ehdotuksen ja vastaehdotuksen välillä. Esittelijän ehdotus hyväksyttiin äänin 4–2.

Esittelijä katsoo rakennuslautakunnan esitykseen viitaten, että parhaat edellytykset viran menestykselliseen hoitamiseen on Henna Helanderilla.

Esittelijä ehdottaa, että mikäli Helander valitaan, valinnassa tulisi noudattaa 3 kuukauden koeaikaa. Valinnan tapahtuessa kaupungin sisältä koeajan määrittäminen on harkinnanvaraista. Kokemusten perusteella koeajan määrittäminen on tarkoituksenmukaista, mutta esitettyä pidemmän koeajan noudattaminen aiheuttaisi merkittävää haittaa asuntotuotantotoimiston uudelle rekrytoinnille.

Helander on ilmoittanut, että hän voi ottaa viran vastaan 1.3.2013 alkaen.

Mikäli virkaan otetaan henkilö, joka ei ole kaupungin palveluksessa eikä selvitystä terveydentilasta ole käytettävissä virkaan otettaessa, tulee päätökseen lisätä maininta siitä, että päätös on ehdollinen siihen asti, kunnes virkaan ottaminen on vahvistettu hänen terveydentilastaan saadun selvityksen perusteella. Selvitys on esitettävä kuukauden kuluessa virkaan ottamista koskevan päätöksen tiedoksisaannista lukien. Selvityksen tulee olla kaupungin työterveyshuollon antama.

Hakijoiden muut ansiot ilmenevät hakemuksista ja liitteenä olevasta yhdistelmästä. Hakemusasiakirjat ja muu aineisto ovat kokonaisuudessaan nähtävillä kaupunginhallituksen kokouksessa ja sitä ennen vs. apulaiskaupunginsihteerillä.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Suvi Rämö, vs. apulaiskaupunginsihteerin, puhelin: 310 74325

10.12.2012

Kaj/5

suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sanomalehti-ilmoitus, viran täyttäminen
- 2 Yhteenveto virkaa hakeneista (henkilörekisteri, julkisuus rajoitettu)
- 3 Rakennuslautakunnan esitys 23.11.2012

Otteet

Ote

Virkaan otettu
Viran muut hakijat

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus
Esitysteksti

Tiedoksi

Rakennuslautakunta
Rakennusvalvontavirasto
Taloushallintopalvelut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

§ 1414

Poikkeamishakemus (Munkkiniemi, Rakuunantie 1)

HEL 2012-008697 T 10 04 01

Rakvv 30-1712-12-S

Päätös

Kaupunginhallitus päätti myöntää Asunto Oy Rakuunantie 1:lle maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen vähäistä suuremman poikkeamisen asemakaavassa nro 2994 osoitetusta rakennusoikeudesta sekä enimmäiskerrosluvusta ja suurimmasta sallitusta korkeudesta kerrostalon lisäkerroksen rakentamiseksi.

Poikkeaminen myönnetään ehdolla, että

- toteutus vastaa pääpiirteissään 12.3.2012 päivättyjä suunnitelmia, ja että
- rakennuksen kuudenteen kerrokseen rakennettavan osuuden kerrosala ei ylitä 390 k-m².

Hakija

Asunto Oy Rakuunantie 1 (30.5.2012)

Rakennuspaikka

30. kaupunginosan (Munkkiniemi) korttelin nro 30058 tontti nro 1

Hakemus

Hakijan tarkoituksena on lisäkerroksen 388 k-m² rakentaminen poiketen voimassa olevasta asemakaavasta siten, että rakentaminen ylittää kaavassa määrätyn enimmäiskerrosluvun (IV) ja suurimman sallitun korkeuden (14 m) sekä rakennusoikeuden.

Hakija perustelee hakemustaan sillä, että hanke on mahdollista ajoittaa samaan aikaan rakennuksen putkiremontin kanssa ja, että lisärakentaminen voi toimia kokeilukohteena suunniteltaessa alueen muidenkin asuinrakennusten mahdollista korottamista ja lisättäessä alueen asuntokantaa.

Kaupunkisuunnitteluvirasto on 1.11.2012 antanut hakemuksesta puoltavan lausunnon.

Säännökset, joista poiketaan

Haettu toimenpide on vastoin voimassa olevaa asemakaavaa ja siten vastoin maankäyttö- ja rakennuslain 58 §:n 1 momenttia.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvnro

F102012566

Osallisten kuuleminen

Hakemuksesta on tiedotettu naapureille kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston kirjeellä (6.8.2012). Heille on varattu tilaisuus kirjallisen muistutuksen tekemiseen. Laajempi kuuleminen ei ole tarpeen, koska poikkeamisella ei ole vaikutuksia laajemmalle. Muistutuksia saatiin 2 kappaletta.

Asunto-osakeyhtiö Rakuunantie 8:n hallitus toteaa, että hakija on jo nyt ylittänyt asemakaavassa määrätyn kerrosalaneliömetrimäärän 2 200 k-m² yhteensä 71 k-m²:llä. Autotallien lisäksi yhtiö on ottanut käyttöön 10 epävirallista pihapaikkaa.

Lisärakentamisen perusteeksi on ilmoitettu pyrkimys toimia kokeilukohteena suunniteltaessa Rakuunantien alueen muidenkin talojen korottamista ja lisättäessä alueen asuntokantaa. Hallituksen tietoon ei ole tullut tällaisia hankkeita. Hankkeen tarkoitus on putkiremontin rahoitus. Muut yhtiöt ovat rahoittaneet putkiremonttinsa muilla tavoin.

Hanke rikkoo tämän alueen ehjän kaupunkikuvan ja suunnittelun periaatteet tavalla, jota ei voida mitenkään puoltaa. Rakennettavat asunnot olisivat hissittömiä, kuten ullakkorakentamisen yhteydessä olisi mahdollista. Tässä tapauksessa asuntoihin pitäisi päästä hissillä, koska kysymyksessä on rakennuksen korottaminen – ei ullakkorakentaminen sen aidossa merkityksessä.

Hallitus katsoo hakijan perustelujen lisärakentamisen suhteen olevan ontuvia:

- Pikku-Huopalahteen rajoittuvien alueiden maapohja- ja tulvatilanneongelmat ovat tiedossa, joten on kyseenalaista, ovatko olosuhteet tontilla suotuisat.
- Jos kaava-vastaisten korotusten myötä luodaan näköala-asuntoja pitää huomioida, että naapurikiinteistöjen asuntojen näköalat huononevat.
- Olosuhteet eivät ole suotuisat lisäautopaikoille. As Oy Rakuunantie 1 on jo ylittänyt kaavasäännökset eikä Rakuunantiella ole riittävästi parkkipaikkoja ja pääsy Huopalahdentien ruuhkaan on vaikea. Liikenne- ja parkkiongelmat pitäisi ratkaista ennen kuin myönnetään poikkeuslupa tai muutoin lisätään alueen asuntokantaa. Hallituksen mielestä jälkikäteinen korottaminen esitetyllä tavalla haittaisi alueen elämää monin tavoin ja se vastustaa lupaa poiketa asemakaavasta.

Asunto Oy Rakuunantie 4 vastustaa lisärakentamista. Munkkiniemen rakennusinventoinnissa 2003–2005 on todettu kohteeseen liittyvän

kaavahistoriallisia arvoja. Asemakaava on hyvin toteutunut ja alue on rakennettu samanaikaisesti, jolloin se on arkkitehtonisesti ja tyyllisesti yhtenäinen ja edustava kokonaisuus aikansa arkkitehtuuria. Alueen asemakaavan kaupunkirakennustaiteellinen tarkoitus on ollut rakentaa Huopalahdentien varteen korkeat rakennukset reunustamaan kadun suuntaisesti ja puistoon päin mentäessä on rakennusten sijoittelu vapaampaa ja samalla niiden korkeus madaltuu.

Lisäkerroksen rakentaminen on asemakaavan arvoja vastaan. Lisäksi nykyisen aumakaton muoto muuttuu lisärakentamisen myötä muista ympäröivistä rakennuksista poikkeavaksi ja tyyllisesti epäsovivaksi.

Muistutuksissa esitettyihin näkökohtiin on vastattu jäljempänä.

Saadut lausunnot

Kaupunginmuseo toteaa (14.9.2012), että Rakuunantien 1:ssä sijaitseva asuintalo on arvotettu kulttuurihistoriallisesti arvokkaaksi. Kohteeseen liittyy kaavahistoriallisia arvoja ja rakennus on säilynyt hyvin alkuperäisessä asussaan ja tehdyt muutokset on onnistuneesti sopeutettu olemassa olevaan rakennukseen.

Kaupunginmuseon näkemyksen mukaan yläpohjan päälle ja alkuperäisen päistään aumatun satulakaton tilalle rakennettava lisäkerros muuttaisi alkuperäisen rakennuksen arkkitehtuurin ominaispiirteitä oleellisesti, mikä on ristiriidassa niin kaavahistoriallisen kuin arkkitehtonisten arvojen kanssa. Näin ollen suunnitelmien mukaisella lisärakentamisella eittämättä menetetään rakennuksen ja alueen kulttuurihistoriallisia arvoja.

Joidenkin talojen ominaispiirteisiin korotus voi sopia luontevammin kuin toisiin. Nyt esillä olevan suunnitelman kaltainen korkeatasoinen lisärakentaminen voisi olla puollettavissa jollain muulla alueella. Kaupunginmuseo katsoo, että Munkkiniemen osalta on kirjattu suojelutavoitteet yllä mainitussa rakennusinventoinnissa ja sen tulisi toimia kaavoituksen lähtökohtana eikä alueen kulttuurihistoriallisia arvoja tule vaarantaa yksittäisillä poikkeamisluvilla.

Kaupunginmuseon lausunto kokonaisuudessaan sisältyy tämän esityslistan asian päätöshistoriaan.

Viranomaisneuvottelut

Kaupunkikuvaneuvottelukunta on käsitellyt hakemusta 21.3.2012 ja 28.3.2012 ja toteaa, että kyseessä on ennakkotapaus kyseisten taloryhmän ja alueen, mutta myös laajemmin koko kaupungin kannalta. Neuvottelukunta katsoo, että tämän tyyppinen lisärakentaminen edellyttää kaupunkitason kokonaisselvitystä ja periaatteiden ja

menettelytapojen määrittelemistä samaan tapaan kuin ullakkorakentamisen osalta on tehty. Muun muassa ullakkorakentamiseen liittyviä asumisviihtyisyyttä lisääviä toimenpiteitä tulisi edellyttää myös rakennuksen korottamisen yhteydessä. Lisärakentamisen yhteydessä on aina ratkaistava myös asuntojen riittävät yhteistilat, polkupyörien säilytys ja autojen pysäköimispaikat.

Neuvottelukunta pitää suunnitelmaa sinänsä varsin onnistuneena ja rakennuksen ominaisluonteeseen sopivana. Neuvottelukunta suhtautuu myönteisesti siihen, että rakennuksen korottamisesta lisäkerroksella kerätään lisää kokemusta kokeilukohteen avulla. Neuvottelukunta edellyttää, että jatkosuunnittelussa lisäkerroksen visuaalista hahmoa pyritään saamaan matalammaksi. Lisäksi on varmistettava yhteistilojen sekä polkupyöräpaikkojen riittävyys.

Neuvottelukunta katsoo, että hakijan tulisi esitellä hanketta neuvottelukunnalle uudelleen rakennuslupavaiheessa. Neuvottelukunta puoltaa suunnitelmaa edellä mainituin huomautuksin.

Asemakaavamääräykset

Alueella on voimassa 18.8.1950 vahvistettu asemakaava nro 2994. Asemakaavassa tontille on osoitettu rakennusala enintään neljäkerroksiselle ja enintään 14 m korkealle rakennukselle. Rakennusoikeutta ei ole kaavassa osoitettu muilla tavoin kuin rakennusosalalla ja kerrosluvulla.

Tontilla sijaitsee vuonna 1959 rakennettu asuinkerrostalo. Taloon kuuluu maanpäällinen kellarikerros ja neljä asuinkerrosta. Talossa on kolme porrashuonetta. Talon päätyjulkisivut ovat puhtaaksimuurattua tiiltä ja pitkät julkisivut rapattuja. Ensimmäisessä kerroksessa on 15 autotallia, joiden ovet ovat puupintaisia.

Hakijan tarkoituksena on rakentaa taloon viides asuinkerros. Uusi kerros tulee olemaan julkisivupinnasta sisäänvedetty ja muita kerroksia pienempi.

Haettu toimenpide poikkeaa asemakaavan suurimmasta sallitusta kerrosluvusta ja suurimmasta sallitusta korkeudesta sekä rakennusalan ja kerrosluvun kautta lasketusta rakennusoikeudesta.

Perustelut

Kaupunginhallitus toteaa seuraavaa muistutusten ja lausuntojen johdosta.

Rakuunantien varressa olevilla tonteilla, Rakuunantie 6:ta lukuun ottamatta, on voimassa alueen ensimmäinen asemakaava nro 2994 vuodelta 1950. Ajan asemakaavoitustavan mukaisesti asemakaavassa

ei ole suoraan osoitettu rakennusoikeutta. Kaavassa on osoitettu rakennusala ja suurin sallittu kerros määrä. Rakennusoikeus on tulkittu mittaamalla käsin piirretyn rakennusalan koko ja kertomalla se sallitulla kerrosluvulla. Rakennusoikeus on siis jossain määrin tulkinnallinen ja asiakirjoissa esitetty nykyinen rakennusoikeuden ylitys muutoinkin vähäinen.

Koska voimassa oleva asemakaava on vuodelta 1950, siinä ei tuon ajan autojen vähäisestä määrästä johtuen ole pysäköintiä koskevia määräyksiä. Nykyisin esikaupunkialueiden kaavoituksessa määritellään asuntotonteille autopaikkojen vähimmäismäärä. Enemmänkin saa mahdollisuuksien mukaan rakentaa. Tontilla olevat pysäköintipaikat eivät siis ole kaavan vastaisia. Kaupunkisuunnittelulautakunnan 7.2.2012 hyväksymien asuintonttien autopaikkamäärien laskentaohjeen mukaisesti, alueen asemakaavan muutoksissa tulisi määrätä tonteille rakennettavaksi 1 autopaikka / 125 k-m². Tässä poikkeamishakemuksen mukaisessa suunnitelmassa on noudatettu samaa autopaikkanormia.

Hankkeen yhteydessä on arvioitu, että kaupunkikuvalliselta kannalta lisäkerros on mahdollista rakentaa myös muihin Rakuunantien varren lamellitaloihin. Jokainen mahdollinen korotushanke joudutaan kuitenkin tutkimaan tapauskohtaisesti tarkemmin, sillä rakennustekniset mahdollisuudet, yhteis- ja säilytystilojen sekä autopaikkojen riittävyys täytyy myös varmistaa. Mahdolliset korotussuunnitelmat tulee tehdä taloyhtiöiden aloitteesta ja kustannuksella. Koska kyseisessä rakennuksessa nykyisin on ullakkokerros ja se lisärakentamisen myötä purettaisiin, lisäkerros korottaa rakennusta vain noin metrillä.

Kaupunginhallitus katsoo, että kaupunkikuvaneuvottelukunnan esitystä kaupunkitasoisesta asuinkerrostalojen korotusta koskevasta selvityksestä pidetään perusteltuna. Tässä tapauksessa selvityksen laatiminen ei kuitenkaan ole tarkoituksenmukaista, koska se viivästyttäisi hanketta liikaa. Toteutuessaan tästä kohteesta saataisiin arvokasta tietoa myöhemmin mahdollisesti laadittavaa kaupunkitasoista selvitystä varten. Hankkeen kaupunkikuvalliset vaikutukset on arvioitu ja hanketta tulee pitää toteuttamiskelpoisena. Samassa yhteydessä on arvioitu ja todettu kaupunkikuvallisessa mielessä mahdolliseksi myös muiden Rakuunantien itäpuolella olevien rakennusten korotus.

Hankkeen suunnittelussa on huomioitu yhteistila-, polkupyörien säilytys ja pysäköintitarpeet.

Kaupunginhallitus toteaa, että alueesta tehty rakennusinventointi otetaan luonnollisesti huomioon alueen kaavoituksessa ja muussa rakentamisen ohjauksessa. Lisäkerroksen rakentaminen korottaa

rakennusta konkreettisesti vain noin metrillä, sillä uusi kerros sijoittuu pääasiassa nykyisen ullakon tilalle. Lisäkerros on myös kaikilta sivuiltaan hieman sisään vedetty, jolloin se katutasosta nähtynä näyttäyty vaatimattomampana kuin miltä se näyttää julkisivuprojektioidessa. Kaupunginhallitus katsoo, että esitetty lisärakentaminen on korkeatasoista ja ottanut hyvin huomioon rakennuksen arkkitehtoniset arvot eikä tarvele rakennusta tai alueen kaavahistoriallisia arvoja.

Helsingin kaupunki pyrkii edistämään täydennysrakentamista ja myös tämän hankkeen kaltaisen pienimuotoisen täydennysrakentamisen edistäminen on kaupungin tavoitteiden mukaista. Vastaavanlaisia kerrostalojen korotuksia on toteutettu vielä hyvin vähän ja toteutuessaan hanke olisi hyvä esimerkki jatkoa ajatellen.

Kaupunginhallitus katsoo, että haettu toimenpide voidaan toteuttaa, koska suunnitelma on laadukas ja hankkeesta voi olla hyötyä vastaavien korotushankkeiden suunnittelussa.

Haettu toimenpide poikkeaa asemakaavasta siten, että rakentaminen ylittää kaavassa määrätyn enimmäiskerrosluvun (IV) ja suurimman sallitun korkeuden (14 m) sekä rakennusoikeuden.

Poikkeamisen erityinen syy on asuntotuotannon edistäminen. Haettu toimenpide ei aiheuta haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle taikka alueiden käytön muulle järjestämiselle, eikä vaikeuta luonnonsuojelun taikka rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista, mikäli toteutus vastaa pääpiirteissään 12.3.2012 päivättyjä suunnitelmia ja rakennuksen kuudenteen kerrokseen rakennettavan osuuden kerrosala ei ylitä 390 k-m². Haettu toimenpide ei myöskään johda vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen eikä muutoin aiheuta merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.

Sovellettavat oikeusohjeet

Maankäyttö- ja rakennuslaki 58 § 1 momentti, 171 §:n 2 momentin 2 kohta, 172, 173 ja 174 §

Laki kevennettyjen rakentamis- ja kaavamääräysten kokeilusta 3 §

Rakennusvalvontataksa 2012, 6 § a-kohta

Maksu

774 euroa

Jatkotoimenpiteet

Ennen mahdolliseen rakennustoimenpiteeseen ryhtymistä on saatava rakennuslupa, mikäli sellaista edellytetään. Rakennus- tai muu mahdollisesti vaadittava lupa on haettava kahden vuoden kuluessa poikkeamispäätöksen antopäivästä lukien. Lupahakemukseen on liitettävä tämä päätös lainvoimaisuustodistuksineen. Päätöksen liitteenä on ohje lainvoimaisuustodistuksen hankkimisesta.

Tämä päätös annetaan julkipanon jälkeen 12.12.2012, jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Suvi Rämö, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 74325
suvi.ramo(a)hel.fi
Sari-Anna Pennanen, kaupunginasiainjohtaja, puhelin: 310 36179
sari-anna.pennanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ympäristökartta (Munkkiniemen tontti 30058/1)
- 2 Asemapiirros (Munkkiniemen tontti 30058/1)
- 3 Asemakaavaote
- 4 Havainnekuva
- 5 Kaupunkisuunnitteluviraston lausunto poikkeamishakemuksesta

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	Esitysteksti Hallintovalitus, poikkeamispäätöksen tekeminen Liite 1 Liite 2
Hakija	Hallintovalitus, poikkeamispäätöksen tekeminen Liite 1 Liite 2
Muistutusten tekijät	Hallintovalitus, poikkeamispäätöksen tekeminen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää myöntää Asunto Oy Rakuunantie 1:lle maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen vähäistä suuremman poikkeamisen asemakaavassa nro 2994 osoitetusta rakennusoikeudesta sekä enimmäiskerrosluvusta ja suurimmasta sallitusta korkeudesta kerrostalon lisäkerroksen rakentamiseksi.

Poikkeaminen myönnettäneen ehdolla, että

- toteutus vastaa pääpiirteissään 12.3.2012 päivättyjä suunnitelmia, ja että
- rakennuksen kuudenteen kerrokseen rakennettavan osuuden kerrosala ei ylitä 390 k-m².

Hakija

Asunto Oy Rakuunantie 1 (30.5.2012)

Rakennuspaikka

30. kaupunginosan (Munkkiniemi) korttelin nro 30058 tontti nro 1

Hakemus

Hakijan tarkoituksena on lisäkerroksen 388 k-m² rakentaminen poiketen voimassa olevasta asemakaavasta siten, että rakentaminen ylittää kaavassa määrätyn enimmäiskerrosluvun (IV) ja suurimman sallitun korkeuden (14 m) sekä rakennusoikeuden.

Hakija perustelee hakemustaan sillä, että hanke on mahdollista ajoittaa samaan aikaan rakennuksen putkiremontin kanssa ja, että lisärakentaminen voi toimia kokeilukohteena suunniteltaessa alueen muidenkin asuinrakennusten mahdollista korottamista ja lisättäessä alueen asuntokantaa.

Kaupunkisuunnitteluvirasto on 1.11.2012 antanut hakemuksesta puoltavan lausunnon.

Säännökset, joista poiketaan

Haettu toimenpide on vastoin voimassa olevaa asemakaavaa ja siten vastoin maankäyttö- ja rakennuslain 58 §:n 1 momenttia.

Osallisten kuuleminen

Hakemuksesta on tiedotettu naapureille kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston kirjeellä (6.8.2012). Heille on varattu tilaisuus kirjallisen muistutuksen tekemiseen. Laajempi kuuleminen ei ole tarpeen, koska poikkeamisella ei ole vaikutuksia laajemmalle. Muistutuksia saatiin 2 kappaletta.

Asunto-osakeyhtiö Rakuunantie 8:n hallitus toteaa, että hakija on jo nyt ylittänyt asemakaavassa määrätyn kerrosalaneliömetrimäärän 2 200 k-m² yhteensä 71 k-m²:llä. Autotallien lisäksi yhtiö on ottanut käyttöön 10 epävirallista pihapaikkaa.

Lisärakentamisen perusteeksi on ilmoitettu pyrkimys toimia kokeilukohteena suunniteltaessa Rakuunantien alueen muidenkin talojen korottamista ja lisättäessä alueen asuntokantaa. Hallituksen tietoon ei ole tullut tällaisia hankkeita. Hankkeen tarkoitus on putkiremontin rahoitus. Muut yhtiöt ovat rahoittaneet putkiremonttinsa muilla tavoin.

Hanke rikkoo tämän alueen ehjän kaupunkikuvan ja suunnittelun periaatteet tavalla, jota ei voida mitenkään puoltaa. Rakennettavat asunnot olisivat hissittömiä, kuten ullakkorakentamisen yhteydessä olisi mahdollista. Tässä tapauksessa asuntoihin pitäisi päästä hissillä, koska kysymyksessä on rakennuksen korottaminen – ei ullakkorakentaminen sen aidossa merkityksessä.

Hallitus katsoo hakijan perustelujen lisärakentamisen suhteen olevan ontuvia:

- Pikku-Huopalahteen rajoittuvien alueiden maapohja- ja tulvatilanneongelmat ovat tiedossa, joten on kyseenalaista, ovatko olosuhteet tontilla suotuisat.
- Jos kaava-vastaisten korotusten myötä luodaan näköala-asuntoja pitää huomioida, että naapurikiinteistöjen asuntojen näköalat huononevat.
- Olosuhteet eivät ole suotuisat lisäautopaikoille. As Oy Rakuunantie 1 on jo ylittänyt kaavasäännökset eikä Rakuunantiella ole riittävästi parkkipaikkoja ja pääsy Huopalahdentien ruuhkaan on vaikea. Liikenne- ja parkkiongelmat pitäisi ratkaista ennen kuin myönnetään poikkeuslupa tai muutoin lisätään alueen asuntokantaa. Hallituksen mielestä jälkikäteinen korottaminen esitetyllä tavalla haittaisi alueen elämää monin tavoin ja se vastustaa lupaa poiketa asemakaavasta.

Asunto Oy Rakuunantie 4 vastustaa lisärakentamista. Munkkiniemen rakennusinventoinnissa 2003–2005 on todettu kohteeseen liittyvän kaavahistoriallisia arvoja. Asemakaava on hyvin toteutunut ja alue on rakennettu samanaikaisesti, jolloin se on arkkitehtonisesti ja tyyllisesti yhtenäinen ja edustava kokonaisuus aikansa arkkitehtuuria. Alueen asemakaavan kaupunkirakennustaiteellinen tarkoitus on ollut rakentaa Huopalahdentien varteen korkeat rakennukset reunustamaan kadun suuntaisesti ja puistoon päin mentäessä on rakennusten sijoittelu vapaampaa ja samalla niiden korkeus madaltuu.

Lisäkerroksen rakentaminen on asemakaavan arvoja vastaan. Lisäksi nykyisen aumakaton muoto muuttuu lisärakentamisen myötä muista ympäröivistä rakennuksista poikkeavaksi ja tyyllisesti epäsovivaksi.

Muistutuksissa esitettyihin näkökohtiin on vastattu jäljempänä.

Saadut lausunnot

Kaupunginmuseo toteaa (14.9.2012), että Rakuunantien 1:ssä sijaitseva asuintalo on arvotettu kulttuurihistoriallisesti arvokkaaksi. Kohteeseen liittyy kaavahistoriallisia arvoja ja rakennus on säilynyt hyvin alkuperäisessä asussaan ja tehdyt muutokset on onnistuneesti sopeutettu olemassa olevaan rakennukseen.

Kaupunginmuseon näkemyksen mukaan yläpohjan päälle ja alkuperäisen päistään aumatun satulakaton tilalle rakennettava lisäkerros muuttaisi alkuperäisen rakennuksen arkkitehtuurin ominaispiirteitä oleellisesti, mikä on ristiriidassa niin kaavahistoriallisen kuin arkkitehtonisten arvojen kanssa. Näin ollen suunnitelmien mukaisella lisärakentamisella eittämättä menetetään rakennuksen ja alueen kulttuurihistoriallisia arvoja.

Joidenkin talojen ominaispiirteisiin korotus voi sopia luontevammin kuin toisiin. Nyt esillä olevan suunnitelman kaltainen korkeatasoinen lisärakentaminen voisi olla puollettavissa jollain muulla alueella. Kaupunginmuseo katsoo, että Munkkiniemen osalta on kirjattu suojelutavoitteet yllä mainitussa rakennusinventoinnissa ja sen tulisi toimita kaavoituksen lähtökohtana eikä alueen kulttuurihistoriallisia arvoja tule vaarantaa yksittäisillä poikkeamisluvilla.

Kaupunginmuseon lausunto kokonaisuudessaan sisältyy tämän esityslistan asian päätöshistoriaan.

Viranomaisneuvottelut

Kaupunkikuvaneuvottelukunta on käsitellyt hakemusta 21.3.2012 ja 28.3.2012 ja toteaa, että kyseessä on ennakkotapaus kyseisten taloryhmän ja alueen, mutta myös laajemmin koko kaupungin kannalta. Neuvottelukunta katsoo, että tämän tyyppinen lisärakentaminen edellyttää kaupunkitason kokonaisselvitystä ja periaatteiden ja menettelytapojen määrittelemistä samaan tapaan kuin ullakkorakentamisen osalta on tehty. Muun muassa ullakkorakentamiseen liittyviä asumisviihtyisyyttä lisääviä toimenpiteitä tulisi edellyttää myös rakennuksen korottamisen yhteydessä. Lisärakentamisen yhteydessä on aina ratkaistava myös asuntojen riittävät yhteistilat, polkupyörien säilytys ja autojen pysäköimispaikat.

Neuvottelukunta pitää suunnitelmaa sinänsä varsin onnistuneena ja rakennuksen ominaisluonteeseen sopivana. Neuvottelukunta suhtautuu myönteisesti siihen, että rakennuksen korottamisesta lisäkerroksella kerätään lisää kokemusta kokeilukohteen avulla. Neuvottelukunta edellyttää, että jatkosuunnittelussa lisäkerroksen visuaalista hahmoa

pyritään saamaan matalammaksi. Lisäksi on varmistettava yhteistilojen sekä polkupyöräpaikkojen riittävyys.

Neuvottelukunta katsoo, että hakijan tulisi esitellä hanketta neuvottelukunnalle uudelleen rakennuslupavaiheessa. Neuvottelukunta puoltaa suunnitelmaa edellä mainituin huomautuksin.

Asemakaavamääräykset

Alueella on voimassa 18.8.1950 vahvistettu asemakaava nro 2994. Asemakaavassa tontille on osoitettu rakennusala enintään neljäkerroksiselle ja enintään 14 m korkealle rakennukselle. Rakennusoikeutta ei ole kaavassa osoitettu muilla tavoin kuin rakennusalalla ja kerrosluvulla.

Tontilla sijaitsee vuonna 1959 rakennettu asuinkerrostalo. Taloon kuuluu maanpäällinen kellarikerros ja neljä asuinkerrosta. Talossa on kolme porrashuonetta. Talon päätyjulkisivut ovat puhtaaksimuurattua tiiltä ja pitkät julkisivut rapattuja. Ensimmäisessä kerroksessa on 15 autotallia, joiden ovet ovat puupintaisia.

Hakijan tarkoituksena on rakentaa taloon viides asuinkerros. Uusi kerros tulee olemaan julkisivupinnasta sisäänvedetty ja muita kerroksia pienempi.

Haettu toimenpide poikkeaa asemakaavan suurimmasta sallitusta kerrosluvusta ja suurimmasta sallitusta korkeudesta sekä rakennusalan ja kerrosluvun kautta lasketusta rakennusoikeudesta.

Perustelut

Kaupunginhallitus toteaa seuraavaa muistutusten ja lausuntojen johdosta.

Rakuunantien varressa olevilla tonteilla, Rakuunantie 6:ta lukuun ottamatta, on voimassa alueen ensimmäinen asemakaava nro 2994 vuodelta 1950. Ajan asemakaavoitustavan mukaisesti asemakaavassa ei ole suoraan osoitettu rakennusoikeutta. Kaavassa on osoitettu rakennusala ja suurin sallittu kerrosmäärä. Rakennusoikeus on tulkittu mittaamalla käsin piirretyn rakennusalan koko ja kertomalla se sallitulla kerrosluvulla. Rakennusoikeus on siis jossain määrin tulkinnallinen ja asiakirjoissa esitetty nykyinen rakennusoikeuden ylitys muutoinkin vähäinen.

Koska voimassa oleva asemakaava on vuodelta 1950, siinä ei tuon ajan autojen vähäisestä määrästä johtuen ole pysäköintiä koskevia määräyksiä. Nykyisin esikaupunkialueiden kaavoituksessa määritellään asuntotonteille autopaikkojen vähimmäismäärä. Enemmänkin saa mahdollisuuksien mukaan rakentaa. Tontilla olevat pysäköintipaikat

eivät siis ole kaavan vastaisia. Kaupunkisuunnittelulautakunnan 7.2.2012 hyväksymien asuintonttien autopaikkamäärien laskentaohjeen mukaisesti, alueen asemakaavan muutoksissa tulisi määrätä tonteille rakennettavaksi 1 autopaikka / 125 k-m². Tässä poikkeamishakemuksen mukaisessa suunnitelmassa on noudatettu samaa autopaikkanormia.

Hankkeen yhteydessä on arvioitu, että kaupunkikuvalliselta kannalta lisäkerros on mahdollista rakentaa myös muihin Rakuunantien varren lamellitaloihin. Jokainen mahdollinen korotushanke joudutaan kuitenkin tutkimaan tapauskohtaisesti tarkemmin, sillä rakennustekniset mahdollisuudet, yhteis- ja säilytystilojen sekä autopaikkojen riittävyys täytyy myös varmistaa. Mahdolliset korotussuunnitelmat tulee tehdä taloyhtiöiden aloitteesta ja kustannuksella. Koska kyseisessä rakennuksessa nykyisin on ullakkokerros ja se lisärakentamisen myötä purettaisiin, lisäkerros korottaa rakennusta vain noin metrillä.

Kaupunginhallitus katsoo, että kaupunkikuvaneuvottelukunnan esitystä kaupunkitasoisesta asuinkerrostalojen korotusta koskevasta selvityksestä pidetään perusteltuna. Tässä tapauksessa selvityksen laatiminen ei kuitenkaan ole tarkoituksenmukaista, koska se viivästyttäisi hanketta liikaa. Toteutuessaan tästä kohteesta saataisiin arvokasta tietoa myöhemmin mahdollisesti laadittavaa kaupunkitasoista selvitystä varten. Hankkeen kaupunkikuvalliset vaikutukset on arvioitu ja hanketta tulee pitää toteuttamiskelpoisena. Samassa yhteydessä on arvioitu ja todettu kaupunkikuvallisessa mielessä mahdolliseksi myös muiden Rakuunantien itäpuolella olevien rakennusten korotus.

Hankkeen suunnittelussa on huomioitu yhteistila-, polkupyörien säilytys ja pysäköintitarpeet.

Kaupunginhallitus toteaa, että alueesta tehty rakennusinventointi otetaan luonnollisesti huomioon alueen kaavoituksessa ja muussa rakentamisen ohjauksessa. Lisäkerroksen rakentaminen korottaa rakennusta konkreettisesti vain noin metrillä, sillä uusi kerros sijoittuu pääasiassa nykyisen ullakon tilalle. Lisäkerros on myös kaikilta sivuiltaan hieman sisään vedetty, jolloin se katutasosta nähtynä näyttäytyy vaatimattomampana kuin miltä se näyttää julkisivuprojektioissa. Kaupunginhallitus katsoo, että esitetty lisärakentaminen on korkeatasoista ja ottanut hyvin huomioon rakennuksen arkkitehtoniset arvot eikä tarvele rakennusta tai alueen kaavahistoriallisia arvoja.

Helsingin kaupunki pyrkii edistämään täydennysrakentamista ja myös tämän hankkeen kaltaisen pienimuotoisen täydennysrakentamisen edistäminen on kaupungin tavoitteiden mukaista. Vastaavanlaisia

kerrostalojen korotuksia on toteutettu vielä hyvin vähän ja toteutuessaan hanke olisi hyvä esimerkki jatkoa ajatellen.

Kaupunginhallitus katsoo, että haettu toimenpide voidaan toteuttaa, koska suunnitelma on laadukas ja hankkeesta voi olla hyötyä vastaavien korotushankkeiden suunnittelussa.

Haettu toimenpide poikkeaa asemakaavasta siten, että rakentaminen ylittää kaavassa määrätyn enimmäiskerrosluvun (IV) ja suurimman sallitun korkeuden (14 m) sekä rakennusoikeuden.

Poikkeamisen erityinen syy on asuntotuotannon edistäminen. Haettu toimenpide ei aiheuta haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle taikka alueiden käytön muulle järjestämiselle, eikä vaikeuta luonnonsuojelun taikka rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista, mikäli toteutus vastaa pääpiirteissään 12.3.2012 päivättyjä suunnitelmia ja rakennuksen kuudenteen kerrokseen rakennettavan osuuden kerrosala ei ylitä 390 k-m². Haettu toimenpide ei myöskään johda vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen eikä muutoin aiheuta merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.

Sovellettavat oikeusohjeet

Maankäyttö- ja rakennuslaki 58 § 1 momentti, 171 §:n 2 momentin 2 kohta, 172, 173 ja 174 §

Laki kevennettyjen rakentamis- ja kaavamääräysten kokeilusta 3 §

Rakennusvalvontataksa 2012, 6 § a-kohta

Maksu

774 euroa

Jatkotoimenpiteet

Ennen mahdolliseen rakennustoimenpiteeseen ryhtymistä on saatava rakennuslupa, mikäli sellaista edellytetään. Rakennus- tai muu mahdollisesti vaadittava lupa on haettava kahden vuoden kuluessa poikkeamispäätöksen antopäivästä lukien. Lupahakemukseen on liitettävä tämä päätös lainvoimaisuustodistuksineen. Päätöksen liitteenä on ohje lainvoimaisuustodistuksen hankkimisesta.

Tämä päätös annetaan julkipanon jälkeen 12.12.2012, jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon.

Esittelijä

Esittelijä toteaa, että 1.1.2011 voimaan tulleen lain (1257/2010) (Laki kevennettyjen rakentamis- ja kaavamääräysten kokeilusta) 3 §:n säännösten mukaan maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 171 §:n 2 momentin 2-4 kohdassa ja 3 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa poikkeamisen rakentamista tai muuta toimenpidettä koskevista säännöksistä, määräyksistä, kielloista ja muista rajoituksista, lukuun ottamatta ranta-alueelle haettua poikkeamista, myöntää Helsingin kaupunki.

Hakemus koskee maankäyttö- ja rakennuslain 171 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaista vähäistä suurempaa poikkeamista asemakaavassa osoitetusta rakennusoikeudesta, joten toimivalta poikkeamisen ratkaisussa on kaupunginhallituksella.

Esittelijä puoltaa poikkeamisen myöntämistä ehdolla, että:

- toteutus vastaa pääpiirteissään 12.3.2012 päivättyjä suunnitelmia ja
- rakennuksen kuudenteen kerrokseen rakennettavan osuuden kerrosala ei ylitä 390 k-m².

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Suvi Rämö, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 74325
suvi.ramo(a)hel.fi
Sari-Anna Pennanen, kaupunginasiamies, puhelin: 310 36179
sari-anna.pennanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ympäristökartta (Munkkiniemen tontti 30058/1)
- 2 Asemapiirros (Munkkiniemen tontti 30058/1)
- 3 Asemakaavaote
- 4 Havainnekuva
- 5 Kaupunkisuunnitteluviraston lausunto poikkeamishakemuksesta

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Hakija

Otteen liitteet

Esitysteksti
Hallintovalitus,
poikkeamispäätöksen tekeminen
Liite 1
Liite 2
Hallintovalitus,
poikkeamispäätöksen tekeminen
Liite 1
Liite 2

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Muistutusten tekijät

Hallintovalitus,
poikkeamispäätöksen tekeminen

Tiedoksi

Kaupunkisuunnitteluvirasto
Rakennusvalvontavirasto
Hallintokeskus, Määttä
Kaupunginmuseo

Päätöshistoria

Kaupunginmuseo Kulttuuriympäristöyksikkö 14.9.2012

HEL 2012-008697 T 10 04 01

Rakennusvalvontaviraston lausuntopyyntö 3.9.2012

Kaupunginmuseo on tutustunut arkkitehtitoimisto Tallin 7.3.2012 päiväämiin suunnitelmiin olemassa olevan asuinkerrostalon korottamiseksi lisäkerroksella. Kaupunginmuseo tarkastelee hanketta perustehtävänsä kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta.

Kaupunginmuseon julkaisemassa ”Helsingin rakennuskulttuuri Munkkiniemen rakennusinventointi” Helsingin kaupunginmuseon tutkimuksia ja raportteja 2/2006 (tekijänä Hilla Tarjanne) Rakuunantie 1:ssä sijaitseva arkkitehti Eino Tuompon vuonna 1958 suunnittelema asuintalo on arvotettu kulttuurihistoriallisesti arvokkaaksi. Kohteeseen liittyy kaavahistoriallisia arvoja ja rakennus on säilynyt hyvin alkuperäisessä asussaan ja tehdyt muutokset on onnistuneesti sopeutettu olemassa olevaan rakennukseen. Vuoden 1950 asemakaavan mukaisesti Huopalahden tiehen rajoittuviin kortteleihin toteutettiin viisi–kuusikerroksisia lamelli- ja pistetaloja ja Rakuunantien varteen puiston puolelle edellisiä matalampia kolme–neljäkerroksisia asuinkerrostaloja maastonmuotoja seuraten.

Kaupunginmuseon näkemyksen mukaan yläpohjan päälle ja alkuperäisen päistään aumatun satulakaton tilalle rakennettava lisäkerros muuttaisi alkuperäisen rakennuksen arkkitehtuurin ominaispiirteitä oleellisesti, mikä on ristiriidassa niin kaavahistoriallisten kuin arkkitehtonisten arvojen kanssa. Näin ollen suunnitelmien mukaisella lisärakentamisella eittämättä menetetään rakennuksen ja alueen kulttuurihistoriallisia arvoja.

Joidenkin talojen ominaispiirteisiin korotus voi sopia luontevammin kuin toisiin. Nyt esillä olevan suunnitelman kaltainen korkeatasoinen lisärakentaminen voisi olla puollettavissa jollain muulla alueella.

10.12.2012

Kaupunginmuseo katsoo, että Munkkiniemen osalta on kirjattu suojelutavoitteet yllä mainitussa rakennusinventoinnissa ja sen tulisi toimia kaavoituksen lähtötietoina eikä alueen kulttuurihistoriallisia arvoja tule vaarantaa yksittäisillä poikkeamisluvilla.

Lisätiedot

Mäkinen Anne, yksikön päällikkö, puhelin: +358 9 310 36486
anne.makinen(a)hel.fi

§ 1415
Poikkeamishakemus (Munkkiniemi, Perustie 39)

HEL 2012-009009 T 10 04 01

Rakvv 30-1814-12-S

Päätös

Kaupunginhallitus päätti myöntää Sedmigradskys Småbarnsskola och Marias Asyl -säätiölle maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen vähäistä suuremman poikkeamisen asemakaavassa nro 11079 osoitetusta rakennusoikeudesta sekä rakennusalan päiväkotitilojen lisärakennuksen rakentamiseksi. Poikkeamisen myötä rakennusoikeus ylittyy 77 k-m².

Poikkeaminen myönnetään ehdolla, että

- Rakennuslupakuvat vastaavat pääosin 10.5.2012 päivättyjä suunnitelmia.
- Uusi kerrosala ei ylitä 115 k-m².

Hakija

Sedmigradskys Småbarnsskola och Marias Asyl (24.5.2012)

Rakennuspaikka

30. kaupunginosan (Munkkiniemi, Vanha Munkkiniemi) korttelin nro 30095 tontti nro 19 (Perustie 39)

Hakemus

Hakijan tarkoituksena on lisärakennuksen (110 k-m²) rakentaminen poiketen voimassa olevasta asemakaavasta siten, että rakentaminen ylittää asemakaavassa osoitetun rakennusalan ja rakennusoikeuden.

Hakija perustelee hakemustaan nykyisten päiväkotitilojen riittämättömyydellä ja päiväkotiin jonottavien lasten määrällä.

Kaupunkisuunnitteluvirasto on lausunnossaan 30.10.2012 puoltanut hakemusta.

Säännökset, joista poiketaan

Haettu toimenpide on vastoin voimassa olevaa asemakaavaa ja siten vastoin maankäyttö- ja rakennuslain 58 §:n 1 momenttia.

Osallisten kuuleminen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Hakemuksesta on tiedotettu naapureille kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston kirjeellä (6.8.2012). Heille on varattu tilaisuus kirjallisen muistutuksen tekemiseen. Laajempi kuuleminen ei ole tarpeen, koska poikkeamisella ei ole vaikutuksia laajemmalle. Hankkeesta jätettiin yksi muistutus.

Muistuttaja huomauttaa, että päiväkodin laajentaminen aiheuttaa lisäliikennettä kapealle Perustien Laajalahden pohjoispuoliselle osalle. Tien osuudella ei ole jalkakäytäviä, vaikka jalankulkijoita, muun muassa lapsia ja vanhuksia, on kohtalaisesti. Kiinteistöistä on käynti suoraan kadulle, jossa auto saattaa ajaa vain muutaman kymmenen sentin päästä kiinteistöjen ulostulosta. Mikäli päiväkotia laajennetaan, on liikenne sinne ohjattava muuta kautta kuin Perustietä pitkin tai muussa tapauksessa laajennuksesta on luovuttava.

Asemakaavamääräykset

Alueella on voimassa 24.1.2003 vahvistettu asemakaava nro 11079. Asemakaavan mukaan tontti on sosiaalitointa ja terveydenhuoltoa palvelevien rakennusten korttelialuetta (YS). Tontille on osoitettu rakennusala, jolle on osoitettu 380 k-m² rakennusoikeutta. Lisäksi kaavan mukaisella korttelialueella on suojeltu huvilarakennus ja talousrakennus, joille on myöhemmin erotettu oma tonttinsa. Tontilla 30095/19 sijaitsee vuonna 2004 valmistunut hakijan omistama päiväkotia. Rakennus on yksikerroksinen vaaleankeltainen rapattu rakennus, jossa toimii ruotsinkielinen päiväkotia.

Vuonna 1993 vahvistuneen asemakaavan valmistelussa on oletettu, että päiväkotitilat voisivat laajeta silloin vielä samalla tontilla olleeseen suojeltuun vuosisadan alun huvilarakennukseen. Myöhemmin on osoittautunut, että kaksikerroksisen huvilan tilat olisivat sopineet huonosti tähän käyttötarkoitukseen. Huvila on nyttemmin erotettu omalla tontilleen ja myyty yksityishenkilölle korjattavaksi asuinkäyttöön.

Perustelut

Hakijan tarkoituksena on laajentaa päiväkotia nykyisen rakennuksen eteläpuolelle tulevalla matalalla yksikerroksisella siivellä. Laajennusosaan voidaan sijoittaa kaksi noin viiden lapsen päiväkotiryhmää.

Kaupunginhallitus toteaa muistutuksen osalta, että Perustien varrella toimii nykyisin kaksi päiväkotia, hakijan ylläpitämä päiväkotia ja Helsingin kaupungin ylläpitämä päiväkotia. Päiväkotien sijainti puistoalueen reunassa ja liikenteellisesti rauhallisessa paikassa on päiväkotien toiminnan kannalta muutoin hyvä, mutta kuten muistutuksessa huomautetaan, Perustie on kapeahko päättyvä

sivukatu, eikä sen päässä oleva kääntöpaikka toimi parhaalla mahdollisella tavalla saattoliikenteen kannalta.

Lisärakentaminen tekee mahdolliseksi 10 uuden lapsen ottamisen päiväkotiin. Kaupunginhallitus katsoo, että lisärakentamisen mukanaan tuoma liikenteen lisäys on nykyiseen liikennemäärään suhteutettuna hyvin vähäistä, joten se ei ole este päiväkodin laajentamiselle.

Haettu toimenpide poikkeaa asemakaavasta siten, että hanke ylittää asemakaavassa osoitetun rakennusoikeuden ja kaavassa osoitetun rakennusalan. Kaavan mukainen rakennusoikeus 380 k-m², josta nykyisin on käytetty 347 k-m². Laajennusosan kerrosala on 110 k-m² ja se ylittää rakennusoikeuden 77 k-m².

Poikkeamisen myöntäminen on perusteltua, koska ruotsinkielisille päiväkotipaikoille on tarvetta, rakennusoikeuden ylitys on paikkaan nähden sijoitettu onnistuneesti ja suunniteltu lisärakentaminen on laadukasta.

Poikkeamisen erityinen syy on päivähoitopaikkatarpeeseen vastaaminen.

Haettu toimenpide ei aiheuta haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle taikka alueiden käytön muulle järjestämiselle, eikä vaikeuta luonnonsuojelun taikka rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista, mikäli rakennuslupakuvat vastaavat pääosin 10.5.2012 päivättyjä suunnitelmia ja mikäli uusi kerrosala ei ylitä 115 k-m². Haettu toimenpide ei myöskään johda vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen eikä muutoin aiheuta merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.

Sovellettavat oikeusohjeet

Maankäyttö- ja rakennuslaki 58 §:n 1 momentti, 171 §:n 2 momentin 2 kohta, 172, 173 ja 174 §

Laki kevennettyjen rakentamis- ja kaavamääräysten kokeilusta 3 §

Rakennusvalvontataksa 2012, 6 §:n a-kohta

Maksu

774 euroa

Jatkotoimenpiteet

Ennen mahdolliseen rakennustoimenpiteeseen ryhtymistä on saatava rakennuslupa, mikäli sellaista edellytetään. Rakennus- tai muu mahdollisesti vaadittava lupa on haettava kahden vuoden kuluessa poikkeamis päätöksen antopäivästä lukien. Lupahakemukseen on

liitettävä tämä päätös lainvoimaisuustodistuksineen. Päätöksen liitteenä on ohje lainvoimaisuustodistuksen hankkimisesta.

Tämä päätös annetaan julkipanon jälkeen 5.12.2012, jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Suvi Rämö, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 74325
suvi.ramo(a)hel.fi
Sari-Anna Pennanen, kaupunginasiainmies, puhelin: 310 36179
sari-anna.pennanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ympäristökartta (Munkkiniemen tontti 30095/19)
- 2 Asemapiirros (Munkkiniemen tontti 30095/19)
- 3 Asemakaavaote
- 4 Havainnekuva
- 5 Kaupunkisuunnitteluviraston lausunto 30.10.2012

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Hakija

Muistutuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Hallintovalitus,
poikkeamispäätöksen tekeminen
Liite 1
Liite 2
Hallintovalitus,
poikkeamispäätöksen tekeminen
Liite 1
Liite 2
Hallintovalitus,
poikkeamispäätöksen tekeminen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää myöntää Sedmigradskys Småbarnsskola och Marias Asyl -säätöille maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen vähäistä suuremman poikkeamisen asemakaavassa nro 11079 osoitetusta rakennusoikeudesta sekä rakennusalaista päiväkotitilojen lisärakennuksen rakentamiseksi. Poikkeamisen myötä rakennusoikeus ylittyy 77 k-m².

Poikkeaminen myönnettäneen ehdolla, että

- Rakennuslupakuvat vastaavat pääosin 10.5.2012 päivättyjä suunnitelmia.
- Uusi kerrosala ei ylitä 115 k-m².

Hakija

Sedmigradskys Småbarnsskola och Marias Asyl (24.5.2012)

Rakennuspaikka

30. kaupunginosan (Munkkiniemi, Vanha Munkkiniemi) korttelin nro 30095 tontti nro 19 (Perustie 39)

Hakemus

Hakijan tarkoituksena on lisärakennuksen (110 k-m²) rakentaminen poiketen voimassa olevasta asemakaavasta siten, että rakentaminen ylittää asemakaavassa osoitetun rakennusalan ja rakennusoikeuden.

Hakija perustelee hakemustaan nykyisten päiväkotitilojen riittämättömyydellä ja päiväkotiin jonottavien lasten määrällä.

Kaupunkisuunnitteluvirasto on lausunnossaan 30.10.2012 puoltanut hakemusta.

Säännökset, joista poiketaan

Haettu toimenpide on vastoin voimassa olevaa asemakaavaa ja siten vastoin maankäyttö- ja rakennuslain 58 §:n 1 momenttia.

Osallisten kuuleminen

Hakemuksesta on tiedotettu naapureille kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston kirjeellä (6.8.2012). Heille on varattu tilaisuus kirjallisen muistutuksen tekemiseen. Laajempi kuuleminen ei ole tarpeen, koska poikkeamisella ei ole vaikutuksia laajemmalle. Hankkeesta jätettiin yksi muistutus.

Muistuttaja huomauttaa, että päiväkodin laajentaminen aiheuttaa lisäliikennettä kapealle Perustien Laajalahden pohjoispuoliselle osalle. Tien osuudella ei ole jalkakäytäviä, vaikka jalankulkijoita, muun muassa lapsia ja vanhuksia, on kohtalaisesti. Kiinteistöistä on käynti suoraan kadulle, jossa auto saattaa ajaa vain muutaman kymmenen sentin päästä kiinteistöjen ulostulosta. Mikäli päiväkotia laajennetaan, on liikenne sinne ohjattava muuta kautta kuin Perustietä pitkin tai muussa tapauksessa laajennuksesta on luovuttava.

Asemakaavamääräykset

Alueella on voimassa 24.1.2003 vahvistettu asemakaava nro 11079. Asemakaavan mukaan tontti on sosiaalitointa ja terveydenhuoltoa palvelevien rakennusten korttelialuetta (YS). Tontille on osoitettu rakennusala, jolle on osoitettu 380 k-m² rakennusoikeutta. Lisäksi kaavan mukaisella korttelialueella on suojeltu huvilarakennus ja talousrakennus, joille on myöhemmin erotettu oma tonttinsa. Tontilla 30095/19 sijaitsee vuonna 2004 valmistunut hakijan omistama päiväkotito. Rakennus on yksikerroksinen vaaleankeltainen rapattu rakennus, jossa toimii ruotsinkielinen päiväkotito.

Vuonna 1993 vahvistuneen asemakaavan valmistelussa on oletettu, että päiväkotitilat voisivat laajeta silloin vielä samalla tontilla olleeseen suojeltuun vuosisadan alun huvilarakennukseen. Myöhemmin on osoittautunut, että kaksikerroksisen huvilan tilat olisivat sopineet huonosti tähän käyttötarkoitukseen. Huvila on nyttemmin erotettu omalla tontilleen ja myyty yksityishenkilölle korjattavaksi asuinkäyttöön.

Perustelut

Hakijan tarkoituksena on laajentaa päiväkotito nykyisen rakennuksen eteläpuolelle tulevalla matalalla yksikerroksisella siivellä. Laajennusosaan voidaan sijoittaa kaksi noin viiden lapsen päiväkotiryhmää.

Kaupunginhallitus toteaa muistutuksen osalta, että Perustien varrella toimii nykyisin kaksi päiväkotito, hakijan ylläpitämä päiväkotito ja Helsingin kaupungin ylläpitämä päiväkotito. Päiväkotien sijainti puistoalueen reunassa ja liikenteellisesti rauhallisessa paikassa on päiväkotien toiminnan kannalta muutoin hyvä, mutta kuten muistutuksessa huomautetaan, Perustie on kapeahko päättyvä sivukatu, eikä sen päässä oleva kääntöpaikka toimi parhaalla mahdollisella tavalla saattoliikenteen kannalta.

Lisärakentaminen tekee mahdolliseksi 10 uuden lapsen ottamisen päiväkotitoiin. Kaupunginhallitus katsoo, että lisärakentamisen mukanaan tuoma liikenteen lisäys on nykyiseen liikennemäärään suhteutettuna hyvin vähäistä, joten se ei ole este päiväkodin laajentamiselle.

Haettu toimenpide poikkeaa asemakaavasta siten, että hanke ylittää asemakaavassa osoitetun rakennusoikeuden ja kaavassa osoitetun rakennusalan. Kaavan mukainen rakennusoikeus 380 k-m², josta nykyisin on käytetty 347 k-m². Laajennusosan kerrosala on 110 k-m² ja se ylittää rakennusoikeuden 77 k-m².

Poikkeamisen myöntäminen on perusteltua, koska ruotsinkielisille päiväkotipaikoille on tarvetta, rakennusoikeuden ylitys on paikkaan nähden sijoitettu onnistuneesti ja suunniteltu lisärakentaminen on laadukasta.

Poikkeamisen erityinen syy on päivähoitopaikkatarpeeseen vastaaminen.

Haettu toimenpide ei aiheuta haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle taikka alueiden käytön muulle järjestämiselle, eikä vaikeuta luonnonsuojelun taikka rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista, mikäli rakennuslupakuvat vastaavat pääosin 10.5.2012 päivättyjä suunnitelmia ja mikäli uusi kerrosala ei ylitä 115 k-m². Haettu toimenpide ei myöskään johda vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen eikä muutoin aiheuta merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.

Sovellettavat oikeusohjeet

Maankäyttö- ja rakennuslaki 58 §:n 1 momentti, 171 §:n 2 momentin 2 kohta, 172, 173 ja 174 §

Laki kevennettyjen rakentamis- ja kaavamääräysten kokeilusta 3 §

Rakennusvalvontataksa 2012, 6 §:n a-kohta

Maksu

774 euroa

Jatkotoimenpiteet

Ennen mahdolliseen rakennustoimenpiteeseen ryhtymistä on saatava rakennuslupa, mikäli sellaista edellytetään. Rakennus- tai muu mahdollisesti vaadittava lupa on haettava kahden vuoden kuluessa poikkeamispäätöksen antopäivästä lukien. Lupahakemukseen on liitettävä tämä päätös lainvoimaisuustodistuksineen. Päätöksen liitteenä on ohje lainvoimaisuustodistuksen hankkimisesta.

Tämä päätös annetaan julkipanon jälkeen 5.12.2012, jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon.

Esittelijä

Esittelijä toteaa, että 1.1.2011 voimaan tulleen lain (1257/2010) (Laki kevennettyjen rakentamis- ja kaavamääräysten kokeilusta) 3 §:n säännösten mukaan maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 171 §:n 2 momentin 2-4 kohdassa ja 3 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa poikkeamisen rakentamista tai muuta toimenpidettä koskevista säännöksistä, määräyksistä, kielloista ja muista rajoituksista, lukuun ottamatta ranta-alueelle haettua poikkeamista, myöntää Helsingin kaupunki.

Hakemus koskee maankäyttö- ja rakennuslain 171 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaista vähäistä suurempaa poikkeamista asemakaavassa

osoitetusta rakennusoikeudesta, joten toimivalta poikkeamisen ratkaisussa on kaupunginhallituksella.

Esittelijä puoltaa poikkeamisen myöntämistä päätösehdotuksessa mainituin ehdoin.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Suvi Rämö, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 74325
suvi.ramo(a)hel.fi
Sari-Anna Pennanen, kaupunginasiamies, puhelin: 310 36179
sari-anna.pennanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ympäristökartta (Munkkiniemen tontti 30095/19)
- 2 Asemapiirros (Munkkiniemen tontti 30095/19)
- 3 Asemakaavaote
- 4 Havainnekuva
- 5 Kaupunkisuunnitteluviraston lausunto 30.10.2012

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Hakija

Muistutuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Hallintovalitus,
poikkeamispäätöksen tekeminen
Liite 1
Liite 2
Hallintovalitus,
poikkeamispäätöksen tekeminen
Liite 1
Liite 2
Hallintovalitus,
poikkeamispäätöksen tekeminen

Tiedoksi

Kaupunkisuunnitteluvirasto
Rakennusvalvontavirasto
Hallintokeskus, Määttä

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 03.12.2012 § 1366

Pöydälle 03.12.2012

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

10.12.2012

HEL 2012-009009 T 10 04 01

Rakvv 30-1814-12-S

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Suvi Rämö, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 74325
suvi.ramo(a)hel.fi
Sari-Anna Pennanen, kaupunginasiainjohtaja, puhelin: 310 36179
sari-anna.pennanen(a)hel.fi

§ 1416

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavien viranomaisten viikoilla 48 ja 49 tekemiä päätöksiä:

kaupunkisuunnittelulautakunta	27.11.2012
kiinteistölautakunta	29.11.2012 § 641
asuntotuotantotoimisto	
- toimitusjohtaja	28.11. ja 4.12.2012

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Suvi Rämö, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 74325
suvi.ramo(a)hel.fi
Pirkko Vainio, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
pirkko.vainio(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavien viranomaisten viikoilla 48 ja 49 tekemiä päätöksiä:

kaupunkisuunnittelulautakunta	27.11.2012
kiinteistölautakunta	29.11.2012 § 641
asuntotuotantotoimisto	
- toimitusjohtaja	28.11. ja 4.12.2012

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Suvi Rämö, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 74325
suvi.ramo(a)hel.fi
Pirkko Vainio, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
pirkko.vainio(a)hel.fi

§ 1417

Lausunto sijaissynnytysjärjestelyitä koskevasta oikeusministeriön arviomuistiosta

HEL 2012-012380 T 03 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa oikeusministeriölle seuraavan lausunnon:

Kaupunginhallitus toteaa, että kysymys sijaissynnytysjärjestelyjen sallimisesta on hyvin herkkä ja monitahoinen. Kiistaton lähtökohta on kuitenkin se, että ratkaisujen on oltava lapsen edun mukaisia ja moraalisesti kestäviä. Valitun toimintamallin tulisi olla myös sellainen, että sitä voidaan tehokkaasti valvoa. Järjestelyihin liittyvistä ongelmista huolimatta Helsingin kaupunginhallitus suhtautuu ei-kaupallisten sijaissynnytysten rajoitettuun sallimiseen positiivisesti.

Ei-kaupallisen sijaissynnytyksen sallimista rajoituksetta Helsingin kaupunginhallitus ei kannata. Se voisi aiheuttaa merkittävän kaupallisen ja taloudellisen hyväksikäytön riskin, loukkaisi ihmisarvoa ja voisi pahimmillaan täyttää ihmiskaupan kriteerit.

Ei-kaupallinen sijaissynnytys voisi olla lapsettomuuden hoitokeinona mahdollinen yksittäisissä tilanteissa, mikäli biologinen raskaus ei ole mahdollinen terveydellisistä syistä ja pariskunta haluaa geeniperimältään oman lapsen. Arviomuistiossa todetaan, että sijaissynnytys edellyttäisi erityisosaamista vaativaa moniammatillista arviointia, ohjausta, neuvontaa ja tukea sekä sijaissynnyttäjänä toimivalle naiselle että aiotuille vanhemmille ja heidän perheilleen. Ei-kaupallisen sijaissynnytyksen salliminen yksittäisissä tilanteissa edellyttäisi vahvaa oikeudellista sääntelyä. Mikäli ei-kaupallinen sijaissynnytys sallittaisiin rajoitetusti, voidaan olettaa, että sijaissynnytysten määrä jäisi hyvin vähäiseksi. Tästä johtuen moniammatillisen arvioinnin ja tuen edellyttämä erityisosaaminen vaatii vain muutamiin osaamiskeskuksiin keskittyvää ammattitaitoa.

Valtakunnallinen sosiaali- ja terveysalan eettinen neuvottelukunta (ETENE) päätyi 28.9.2011 antamassaan lausunnossa arvioon, jonka mukaan joissakin yksittäisissä tapauksissa lapsettomuuden hoito sijaissynnytyksen avulla voisi olla eettisesti hyväksyttävää.

Edellä kuvattu ETENEn ehdottama menettelytapa vaikuttaa juridisesti monimutkaiselta ja käytännössä huomattavasti myös terveydenhuollon resursseja ja osaamista vaativalta. Esimerkiksi Helsingin terveyskeskuksella tällaista osaamista ei ole eikä ole

tarkoituksenmukaista hankkiakaan ottaen huomioon kyseeseen tulevien tapausten todennäköisen vähälukuisuuden. Perusterveydenhuollolle ei tule määrätä sijaissynnytykseen liittyviä velvoitteita. Mikäli sosiaali- ja terveydenhuollolle määrätään jotain velvoitteita sijaissynnytykseen liittyen, tulee velvoitteiden koskea erityispalveluja tarjoavia tahoja (esim. erva), jotta riittävä asiantuntemus alalla on mahdollista turvata.

Kansainvälisissä tutkimuksissa on korostettu raskausajan keskeistä merkitystä lapsen varhaisen vuorovaikutuksen ja turvallisen kiintymyssuhteen kehittymiselle. Turvallinen kiintymyssuhde luo vakaan pohjan lapsen kokonaiskehitykselle ja hyvinvoinnille. Lapsen oikeuksien sopimuksessa korostetaan lapsen oikeutta hoivaan ja suojeluun sekä lapsen etua kaikessa päätöksenteossa. Sijaissynnytyksen mahdollistaminen voi vaarantaa lapsen oikeuden raskauden aikaiseen hoivaan ja suojeluun sekä lapsen kykyyn muodostaa turvallisia kiintymyssuhteita. Tämän ja muiden eettis-juridisten seikkojen vuoksi kaupunginhallitus toteaa, että sijaissynnytyksen tulisi Suomessa olla mahdollista vain hyvin tarkkaan harkituissa ei-kaupallisissa tilanteissa ja sijaissynnytysten vaatima erityisosaaminen tulee keskittää hyvin harvoihin paikkoihin.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Olli Hari, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
olli.hari(a)hel.fi

Otteet

Ote
Oikeusministeriö

Otteen liitteet
Muutoksenhakukielto, valmistelu

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne antaa oikeusministeriölle seuraavan lausunnon:

Kaupunginhallitus toteaa, että kysymys sijaissynnytysjärjestelyjen sallimisesta on hyvin herkkä ja monitahoinen. Kiistaton lähtökohta on kuitenkin se, että ratkaisujen on oltava lapsen edun mukaisia ja moraalisesti kestäviä. Valitun toimintamallin tulisi olla myös sellainen, että sitä voidaan tehokkaasti valvoa. Järjestelyihin liittyvistä ongelmista huolimatta Helsingin kaupunginhallitus suhtautuu ei-kaupallisten sijaissynnytysten rajoitettuun sallimiseen positiivisesti.

Ei-kaupallisen sijaissyntyksen sallimista rajoituksetta Helsingin kaupunginhallitus ei kannata. Se voisi aiheuttaa merkittävän kaupallisen ja taloudellisen hyväksikäytön riskin, loukkaisi ihmisarvoa ja voisi pahimmillaan täyttää ihmiskaupan kriteerit.

Ei-kaupallinen sijaissyntyminen voisi olla lapsettomuuden hoitokeinona mahdollinen yksittäisissä tilanteissa, mikäli biologinen raskaus ei ole mahdollinen terveydellisistä syistä ja pariskunta haluaa geeniperimältään oman lapsen. Arviomuistiossa todetaan, että sijaissyntyminen edellyttäisi erityisosaamista vaativaa moniammatillista arviointia, ohjausta, neuvontaa ja tukea sekä sijaissyntäjänä toimivalle naiselle että aiotuille vanhemmille ja heidän perheilleen. Ei-kaupallisen sijaissyntyksen salliminen yksittäisissä tilanteissa edellyttäisi vahvaa oikeudellista sääntelyä. Mikäli ei-kaupallinen sijaissyntyminen sallittaisiin rajoitetusti, voidaan olettaa, että sijaissyntyneiden määrä jäisi hyvin vähäiseksi. Tästä johtuen moniammatillisen arvioinnin ja tuen edellyttämä erityisosaaminen vaatii vain muutamiin osaamiskeskukseen keskittyvää ammattitaitoa.

Valtakunnallinen sosiaali- ja terveysalan eettinen neuvottelukunta (ETENE) päätyi 28.9.2011 antamassaan lausunnossa arvioon, jonka mukaan joissakin yksittäisissä tapauksissa lapsettomuuden hoito sijaissyntyksen avulla voisi olla eettisesti hyväksyttävää.

Edellä kuvattu ETENEn ehdottama menettelytapa vaikuttaa juridisesti monimutkaiselta ja käytännössä huomattavasti myös terveydenhuollon resursseja ja osaamista vaativalta. Esimerkiksi Helsingin terveyskeskuksella tällaista osaamista ei ole eikä ole tarkoituksenmukaista hankkiakaan ottaen huomioon kyseeseen tulevien tapausten todennäköisen vähälukuisuuden. Perusterveydenhuollolle ei tule määrätä sijaissyntykseen liittyviä velvoitteita. Mikäli sosiaali- ja terveydenhuollolle määrätään jotain velvoitteita sijaissyntykseen liittyen, tulee velvoitteiden koskea erityispalveluja tarjoavia tahoja (esim. erva), jotta riittävä asiantuntemus alalla on mahdollista turvata.

Kansainvälisissä tutkimuksissa on korostettu raskausajan keskeistä merkitystä lapsen varhaisen vuorovaikutuksen ja turvallisen kiintymyssuhteen kehittymiselle. Turvallinen kiintymyssuhde luo vakaan pohjan lapsen kokonaiskehitykselle ja hyvinvoinnille. Lapsen oikeuksien sopimuksessa korostetaan lapsen oikeutta hoivaan ja suojeluun sekä lapsen etua kaikessa päätöksenteossa. Sijaissyntyksen mahdollistaminen voi vaarantaa lapsen oikeuden raskauden aikaiseen hoivaan ja suojeluun sekä lapsen kykyyn muodostaa turvallisia kiintymyssuhteita. Tämän ja muiden eettis-juridisten seikkojen vuoksi kaupunginhallitus toteaa, että sijaissyntyksen tulisi Suomessa olla mahdollista vain hyvin tarkkaan

harkituissa ei-kaupallisissa tilanteissa ja sijaissyntyneiden vaatima erityisosaaminen tulee keskittää hyvin harvoihin paikkoihin.

Esittelijä

Lausuntopyynnössä ilmoitettua määräaikaa on jatkettu 10.12.2012 asti.

Sosiaali- ja terveyslautakuntien lausunnot sisältyvät päätöshistoriaan.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Olli Hari, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
olli.hari(a)hel.fi

Otteet

Ote
Oikeusministeriö

Otteen liitteet
Muutoksenhakukielto, valmistelu

Tiedoksi

Sosiaalilautakunta
Terveyslautakunta

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 03.12.2012 § 1372

Pöydälle 03.12.2012

HEL 2012-012380 T 03 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Olli Hari, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
olli.hari(a)hel.fi

Sosiaalilautakunta 30.10.2012 § 352

HEL 2012-012380 T 03 00 00

Päätös

Sosiaalilautakunta päätti antaa asiasta kaupunginhallitukselle seuraavan sisältöisen lausunnon.

Oikeusministeriö pyytää Helsingin kaupungin lausuntoa arviomuistiossa esitetyistä kolmesta (3) sijaissynnytyksen oikeudellisesta sääntelyvaihtoehdosta sekä niiden vaikutuksista sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalle. Sääntelyvaihtoehdot ovat;

- voimassa olevan lainsäädännön mukaisen täyskiellon jatkaminen,
- ei-kaupallisen sijaissynnytyksen salliminen rajoituksetta ja
- ei-kaupallisen sijaissynnytyksen salliminen yksittäisissä tilanteissa.

Otettaessa kantaa sijaissynnytykseen on ehdottomana lähtökohtana pidettävä lapsen edun toteutumista. Lisäksi on varmistettava, että ratkaisu on moraalisesti kestävä ja ihmisarvoa kunnioittava ja että sijaissynnytyksen sääntely on selkeää ja helposti valvottavissa.

Sijaissynnytyjärjestely yhtenä lapsettomuuden hoitomuotona oli Suomessa mahdollinen ennen 1.9.2007 voimaan tullutta hedelmöityshoitolakia, joka kieltää hedelmöityshoitojen antamisen, mikäli on syytä olettaa, että lapsi aiotaan antaa ottolapseksi. Hedelmöityshoitolain voimaantuloa edeltävien 15 vuoden aikana oli Suomessa ryhdytty sijaissynnytyjärjestelyihin noin 20 tapauksessa, joiden seurauksena on arvioitu syntyneen noin kymmenen lasta. Muistion mukaan sijaissynnytyjärjestelyihin on liittynyt merkittäviä psyykkisiä, eettisiä ja oikeudellisia ongelmia.

Sosiaalilautakunta toteaa ei-kaupallisen sijaissynnytyksen sallimisen rajoituksetta aiheuttavan merkittävän kaupallisen ja taloudellisen hyväksikäytön riskin, loukkaavan ihmisarvoa ja voivan pahimmillaan täyttää ihmiskaupan kriteerit.

Oikeusministeriön arviomuistion mukaan ei-kaupallinen sijaissynnytyks voisi olla lapsettomuuden hoitokeinona mahdollinen yksittäisissä tilanteissa, mikäli biologinen raskaus ei ole mahdollinen terveydellisistä syistä ja pariskunta haluaa geeniperimältään oman lapsen. Arviomuistiossa todetaan, että sijaissynnytyks edellyttäisi erityisosaamista vaativaa moniammatillista arviointia, ohjausta, neuvontaa ja tukea sekä sijaissynnyttäjänä toimivalle naiselle että aiotuille vanhemmille ja heidän perheilleen. Ei-kaupallisen sijaissynnytyksen salliminen yksittäisissä tilanteissa edellyttäisi vahvaa oikeudellista sääntelyä, minkä toteuttaminen juridisesta näkökulmasta olisi erittäin vaikeaa. Rajan vetäminen sallittujen ja kiellettyjen järjestelyjen välille olisi haastavaa ja aina jollakin tavoin keinotekoista.

Mikäli ei-kaupallinen sijaissynnytys sallittaisiin rajoitetusti, voidaan olettaa, että sijaissynnytysten määrä jäisi hyvin vähäiseksi. Tästä johtuen moniammatillisen arvioinnin ja tuen edellyttämä erityisosaaminen ei pääsisi kehittymään, eikä sitä näin ollen voitaisi turvata sosiaali- ja terveydenhuollossa. Oikeudellinen sääntely ja moniammatillinen arviointi ja tukikaan eivät poista järjestelyyn liittyviä psyykkisiä ja oikeudellisia epävarmuustekijöitä erilaisissa ongelmatilanteissa.

Kansainvälisissä tutkimuksissa on korostettu raskausajan keskeistä merkitystä lapsen varhaisen vuorovaikutuksen ja turvallisen kiintymyssuhteen kehittymiselle. Turvallinen kiintymyssuhde luo vakaan pohjan lapsen kokonaiskehitykselle ja hyvinvoinnille. Lapsen oikeuksien sopimuksessa korostetaan lapsen oikeutta hoivaan ja suojeluun sekä lapsen etua kaikessa päätöksenteossa. Sijaissynnytyksen mahdollistaminen voi vaarantaa lapsen oikeuden raskauden aikaiseen hoivaan ja suojeluun sekä lapsen kykyyn muodostaa turvallisia kiintymyssuhteita.

Sosiaalilautakunta toteaa, että sijaissynnytyjärjestelyyn liittyy useita oikeudellisia ja eettisiä riskejä ja tulee tarkkaan harkita, voidaanko lapsen oikeuksien sopimuksen mukainen lapsen etu ja mahdollisuudet terveeseen ja turvalliseen kasvuun ja kehitykseen riittävästi turvata sijaissynnytykseen liittyvällä lainsäädännöllä.

Käsittely

30.10.2012 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Jussi Tarkkanen: Esittelijän lausuntoehdotuksesta poistetaan viimeisen kappaleen viimeinen virke: "Sosiaalilautakunnan näkemyksen mukaan sosiaalitoimella ei ole mahdollisuuksia turvata riittävää erityisosaamista sijaissynnytyksen arviointiin, ohjaukseen ja tukeen ottaen huomioon tapausten todennäköisen vähälukuisuuden."

Kannattaja:

Sirkku Ingervo

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Esittelijän lausuntoehdotuksesta poistetaan viimeisen kappaleen viimeinen virke: "Sosiaalilautakunnan näkemyksen mukaan sosiaalitoimella ei ole mahdollisuuksia turvata riittävää erityisosaamista sijaissynnytyksen arviointiin, ohjaukseen ja tukeen ottaen huomioon tapausten todennäköisen vähälukuisuuden."

Jaa-äännet: 3

Gunvor Brettschneider, Tuomas Nurmela, Olli Valtonen

Ei-äännet: 6

Sirkku Ingervo, Terhi Mäki, Sara Paavolainen, Jussi Tarkkanen, Antti Valpas, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 2

Jouko Kajanoja, Jaana Pelkonen

Jussi Tarkkasen vastaehdotus voitti esittelijän ehdotuksen äänin 6-3, 2 tyhjää.

Esittelijä

sosiaalijohtaja
Paavo Voutilainen

Lisätiedot

Maria Kahila, vs. johtava kehittämiskonsultti, puhelin: 310 43087
maria.kahila(a)hel.fi

Terveyslautakunta 02.10.2012 § 247

HEL 2012-012380 T 03 00 00

Päätös

Terveyslautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan, esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon:

”Kysymys sijaissynnytysjärjestelyjen sallimisesta on hyvin herkkä ja monitahoinen. Kiistaton lähtökohta on kuitenkin se, että ratkaisujen on oltava lapsen edun mukaisia ja moraalisesti kestäviä. Valitun toimintamallin tulisi olla myös sellainen, että sitä voidaan tehokkaasti valvoa.

Sijaissynnytysjärjestelyt yhtenä lapsettomuushoidon muotona olivat Suomessa mahdollisia ennen hedelmöityshoitolaisten voimaantuloa 1.9.2007. Ennen hedelmöityshoitolaisten säätämistä ja sijaissynnytysjärjestelyjen kieltämistä Suomessa oli 1990-luvulta lähtien ryhdytty sijaissynnyttäjäjärjestelyihin noin kahdessakymmenessä tapauksessa ja sijaissynnytysjärjestelyn avulla arvioitiin syntyneen noin kymmenen lasta. Mahdollisuutta käytettiin tuolloin siis hyvin vähän.

Voimassa olevan hedelmöityshoitolaisten esitöissä (HE 3/2006 vp) perustellaan sijaissynnytysjärjestelyjen estämistä tähän liittyvillä periaatteellisilla ja käytännön ongelmilla:

Sijaissynnytyksen salliminen voisi saattaa sellaisen henkilön vaikeaan asemaan, jota pyydetään toimimaan sijaissynnyttäjänä. Jos kysyjä on

läheinen, kieltäytyminen voi olla vaikeaa. Raskauteen ja synnytykseen liittyy aina terveydellisiä riskejä ja sijaissynnyttäjäjärjestelyihin saattaa liittyä tavallista suurempi synnytysmasennuksen riski. Jos sijaissynnyttäjänä taas käytettäisiin muuta kuin parille läheistä naista, järjestelyn salliminen saattaisi luoda merkittävän kaupallisen ja taloudellisen hyväksikäytön riskin. Järjestelyn aikana osapuolten tahto saattaa myös muuttua. Synnyttävä äiti saattaakin haluta pitää lapsen ja toisaalta lasta alun perin halunneet voivat haluta luopua lapsesta erityisesti silloin, kun heidän elämäntilanteensa on muuttunut tai lapsi ei synnykään terveenä. Nämä ongelmat ovat edelleen ajankohtaisia.

Muistion mukaan sijaissynnytystä koskevassa julkisessa keskustelussa usein toistettu väite on, että Suomessa tällaisia ongelmia ei ole esiintynyt. Kuitenkin muistiossa kuvattujen tapausten perusteella on ilmeistä, että Suomessa toteutettuihin sijaissynnyttämisjärjestelyihin on liittynyt enemmän ongelmia kuin mistä julkisuudessa on keskusteltu.

Keinohedelmöitykseen perustuvat sijaissynnytyjärjestelyt ovat tällä hetkellä kiellettyjä kaikissa Pohjoismaissa. Ne ovat kiellettyjä myös monissa muissa Euroopan maissa, mukaan lukien Viro.

Arviomuistiossa kuvatut kotimaiset ja kansainväliset esimerkit siis osoittavat, että sijaissynnytyksiin liittyy merkittäviä eettisiä, juridisia ja psykologisia ongelmia.

Euroopan neuvoston vuonna 1989 hedelmöityshoidon antamista koskevan raportin mukaan sijaissynnyttäjän käyttö olisi raportin mukaan kiellettävä. Jäsenvaltiot voisivat kuitenkin poikkeustapauksissa sallia, että nainen synnyttää toiselle naiselle lapsen sillä edellytyksellä, että 1) sijaissynnytyksestä tehdyt sopimukset eivät olisi toimeenpanokelpoisia, 2) raskauden läpikäyvä nainen ei kuitenkaan saisi aineellista hyötyä sijaissynnytyksestä ja 3) sijaissynnyttäjällä on mahdollisuus synnytyksen jälkeen valita, haluaako hän itse pitää synnyttämänsä lapsen.

ETENE päätyi 28.9.2011 antamassaan lausunnossa arvioon, jonka mukaan joissakin yksittäisissä tapauksissa lapsettomuuden hoito sijaissynnytyksen avulla voisi olla eettisesti hyväksyttävää. ETENE oli pyytänyt lausuntoansa varten asiantuntijalausunnot. Niissä esitetyt mielipiteet eroavat toisistaan.

ETENE toteaa, että lasten oikeudet tulisi kuitenkin suojata lainsäädännöllä laatimalla sijaissynnytystä koskeviin säädöksiin riittävän sitovia ehtoja. Sijaissynnytykseen osallistuvien aikuisten ja heidän perheidensä oikeudet ja kuulluksi tulo olisi säädöksissä selvennettävä ja varmistettava.

Sijaissynnytyksen tulisi perustua auttamishaluun, ei kaupallisuuteen, mutta sallia todellisten kulujen korvaaminen sijaissynnyttäjäksi ryhtyvälle naiselle. ETENE pitää edelleen tärkeänä, että sijaissynnytyshoidot olisivat luvanvaraisia. Toiminnan ohjaamiseksi tarvittaisiin moniammatillinen hoitotiimi, jonka tehtäviin sisältyisi eri osapuolten neuvonta, ohjaus ja riittävän pitkä tuki.

Sijaissynnytysjärjestelyiden salliminen yksittäisissä tilanteissa edellyttäisi tarkkojen kriteereiden luomista sille, millä edellytyksillä järjestely voitaisiin toteuttaa ja mikä viranomainen arvioisi lupaedellytysten täyttymisen. Tulisi pohtia, sallittaisiinko sijaissynnytysjärjestelyssä käytettävän alkion luominen vain aiottujen vanhempien sukusoluja käyttäen vai osin tai kokonaan luovutettujen sukusolujen avulla. Hoitojen salliminen edellyttäisi vanhemmiksi aikovien terveydellistä (fyysistä ja psyykkistä) arviointia järjestelyyn liittyvien riskien minimoimiseksi ja mahdollisten ikärajojen asettamista. Sijaissynnyttäjän aiempaan ja odotettavissa olevaan terveydentilaan ja hänen perheensä valmisteluun tulisi kiinnittää erityistä huomiota.

Edellä kuvattu ETENEn ehdottama menettelytapa vaikuttaa juridisesti monimutkaiselta ja käytännössä huomattavasti myös terveydenhuollon resursseja ja osaamista vaativalta. Esimerkiksi Helsingin terveyskeskuksella tällaista osaamista ei ole eikä ole tarkoituksenmukaista hankkiakaan ottaen huomioon kyseeseen tulevien tapausten todennäköisen vähälukuisuuden.

Jos sijaissynnyttäjäjärjestelyt haluttaisiin sallia, mutta vain hyvin rajoitetusti, kuten ETENEn lausunnossa esitetään, rajan vetäminen sallittujen ja kiellettyjen järjestelyjen välillä olisi haastavaa.

Edellä mainituilla perusteilla terveyslautakunnan näkemyksen mukaan sijaissynnytysjärjestelyihin liittyviä ongelmia ei ole pystytty tyydyttävästi ratkaisemaan missään maassa, minkä vuoksi perusterveydenhuollolle ei tule määrätä sijaissynnytykseen liittyviä velvoitteita."

Terveysvaikutusten arviointi

Sijaissynnytys on lapsettomuuden hoitokeino, joka voi mahdollistaa geneettisen vanhemmuuden mm. pariskunnille, joille tämä ei olisi lääketieteellisistä syistä mahdollista. Sijaissynnytykseen liittyy normaalien raskauteen ja synnytykseen liittyvien riskien lisäksi psykologisia riskejä.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Matti Toivola

Lisätiedot

Jukka Pellinen, hallintoylilääkäri, puhelin: 310 42305

10.12.2012

Stj/1

jukka.pellinen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

§ 1418

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 49 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

Sosiaalilautakunta 4.12.2012
Terveyslautakunta 4.12.2012

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Olli Hari, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
olli.hari(a)hel.fi
Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättänee, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 49 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

Sosiaalilautakunta 4.12.2012
Terveyslautakunta 4.12.2012

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Olli Hari, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
olli.hari(a)hel.fi
Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

§ 1419 Helsingin kaupungin henkilöstön päihdeohjelma

HEL 2012-015108 T 01 00 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä esityslistan liitteenä olevan Helsingin kaupungin henkilöstön päihdeohjelman ja siihen liittyvän tehtäväluettelon.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti, että päihdeohjelma tulee voimaan 1.1.2013 ja on voimassa enintään 31.12.2020 saakka.

Vielä kaupunginhallitus päätti kumota 16.5.2005, 695 §, hyväksymänsä Helsingin kaupungin päihdeohjelman.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti oikeuttaa henkilöstökeskuksen jatkossa vastaamaan periaatteiden päivittämisestä ja uusimisesta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Leena Mattheiszen, johtava työmarkkinalakimies, puhelin: 310 37963
leena.mattheiszen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin kaupungin henkilöstön päihdeohjelma.pdf
- 2 Päihdeohjelman tehtäväluettelo.pdf
- 3 Laki yksityisyyden suojasta työelämässä.pdf

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne hyväksyä esityslistan liitteenä olevan Helsingin kaupungin henkilöstön päihdeohjelman ja siihen liittyvän tehtäväluettelon.

Lisäksi kaupunginhallitus päättäne, että päihdeohjelma tulee voimaan 1.1.2013 ja on voimassa enintään 31.12.2020 saakka.

Vielä kaupunginhallitus päättäne kumota 16.5.2005, 695 §, hyväksymänsä Helsingin kaupungin päihdeohjelman.

Lisäksi kaupunginhallitus päättäne oikeuttaa henkilöstökeskuksen jatkossa vastaamaan periaatteiden päivittämisestä ja uusimisesta.

Esittelijä

Kaupunginhallinnossa on noudatettu kaupunginhallituksen 16.5.2005, 695 §, hyväksymää Helsingin kaupungin päihdeohjelmaa.

Työterveyshuoltolain mukaan työnantajalla on oltava kirjallinen päihdeohjelma, jos työnhakijalle tai työntekijälle on tarkoitus tehdä huumetesti. Päihdeohjelman tulee sisältää työpaikan yleiset tavoitteet ja noudatettavat käytännöt päihteiden käytön ehkäisemiseksi sekä päihdeongelmaisen hoitoon ohjaamiseksi. Ennen päihdeohjelman hyväksymistä työnantajan on määriteltävä ne tehtävät, joihin valittavilta tai joissa työskenteleviltä edellytetään huumausainetestit. Ko. tehtävät on käsiteltävä yhteistoimintamenettelyä noudattaen.

Henkilöstökeskus on yhteistyössä työterveyskeskuksen ja työsuojeluorganisaation kanssa päivittänyt voimassa olevan päihdeohjelman. Ehdotus uudeksi Helsingin kaupungin henkilöstön päihdeohjelmaksi on esityslistan tämän asian liitteenä.

Ehdotuksen mukaan päihdeohjelmassa ei asiakokonaisuuksiin esitetä muutoksia. Ohjelma sisältää kaupungin yleiset tavoitteet ja noudatettavat käytännöt päihteiden käytön ehkäisemiseksi ja ongelmaisen hoitoon ohjaamiseksi. Ohjelmassa korostetaan ennalta ehkäisevän toiminnan merkitystä työpaikoilla sekä varhaisen puuttumisen merkitystä. Tältä osin se liittyy työpaikan yleiseen varhaisen tuen (VATU) malliin. Keskeinen toimija päihdeongelmatilanteissa on esimies, mikä on otettu huomioon mm. selkeyttämällä vastuukysymyksiä ja laatimalla ohjelma toimintaohjelmaksi.

Päihdeohjelma sisältää lisäksi päihdetestien tekemistä ja päihdetestejä koskevien todistusten toimittamista koskevat periaatteet. Henkilöstökeskus on pyytänyt virastoja ja liikelaitoksia selvittämään ne tehtävät, joihin otettavilta henkilöiltä yksityisyyden suojasta työelämässä annetun lain mukaan edellytetään huumausainetestit koskevan todistuksen esittämistä. Tehtävät on luetteloitu päihdeohjelmaan liittyvässä tehtäväluettelossa ilman yksittäisiä virka- ja tehtävänimikkeitä. Ehdotuksen mukaan virka- ja tehtävänimiketasoiset luettelot määritellään virastoissa ja liikelaitoksissa ja viraston tai liikelaitoksen päällikkö vahvistaa ne päätöksellään. Nimikeluettelot ja niihin tehtävät muutokset käsitellään virastoissa ja liikelaitoksissa yhteistoimintamenettelyn mukaisesti.

Edellä mainittu päihdeohjelma sekä tehtäväluettelo on käsitelty kaupungin työsuojeluneuvottelukunnassa sekä henkilöstöjärjestöjen edustajien kesken. Osapuolet esittävät yksimielisesti, että päihdeohjelma ja siihen liittyvä tehtäväluettelo esitettäisiin kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi.

Esittelijä

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alvno
FI02012566

10.12.2012

Sj/1

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Leena Mattheiszen, johtava työmarkkinalakimies, puhelin: 310 37963
leena.mattheiszen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin kaupungin henkilöstön päihdeohjelma.pdf
- 2 Päihdeohjelman tehtäväluettelo.pdf
- 3 Laki yksityisyyden suojasta työelämässä.pdf

Tiedoksi; Muutoksenhaku: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Virastot ja liikelaitokset

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

10.12.2012

Sj/2

**Korjattu 25.1.2013 AV (Hallintolaki 51 §) -
muutoksenhakuohjeistus korjattu
(oikaisuvaatimusohje)**

§ 1420

**Virastopäälliköiden ja osastopäälliköiden
kokonaispalkkajärjestelmä 1.1.2013 alkaen**

HEL 2012-014362 T 01 02 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä virastopäälliköiden ja osastopäälliköiden kokonaispalkkajärjestelmän periaatteet ja vaativuusluokkakohtaiset palkkahaarukat 1.1.2013 lukien liitteiden 1 ja 2 mukaisesti.

Samalla kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi virastopäälliköiden ja osastopäälliköiden kokonaispalkat 1.1.2013 lukien liitteen 3 mukaisesti.

Vielä kaupunginhallitus päätti oikeuttaa kaupunginjohtajan tekemään johtajistokäsittelyssä vaativuusluokkamuutokset, palkkahaarukoiden ala- ja ylärajojen muutokset sekä johdon palkankorotuspäätökset palkkahaarukan puitteissa kokonaispalkkajärjestelmän periaatteiden edellyttämällä tavalla.

Käsittely

Esteelliset: Tapio Korhonen, Eila Ratasvuori, Sami Sarvilinna, Hannu Tulensalo, Eero Waronen

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Asta Enroos, palvelussuhdepäällikkö, puhelin: 310 36420
asta.enroos(a)hel.fi
Hannu Tulensalo, henkilöstöjohtaja, puhelin: 310 37959
hannu.tulensalo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kokonaispalkkajärjestelmän periaatteet.pdf
- 2 Vaativuusluokat ja palkkahaarukat.pdf
- 3 Kokonaispalkkaiset luokittain_autoetu

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne hyväksyä virastopäälliköiden ja osastopäälliköiden kokonaispalkkajärjestelmän periaatteet ja

vaativuusluokkakohtaiset palkkahaarukat 1.1.2013 lukien liitteiden 1 ja 2 mukaisesti.

Samalla kaupunginhallitus päättäne merkitä tiedoksi virastopäälliköiden ja osastopäälliköiden kokonaispalkat 1.1.2013 lukien liitteen 3 mukaisesti.

Vielä kaupunginhallitus päättäne oikeuttaa kaupunginjohtajan tekemään johtajistokäsittelyssä vaativuusluokkamutokset, palkkahaarukoiden ala- ja ylärajojen muutokset sekä johdon palkankorotuspäätökset palkkahaarukan puitteissa kokonaispalkkajärjestelmän periaatteiden edellyttämällä tavalla.

Esittelijä

Taustaa

Kaupunginhallitus on päättänyt vuonna 2001 (25.6.2001, § 988) ylimmän johdon kokonaispalkoista. Virastopäälliköiden kokonaispalkat määriteltiin Hay-vaativuudenarviointijärjestelmää käyttäen. Tehtävien vaativuutta arvioitiin neljällä päätekijällä: vastuu, tietotaito kokemus sekä ongelmanratkaisu. Virastopäälliköiden kokonaispalkkojen määrittelyn yhteydessä kukin virka sijoitettiin Hay-järjestelmän mukaiseen vaativuusluokkaan.

Hay-menettelmää ylläpitää ja toteuttaa Suomessa Hay Group Oy. Helsingin kaupunki on käyttänyt Hay Group Oy:tä vaativuuden arviointimäärittelyssä ja johdon palkkausjärjestelmän kehittämisessä yli kymmenen vuoden ajan. Johdonmukaisen ja pitkäjänteisen palkkapolitiikan näkökulmasta on välttämätöntä, että samaa menettelmää käytetään edelleen. Yrityksellä on laaja kokemus johdon palkitsemisjärjestelmistä ja vaativuuden arvioinneista niin yksityiseltä kuin julkiseltakin sektorilta, mikä mahdollistaa erilaisten palkkavertailutietojen ja -analyysien saamisen kaupungin käyttöön.

Ylimmän johdon palkkausjärjestelmä ei nykyisellään enää vastaa sille asetettuja vaatimuksia. Palkitsemisjärjestelmän kehittäminen on tarpeen kilpailukykyisen palkkapolitiikan aikaansaamiseksi tilanteessa, jossa henkilöstövaihtuvuus on kasvamassa yhä useamman jäädessä eläkkeelle. Lähes 50 % Helsingin kaupungin ylimmästä johdosta saavuttaa henkilökohtaisen eläkeikänsä vuosina 2013 - 2020. Tämä on Helsingille suuri haaste ja erityisesti nyt, kun Hay Groupin palkkavertailutietojen perusteella Helsingin kaupungin johdon palkat ovat jääneet jälkeen ko. vertailussa mukana olevan julkisen sektorin palkkakehityksestä.

Johdon palkkausjärjestelmän käyttöä on tarkoituksenmukaista laajentaa koskemaan virastopäälliköiden lisäksi myös osastopäälliköitä.

Osastopäälliköiden tehtävien vaativuutta on tähän mennessä arvioitu Hay-menetelmää käyttäen, mutta tehtävien sijoittamista järjestelmän mukaisiin vaativuusluokkiin ei ole vahvistettu.

Nykyinen järjestelmä ei ota huomioon yksilöllistä työsuoritusta, vaan se perustuu ainoastaan tehtävien vaativuuteen. Toimiva palkitsemisjärjestelmä, joka motivoi ja sitouttaa organisaatioon, sisältää erilaisia tekijöitä, joista yksi keskeisimmistä on oman työsuorituksen vaikutus palkkakehitykseen. Kokonaispalkkajärjestelmään liittyvä uudistus koskee henkilökohtaisen työsuorituksen huomioon ottamista palkkausjärjestelmää sovellettaessa.

Uudistettu kokonaispalkkajärjestelmä

Kokonaispalkkajärjestelmän piiriin kuuluvat virastojen ja liikelaitosten päälliköt ja osastopäälliköt. Liitteessä 1 on virastopäälliköiden ja osastopäälliköiden kokonaispalkkajärjestelmäkuvaus, jonka mukaan kokonaispalkkajärjestelmän piiriin kuuluvat tehtävät arvioidaan edelleen Hay-vaativuudenarviointijärjestelmällä. Pääkriteerit ovat samat kuin vuonna 2001: vastuu, tietotaito, kokemus ja ongelmanratkaisu. Kukin tehtävä sijoitetaan Hay-vaativuusluokkiin 17 - 26, joille on määritelty euromääräinen palkkahaarukka. Liitteessä 2 on esitetty vaativuusluokkien palkkahaarukat. Kokonaispalkat sisältävät kaikki palkanosat.

Vaativuusluokkien euromääräiset palkkahaarukat on muodostettu siten, että määrittelyssä on otettu soveltuvin osiin huomioon Hay-arvioinnissa mukana olevan julkisen sektorin kokonais-palkat. Kokonaispalkkojen vertailu on ollut mahdollista suuntaa antavasti. Yleisen käytännön mukaan palkkahaarukan alarajan ja ylärajan ero on noin 40 %.

Kokonaispalkkaa voidaan tarkistaa palkkahaarukan sisällä henkilökohtaisen työsuorituksen arvioinnin perusteella, jota varten on luotu erillinen arviointimalli. Arviointimalli on kuvattu ohjeen liitteessä 1. Tarkoitus on, että työsuorituksen arviointi tehdään vuosittain tulos- ja kehityskeskustelujen yhteydessä. Arvioitavana ovat neljä pääaluetta: asukkaiden menestyminen, tarkoituksenmukaiset toimintatavat, uudistumiskyky sekä talous hallinnassa. Kutakin pääaluetta on avattu seuraavasti:

Asukkaiden menestyminen

- tarvetta vastaavat palvelut
- asukkaiden omatoimisuus
- vuorovaikutus

Tarkoituksenmukaiset toimintatavat

- asiakasprosessien arviointi ja uudistaminen
- ennakointi
- kumppanuus ja yhteistyö

Uudistumiskyky

- hyvä työn hallinta
- oppiminen ja innovatiivisuus
- työhyvinvointi

Talous hallinnassa

- kustannusvaikuttavuus ja laatu
- tuottavuus
- budjetissa pysyminen

Kokonaispalkat

Palkkajärjestelmän periaatteiden mukaan johdon palkkakehityksen tulee toteutua vähintään kunta-alan yleisen palkkakehityksen mukaisesti. Tarkoituksena on, että henkilökohtaisen työ-suorituksen perusteella toteuttaviin palkankorotuksiin käytettäisiin vähintään KVTES:n järjestelyerää vastaava osuus palkkasummasta laskettuna. Työsuorituksen arviointikeskustelut liitetään vuosittaisiin tulos- ja kehityskeskusteluihin, mutta joka toinen vuosi olisi tarkoitus toteuttaa näihin arviointeihin perustuvat palkankorotukset. Arviointituloksiin perustuvia palkankorotusesityksiä pyydetään keskitetysti erikseen, kun johdon palkkoihin on suunnattavissa varoja.

Liitteessä 2 on esitetty Hay-järjestelmän mukaiset vaativuusluokat ja niiden palkkahaarukat. Vaativuusluokkien euromääräiset palkkahaarukat on muodostettu siten, että määrittelyssä on otettu soveltuvin osin huomioon Hay-arvioinnissa mukana olevan julkisen sektorin kokonaispalkat. Palkkahaarukat on rakennettu vastaamaan vuoden 2012 tilannetta. Koska nykyisessä Helsingin palkkajärjestelmässä kokonaispalkkoja ei ole viime vuosina korotettu muutoin kuin yleiskorotuksilla, ovat joidenkin kokonaispalkat jääneet alle ko. vaativuusluokan palkkahaarukan alarajan. Liitteessä 3 on esitetty kokonaispalkat henkilöittäin siten, että alarajoille nostetut kokonaispalkat on merkitty erikseen harmaalla varjostuksella.

Yleisen kunta-alan palkkakehityksen lisäksi henkilöstökeskus seuraa johdon palkkakehitystä verrokkialoilla yhteistyössä Hay Group Oy:n kanssa. Kerran kahdessa vuodessa on tarkoitus tehdä laajempi

analyysi, jossa määritellään palkkakehitystarpeet. Johdon palkkakehityksen tulee olla kilpailukykyinen muihin sektoreihin verrattuna. Koska henkilöstövaihtuvuus lisääntyy tulevina vuosina eläkkeelle jäämisten myötä, on kaupungin varmistettava, että nykyinen johto on motivoitunut ja sitoutuu kaupungin strategiaan haasteisiin, ja että uuden osaavan henkilöstön rekrytointi johtotehtäviin on mahdollista myös tulevaisuudessa.

Uuden virastopäällikön tai osastopäällikön palkka määritellään pääsääntöisesti vaativuusluokan alarajalle. Alarajaa korkeampi kokonaispalkka on mahdollinen pitkän työkokemuksen ja aikaisemmin osoitettujen tulosten perusteella. Mahdollinen autoetu on myös tarkoitus sisällyttää osaksi kokonaispalkkaa.

Uudistetun kokonaispalkkajärjestelmän käyttöönotto, hallinnointi ja päätöksenteko

Liitteen 1 mukainen kokonaispalkkajärjestelmä on tarkoituksenmukaista ottaa käyttöön 1.1.2013 lukien. Työsuorituksen arviointimallin käyttöönotto tapahtuu vuoden 2013 aikana, kun siihen liittyvä koulutus on toteutettu. Arvioinnin tekemisestä annetaan tarkemmat ohjeet erikseen.

Virastopäälliköt ja osastopäälliköt ovat sellaisia työantajatehtäviä, joiden palkkauksesta ei neuvotella eikä sovita henkilöstöjärjestöjen edustajien kanssa. Työnantajan tehtävänä on huolehtia ko. järjestelmän mukaisesta palkkajärjestelmän toteuttamisesta. Kokonaispalkkajärjestelmän valmistelu- ja ylläpitovastuu on henkilöstökeskuksella.

Kaupunginhallituksen johtosäännön (Kvsto 8.12.2010, § 8) mukaan kaupunginhallitus päättää viraston ja laitoksen päällikön sekä osastotasaisen yksikön päällikön harkinnanvaraisesta palkkauksen pysyvistä tarkistamisesta. Kaupunginhallituksen vuonna 2001 (25.6.2001) tekemän päätöksen mukaisesti kaupunginjohtaja ja ao. apulaiskaupunginjohtaja ovat voineet tehdä päätöksen johtajistokäsittelyssä kokonaispalkkojen korottamisesta vaativuusluokkien palkkahaarukoiden sisällä kokonaispalkkajärjestelmän periaatteiden mukaisesti. Kaupunginhallitus on päättänyt vaativuusluokkien ylä- ja alarajamuutoksista sekä vaativuusluokan muutoksista, kun tehtävien vaativuus on arvioinnin perusteella olennaisesti muuttunut.

Järjestelmän sujuvan toteuttamisen näkökulmasta on perusteltua, että kokonaispalkkajärjestelmän toteuttamisesta ja siihen liittyvistä kokonaispalkkojen korotuksista päättäminen kuuluisivat jatkossa kaupunginjohtajan toimivaltaan, jolloin kaupunginjohtajan päätettäväksi tulisivat myös vaativuusluokkien ala- ja ylärajatarkistukset ja mahdolliset vaativuusluokan muutokset.

10.12.2012

Sj/2

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Asta Enroos, palvelussuhdepäällikkö, puhelin: 310 36420
asta.enroos(a)hel.fi
Hannu Tulensalo, henkilöstöjohtaja, puhelin: 310 37959
hannu.tulensalo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kokonaispalkkajärjestelmän periaatteet.pdf
- 2 Vaativuusluokat ja palkkahaarukat.pdf
- 3 Kokonaispalkkaiset luokittain_autoetu

Tiedoksi; Muutoksenhaku: Oikaisuvaatimus, kaupunginhallitus

Henkilöstökeskus

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

10.12.2012

Sj/3

§ 1421 Liikuntastrategia 2013 - 2017

Pöydälle 10.12.2012

HEL 2012-014460 T 00 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Liikuntastrategia 2013 - 2017 Liik 20121113
- 2 liik_ptk_13_11_12.pdf
- 3 Helsingin liikuntatoimen kokonaisselvitys 30.11.2011
- 4 Liikuntatoimen rakentamishjelma vuosiksi 2013-2017
- 5 Kaupunkipalvelututkimus 2012 Helsinki liikunta
- 6 Vanhusneuvoston lausunto

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Liikuntalautakunta	Esitysteksti Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus
Urheiluhallit Oy	Esitysteksti Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus
Jääkenttäsäätiö	Liite 1 Esitysteksti Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus
Vanhusneuvosto	Liite 1 Esitysteksti Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus
Stadion-säätiö	Liite 1 Esitysteksti Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne merkitä liikuntalautakunnan 13.11.2012 hyväksymän liikuntastrategian vuosille 2013-2017 tiedoksi.

Esittelijä

Taustaa

Helsingin kaupungin edellisen liikuntastrategian eli Helsingin kaupungin liikuntapoliittisen ohjelman hyväksyi kaupunginvaltuusto vuosille 2001 – 2010. Liikuntalautakunta käsitteli 8.6.2010 seminaarissaan sen keskeisiä tuloksia ja päätti käynnistää samalla uuden liikuntastrategian valmistelun.

Kaupunginhallitus kehotti 28.3.2011 ennen liikuntastrategiasta päättämistä toteuttamaan ulkopuolisen kokonais selvityksen liikuntatoimesta.

Kaupunginhallitus päätti 11.6.2012 merkitä liikuntatoimen kokonais selvityksen loppuraportin saatuine lausuntoineen tiedoksi ja kehotti liikuntavirastoa ja liikuntalautakuntaa jatkamaan liikuntastrategian valmistelua selvityksessä ja lausunnoissa esitetyn huomioon ottaen yhdessä asianomaisten kaupungin hallintokuntien ja liikuntapalveluja tuottavien tahojen kanssa.

Samalla kaupunginhallitus päätti, että liikuntastrategian tulee kattaa koko kaupungin liikuntatoimi ja liikuntakonsernina tunnettu kokonaisuus. Liikuntastrategian valmistuttua vuoden 2012 aikana sen sisältämät liikuntastrategiset linjaukset tullaan sisällyttämään Helsingin kaupungin strategiaohjelmaan vuosille 2013–2016, ja että strategian pohjaksi tehdään selvitys siitä miten paljon ja millaisia liikuntamuotoja eri asukasryhmät käyttävät sekä miten kaupungin tuet jakautuvat eri asukasryhmien ja liikuntamuotojen kesken.

Liikuntalautakunta päätti 13.11.2012 Helsingin liikuntastrategian vuosille 2013–2017 ja lähetti sen kaupunginhallitukselle tiedoksi.

Liikuntastrategia 2013-2017

Liikuntastrategia on koottu tiiviiseen muotoon. Tavoitteena on ollut ottaa mukaan vain keskeisiä tulevaisuuden valintoja liikuntatoimen laajasta toimintakentästä. Strategiaan on valittu tulevaisuuden kannalta merkittävimmät kehittämishankkeet.

Strategian lähtökohtina on kuvattu toimintaympäristön keskeisiä muutoksia ja liikunnan tulevaisuuden haasteita.

Tavoitteena on, että liikuntastrategiassa esitetyt keskeisiä hankkeita sisällytetään tulevaan Helsingin kaupungin vuosien 2013 – 2016

strategiaan sekä sivistystoimen omaan vuosien 2013 – 2016 strategiaan. Tavoitteena on kaupunki, jossa kuntalaiset liikkuvat terveytensä kannalta riittävästi ja jossa liikunta tarjoaa asukkaille mahdollisuuksia yhdessä tekemiseen ja yhteisöllisyyteen.

Strategian tavoitteiden toteuttaminen edellyttää laajaa yhteistyötä kaupungin eri hallinnonalojen välillä sekä koko kaupunkikonsernin sisällä. Päävastuu toimenpiteiden toteuttamisesta on liikuntavirastolla. Strategian tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista seurataan vuosittain osana liikuntatoimen normaalia vuosiseurantaa.

Liikuntastrategian liitteenä on liikuntatoimen kokonaisselvitys joka toimii liikuntatoimen nykytilan kuvauksena ja analyysinä. Lisäksi strategian liitteenä on liikuntatoimesta tehty kaupunkipalvelututkimus, liikuntatoimen rakentamisohjelma ja vanhusneuvoston lausunto.

Kärkitavoitteita

Strategian keskeisistä tavoitteista ja kärkihankkeista voidaan mainita toimenpiteet lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi. Niitä edistetään tukemalla liikuntaseurojen lasten ja nuorten liikunnan toimintaedellytyksiä mm. järjestämällä ala- ja yläkoululaisille heitä kiinnostavaa monipuolista ja edullista harrasteliikuntaa iltapäivisin koulujen tiloissa tai koulujen lähellä olevissa liikuntapaikoissa. Myös liikuntaviraston ja opetusviraston liikuntatilojen iltapäiväkäyttöä ja iltakäyttöä tehostetaan ja koulujen ja päiväkotien pihoja sekä puistojen liikunta- ja leikkipaikkoja kehitetään lähiliikuntapaikoiksi.

Liikuntastrategiassa varaudutaan mm. toteuttamaan terveystoimintahankkeita kannustamalla asukkaita omaehtoiseen liikkumiseen ja liikunnallisesti aktiiviseen elämäntapaan.

Lisäksi selvitetään mm. Jätkäsaaren liikuntapuiston ja Bunkkerin liikuntatilojen suunnittelua ja rakentamista sekä uusien kaupunginosien liikuntapalveluiden rahoitus- ja tuottamistapoja.

Liikuntatoimi osallistuu kansainvälisten ja paikallisten urheilu- ja liikuntatapahtumien järjestämiseen ja luo sekä ylläpitää puitteita tapahtumien järjestämiseen. Helsingin kaupunki myös peruskorjaa yhdessä valtion kanssa Helsingin Olympiastadionin ja kehittää sen ympäristöä.

Esittelijä

Esittelijä toteaa, että helsinkiläiset ovat tyytyväisiä liikuntapalveluihin. Liikuntastrategia viitoittaa lähivuosien tärkeimmät painopisteet liikuntapalvelujen kehittämisessä. Liikuntatoimi toimii asiantuntijana

kaupungin liikuntapalveluiden kehittämisessä ja liikuntavirastolla on suurin vastuu strategiassa mainittujen toimenpiteiden toteuttamisessa.

Samalla esittelijä toteaa, että liikuntastrategian toteutusta tullaan seuraamaan myös sivistys- ja henkilöstötointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan 14.11.2012 asettaman liikuntafoorumin toimesta ja yhteistyötä liikuntaviraston ja liikuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa kehitetään mm liikuntafoorumin toimesta.

Liikuntakonserniin kuuluvien tytäryhtiöiden kokonaisuohjausta toteutetaan kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston päätösten mukaisesti konsernijaoston vastuulla ja apulaiskaupunginjohtajan johdolla.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti 4.12.2013 talousarvion toimeenpanopäätöksen yhteydessä kehottaa talous- ja suunnittelukeskusta toteuttamaan talousarviossa edellytetyn palvelutuotannon kustannustehokkuuden vertailun liikuntaviraston ja kaupunkikonsernin muiden liikuntapalveluja tuottavien yhteisöjen kesken.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Liikuntastrategia 2013 - 2017 Liik 20121113
- 2 liik_ptk_13_11_12.pdf
- 3 Helsingin liikuntatoimen kokonaisselvitys 30.11.2011
- 4 Liikuntatoimen rakentamisohjelma vuosiksi 2013-2017
- 5 Kaupunkipalvelututkimus 2012 Helsinki liikunta
- 6 Vanhusneuvoston lausunto

Otteet

Ote

Liikuntalautakunta

Urheiluhallit Oy

Jääkentäsäätiö

Otteen liitteet

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Liite 1

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje,

10.12.2012

Sj/3

Vanhusneuvosto
Stadion-säätiö

kaupunginhallitus
Liite 1
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus
Liite 1
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus
Liite 1

Tiedoksi

Liikuntalautakunta

Päätöshistoria

Liikuntalautakunta 13.11.2012 § 200

HEL 2012-014460 T 00 01 01

Päätös

Liikuntalautakunta päätti hyväksyä Helsingin liikuntatoimen strategian vuosille 2013 – 2017 ja lähettää strategian tiedoksi kaupunginhallitukselle.

Samalla liikuntalautakunta päätti tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti kokouksessa.

Käsittely

13.11.2012 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Heta Välimäki:

Muutos-/lisäysesitykset liikuntastrategiaan:

Sivu 1:

Kolme ensimmäistä kappaletta pois. Alkuun:

Liikunta tuo helsinkiläisille hyvinvointia, elämyksiä, yhteisöjä ja sisältöä arkeen. Liikunnan vaikutuksia ei voi mitata pelkästään rahassa. Toimivat, monipuoliset ja helposti saavutettavat liikuntapalvelut tekevät kaupungista kilpailukykyisen.

Liikunnan edistäminen on osa...

Sivu 10:

Toiminta-ajatus, missio: Liikuntaviraston toiminta-ajatuksena muotoon: Kaupungin toiminta-ajatuksena

Visio: Liikunnan merkitys tiedostetaan kaikilla hallinnon aloilla ja liikunnasta tulee kilpailukykytekijä Helsingille. Liikuntaviraston vastuuta yhteisen tavoitteen koordinoijana selkeytetään ja vahvistetaan.

Strategian päätavoitteet, kolmas kohta lisäys loppuun:

uudistaminen siten, että painopiste on lasten ja nuorten liikunnan tukemisessa.

Sivu 11:

Lisäys ensimmäisen kappaleen loppuun:

Pääkaupunkiseudun kuntien yhteistyötä tiivistetään.

Kolmannen kappaleen ensimmäiseen lauseeseen lisätään sanat "maksutonta tai" edullista sanan eteen.

Neljännän kappaleen viimeinen lause muotoon: Helsingin kaupungin liikuntapaikat ovat päivisin koulujen ja päiväkotien liikunnanopetuksen käytössä.

Lisätään neljännän kappaleen viimeiseksi lauseeksi: Vastaavasti kaupungin koulujen ja päiväkotien liikuntatilojen ja pihojen tulee olla iltaisin ja viikonloppuisin liikuntakäytössä.

Sivu 12:

Ensimmäisen kappaleen neljäs lause muotoon: Vanhojen olympiarakennusten korjaus on kansallinen tavoite. Niiden korjaustarvekartoitus saatetaan loppuun ja peruskorjaus käynnistetään.

Sivu 13:

Toimenpiteitä toinen kohta:

Liikuntaviraston ja opetusviraston liikuntatilojen viikonloppu- ja iltakäyttöä tehostetaan ja vuorojen jako keskitetään liikuntavirastoon.

Kolmas kohta:

Uudistetaan liikuntaseurojen avustusten myöntämisperusteet niin, että painopiste on lasten ja nuorten liikunnan tukemisessa. Avustusten myöntämisessä kiinnitetään entistä enemmän huomiota toiminnan laatuun. Asiakasjärjestelmien verkkopalveluja kehitetään.

Liikuntapalvelujen tuottaminen, toinen toimenpide, toinen ja kolmas lause muotoon:

Tuetaan liikuntayrittäjiä vuokraamalla tontteja ja tiloja yksityisiä liikuntahankkeita varten harkinnan mukaan, silloin kun hankkeet täydentävät kaupungin liikuntatarjontaa. Samalla kehitetään liikuntapaikkojen välivuokraussopimusmallia tapauskohtaiseksi.

Neljäs toimenpide:

Liikuntatoimi toimii asiantuntijana kaupungin liikuntapalveluiden kehittämisessä. Työnjakoa ja yhteistyötä kaupungin muiden liikuntapalvelujen tuottajien kanssa uudistetaan ja viraston vastuuta yhteisen tavoitteen koordinoijana selkiytetään ja vahvistetaan jo tehtyjen selvitysten mukaisesti.

Sivu 14:

Ensimmäinen lause muotoon:

Käynnistetään selvityshanke, jossa tarkastellaan kaupungin liikuntapalvelutuotannon kustannustehokkuutta.

Kannattajat: Heikki Virkkunen

Liikuntalautakunta päätti Välimäen ehdotuksesta Virkkusen kannattamana hyväksyä yksimielisesti Välimäen vastaehdotuksen.

Liikuntalautakunta päätti esityslistasta poiketen käsitellä tämän asian toiseksi viimeisenä asiana.

30.10.2012 Pöydälle

Esittelijä

liikuntajohtaja
Anssi Rauramo

Lisätiedot

Pekka Jyrkiäinen, suunnittelija, puhelin: 310 87438

§ 1422

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 49 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

eläintarhan johtokunta
henkilöstökassatoimikunta 5.12.2012
kaupunginmuseon johtokunta
kaupunginorkesterin johtokunta
kulttuuri- ja kirjastolautakunta
liikuntalautakunta
nuorisolautakunta
opetuslautakunta
opetuslautakunnan ruotsinkielinen jaosto
opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto
ruotsinkielisen työväenopiston johtokunta
suomenkielisen työväenopiston johtokunta
taidemuseon johtokunta
Henkilöstön kehittämisspalvelut -johtokunta
eläintarhan johtaja
henkilöstökeskus
- henkilöstöjohtaja
- osastopäällikkö (henkilöstöpolitiikka)
- osastopäällikkö (henkilöstövoimavara)
- osastopäällikkö (maahanmuutto)
museojohtaja
kaupunginorkesterin intendentti
ruotsinkielisen työväenopiston rehtori
suomenkielinen työväenopisto:
- johtava rehtori
- apulaisrehtori
- aluerehtori
taidemuseon johtaja
tietokeskus:
- johtaja
- tutkimuspäällikkö
- tietohuoltopäällikkö
- kehittämispäällikkö
työterveysjohtaja

10.12.2012

Henkilöstön kehittämisspalvelut
- toimitusjohtaja

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi
Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 49 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

eläintarhan johtokunta
henkilöstökassatoimikunta 5.12.2012
kaupunginmuseon johtokunta
kaupunginorkesterin johtokunta
kulttuuri- ja kirjastolautakunta
liikuntalautakunta
nuorisolautakunta
opetuslautakunta
opetuslautakunnan ruotsinkielinen jaosto
opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto
ruotsinkielisen työväenopiston johtokunta
suomenkielisen työväenopiston johtokunta
taidemuseon johtokunta
Henkilöstön kehittämisspalvelut -johtokunta
eläintarhan johtaja
henkilöstökeskus
- henkilöstöjohtaja
- osastopäällikkö (henkilöstöpolitiikka)
- osastopäällikkö (henkilöstövoimavara)
- osastopäällikkö (maahanmuutto)
museojohtaja
kaupunginorkesterin intendentti
ruotsinkielisen työväenopiston rehtori
suomenkielinen työväenopisto:
- johtava rehtori

- apulaisrehtori
- aluerehtori
- taidemuseon johtaja
- tietokeskus:
 - johtaja
 - tutkimuspäällikkö
 - tietohuoltopäällikkö
 - kehittämisspäällikkö
- työterveysjohtaja
- Henkilöstön kehittämisspalvelut
- toimitusjohtaja

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi
Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

10.12.2012

Kaupunginhallitus

Risto Rautava
puheenjohtaja

Anna Villeneuve
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Osku Pajamäki
1386 - 1419 §:t

Outi Ojala

Kimmo Helistö

Sirpa Asko-Seljavaara

Pöytäkirja on pidetty yleisesti nähtävänä Helsingin kaupungin kirjaamossa (Pohjoisesplanadi 11-13) 18.12.2012 ja asianosaista koskeva päätös on lähetetty seuraavana arkityöpäivänä pöytäkirjan nähtävänäpitämisestä.

Anna Villeneuve

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

10.12.2012

ts. hallintosihteeri

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

10.12.2012

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 1386, 1388, 1389, 1393, 1394, 1396 - 1406, 1408, 1416 - 1419, 1421 ja 1422 §:t

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 91 §

2

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 1387, 1392 ja 1409 §:t

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 91 §

3

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 1390, 1391, 1395, 1407, 1413 ja 1420 §:t

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määrääjän viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

10.12.2012

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettamisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomaisen

Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto, Energia ja Satama)
(09) 310 13701 (Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi)
(09) 310 13702 (Rakennus- ja ympäristötoimi)
(09) 310 13703 (Sivistys- ja henkilöstötoimi)
(09) 310 13704 (Sosiaali- ja terveystoimi)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

10.12.2012

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

4 VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 1410 - 1412 §:t

Tähän päätökseen saa hakea muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Nähtäville asettamispäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluihminen tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä päivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

10.12.2012

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta, joko alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisesta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 90 euron oikeudenkäyntimaksun.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: 09 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11–13

Puhelinnumero: 09 310 13701

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

10.12.2012

5 VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 1414 ja 1415 §:t

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Poikkeamispäätöksen tekemistä koskevassa asiassa saa hakea muutosta valituksella

- se, jonka oikeuteen, etuun tai velvollisuuteen, päätös välittömästi vaikuttaa
- viereisen tai vastapäätä olevan alueen omistaja ja haltija
- sellaisen kiinteistön omistaja ja haltija, jonka rakentamiseen tai muuhun käyttämiseen päätös voi olennaisesti vaikuttaa
- se, jonka asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin hanke saattaa huomattavasti vaikuttaa
- kunta ja naapurikunta, jonka maankäytön suunnitteluun päätös vaikuttaa
- toimialueellaan sellainen rekisteröity yhdistys, jonka tarkoituksena on luonnon- tai ympäristönsuojelun tai kulttuuriarvojen suojelun edistäminen taikka elinympäristön laatuun muutoin vaikuttaminen
- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
- muu viranomaisen toimialaansa kuuluvissa asioissa.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen ja muun valittamaan oikeutetun katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun päätös on julkipanon jälkeen annettu.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

10.12.2012

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, johon asiaa koskevat ilmoituksen valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisesta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 90 euron oikeudenkäyntimaksun.

Pöytäkirja

10.12.2012

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Faksinumero: 09 655 783
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11–13
Puhelinnumero: 09 310 13701

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.